

ОДГОВОРИ НА ПРИМЕДБЕ, ПРЕДЛОГЕ И СУГЕСТИЈЕ НА НАЦРТЕ ПРАВОСУДНИХ ЗАКОНА КОЈЕ СУ ДОСТАВЉЕНЕ
МИНИСТАРСТВУ ПРАВДЕ

и

коментар одговора у вези са одбијеним предлозима које је дала Транспарентност Србија

Напомена: коментари ТС који су овде приказани уз Закон о Високом савету судства односили су се и на Закон о Високом савету тужилаштва

Садржај

ОДГОВОРИ НА ПРИМЕДБЕ, ПРЕДЛОГЕ И СУГЕСТИЈЕ НА НАЦРТЕ ПРАВОСУДНИХ ЗАКОНА КОЈЕ СУ ДОСТАВЉЕНЕ МИНИСТАРСТВУ ПРАВДЕ 1

и 1

коментар одговора у вези са одбијеним предлозима које је дала Транспарентност Србија 1

НАЦРТ ЗАКОНА О ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ 5

<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	36
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	38
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	40
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	41
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	42
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	45
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	47
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	47
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	49
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	51
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	52
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	53
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	55
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	57
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	58
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	60

НАЦРТ ЗАКОНА О ВИСОКОМ САВЕТУ ТУЖИЛАШТВА 73

<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	93
--	----

НАЦРТ ЗАКОНА О СУДИЈАМА 93

<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	120
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	122
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	124
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	126

<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	128
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	131
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	132
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	133
НАЦРТ ЗАКОН О ВИСОКОМ САВЕТУ СУДСТВА 159	
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	176
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	176
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	177
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	178
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	179
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	180
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	181
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	183
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	184
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	185
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	186
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	186
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	187
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	187
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	188
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	188
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	189
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	191
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	192
<i>Коментар разлога за одбацивање:</i>	193

<i>Коментар разлога за одбацавање:</i>	194
<i>Коментар разлога за одбацавање:</i>	195
<i>Коментар разлога за одбацавање:</i>	195

НАЦРТ ЗАКОНА О УРЕЂЕЊУ СУДОВА 207

НАЦРТ ЗАКОНА О ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ

ПРЕДЛАГАЧ	ПРЕДЛОГ	ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА	СТАТУС	ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОДГОВОРА
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Против измене назива тужилаштва посебне надлежности из чл. 12 и 13. Радне верзије закона о јавном тужилаштвуТ		Није прихваћен	Нацртом закона о јавном тужилаштву назив јавног тужилаштва је исправљен како би се означило да је ово јавно тужилаштво део јавног тужилаштва (члан 13. став 2. Нацрта закона) Уједначавање назива је неопходно и због тога што је, према новој уставној дефиницији, јано тужилаштво дефинисано као јединствен државни орган, стога свако тужилаштво у називу мора да садржи одредницу „јавно“. Различити називи тужилаштава могли би да створе правну недоумицу око тога да ли тужилаштва без одреднице „јавно“ припадају јединственом тужилачком систему или су издвојени. Такође, све наведено отворило би бројна питања и дилеме у погледу надлежности и статуса јавних тужилаштава која немају унификовани назив.
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Предуг рок за решавање по приговору на обавезно упутство из члана из чл. 17. и 18. Нацрта закона	Рок за решавање по приговору са нерадним данима може трајати 25 дана, што не доприноси ефикасности рада тужилаштва	Прихваћен	Последњом верзијом Нацрта закона о јавном тужилаштву, рок за решавање по приговору на обавезно упутство, као и сам институт приговара уређени су чланом 18. Према одредбама овог члана, поступак за одлучивање по приговору не може трајати дуже од 15 дана (3 + 3 + 1 + 8 дана). Предвиђени су врло кратки рокови за подношење приговора и одговор главног јавног тужиоца који је издао обавезно упутство од 3 дана. Ако се у овом времену не одлучи по приговору, сматра се да је обавезно упутство за поступање у поједином предмету стављено ван снаге, као и да је приговор усвојен. Треба имати у виду да је главни јавни тужилац и јавни тужилац који је изјавио приговор дужан да предузме радњу по обавезном упутству која не трпи одлагање, чиме је предупређена могућност настанка непоправљиве штете за поступак због одлучивања по приговору. С обзиром на правну природу приговора и карактер поступка одлучивања по приговору,

				рокови одређени нацртом су добро избалансирани.
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Против решења из члана 21. став 2. Нацрта закона, по коме изузетно, Врховни јавни тужилац може образложеним решењем овластити Јавно тужилаштво за организовани криминал да поступа у поједином предмету из надлежности другог јавног тужилаштва ради ефикаснијег вођења поступка или због другог важног разлога. Предлог скраћења рока за одлучивање по приговору на решење о супституцији, који не би требало да таје дуже од 7 до 10 дана.	Иако постоји и у садашњем закону одредба уноси правну несигурност и супротна закону који регулише надлежност ТОК-а., Ставља окривљеног у неповољнији положај јер тужилаштво које спроводи истрагу не би могло да поступа пред судом. Такође нема посебну практичну вредност.	Делимично прихваћен	Ова одредба представља посебан облик супституције, будући да се њоме мења, не само месна, него и стварна надлежност. Венецијанска комисија у свом мишљењу наводи да су сви аспекти супституције, укључујући и ову, сагласни хијерархијском моделу и да такав модел устројства тужилаштва није неуобичајан (paragraphs 93, 94, 100, 101. Opinion 19 December 2022). Правна сигурност код ове врсте супституције није угрожена због тога што постоји могућност преиспитивања супституције кроз поступак по приговору о коме одлучује независна комисија Високог савета тужилаштва, формирана сагласно ставовима садржаним у мишљењима Венецијанске комисије. Рок за одлучивање комисије о приговору на обавезно упутство и решења о деволуцији и супституцији је исти и износи 8 дана.
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Предлог да се одредба члана 24. став 4. Нацрта закона измени, како би се односила не све извештаје, поред годишњег.	Предлог је да се регулише да сви извештаји које Врховни јавни тужилац подноси Народној скупштини (редовни годишњи извештај о раду јавног тужилаштва у Републици Србији и извештаје које затражи надлежни одбор Народне скупштине) не могу садржати информације о поступању јавног тужилаштва у конкретном предмету.	Није прихваћен	Повезано тумачење ст. 3. и 4. указују на то да се став 4. односи на све извештаје из става 3. овог члана (редовни годишњи и оне које затражи надлежни одбор). У ставу 4. овог члана именица „извештај“ је написана у једнини сагласно правилима номотехничког изражавања, тако да нема дилеме да сваки извештај Врховног јавног тужиоца који се подноси Народној скупштини не може да садржи информације о поступању јавног тужилаштва у конкретном предмету.
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Везано за Члан 41. Нацрта закона против ограничења мандата од само годину дана и немогућности поновног постављења вршиоца функције главног јавног тужиоца.	Уколико до дође до застоја у раду ВСТ-а, морало би се друго лице поставити за вршиоца функције, што може довести до дисконтинуитета у раду, другачији концепти рада, потребно је предвидети изузетак.	Није прихваћен	Намера је да се ограничи примена института вршиоца функције како главног јавног тужиоца, тако и председника суда, обзиром да је и сувише често коришћен у досадашњој пракси. Несигуран положај вршиоца функције не гарантује његову пуну самосталност у раду и одлучивању. Такође, овим се заобилази редован поступак избора, који

				<p>гарантује утврђивање стручности и оспособљености кандидата и јавност поступака избора. Сматра се да је Савету довољно годину дана да распише и спроведе изборе и да не постоје ваљани разлози да се овај поступак не спроведе у овом року.</p> <p>Идентична ограничења су прописан и за вршиоца функције Врховног јавног тужиоца. Прописана ограничења су такође идентична оним из Члан 79. Нацрта закона о судијама (ЗоС) када је у питање трајање мандата и могућност поновног постављења вршиоца функције председника суда.</p>
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Привремено упућивање (члан 69. Нацрта закона) У вези са привременим упућивањем предлог је да остане решење из постојећег закона (члан 63. Нацрта закона)	Да се привремено упућивање у ТОК може извршити само по предлогу тужиоца за организовани криминал. Онемогућавањем упућивања из нижег у више јавно тужилаштво посебно ће бити погођена посебна одељења за корупцију виших јавних тужилаштава , које кадрове допуњава углавном из редова заменика основних јавних тужилаца.	Није прихваћено	<p>Одредбом која уређује привремено упућивање (члан 69. Нацрта закона) предвиђено је да јавни тужилац може из оправданих разлога, уз своју писмену сагласност, бити привремено упућен у друго јавно тужилаштво истог или непосредно нижег степена најдуже на три године, без могућности поновног упућивања у исто јавно тужилаштво.</p> <p>Такође је предвиђено да јавни тужилац вишег или апелационог јавног тужилаштва може, уз своју писмену сагласност, ако испуњава законом прописане услове за избор у јавно тужилаштво у које се привремено упућује, бити привремено упућен у јавно тужилаштво посебне надлежности најдуже на три године, без могућности поновног упућивања у исто јавно тужилаштво.</p> <p>Овом одредбом је спречена могућност напредовања из нижег у више јавно тужилаштво без јавног конкурса. Уколико јавном тужилаштву недостаје довољан број јавних тужилаца, главни јавни тужилац да се може обрати ВСТ-у да у складу са чланом 17. став 1. тачка 10) Закона о ВСТ-у повећа број јавних тужилаца у том јавном тужилаштву.</p> <p>Овом одредбом је спречена могућности привременог упућивања јавних тужилаца</p>

				основног јавног тужилаштва у ТОК. Ово прекоредно напредовање, које подразумева вишеструко повећање примања, може изазвати подозрење када је у питању самосталност поступања упућеног јавног тужиоца. Са друге стране не постоје јасни разлози зашто се не би расписао конкурс за пријем нових јавних тужилаца, ако обим послова то дугорочно захтева. Период привременог упућивања је продужен на три године, што треба да буде сасвим довољан рок да се упражњено место попуни путем избора.
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Основна плата и коефицијенти палата	Сагласни предлозима и примедбама Удружења тужилаца и Алумни клуба Правосудне академије	Није прихваћен	Несагласност Министарства финансија.
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Брисати члан. 78 став 4. Нацрта закона који уређује да се основна плата главног јавног тужиоца, односно јавног тужиоца који поступа у предметима кривичних дела са елементом организованог криминала и ратног злочина, може се увећати до 100%, на основу одлуке Високог савета тужилаштва.	Питање плате лица која обављају послове и задатке у државним органима за сузбијање организованог криминала уређено је чланом 11. став 2. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, који предвиђа увећање плате до двоструког износа, одлуком Владе.	Није прихваћен	Ова одредба је преузета из постојећег закона. Одредба члана 11. став 2. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, се односи на запослена лица који као државни службеници или намештеници обављају административне и друге послове, а не изабрана лица, у које спадају носиоци јавнотужилачке функције и судије.
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Предлог да се плата јавног тужиоца распоређеног у посебно одељење вишег тужилаштва за борбу против корупције може увећати до 70% на основу одлуке ВСТ-а	У сврху мотивације јавних тужилаца, у складу са сложеношћу предмета у раду и великог обима посла.	Није прихваћен	Посебна одељења за борбу против корупције представљају специјализована одељења вишег јавног тужилаштва. Руководиоца одељења поставља и јавне тужиоце распоређује у ово одељење виши јавни тужилац, без конкурса, посебном одлуком или годишњим распоредом. За распоређивање у ово одељење не даје се посебно образложење. Уколико би јавни тужиоци у овом одељењу имали право на увећану плату у односу на остале тужиоце вишег тужилаштва, само зато што су у њега распоређени, а мимо услова за увећање основне плате из члана 78. став 2. Нацрта закона, распоређивање у ово одељење би се

				могло сматрати наградом за миљенике главног вишег јавног тужиоца, за оне који без поговора поступају по његовим налозима. Ово може довести до фаворизовања и маргинализовања појединих јавних тужилаца, по личном афинитету главног јавног тужиоца, чиме се може утицати на њихову самосталност, као и на перцепцију јавности о њој.
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Члан 86. Нацрта закона - Објављивање јавног конкурса за избор главног јавног тужиоца и јавног тужиоца – рок за расписивање конкурса би морао да буде бар 6 месеци пре истека мандата главног јавног тужиоца	Потребно је одредити дужи рок како би се све радње предвиђене у поступку избора могле на време да се спроведу. Постоји опасност да ВСТ не спроведе избор у року, што би обавезно водило до постављења вршиоца функције.	Није прихваћен	Члан 86. став 2. Нацрта закона, предвиђа да се јавни конкурс за избор главног јавног тужиоца објављује најкасније шест месеци пре истека јавнотужилачке функције главног јавног тужиоца. Ово је крајњи рок. Ако сматра да му треба више времена да спроведе избор, ВСТ увек може расписати изборе пре наступања овог рока. Ако рок не буде довољан ВСТ може поставити вршиоца функције, чиме би добио додатних годину дана да спроведе избор. Наравно, институт вршиоца функције мора бити коришћен само изузетно, када је ВСТ објективно спречен да спроведе избор до момента престанка функције главног јавног тужиоца.
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Члан 101. Нацрта закона - Навршење радног века,	Одредба става 2. овог члана је да радни век јавног тужиоца навршава се кад јавни тужилац наврши 65 година живота, изузев јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва који може обављати јавнотужилачку функцију до навршења 67 година живота. Иако идентична одредби ЗоС, она није у сагласности са чланом 19 Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Исто се односи на одредбу 102 ст. 3 која се односи на разрешење Врховног јавног тужиоца. Може се сматрати дискриминаторском одредбом.	Није прихваћен	Чланом 19. Закона о пензијском и инвалидском осигурању прописано је да осигураник стиче право на старосну пензију са 65 година живота. То не значи да је одлазак у старосну пензију за све осигуранике обавезан са 65 година живота. Могућност да обављају своју функцију до 67 године је као изузетак предвиђен само за судије Врховног суда и јавне тужиоце Врховног јавног тужилаштва и Врховног јавног тужиоца. Разлог за то је чињеница да се ради о малобројном и најквалификованијем кадру правосуђа, за чији избор и оспособљавање је потребно најдуже радно искуство. Овим нормом се ствара могућност да се максимално искористи овај највреднији људски ресурс које правосуђе има.

				<p>Судије и јавни тужиоци у Србији су у погледу статусних питања изједначени, тако да је неопходно извршити уједначавање у погледу услова за старосну пензију јавних тужилаца Врховног јавног тужилаштва и судија Врховног суда, будући да се услови за старосну пензију, према важећим законима разликују. Уколико би се направила разлика у једном статусном питању између судија и тужилаца, то би могао да буде повод да прављење разлике у односу на друга статусна питања, на штету јавних тужилаца.</p> <p>Ово решење има упориште и у прописима знатног броја европских земаља (Хрватска, Италија, Португал), а приметан је и тренд повећања старосног услова за пензију судија и јавних тужилаца у највишим правосудним инстанцама.</p> <p>Примера ради, судије Европског суда за људска права иду у пензију са навршених 70 година живота, а у Великој Британији је у плану повећање старосне границе за судије највиших инстанци са 70 на 75 година живота.</p>
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	<p>Члан 109. Нацрта закона - Вредновање рада главног јавног тужиоца и јавног тужиоца није добро уређено. Потребно је задржати постојеће решење из члана 102. Нацрта закона, по коме вредновање рада заменика врши јавни тужилац по прибављеном мишљењу колегијума.</p>	<p>Колико детаљно комисија може да се упозна са радом јавног тужиоца да би могла да једном у три године врши вредновање рада. То би довело до тога да рад тужилаца из ТОК-а вреднује комисија састављена од јавних тужилаца Врховног тужилаштва који немају никакво искуство у раду са предметима организованог криминала. Главни јавни тужилац и колегијум имају свакодневни увид у рад јавног тужиоца.</p> <p>Такође чланом 19. Нацрта закона о Високом савету судства није предвиђено трајање мандатна чланова комисије ,нити како би се упознала са радом тужиоца. Није јасно да ли ће постојати једна или више комисија. Због обима посла чланови комисије неће моћи да обављају своје редовне обавезе.</p>	Није прихваћен	<p>Решење да Комисија, као радно тело Савета, спроводи вредновање рада, у складу је са чланом 162. Устава, који уређује да ВСТ одлучује о питањима положаја Врховног јавног тужиоца, главних јавних тужилаца и јавних тужилаца. Вредновање рада неспорно утиче на положај носилаца јавнотужилачке функције. Са тим у вези, Члан 19. ЗоВСТ -у предвиђа као радно тело Савета Комисију за вредновање рада главног јавног тужиоца и јавног тужиоца. ВСТ има другостепену надлежност.</p> <p>Образовање, састав и начин рада Комисије ближе се уређује актом Савета, па ће тако овим актом бити уређена и питања која се помињу у примедбама.</p>

Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Члан 109. став 5. Нацрта закона - Рад Врховног јавног тужиоца и јавних тужилаца Врховног јавног тужилаштва не подлеже вредновању.	Свакако се требају применити другачији критеријуми , али вредновање треба да вежи за све. У овом тужилаштву могу да раде и тужиоци којима треба и више од 10 година до одласка у пензију. Они би били привилеговани у односу на колеге из других тужилаштава исте животне доби, јер значајан део своје каријере не би мотали да брину о успешности и ефикасности свога рада	Није прихваћен	Имајући у виду да је за избор на функцију јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва потребно најмање 11 година радног стажа (члан 82 ст. 1 тачка 4) Нацрта закона), сматра се да су јавни тужиоци већ више пута пролазили кроз поступак вредновања рада, као и да је приликом њиховог избора у највише тужилаштво по најстрожим критеријима цењена њихова стручност, оспособљеност и достојност. Такође , имајући у виду одредбу Члана 112. Нацрта закона који предвиђа да вредновање рада врши Комисија састављена од три члана, у којој јавни тужиоци вишег степена вреднују рад главног јавног тужиоца и јавног тужиоца нижег степена, није могуће спровести вредновање тужилаца Врховног јавног тужилаштва. Ово решење је у складу са новим концептом вредновања рада према коме вредновање не може бити основ за разрешење, већ само служи успостављању правила за напредовање носилаца јавнотужилачке функције. С обзиром на то да Врховни јавни тужилац и јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва не могу да напредују, вредновање његовог рада нема практичну сврху.
Тужилаштво за организовани криминал (ТОК)	Члан 131. Нацрта закона - Звање јавнотужилачког помоћника – да се у ставу 4. звање вишег саветника предвиди и за јавно тужилаштво посебне надлежности, на исти начин као и звање вишег саветника Врховног јавног тужилаштва. Такође је предложено побољшање положаја тужилачких помоћника, приправника и волонтера	Без образложења	Није прихваћен	Особље у јавном тужилаштву ће бити регулисано посебним законом којим ће се уредити положај, права и обавезе свог особља у правосуђу. То је наглашено и прелазном и завршном одредбом члана 150. Нацрта закона, који предвиђа да „Одредбе овог закона којим се уређује положај особља у јавном тужилаштву важе до ступања на снагу посебног закона који уређује положај особља у јавном тужилаштву“.
Тужилаштво за организовани	Прелазним одредбама је омогућено да претходно изабрани јавни тужиоци настављају да врше функцију као		Није прихваћен	Законска решења су у складу са Уставним законом за спровођење Акта о промени Устава Републике

<p>криминал (ТОК)</p>	<p>главни јавни тужиоци у истом јавном тужилаштву, до истека мандата на који су бирани, као и да могу бити поновно бирани у исто тужилаштво. Ово решење је супротно одредби члана 62 ст. 1. Нацрта закона</p>			<p>Србије ("Службеном гласнику РС", бр. 115/2021) Члан 8. став 4. гласи : „Јавни тужиоци који су изабрани пре ступања на снагу Амандмана настављају да врше своју функцију до истека мандата на који су изабрани и могу бити бирани на функцију главног јавног тужиоца у истом јавном тужилаштву, у складу са законима којима се њихов избор усклађује са Амандманима.“ Устав не уводи огорчења броја мандата за главног јавног тужиоца. Ограничење да не може бити поново биран за главног јавног тужиоца у истом јавном тужилаштву, предвиђено је чланом 62. став 1. Нацрта закона о јавном тужилаштву. Наведене прелазне одредбе члана 144 став 2. Нацрта закона предвиђају изузетак од општег правила које важи за јавног тужиоца изабраног пре ступања на снагу Уставног закона за спровођење Акта о промени Устава, а који наставља да врши јавнотужилачку функцију као главни јавни тужилац до истека мандата на који је изабрани. Он може још једном бити биран на јавнотужилачку функцију главног јавног тужиоца у истом јавном тужилаштву у складу са овим законом. Иако се предвиђа овај изузетак он не омогућава да по новом закону исто лице два пута буде бирано за главног јавног тужиоца у истом јавном тужилаштву.</p>
<p>Полазници почетне обуке Правосудне академије</p>	<p>Члан 84. Нацрта закона - Предлог да „Лице које се први пут бира за судију (јавног тужиоца) може бити изабрано само ако је завршило почетну - припремну обуку у Правосудној академији.“</p>	<p>Тиме би био постигнут стратешки циљ да обука на Правосудној академији буде једина тачка уласка у правосудје, односно, како одређује НСРП 2013-2018. у стратешкој смерници из тач. 1.4.2, обавезни услов за први избор носилаца правосудних функција (compulsory entry point). Смисао јесте избор на основу јасних, објективних и нарочито мерљивих критеријума, а што је неопходно држави и друштву у целини, те једини</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Наведеном одлуком Уставног суда од 6. фебруара 2014. године оцењује се да се оспореним одредбама крши начело једнакости грађана који се налазе у истој правној ситуацији (испуњавају Законом о судијама или Законом о јавном тужилаштву прописане услове за избор) из члана 21. Устава и повређује Уставом зајемчено право на ступање на јавне функције под једнаким условима из члана 53. Устава. Из истог разлога се не може</p>

		<p>начин на који би се стекло колективно поверење у рад правосуђа.</p> <p>Иако начелно ово решење личи на оно које је одлуком Уставног суда од дана 6. фебруара 2014. године проглашено неуставним, кључна квалитативна разлика се огледа у томе што на даље предлажемо да се законом који ће се односити на Правосудну академију (не желећи тиме да оптерећујемо радну групу која припрема ове законе, већ само ради системског сагледавања нашег претходно наведеног предлога, те спроводљивости истог) регулишу детаљно 3 (три) вида почетне-припремне обуке за лица која се први пут бирају за судију (јавног тужиоца). Дужина и садржина почетне-припремне обуке зависила би од дужине радног искуства и послова правне струке које је корисник обуке обављао</p>		<p>прихвати ни овај предлог. Предлог да се будућим законом који ће се односити на Правосудну академију регулишу детаљно 3 (три) вида почетне-припремне обуке за лица која се први пут бирају за судију (јавног тужиоца), како би се положај свих кандидата изједначио, не може се прихватити као разлог да се пре усвајања тог закона овим законом унапред предвиди као одлучујући услов за први избор обука и испит Правосудне академије.</p> <p>Чланом 84. Нацрта закона, омогућено је да се сви кандидати који испуњавају опште услове кандидују за јавнотужилашку функцију.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)</p>	<p>Члан 6.</p> <ul style="list-style-type: none"> - У ставу 3, после речи „сваки“, брише се реч „непримерен“. - Члан 5 став 3 треба да гласи: „Забрањен је сваки утицај на рад јавног тужилаштва и на поступање у предмету од стране извршне и законодавне власти, коришћењем јавног положаја, средстава јавног информисања или на било који други начин којим може да се угрози самосталност у раду јавног тужилаштва.“ 	<p>Ту реч треба избрисати (из става 3) јер се стиче утисак да постоји и примерен утицај најавно тужилаштво од стране извршне и законодавне власти коришћењем јавног положаја, средстава јавног информисања или на било који други начин којим може да се угрози самосталност у раду јавног тужилаштва. Коришћење речи „непримерен“ у ставу 3 отвара могућност да се у сваком конкретном случају процењује да ли је утицај законодавне и извршне власти на рад јавног тужилаштва био примерен или непримерен.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Мада се примедбе и предлози очигледно односе на претходну радну верзију предлога ЗОЈТ-а, на њих је одговорено у складу са последњом верзијом Нацрта закона</p> <p>Забрана непримереног утицаја је уређена чланом 6. Нацрта закона на идентичан начин као у члану 8. Нацрта закона о уређењу судова, у складу са препорукама из мишљења Венецијанска комисија на судске законе из октобра 2022. године и коначног мишљења из децембра 2022. Венецијанска комисија је у свом Мишљењу из октобра 2022. године сматрала да првобитни садржај члана 8. став 1. Нацрта закона о уређењу судова којим се забрањује било какав „непримерени утицај“ на судије, није довољно јасан и да би се могао протумачити да обухвата и легитимно понашање странака. Због тога је дата нова формулација става 2. :</p>

				<p>„Не сматра се непримереним утицајем коришћење законом прописаних права учесника у судском поступку, извештавање о раду суда и коментарисање судских поступака који су у току или судских одлука у складу са прописима којима се уређује јавно информисање, као и анализирање правноснажно окончаних судских поступака и правноснажних судских одлука”.</p> <p>Комисија сматра нову формулацију добродошлом, јер значајно проширује могућност коментарисања судских поступака и самим тим више поштује слободу говора. Венецијанска комисија понавља да се само жестока критика судија у комбинацији са претњама и неоснованим оптужбама може забранити и третирати као „непримерени утицај”, док је критичка анализа, па чак и снажно неслагање са судским одлукама, у већини контекста нормалан део јавне расправе, без обзира да ли је поступак завршен или не. Такође, обзиром да нова формулација коју је предложило Министарство одражава дух оваквог приступа, Венецијанска комисија сматра да је њена препорука у потпуности спроведена.</p>
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	Опште обавезно упутство Врховног јавног тужиоца – у Члану 15. требало би додати став 4 који гласи: „У случају не објављивања опште обавезног упутства на интернет страници Врховног јавног тужиоца, Врховни јавни тужилац је дужан да опште обавезно упутство достави свим тужилаштвима, у писменој форми.“	Сада је у ставу 3. члана 15. Нацрта закона предвиђена обавеза Врховног јавног тужиоца да Општеобавезно упутство објављује на интернет страници Врховног јавног тужилаштва. Таква обавеза не постоји ако његово објављивање угрожава интерес националне безбедности. С тога, у случају не објављивања Опште обавезног упутства на интернет страници Врховног јавног тужилаштва, потребно је предвидети обавезу за Врховног јавног тужиоца да Опште обавезно упутство достави свим тужилаштвима у писменој форми.	Није прихваћено	Објављивање општег обавезног упутства на интернет страници Врховног јавног тужилаштва се врши у интересу јавности. Објављивање на интернет страници не замењује обавезу да се ово упутство као и друга писмена доставе јавним тужилаштвима у складу са Правилником о управи у јавном тужилаштву.
Центар за правосудна	Обавезно упутство за рад и поступање Члан 16. Нацрта закона	Сматрамо да разлози транспарентности и правне сигурности захтевају да издато	Делимично прихваћен	Члан 19. Нацрта закона регулише право на увид

<p>истраживања (ЦЕПРИС)</p>	<p>Додаје се нови став који гласи: „Обавезно упутство постаје саставни део списка предмета“.</p>	<p>Обавезно упутство постане саставни део списка предмета.</p>	<p>„Обавезно упутство за рад и поступање у поједином предмету, приговор против обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету, акт главног јавног тужиоца о стављању ван снаге обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету и одлука комисије из члана 22. овог закона о приговору против обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету саставни су део јавнотужилачког списка.</p> <p>Увид у акте из става 1. овог члана могу извршити учесници у поступку после правноснажног окончања поступка у којем је издато обавезно упутство за рад и поступање у поједином предмету.“</p> <p>Радна група је сматрала да се упознавањем одбране са садржином обавезног упутства а посебно са приговором поступајућег јавног тужиоца у току истраге, може нарушити њен интегритет , као и ауторитет поступајућег јавног тужиоца, док одбране нема јасан правни интерес да има ова сазнања.</p> <p>Са друге стране, обавезна упутства која су настала као резултат процесног деловања странака (упутство из члана 51. ЗКПа) су доступна странкама све време поступка и не подлежу било каквим ограничењима. Потребно је правити разлику између организационих упутстава (члан 19. Нацрта закона) и процесних упутстава (члан 51 ЗКП). Организациона упутства су интерне хијерархијске природе и на њих учесници у поступку својим деловањем не могу да утичу, нити да их иницирају. Таква упутства немају правно дејство по учеснике у поступку, нити сама по себи, могу да произведу непосредне процесне последице. Из овог разлога не постоји оправдани интерес окривљеног и других учесника у поступку да током поступка имају могућност увида у ову врсту упутстава.</p>
---------------------------------	--	--	--

<p>Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)</p>	<p>Приговор</p> <p>Члан 17.</p> <p>У ставу 1, уместо речи „неосновано“ требало би да стоје речи: „да је у супротности са његовим професионалним уверењем“.</p> <p>У ставу 1 и у ставу 3, уместо речи „Високом савету тужилаштва“ требало би да стоји реч „суду“.</p> <p>У ставу 5, речи „Високи савет тужилаштва дужан је да донесе одлуку“ мењају се речима „Суд, надлежан да суди у првом степену, одлучује“</p> <p>Став 6 се брише</p>	<p>Термин „неосновано“ је недовољно одређен појам, подложен различитим тумачењима, па стога сматрамо да су разлози професионалног неслагања тј. професионалног уверења тужиоца коме је издато обавезно упутство прецизнији, а такви разлози су познати у упоредном праву.</p> <p>Како Устав није уредио ко одлучује о приговору на обавезно упутство Врховног јавног тужиоца и главног јавног тужиоца, законодавац има пуну слободу да реши ово питање.</p> <p>Приговор против обавезног упутства представља правно средство против коришћења хијерархијских овлашћења, па би остављање решавања о приговору унутар јавнотужилачке организације учинило приговор потпуно неделотворним. По природи ствари, не може бити делотворно да се контрола хијерархије и могућа злоупотреба хијерархије врши унутар саме хијерархије. Због тога је решавање по приговору против обавезног упутства потребно изместити ван јавног тужилаштва. Како одлуке јавног тужилаштва, ван система јавнотужилачке хијерархије, може преиспитивати само надлежни суд, логично је решење да се одлучивање о приговору повери суду.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Приговор је уређен чланом 18. Нацрта закона Члан 157 став 5 Устава регулише да нижи главни јавни тужилац или јавни тужилац који сматра да је обавезно упутство <u>незаконито или неосновано</u> има право на приговор, у складу са законом.</p> <p>Појмови „незаконито“ и „неосновано“ су уставни термини који дефинишу разлоге из којих се може изјавити приговор на обавезно упутство, обзиром на објективне недостатке које то упутства има. Проширење или замењивање ових термина, било би у супротности са Уставом.</p> <p>Неоснованост упутства треба сагледати из контекста јавног интереса. Тако гледано, приговор изјављен због неоснованости упутства може имати и карактер приговора професионалне савести. Наиме, појам неоснованост има синониме „без основа“, „безразложно“, „неутемељено“. Када се јавни тужилац позива на овај основ, он ће то несумњиво чинити полазећи од свог професионалног уверења шта би било исправно, професионално, утемељено, основано и разложно поступање.</p> <p>Имајући у виду, са једне стране, препоруку Венецијанске комисије из извештаја о европским стандардима у погледу независности правосуђа од 3. јануара 2011. године (тачка 59.), која каже да о жалби на упутство треба да одлучује суд или независно тело, попут тужилачког Савета, и са друге стране, члан 155 став 3 Устава који регулише да „Нико изван јавног тужилаштва не може утицати на јавно тужилаштво и носиоце јавнотужилачке функције у поступању и одлучивању у поједином предмету.“, одређено је да Комисија из члана 22. овог закона донеси образложену одлуку о приговору.</p> <p>Комисија поседује оба тражена атрибута. Она је са једне стране независно тело, које чини пет</p>
--	---	--	-----------------------	---

				чланова које бира Високи савет тужилаштва из реда јавних тужилаца, а са друге она несумњиво представља део јавног тужилаштва.
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	<p>Право на увид</p> <p>Члан 19.</p> <p>У ставу 1 уместо речи „комисије из члана 22. овог закона“ требало би да стоји реч „суда“.</p>	Исто као за предложену измену члана 18	Није прихваћен	Видети одговор на коментар члана 18. Нацрта закона
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	<p>Деволуција</p> <p>Члан 20.</p> <p>У ставовима 2 и 4 уместо речи „комисији из члана 22. овог закона“ требало би да стоји реч „суду“.</p> <p>У ставу 5 уместо речи „Комисија из члана 22. овог закона дужна је“ требало би да стоје речи „суд је дужан“.</p> <p>У ставу 6 уместо речи „Комисија из члана 22. овог закона“ требало би да стоји реч „суд“.</p> <p>Супституција</p> <p>Члан 21.</p> <p>У ставовима 3 и 5 уместо речи „Комисији из члана 22. овог закона“ требало би да стоји реч „суду“.</p> <p>У ставовима 6 и 7 уместо речи „Комисија из члана 22. овог закона“ требало би да стоји реч „суд“.</p>	Исто као за предложену измену члана 18.	Није прихваћен	Видети одговор на коментар члана 18. Нацрта закона
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	<p>Назив члана 22. се мења и сада гласи:</p> <p>„Поступање по обавезном упутству“</p> <p>Члан 22.</p> <p>У ставу 1 уместо речи „Комисија Високог савета тужилаштва“ требало</p>	Исто као за предложену измену члана 18	Није прихваћен	Видети одговор на коментар члана 18. Нацрта закона

	би да стоје речи „суд надлежан да одлучује у првом степену“. Ставови 2, 3 и 4 се бришу.			
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	Члан 31.- Надлежност Врховног јавног тужилаштва Додаје се тачка 5) која гласи: „даје мишљења о нацртима предлога закона и других прописа важних за организацију и рад јавног тужилаштва и за обављање јавнотужилачке функције“. Ранија тачка 5) постаје тачка 6).	Од изузетне је важности да Врховно јавно тужилаштво даје мишљење о законима који се односе на његову организацију (Закон о јавном тужилаштву, Закон о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава...), као и о законима који се односе на рад тужилаштва (Законик о кривичном поступку, Кривични законик, Закон о полицији, Закон о јавном реду и миру, Закон о прекршајима...). Таква решења предвиђена су и у упоредном праву нпр. у Републици Хрватској, у члану 29 тачка 5. Закона о државном одвјетништву.	Није прихваћен	Надлежност Врховног јавног тужилаштва је уређена чланом 31. Нацрта закона Предложена надлежност да даје мишљење о законима који се односе на његову организацију, рад и поступање је предвиђена за ВСТ, који даје мишљење у име целокупног јавног тужилаштва (Члан 17 ст. Тачка 27 предлога нацрта ЗоВСТ). Врховно јавно тужилаштво, као и свако друго јавно тужилаштво, може ВСТу доставити свој предлог мишљења Савету. Ако би се ова надлежност прописала за оба органа, постојала би могућност колизије мишљења при чему би се поставило питање, које од мишљења репрезентује јавно тужилаштво. Високи савет је најрепрезентативније тело, с обзиром на своју композицију и из природе састава и надлежности тог органа произилази да је то тело најпозваније да се изјашњава о прописима од значаја за јавно тужилаштво. Ова надлежност је консултативног карактера и не искључује могућност да Врховни тужилац, Врховно јавно тужилаштво или било које друго јавно тужилаштво може да оформи мишљење или изнесе став поводом било ког прописа од значаја за његово функционисање и поступање.
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	Члан 38.- Руковођење управом у јавном тужилаштву. Додају се нови ставови 3. и 4. који гласе : „Јавни тужилац предмете прима према редоследу независном од личности странака и околности правне ствари. Јавном тужиоцу се предмети поверавају на основу годишњег распореда послова у тужилаштву, водећи рачуна о сложености	Ове одредбе би требало увести као пандан одредбама члана 24. Радне верзије Закона о судијама. Грађани имају право на „природног“ судију, али и на „природног“ тужиоца.	Делимично прихваћен	Члан 38. Нацрта закона уређује руковођење управом у јавном тужилаштву. Овим чланом Нацрта закона је између осталог предвиђено да се Врховни јавни тужилац и главни јавни тужилац старају о непристрасној расподели предмета јавним тужиоцима. То је новина у вези са управом у јавном тужилаштву. Додела предмета по критеријуму непристрасности значи да се предмети распоређују објективно, насумично, тако да се непристрасност у расподели предмета може разумети и као стандард приближан праву

	предмета, у складу са актом о управи у јавном тужилаштву, према распореду унапред утврђеним за сваку календарску годину, искључиво на основу ознаке и броја предмета“.			на природног тужиоца, иако право на природног тужиоца није правни стандард као право на природног судију, које произилази из члана 6. Европска конвенција о људским правима (у даљем тексту: ЕКЉП). Додела предмета је ближе уређена Чланом 42. Правилника о управи у јавном тужилаштву, који регулише да се предмети, по правилу, додељују обрађивачима предмета према редоследу пријема и то тако што се предмет додељује првом наредном обрађивачу предмета са листе обрађивача сачињене по азбучном редоследу.
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	<p>Додају се чланови 38а, 38б и 38в Нацрта закона и гласе:</p> <p>„Одступања</p> <p>Члан 38а</p> <p>Од редоследа пријема предмета може се одступити у случајевима предвиђеним законом, као и у случају оптерећености или оправдане спречености јавног тужиоца, у складу са актом о управи у јавном тужилаштву.</p> <p>У складу са актом о управи у јавном тужилаштву, јавном тужиоцу може бити одузет предмет: ако је због његовог дужег одсуства потребно поступити по предмету који је хитан по закону или по својој суштини, ако је угрожено ефикасно функционисање тужилаштва, ако је јавном тужиоцу правноснажно изречена дисциплинска санкција због дисциплинског прекршаја неоправдано одуговлачење поступка, као и у другим случајевима предвиђеним законом.</p>		Није прихваћен	<p>Разлози за одступање од начина додељивања предмета одређени су чланом 42. став 5. Правилника о управи у јавном тужилаштву који гласи: „када то оправдавају разлози оптерећености и спречености појединих обрађивача, специјализације обрађивача за одређену област или уколико то оправдавају други разлози.“</p> <p>Мимо ових разлога не може се одступити од доделе предмета. Такође, јавном тужиоцу не може бити одузет додељен предмет. Изузеци су предвиђени чланом 20. (деволуција) и чланом 21. (супституција) Нацрта закона.</p> <p>Јавни тужилац може на решење о деволуцији и супституцији изјавити приговор Комисији из члана 22. Нацрта закона.</p> <p>Немогућност одступања од редоследа пријема предмета онемогућава ефикасност организације рада и специјализацију јавних тужилаца.</p> <p>Не постоји ваљан разлог да се о сваком одступању од редоследа пријема предмета писмено обавести непосредно виши главни јавни тужилац.</p>

Одузети предмет из става 2. овог члана додељује се у рад другом јавном тужиоцу, у складу са актом о управи у јавном тужилаштву.

Право на приговор

Члан 38б

На одступање од редоследа пријема предмета или одузимање предмета, јавни тужилац има право на приговор Високом савету тужилаштва, у року од три дана од дана сазнања.

Право на приговор због одузимања предмета има и странка, у року од три дана од дана сазнања.

Приговор се подноси преко главног јавног тужиоца, који може у складу са поднетим приговором да измени одлуку о одступању од редоследа пријема предмета или одузимања предмета јавном тужиоцу.

Ако главни јавни тужилац не усвоји приговор, дужан је да приговор, са образложењем за одбијање, достави Високом савету тужилаштва у року од три дана од дана пријема приговора.

Високи савет тужилаштва дужан је да донесе одлуку о приговору у року од 15 дана од дана достављања приговора.

Дужност обавештавања непосредно вишег главног јавног тужиоца

Члан 38в

	Главни јавни тужилац дужан је да о сваком одступању од редоследа пријема предмета писмено обавести непосредно вишег главног јавног тужиоца.“			
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	Забрана политичког деловања Члан 54. Нацрта закона Став 3. мења се и гласи: „Носилац јавнотужилачке функције дужан је да се уздржи од учествовања у политичким активностима политичких странака“.	Став 3. Радне верзије Закона о јавном тужилаштву сада гласи: „Носилац јавнотужилачке функције дужан је да се уздржи од учествовања у политичким активностима политичких субјеката“. Овако формулисан став 3. је прешироко постављен и подложен је злоупотребама и различитим тумачењима. Закон о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, број 14/22) у члану 1. прописује да се политичким субјектима сматрају политичке странке, али и коалиције и групе грађана. Сходно томе, наведеним решењем у Радној верзији би се забранило носиоцима јавнотужилачке функције да учествују у активностима било које групе грађана, било да се залажу за уређење краја у коме живе, за заштиту животне средине, прикупљање средстава за лечење деце и др.	Није прихваћен	Забрана политичког деловања је уређена чланом 54. став 3. Нацрта закона уређује се да је носилац јавнотужилачке функције дужан да се уздржи од учествовања у политичким активностима политичких субјеката. Као што је наведено у коментару, појам „политички субјекат,“ је употребљен у смислу члана 1. Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, број 14/22). „Овим законом уређују се извори и начин финансирања, евиденција и контрола финансирања политичких активности политичких странака, коалиција и група грађана (у даљем тексту: политички субјекти). Ако се има у виду члан 2. став 1 алинеја четврта истог закона, која прописује да је „ група грађана “ облик удруживања бирача ради заједничког учешћа на изборима, који своје међусобне односе, укључујући и одређивање одговорног лица, уређују, у складу са прописима из области изборног законодавства“, онда је јасно да се ово не односи на било коју групу грађана, већ само ону која је формирана ради учествовања на изборима.
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	Право на удруживање Члан 59. Нацрта закона У називу члана, иза речи „право на удруживање“ додају се речи „и јавно деловање“. Став 1 мења се и гласи: „Носилац јавнотужилачке функције, јавнотужилачки помоћник и јавнотужилачки приправник имају право да се удружују у струковна	Оваквом изменом регулише се право носилаца јавнотужилачке функције, јавнотужилачких помоћника и јавнотужилачких приправника, не само на удруживање, већ и на јавно деловање, па тиме и слободно изражавање у ситуацијама које су спојиве са јавнотужилачком функцијом. Неопходно је обезбедити слободу изражавања за носиоце јавнотужилачке функције.	Није прихваћен	Чланом 59. је регулисано право на удруживање, које се односи на струковна удружења ради заштите својих интереса и очувања самосталности у раду јавних тужилаштава. Омогућено је учешће у активностима струковних удружења у току радног времена, ако се тиме не ремети рад у јавном тужилаштву. Право на јавно деловање, које није супротно Нацрту закона и Етичком Кодексу није забрањено

	удружења и право да јавно делују ради унапређења струке, заштите својих права и очувања самосталности јавних тужилаштава“.			или ограничено, па не постоје разлози да се посебно регулише. Поред наведеног, имунитет носилаца јавно тужилачке функције је проширен тако да јавни тужилац не може бити позван на одговорност не само за одлуку у вези са вршењем функције, већ и за мишљење дато у вези са вршењем јавнотужилачке функције. На тај начин је заштићено јавно деловање носиоца јавнотужилачке функције у вези са функцијом који обавља. С обзиром на опсег функционалног имунитета носилаца јавнотужилачке функције, сувишно је посебно прописивање права на јавно деловање у контексту струковног удруживања
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	Трајни премештај Члан 68. Нацрта закона У ставу 2. бришу се речи : „ако у јавном тужилаштву буде смањен број јавних тужилаца“ и уместо њих наводе речи: „у случају укидања тужилаштва или укидања претежног дела надлежности јавног тужилаштва за који је изабран“. Додаје се став 3 који гласи: „Јавном тужилаштву је укинута претежна део надлежности ако је услед промене стварне надлежности јавног тужилаштва, оснивања новог јавног тужилаштва или промене подручја на којем јавни тужилац врши надлежност, смањен потребан број носилаца јавнотужилачке функције у јавном тужилаштву.“ Додаје се став 4 који гласи: „У случају из става 2 овог члана јавни тужилац може изузетно бити трајно премештен само у јавно тужилаштво истог	Став 2. члана 67. Радне верзије предвиђа могућност трајног премештаја јавног тужиоца без његове сагласности ако је у јавном тужилаштву смањен број јавних тужилаца, али сматрамо да и такав трајни премештај мора имати одређена ограничења и спроводити се по јасним критеријумима. Оваква формулација је прецизнија, а остаје нејасно и због чега је рок за изјављивање уставне жалбе изостао из Радне верзије Закона о јавном тужилаштву, а налази се у тексту Радне верзије Закона о судијама.	Није прихваћен	Трајни премештај је уређен чланом 68. Нацрта закона. Потребан број јавних тужилаца за свако јавно тужилаштво одређује Високи савет тужилаштва, у складу са обимом посла. У складу са наведеним, јавни тужилац може бити трајно премештен у друго јавно тужилаштво истог степена без своје сагласности ако у јавном тужилаштву буде смањен број јавних тужилаца, на основу одлуке Високог савета тужилаштва. Овакво решење је у складу са тачком XII Римске повеље. У Образложењу (тачка 3.3.4. премештај и мобилност) – „Могућност премештаја тужиоца без његове сагласности мора бити заснована на закону и ограничена на изузетне околности, као што су изражена потреба службе (уједначавања обима посла и слично). Према члану 78. Нацрта закона, између осталог, јавни тужилац који је трајно премештен, има право на основну плату јавног тужиоца тог јавног тужилаштва, ако је за њега повољнија. У закону се само изузетно прописује рок за поступање Уставног суда, обзиром да је поступање овог суда уређено посебним законом. Овај рок је

	<p>степенa, које преузима надлежности јавног тужилаштва које је укинута или којем је укинута претежни део надлежности, на основу критеријума које прописује Високи савет тужилаштва и уз гарантовање зараде коју је јавни тужилац имао у јавном тужилаштву из кога је премештен ако је повољнија по њега“.</p> <p>Ранији ставови 3 и 4 постају ставови 5 и 6.</p> <p>У ставу 3 (који сада постаје став 5) из речи „Уставном суду“ додају се речи: „у року од 30 дана од дана пријема одлуке“.</p>			<p>изузетно прописан само за одлуку по жалби Уставном суду против одлуке о избору на јавнотужилачку функцију главног јавног тужиоца и јавног тужиоца.</p> <p>Увођење наведеног рока као изузетка је било неопходно да би се скратио период статусног провизоријума за изабраног главног јавног тужиоца, односно јавног тужиоца, с обзиром да ону не ступају на функцију до одлуке Уставног суда.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)</p>	<p>Привремено упућивање</p> <p>Члан 69. Нацрта закона</p> <p>У ставу 1 уместо речи : „три“ требало би да стоји реч: „једну“.</p> <p>У ставу 3 уместо речи: „Врховни јавни тужилац“ требало би да стоје речи: „ Високи савет тужилаштва“.</p>	<p>Сматрамо да је неоправдано дуго трајање упућивања у друго тужилаштво на период од 3 године. У претходном предлогу, односно Радној верзији закона о јавном тужилаштву, период упућивања је био једна година, што сматрамо оправданим и довољним за анализу потреба тужилаштва и расписивање и спровођење конкурса. Продужавањем овог периода упућивања на три године неоправдано се онемогућава попуњавање тог радног места у тужилаштву из кога је упућен, на то место се не могу бирати нови јавни тужиоци, те се тиме блокира се рад тужилаштва.</p> <p>Устав Републике Србије у члану 162. одређује да је у надлежности Високог савета тужилаштва, осим да одлучује о избору и престанку функције главног јавног тужиоца и јавних тужилаца, и да одлучује о другим питањима положаја јавних тужилаца због чега сматрамо да је питање привременог упућивања јавних тужилаца питање положаја јавних тужилаца које по Уставу може бити само у надлежности Високог савета тужилаштва, а како је то било и предвиђено претходним предлогом,</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Онемогућено је упућивање и тужилаштво вишег степена како се не би заобилазио поступак избора, као редован пут напредовања. Због сложености предмета и дужине рада на њима, краћи период упућивања не би био сврсисходан.</p> <p>Привремено упућивање је мера за побољшање ефикасности рада јавног тужилаштва и као таква не утиче на статус упућеног јавног тужиоца, те би, у складу са Уставом била у надлежности Високог савета тужилаштва.</p>

		односно Радном верзијом закона, а никако у надлежности Врховног јавног тужиоца.		
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	Упућивање у Високи савет тужилаштва, министарство надлежно за правосуђе, Правосудну академију или међународну организацију Члан 69. Нацрта закона У ставу 3 реч „шест “ замењује се са речи „четири“.	Трајање упућивања у међународну организацију на шест година је предугачак период. У том случају, упућени јавни тужилац шест година „заузима место“ у систематизацији, при чему се то место може попунити само упућивањем других (увек различитих) тужилаца који се могу упутити најдуже на годину дана, па ће за тих шест година, шест различитих тужилаца бити упућивано да привремено попуне његово место, што негативно утиче на рад тужилаштва. Примера ради, мандат председника и заменика председника Колегијума EUROJUST-а траје четири године, те је то оптималан период на који носилац јавнотужилачке функције може бити упућен у међународну организацију.	Није прихваћен	Упућивање у Високи савет тужилаштва, министарство надлежно за правосуђе, Правосудну академију или међународну организацију је уређено чланом 70. став 3. Нацрта закона и предвиђено да упућивање може трајати најдуже три године, односно најдуже шест година у међународну организацију, без могућности поновног упућивања у исти орган, установу или међународну организацију из става 1. овог члана.
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	Дисциплински прекршаји Члан 114. Нацрта закона У ставу 1. тачка 18) речи: „неоправдано не поступање по годишњем распореду послова“ замењују се речима: „неоправдано мења годишњи распоред послова“. У ставу 1. додаје се тачка 19) која гласи: „крши принцип случајног избора јавног тужиоца, супротно закону“. Тачке 19, 20 и 21 постају тачке 20, 21 и 22.	Сматрамо да је решење које је било у Радној верзији закона неупоредиво боље јер је онемогућавало главним јавним тужиоцима да кроз неоправдано мењање годишњег распореда, без анализе резултата рада јавног тужиоца у одељењу у коме је радио, врше честу промену материје у којој поступа јавни тужилац. Честа промена материје у којој поступа јавни тужилац за собом носи и честу промену целог реферата са којим је задужен јавни тужилац, што за собом повлачи поновну потребу упознавања јавног тужиоца са новим предметима (којих има стотине, па и хиљаде), а што утиче негативно на његове резултате рада и представља механизам кажњавања јавних тужилаца од стране главних јавних тужилаца. На начин како је сада предвиђена ова дисциплинска одговорност, она се пре свега односи на јавне тужиоце а не на главне јавне тужиоце који доносе одлуку о измени годишњег распореда послова, док наш предлог представља	Није прихваћен	Ако главни јавни тужилац неоправдано мења годишњи распоред, може бити одговоран за дисциплински прекршај коришћење хијерархијска овлашћења на начин супротан закону. Увези са предлогом за тачку 19) истог става члана 114. Нацрта закона, разлози за неприхватање су идентични разлозима наведеним за неприхватање предлога истог предлагача за измену члана 38. Нацрта закона

		враћање на претходни предлог наведен у Радној верзији закона и односи се на дисциплинску одговорност главних јавних тужилаца, чиме се ублажава хијерхијска структура тужилаштва и ојачава самосталност јавних тужилаца. У осталом, образложење је идентично као за предложену измену члана.		
Центар за правосудна истраживања (ЦЕПРИС)	<p>ХИ. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ</p> <p>Наставак вршења јавнотужилачке функције јавних тужилаца</p> <p>Члан 144.</p> <p>У ставу 2, иза речи „на који је изабран“ бришу се речи: „и може још једном бити биран на јавнотужилачку функцију главног јавног тужиоца у истом јавном тужилаштву у складу са овим законом“.</p> <p>У ставу 3, иза речи „на који је изабран“ бришу се речи: „и може још једном бити биран на јавнотужилачку функцију Главног јавног тужиоца за организовани криминал у складу са овим законом“.</p> <p>У ставу 4, иза речи „на који је изабран“ бришу се речи: „и може још једном бити биран на јавнотужилачку функцију Главног јавног тужиоца за ратне злочине у складу са овим законом“.</p>	Прелазне и завршне одредбе, на начин како су формулисане у Радној верзији Закона о јавном тужилаштву, дерогирају смисао доношења Закона	Није прихваћен	Решења из Нацрта закона су у потпуности у складу са Уставним законом за спровођење Акта о промени Устава Републике Србије ("Службеном гласнику РС", бр. 115/21). Наиме, члан 8. став 4. Уставног закона гласи: „Јавни тужиоци који су изабрани пре ступања на снагу Амандмана настављају да врше своју функцију до истека мандата на који су изабрани и могу бити бирани на функцију главног јавног тужиоца у истом јавном тужилаштву, у складу са законима којима се њихов избор усклађује са Амандманима.“, а решења из члана 144. Нацрта закона су у потпуности у складу са наведеном одредбом.
Партнери за демократске промене Србија	Члан 16. Обавезно упутство за рад и поступање	Могућност издавања обавезног упутства од стране врховног јавног тужиоца-сваком главном јавном тужиоцу, главног јавног тужиоца- јавном тужиоцу тј. непосредно вишег главног јавног тужиоца нижег главног јавног тужиоцу у случају постајања сумње у његову ефикасност или законитост његовог поступања је забрињавајуће.	Није прихваћен	Издавање обавезног упутства за поступање главног јавног тужиоца и јавних тужилаца је предвиђено Чланом 157. Устава.

		Имајући у виду да се овај појам сумње не везује за одређени, јасни, критеријум, писано образложење или конкретну притужбу на рад тужиоца. Овакав неодређени појам сумње може довести до арбитрерног мешања у текући рад поступајућег тужиоца који у крајњој линији може довести до нарушавања права грађана (тј. људских права).		
Удружење судија и тужилаца Србије	Обједињени Коментари		Нису разматрани	Коментари не садрже јасне предлоге за измену конкретних чланова Нацрта закона
Адвокатска комора Србије	Примедбе на одредбу члана 10. Нацрта закона	Предложена одредба је непрецизно формулисана и отвара могућности различитих тумачења. Уважавајући интерес јавности да буде упозната са током поступка у појединим предметима, неопходно је прецизно прописати ко одлучује о врсти, садржини и обиму давања саопштења за јавност у вези појединог предмета. Поред тога, из садржине ове норме није могуће утврдити ко одређује када је неко поступање у складу са интересом поступка, а када то није случај. Оцена интереса поступка и с тим у вези интерес обавештавања или интерес не обавештавања јавности о поступању у поједином предмету у пракси је директно повезана са остваривањем утицаја на токове и исходе поступка, превасходно у вези одређивањем и продужавањем притвора, тако да оваква формулација оставља простор за могуће злоупотребе овлашћења.	Није прихваћен	Обавештавање јавности је начелно уређено Чланом 11. Обавештавање јавности је детаљно уређено Правилником о управи у јавном тужилаштву у оквиру Главе X. Јавно тужилаштво и јавност (од члана 66 до члана 70) Члан 66 ст. 2 – „Када сматра да јавност треба да буде упозната са поступањем јавног тужилаштва, јавни тужилац ће о томе обавестити јавност.. „ Члан 68. – „ Обавештавање јавности врши јавни тужилац или заменик јавног тужиоца кога он одреди, односно портпарол јавног тужилаштва. Јавни тужилац или заменик јавног тужиоца, односно портпарол јавног тужилаштва, обавештава јавност путем усмених или писмених саопштења и изјава или путем јавних гласила или на други погодан начин, о покретању поступка у случајевима за које се интересује шири јавност, водећи при том рачуна о интересима правилног вођења поступка и оправданој заштити личности на које се подаци односе.“ Осим тога, процесним законима је ближе уређено у којој фази и под којим условима учесници у поступку имају право да се упознају са садржином списа. Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, такође се пружа

				могућност остваривања увида у списе јавног тужилаштва чиме се на посредан начин реализује функција обавештавања јавности.
Адвокатска комора Србије	Примедба на одредбу члана 17. став 6. Нацрта закона	<p>Овом одредбом је прописано да се из поступка одлучивања по приговору искључују изборни чланови Високог савета тужилаштва, те да се кворум за одлучивање по приговору против обавезног упутства за рад и поступање у конкретном предмету, искључивањем чланова Високог савета тужилаштва који ту дужност обављају по функцији и оних који се бирају из реда истакнутих правника, снижава. Из предложене одредбе не види се ratio legis овог решења.</p> <p>Предложена одредба у супротности је са Уставом РС којим је јасно прописан само један случај који представља изузетак од правила да о свим питањима из надлежности Високог савета тужилаштва пуноправно одлучују сви чланови овог тела, а то је случај када је Министру правде ускраћено право да одлучује о дисциплинској одговорности јавних тужилаца. Имајући у виду чињеницу да је ово питање уређено Уставом РС, није могуће законом проширивати изузетке који су прописна Уставом, јер би на тај начин осталим члановима Високог савета тужилаштва била сужена права која им изворно - према Уставу РС припадају тј. да су у погледу свих питања из надлежности Високог савета тужилаштва сви чланови овог тела равноправни у правима.</p> <p>На другој страни, прописано је да о приговорима против одлуке о деволуцији и против одлуке о супституцији у појединим предметима одлучују сви чланови Високог савета тужилаштва, без изузетка, што нема никакве логике уколико су се желели спречити недопуштени утицаји на одлучивање у предметима до којих сасвим извесно може доћи и применом ових механизма.</p>	Није прихваћен	<p>Примедба се односи на претходну радну верзију Закона о јавном тужилаштву</p> <p>О приговору против обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету, приговору против решења о супституцији и приговору против решења о деволуцији одлучује комисија Високог савета тужилаштва (члан 22 став 1).</p>

Адвокатска комора Србије	Примедба на одредбу члана 20. став 2. Нацрта закона – предлог је да се одредба брише	Предложена одредба је непрецизна и њена примена може да створи више проблема и доведе до волунтаризма у поступању. Овом формулацијом се поставља питање који су то „важни разлози“, у којим случајевима би Врховни јавни тужилац донео наведено решење. Ова одредба није прихватљива ни са разлога што се надлежност јавног тужилаштва за организовани криминал не уређује само Законом о јавном тужилаштву, већ и Закоником о кривичном поступку ("Службени гласник РС" 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13, 55/14, 35/19, 27/21 и 62/21) и Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције ("Службени гласник РС", 94/16 и 87/18) којима није предвиђено поступање јавног тужилаштва за организовани криминал на напред описани начин. Из предложене одредбе се не могу сагледати кривично правни разлози који упућују на основаност предложеног решења из Радне верзије закона о јавном тужилаштву.	Није прихваћен	Ова одредба представља посебан облик супституције, будући да се њоме мења, не само месна, него и стварна надлежност. Венецијанска комисија у свом мишљењу наводи да су сви аспекти супституције, укључујући и ову, сагласни хијерархијском моделу и да такав модел устројства тужилаштва није неуобичајан (paragraphs 93, 94, 100, 101. Opinion 19 December 2022). Правна сигурност код ове врсте супституције није угрожена због тога што постоји могућност преиспитивања супституције кроз поступак по приговору о коме одлучује независна комисија Високог савета тужилаштва, формирана сагласно ставовима садржаним у мишљењима Венецијанске комисије. Рок за одлучивање комисије о приговору на обавезно упутство и решења о деволуцији и супституцији је исти и износи 8 дана.
Адвокатска комора Србије	Примедба на члан 36. став 2. Нацрта закона	Законом је потребно обезбедити механизме који ће обезбедити равномеран распоред предмета и таксативно прописати изузетке у којима се може одступити о математичког алгорита који се примењује или би требало да се примењује приликом распореда предмета. Предложена одредба је потпуно неодређена и ствара могућности за арбитарно поступање и волунтаризам у примени и усмеравање одређених предмета на одређеног јавног тужиоца, чиме се доводи у сумњу његова непристрасност и самосталност у поступању.	Није прихваћен	Примедба се односи на члан 38. Нацрта закона који уређује руковођење управом у јавном тужилаштву. Овим чланом је, између осталог, предвиђено да се Врховни јавни тужилац и главни јавни тужилац старају о непристрасној расподели предмета јавним тужиоцима. Додела предмета је ближе уређена чланом 42. Правилника о управи у јавном тужилаштву, који прописује да се предмети, по правилу, додељују обрађивачима предмета према редоследу пријема и то тако што се предмет додељује првом наредном обрађивачу предмета са листе обрађивача сачињене по азбучном редоследу. Право на природног тужиоца није правни стандард као и право на природног судију, које произилази из члана 6. ЕКЉП.

				<p>Разлози за одступање од начина додељивања предмета ближе су одређени чланом 42. став 5. Правилника о управи у јавном тужилаштву, који наводи са до одступања долази „када то оправдавају разлози оптерећености и спречености појединих обрађивача, специјализације обрађивача за одређену област или уколико то оправдавају други разлози.“</p> <p>Мимо ових разлога не може се одступити од доделе предмета. Такође, јавном тужиоцу не може бити одузет додељен предмет. Изузеци су предвиђени чланом 20. (деволуција) и чланом 21. (супституција) Нацрта закона.</p> <p>Поред тога, нНемогућност одступања од редоследа пријема предмета онемогућава специјализацију рада јавних тужилаца.</p>
Адвокатска комора Србије	Примедба на одредбу члана 57. став 2. Нацрта закона Предлаже се да се у члан 57. став 2 иза речи „намерно“ додају речи „или из крајње непажње“.	Имајући у виду да се одредбама Радне верзије закона о јавном тужилаштву посебно апострофирају: право на властиту процену чињеница и тумачење права, да је јавни тужилац слободан у свом одлучивању у процени чињеница и примени права, слободу одлучивања и право на одлучивање по сопственој одговорности, као и да има право на плату у складу са достојанством и степеном одговорности јавног тужиоца који се директно рефлектују и на плату и на пензију. Имајући у виду слободу одлучивања и апострофирану одговорност јавног тужиоца, сматрамо да је проблематично да се у члану 57. Радне верзије ЗЈТ прописује да постоји могућност регреса у односу на штету коју проузрокује тако одговоран јавни тужилац само ако је штету проузроковао намерно. Због тога је предлог Адвокатске коморе Србије да се у члану 57. став 2 иза речи „намерно“ додају речи „или из крајње непажње“. Ово из разлога што се намера изузетно тешко доказује у поступку за накнаду штете, а очигледно се прописивањем чл. 57. на овај начин	Није прихваћен	<p>Одговорност за штету је уређена чланом 58. Нацрта закона који ставом 1. предвиђа да за штету коју носилац јавнотужилачке функције проузрокује незаконитим или неправилним радом одговара Република Србија, а ставом 2. истог члана да ако је коначном одлуком Уставног суда, правоснажном судском одлуком, односно поравнањем пред судом утврђено да је штета проузрокована намерно Република Србија може тражити од носиоца јавнотужилачке функције накнаду исплаћеног износа.</p> <p>Услов за регресни захтев од носиоца јавнотужилачке функције не треба проширивати и на случај да је штета проузрокована крајњом непажњом. Стандард „крајња непажња“ се такође тешко доказује у поступку за накнаду штете, а поступање тужиоца који би проуроковао штету таквим степеном непажње би представљало основ и за дисциплински прекршај, односно дисциплинску одговорност носиоца јавнотужилачке функције.</p>

		ишло за тим да се сузи могућност стварне одговорности, Прописивањем одговорности за штету и из крајње непажње унапредило би пажњу у раду јавних тужилаца и подразумевало би да са правима и слободама грађана не може да се игра онај ко о тим правима одлучује.		
Адвокатска комора Србије	Примедба на одредбу члана 83. Нацрта закона Предлаже се да се иза става 4. дода нови став 5. који гласи: „Кандидат за јавног тужиоца који је био адвокат најмање 12 година, није дужан да полаже испит који организује Високи савет тужилаштва.“	Одредбом члана 6. став 4. Закона о адвокатури је прописано да кандидат који је обављао судијску или јавнотужилачку функцију најмање 12 година, не полаже адвокатски испит.“ Уколико се не би предвидела и могућност да адвокат који има стаж у адвокатури најмање 12 година, не полаже испит који организује ВСТ, тужилаштво ће бити ускраћено за могућност избора и адвоката на јавнотужилачку функцију, а адвокат након 12 година рада у адвокатури, сигурно поседује знање за обављање ове функције. Уколико опстане одредба члана 83. на начин како је у Радној верзији закона о јавном тужилаштву, била би повређена Уставом РС зајемчена људска права: на једнакост грађана и забрану дискриминације (члан 21. Устава РС) грађани имају право да под једнаким условима ступају на јавне службе и јавне функције (члан 53. Устава РС). Ако су носиоци правосудних функција са 12 година професионалног искуства ослобођени полагања адвокатског испита пре подношења захтева за упис у именик адвоката, и адвокати са 12 година стажа у адвокатури би морали бити ослобођени полагања испита који организује Високи савет тужилаштва. Ово је једини начин да се успостави и очува проходност између правосудних професија. Венецијанска комисија у мишљењу 1088/2022 истиче да европски међународни стандарди налажу да се судијска именовања темеље на објективним, транспарентним и недискриминаторним критеријумима избора, који се могу односити на формалне захтеве	Није прихваћен	Утврђивање стручности и оспособљености кандидата за носиоца јавнотужилачке функције који се први пут бира на јавнотужилачку функцију је уређено чланом 84. Нацрта закона. Наведеним чланом је предвиђена обавезна провера стручности за све кандидате који се први пут бирају на јавнотужилачку функцију. Једини изузетак се односи на кандидате који се бирају за јавног тужиоца у основном јавном тужилаштву, а који су завршили почетну обуку на Правосудној академији, обзиром да се стручност ових кандидата провера кроз завршну оцену на почетној обуци. Увођење изузетка за адвокате са 12 година стажа нема оправдања имајући у виду да провера знања важи за све остале кандидате који се први пут бирају на јавнотужилачку функцију. Управо би увођење изузетка за адвокате могло представљати дискриминацију осталих кандидата и повреду права да под једнаким условима ступају на јавне службе и јавне функције (члан 53. Устава РС). При томе треба имати у виду и да адвокати имају различита искуства у заступању странака у кривичним предметима, тако да не поседују сви ниво знања који је потребан за јавнотужилачку функцију. Чињеница да Закон о адвокатури предвиђа да су носиоци правосудних функција са 12 година професионалног искуства ослобођени полагања адвокатског испита пре подношења захтева за упис у именик адвоката, не може се узети као

		(држављанство, минималним узраст, квалификације, професионално искуство и др.) и на професионалне и људске вештине које је теже исцрпно дефинисати, те се основано предлаже да се овај став Венецијанске комисије има применити и код избора јавних тужилаца.		ваљан разлог за увођење изузетка за адвокате обзиром да се ради о потпуно различитим професијама.
Адвокатска комора Србије	Предлаже се да се у члану 87. став 7. Нацрта закона дода нови став 8. који би гласио: „За кандидата који се бави адвокатуром, обавезно се прибавља мишљење надлежне адвокатске коморе у чији именик је уписан према седишту адвокатске канцеларије.“ У одредби члана 88. Нацрта закона нису прописани мерила за редновање критеријума „разговор са кандидатом“, што уноси огромну дискрецију и волунтаризам у одлучивању.	У односу на одредбу става 7. члана 87. Нацрта закона Адвокатска комора Србије указује да законом нису прописани критеријуми и мерила на основу којих ће Високи савет тужилаштва посебно ценити и врсту послова које је кандидат за јавног тужиоца који раније није вршио јавнотужилачку функцију, обављао после положеног правосудног испита. Непостојање стварних мерила за вредновање овог критеријума, адвокатура види као механизам за онемогућавање приступа јавнотужилачкој функцији кандидата из других правосудних професија. Радном верзијом закона о јавном тужилаштву је прописано да се разговор са кандидатом спроводи и вреднује у складу са подзаконским актом који доноси Високи савет тужилаштва. Критеријуми морају бити прописани законом, морају бити стварни, јасни и мерљиви. Непостојање стварних, јасних и мерљивих мерила за вредновање овог критеријума, адвокатура види као механизам за онемогућавање приступа јавно тужилачкој функцији - кандидата из других правосудних професија.	Није прихваћен	Члан 88. Нацрта закона предвиђа да Високи савет тужилаштва прибавља податке и мишљења о стручности, оспособљености у раду и достојности кандидата. Став 2. истог члана предвиђа да се подаци и мишљења прибављају од органа и организација у којима је кандидат радио у правној струци. То управо значи да се прибавља мишљење надлежне адвокатске коморе у чији именик је уписан према седишту адвокатске канцеларије. Нема потребе да се уноси посебна одредба која би се односила само на адвокате. Члан 89. став 2. Нацрта закона прописује да се „разговор из става 1. овог члана спроводи и вреднује у складу са актом Високог савета тужилаштва којим се ближе уређује поступак избора кандидата.“ Према овој одредби, произилази јасна обавеза да се спровођење и вредновања разговора посебно уреди подзаконским актом.
Адвокатска комора Србије	Примедба на одредбу члана 102. став 1. и члана 104. Нацрта закона Предлаже се да поступак разрешења носиоца јавнотужилачке функције буде јаван или да се евентуално предвиди могућност да тај поступак буде јаван на захтев оног о чијим се правима одлучује.	Из цитиране одредбе члана 102. став 2 Радне верзије закона о јавном тужилаштву нејасни су критеријуми и мерила на основу којих Високи савет тужилаштва цени да је јавни тужилац извршио тежак дисциплински прекршај који, према оцени Високог савета тужилаштва, озбиљно штети угледу јавног тужилаштва и поверењу јавности у јавно тужилаштво.	Делимично прихваћен	Поступак за утврђивање разлога за разрешење носиоца јавнотужилачке функције због учињеног тешког дисциплинског прекршаја уређен је Чланом 105. Нацрта закона. Такође, члан 106. став 3. Нацрта закона предвиђа да је поступак из члана 105. овог закона хитан, да се води уз сва јемства правичног суђења, без присуства јавности, осим ако носилац јавнотужилачке функције у односу на

		<p>Из предложених одредби несумњиво произилази тајност наведених поступака и с тим у вези заштита самог правосуђа и носилаца правосудних функција од утврђивања било какве одговорности. јавност, и стручна али и лаичка, има право да зна који су разлози за разрешење конкретног носиоца јавнотужилачке функције и буде упозната са током тог поступка, јер је реч о људима који су у свом професионалном раду одлучивали о најважнијим људским правима.</p> <p>Поступак за разрешење из члана 104. Радне верзије закона о јавном тужилаштву, као и дисциплински поступак против носилаца јавнотужилачке функције су потпуно затворени за јавност. Поставља се питање оправданости постојања ових одредби и разлога тајност. Нејасно је чија се права штите, да ли се штите права оног у односу на кога је покренут поступак разрешења или дисциплински поступак, или тужилаштво штити само себе од јавности која жели и има право да сазна шта се у правосуђу догађа. Наиме, стиче се утисак да је тајност наведених поступака заштита самог тужилаштва и носилаца јавнотужилачких функција од утврђивања одговорности, како јавност не би била сведок непочинства у правосуђу.</p>		кога се поступак води захтева да поступак буде јаван.
Адвокатска комора Србије	<p>У одредби члана 109. Нацрта закона се морају прописати показатељи за вредновање рада јавних тужилаца и основе поступка за вредновање рада јавних тужилаца.</p> <p>Рад Врховног јавног тужиоца и јавних тужилаца Врховног јавног тужилаштва мора, такође, да подлеже вредновању и они не могу да буду изузети од одговорности, нити оцене квалитета свог рада.</p>	<p>Критеријуми за вредновање рада јавних тужилаца су и до сада били дефинисани на исти начин и у пракси нису дали потребне резултате. Уочено је да је до сада владала општа политика незамерања и да не постоје негативне оцене рада, те да се углавном сви носиоци јавнотужилачких функција оцењују високим оценама, иако смо сведоци да те и такве оцене нису увек и заслужене. Међутим, спорно питање нису сами критеријуми, већ њихова разрада која се оставља подзаконским актима које доноси Високи савет тужилаштва. На овај начин је поново оно што је суштина пренето у</p>	Није прихваћен	<p>Вредновање рада носилац јавнотужилачке функције је уређено Главом VI Нацрта закона (члан 109. до члана 112).</p> <p>Основни критеријуми за вредновање су, за разлику од важећег закона, дефинисани чланом 109. став 3. Нацрта закона, који прописује да се „вредновање рада главног јавног тужиоца и јавног тужиоца врши на основу следећих основних критеријума: стручно знање и способност његове примене; способност аналитичког мишљења и решавања правних питања; способност за доношење одлука у примереним роковима;</p>

		<p>материју која се уређује подзаконским актом, а то би морало да буде уређено у самом закону. Показатељи критеријума и поступак за вредновање рада јавних тужилаца које ће Високи савет тужилаштва прописати подзаконским актом, могу потпуно дезавуисати начелно прописане критеријуме из закона. Вредносне оцене досадашњег рада јавних тужилаца су у претходном периоду незадовољавајуће, па без било каквог детаљнијег нормирања показатеља на основу којих се врши оцена квалитета њиховог рада и основе поступка вредновања, даје основа да се верује да у овој области неће бити никаквих квалитетних промена. Овакво решење даје основа за веровање да ће због недостатка показатеља критеријума и дефицита поступка оцене испуњености тих критеријума, неће бити могуће основано и предвидиво каријерно напредовање јавних тужилаца.</p>		<p>вештина расправљања и саслушавања; способност усменог и писменог изражавања и аргументовања; способност организовања и руковођења јавнотужилачког посла; преузимање додатних послова и задужења.“</p> <p>Нацртом закона су, дакле, дефинисани основни критеријуми, док је остављено да Високи савет тужилаштва ближе уреди актом евентуалне додатне критеријуме и показатељи за вредновање, као и начин и поступак вредновања рада главног јавног тужиоца и јавног тужиоца.</p> <p>За разлику од постојећег закона где вредновање врши по хијерархији надређени тужилац, предлог нацрта новог закона предвиђа да вредновање врши комисија састављена од три члана, коју именује Високи савет тужилаштва, у којој јавни тужиоци вишег степена вреднују рад главног јавног тужиоца и јавног тужиоца нижег степена. Учешће комисије у вредновању уместо надређеног јавног тужиоца обезбеђује већу објективност процеса и генерално мању зависност нижег јавног тужиоца од вишег. Очекивање да ће о његовом вредновању одлучивати виши тужилац, може спутавати јавног тужиоца да евентуално искаже своје неслагање са рецимо његовим обавезним упутством за поступање у поједином предмету.</p> <p>Венецијанска комисија није изнела примедбе везане за одредбе које регулишу вредновање рада.</p>
Адвокатска комора Србије	Одредбом члана 114. Нацрта закона која прописује дисциплинске прекршаје, потпуно је релативизовано постојање тежег дисциплинског прекршаја, а питање утврђивања тежег дисциплинског прекршаја суштински је измештено из законског уређења у сферу волонтаризма оних који	Овом одредбом прописано је постојање „тешког дисциплинског прекршаја“ и спроведена је потпуна релативизација поступка разрешења. Према ставу 2. ове одредбе тежак дисциплински прекршај постоји само ако је дошло до озбиљног поремећаја у раду тужилаштва или ако је дошло до нарушавања угледа и поверења јавности у тужилаштво, а према ставу 4. јавни тужилац може	Није прихваћен	Члан 114. став 2. Нацрта закона јасно је одређено да тежак дисциплински прекршај постоји ако је услед извршења дисциплинског прекршаја из става 1. тач. 1), 2), 4) – 7), 11) – 13), 15), 17), 18), 20) и 21) овог члана дошло до озбиљног поремећаја у раду јавног тужилаштва или нарушавања угледа и поверења јавности у јавно тужилаштво, а нарочито

<p>одлучују о дисциплинској одговорности јавних тужилаца. Као прво, нејасно је како се утврђује да је у конкретном случају „дошло до озбиљног поремећаја у вршењу јавнотужилачке функције“, као и који би егзактни показатељи могли представљати основ за доношење једног оваквог закључка, који у конкретном случају представља предуслов постојања тешког дисциплинског прекршаја као таквог. Као друго, нејасно је на основу којих критеријума и мерила се процењује да је конкретан дисциплински прекршај „нанео озбиљну штету угледу јавног тужилаштва или поверењу јавности у јавно тужилаштво“, а што је неопходан предуслов за разрешење. Уверени смо да овакве нормативне формулације својом садржином не пружају поуздан основ за њихову будућу уједначену примену и остављају огроман „празан простор“ који је могуће „испунити садржином“ у сваком конкретном случају било у циљу трговине утицајем на једној страни и у циљу дисциплиновања јавних тужилаца на другој страни. На овај начин јавни тужиоци против којих буду покренути поступци биће препуштени арбитражности приликом одлучивања - да ли се у њиховим радњама стичу обележја тежег дисциплинског преступа, као и да ли су се стекли услови за разрешење или нису.</p>	<p>бити разрешен само ако је учинио тежак дисциплински прекршај „који, према оцени Високог савета тужилаштва, озбиљно штети угледу јавног тужилаштва или поверењу јавности у јавно тужилаштво“. Овом одредбом се уводи арбитражност и волунтаризам и код оцене постојања тешког дисциплинског прекршаја и код оцене да ли су испуњени услови за разрешење - који су прописани као кумулативни али једнако неодређени. Правне норме својом садржином морају пружати претпоставке за своју будућу уједначену примену у циљу обезбеђења једнакости пред законом, што је у конкретном случају очигледно изостало. На овај начин јавни тужиоци против којих буду покренути дисциплински поступци или поступци за разрешење биће препуштени арбитражности код оцене да ли се у њиховим радњама стичу обележја тежег дисциплинског преступа, као и да ли су се стекли услови за разрешење или нису, јер су услови прописани нејасно и неодређено, како би се успоставила непредвидивост.</p>	<p>застаревања кривичног гоњења, као и у случају поновљеног дисциплинског прекршаја. Под поновљеним дисциплинским прекршајем сматра се два пута правоснажно утврђена одговорност носиоца јавнотужилачке функције за дисциплински прекршај, ако између правоснажних одлука није протекло више од три године. Ово се не примењују на дисциплинске прекршаје из става 1. тач. 3), 8) – 10), 14), 16) и 19) овог члана. Поступак за утврђивање разлога за разрешење носиоца јавнотужилачке функције због учињеног тешког дисциплинског прекршаја уређен је чланом 105. Нацрта закона, а чланом 106 Нацрта закона уређује се положај носиоца јавнотужилачке функције у поступку за утврђивање разлога за његово разрешење због учињеног тешког дисциплинског прекршаја. Такође, треба имати у виду и члан 107. Нацрта закона који уређује надлежност за доношење одлуке о престанку јавнотужилачке функције, као и члан 108. Нацрта закона који уређује жалбу Уставном суду на одлуку о престанку јавнотужилачке функције.</p>
--	---	---

Адвокатска комора Србије	Примедба на одредбу члана 117. Нацрта закона Примедба и разлози оспоравања ове одредбе су идентични разлозима који су наведени као примедбе на одредбу члана 104. Радне верзије закона о јавном тужилаштву, па се са тог разлога овде не понављају		Није прихваћен	Члан 117. став 4. Нацрта закона предвиђа да је дисциплински поступак хитан, да се води уз сва јемства правичног суђења, без присуства јавности, осим ако носилац јавнотужилачке функције у односу на кога се води дисциплински поступак захтева да буде јаван.
Транспарентност Србија	Члан 4. Нацрта закона, који носи назив „Функција и руковођење јавним тужилаштвом“, ставовима 1., 2., 3. и 5. дефинише ко врши функцију јавног тужилаштва и ко руководи поименично наведеним јавним тужилаштвима. Због тога је наведени став могуће унапредити на следећи начин. Пре свега, не ради се о једном (једнина) већ о више (множина) овлашћења која припадају Врховном и главном јавном тужиоцу због чега је једино исправно како у поменутом ставу 4. тако и у поглављу 2. користити појам <u>"хијерархијска овлашћења"</u> . – множина. Осим тога, сада важећи као ни Нацрт закона о јавном тужилаштву не дефинишу појам руковођења јавним тужилаштвом. Уместо тога, дефинисан је само појам руковођења управом у јавном тужилаштву. С обзиром да став 4. изричито наводи да је реч о хијерархијском овлашћењу везаном за "поступање нижег јавног тужиоца и јавног тужиоца у конкретном предмету" очигледно је да је реч о норми процесно правног карактера а не одредби која се тиче управе у	На основу његове садржине може се закључити да је реч о општој одредби која има декларативни карактер имајући у виду да се њом само уводи нови појам, који не постоји у сада важећем Закону о јавном тужилаштву – хијерархијско овлашћење, и чија се садржина детаљније дефинише у Глави II поглавље 2. истоименог назива. То је уобичајена пракса, усклађена са Јединственим методолошким правилима за израду прописа која своју примену има и у сада важећем Закону о јавном тужилаштву, нпр. члан 5 "у вршењу својих овлашћења", члан 10. "у границама својих законом одређених овлашћења", члан 11. " у оквиру својих законских овлашћења;" Сагласно Методологији за процену ризика од корупције у прописима наведена одредба може да представља како фактор ризика од корупције који се огледа у недоследној употреби термина и то употреба истог појма (руковођење) да би се описале различите појаве, тако и употребу нејасних, непрецизних и двосмислених формулација.	Делимично прихваћен	Прихваћен је предлог да се „хијерархијско овлашћење" замени множином „хијерархијска овлашћења“, из разлога наведеном у предлогу. Ова одредба представља усклађивање са Уставним амандманима. Функцију јавног тужилаштва врше Врховни јавни тужилац, главни јавни тужилац и јавни тужилац. У питању је декларативна одредба. Руковођење је начелно дефинисано чланом 34. став 2. Нацрта закона, који гласи: „Врховни јавни тужилац и главни јавни тужилац одређују организацију и рад јавног тужилаштва, одлучују о правима по основу рада јавних тужилаца и о радним односима државних службеника и намештеника у јавном тужилаштву, отклањају неправилности у раду, старају се о самосталности, угледу и ефикасности рада јавног тужилаштва, старају се о непристрасној расподели предмета јавним тужиоцима и врше друге послове на које су овлашћени законом или другим прописом.“ Поред руковођења које се односи на организацију рада јавног тужилаштва, Врховни јавни тужилац и главни јавни тужилац у руковођењу јавним тужилаштвом има хијерархијско овлашћење у односу на поступање нижег главног јавног тужиоца и јавног тужиоца у конкретном предмету. Хијерархијско овлашћење је уређено Главом II Нацрта закона (чл. 14 до 23).

	<p>јавном тужилаштву. С друге стране, Законик о кривичном поступку својим одредбама прописује да јавни тужилац руководи предистражним поступком и спроводи истрагу. <u>Због тога се поставља питање да ли је наведени члан право место за став 4.?</u></p> <p>Уколико постоји посебан интерес да наведени став буде саставни део члана 4. Нацрта закона потребно га је, у складу са устаљеном праксом прецизирати и унапредити.</p> <p>Један од могућих начина је да став 4. Нацрта закона гласи нпр. „Руковођење у смислу ст. 2. и 3. овог члана представља и вршење хијерахијских овлашћења." Истовремено, предложени став 4. који дефинише ко располаже хијерахијским овлашћењима и у којим случајевима би могао да постане посебан члан на почетку поглавља 2. Нацрта закона</p>			<p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>Деклараторне норме нису норме, и није им место у законима (већ у декларацијама), па се може закључити да би овај члан требало брисати као непотребан. Тим пре што се у образложењу не даје одговор на примедбе изнете у коментару, односно на указивање на нелогичност да се хијерархијска овлашћења, која суштински представљају руковођење кривичним поступком, "замаскирају" у далеко прихватљивији израз руковођење јавним тужилаштом. Иако је неприхватање коментара образложено, одговор се не осврће на суштински део – да се под изговором да је реч о нормирању руковођења јавним тужилаштом легализују механизми – "хијерархијска овлашћења" који суштински утичу на самосталност јавних тужилаца приликом вршења функције. Штавише, чини се да Министарство није посветило довољно пажње приликом одговарања јер образложење у једном делу чак потврђује изнете критике – <i>"Поред руковођења које се односи на организацију рада јавног тужилаштва (... одлучују о правима по основу рада јавних тужилаца и о радним односима државних службеника и намештеника у јавном тужилаштву, отклањају неправилности у раду),</i> <i>Врховни јавни тужилац и главни јавни тужилац у руковођењу јавним тужилаштом има хијерархијско овлашћење у односу на поступање нижег главног јавног тужиоца и јавног тужиоца у конкретном предмету.</i></p>
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 6. Нацрта закона На основу свега наведеног није могуће недвосмислено закључити шта може да представља примерен а шта</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Забрана непримереног утицаја је уређена чланом 6. Нацрта закона у складу са препорукама из мишљења Венецијанска комисија на судске законе из октобра 2022. године и коначног</p>

<p>непримерен утицај. Извесну олакшицу представља став 2. који пружа негативну дефиницију тј. шта сигурно није, односно не сматра се непримереним утицајем. Извесну јер је реч о навођењу појава које су и иначе, уобичајено не сматрају непримереним утицајем.</p> <p>Међутим да ли се по аутоматизму може тврдити да је утицај који није забрањен примерен?</p> <p>Поред тога предложено решење садржи још један фактор ризика од корупције који Методологија препознаје - нејасне, непрецизне и двосмислене формулације. Наиме, дикција овог става је таква – „Забрањен је и сваки други непримерени утицај на јавно тужилаштво од стране извршне и законодавне власти" да ће органи који га буду примењивали у сваком конкретном случају бити у прилици да широко дискреционо тумаче шта се под том синтагмом подразумева.</p> <p>Поред тога, забрањен је " и притисак на учесника у поступку пред јавним тужилаштвом". Реч је о још једној норми која може да представља фактор ризика који се огледа у односу стварних и декларисаних циљева. Утицај на учеснике у поступку свакако може да утиче на рад јавног тужиоца и због тога је сасвим легитимно да они буде заштитни објекти. С тим у вези се јављају две дилеме. Прва, ситуације у којима може да постоји утицај на учеснике у поступку су већ предвиђене</p>		<p>мишљења из децембра 2022. године, као и мишљењем на тужилачке законе из децембра 2022 године.</p> <p>Венецијанска комисија је у свом мишљењу из октобра 2022. године сматрала да првобитни предлог члана 8. став 1. Нацрта закона о уређењу судова којим се забрањује било какав „непримерени утицај“ на судије, није довољно јасан и да би се могао протумачити да обухвата и легитимно понашање странака. Нова формулација става 2. Нацрта закона сада гласи: „Не сматра се непримереним утицајем коришћење законом прописаних права учесника у судском поступку, извештавање о раду суда и коментарисање судских поступака који су у току или судских одлука у складу са прописима којима се уређује јавно информисање, као и анализирање правноснажно окончаних судских поступака и правноснажних судских одлука”.</p> <p>Ова нова формула је добродошла, јер значајно проширује могућност коментарисања судских поступака и самим тим више поштује слободу говора. Врло сличну формулацију садржи и Мишљење на тужилачке законе (тачка 86.) у односу на члан 6. Венецијанска комисија закључује да се само жестока критика у комбинацији са претњама и неоснованим оптужбама може забранити и третирати као „непримерени утицај“, док је критичка анализа, па чак и снажно неслагање са судским одлукама, у већини контекста нормалан део јавне расправе, без обзира да ли је поступак завршен или не. Нова формула коју је предложило Министарство одражава дух оваквог приступа, па Венецијанска комисија сматра да је њена препорука у потпуности спроведена.</p> <p>Такође треба имати у виду да ће се постојање непримереног утицаја у сваком конкретном</p>
--	--	---

и санкционисане кривичним законодавством. Осим тога, чак и да постоје утицаји на њих који не представљају извршење кривичног дела поставља се питање каква је логичка веза између потребе да се заштити независност јавног тужилаштва у односу на утицаје који могу да је угрозе и потребе да се заштити остваривање правде и ефикасно вођење кривичног поступка. Осим тога, ставом 4. истог члана је предвиђена обавеза Врховног јавног тужиоца, главног јавног тужиоца и јавног тужиоца да непримен утицај пријаве Високом савету тужилаштва. Међутим, остаје нејасно зашто је у поменутом ставу изостало изричито прописивање обавезе поменутих тужилаца да пријаве, тачније поднесу кривичну пријаву у случају постојања неприменог утицаја који представља неко од тзв. коруптивних кривичних дела?

На крају, ставом 6. овог члана предвиђено је да ће се начин подношења и поступак по захтеву за заштиту од неприменог утицаја прописати актом Високог савета тужилаштва. Упркос предностима које доноси нормирање неке појаве нижим правним актима (брзина и лакоћа њихових измена и допуна у складу са промењеним околностима и потребама) чини се да потреба за што већим степеном јавности рада и правне извесности захтевају да, бар оквирно, начин подношења и поступак

случају процењивати од стране Савета, у поступку који је уређен Пословником о раду.

За разлику од обавезе пријављивања неприменог утицаја, обавеза процесуирања кривичних дела је већ прописано чланом 2. Нацрта закона.

Обзиром на разноликост појавних облика и интензитета испољавања неприменог утицаја није могуће дати свеобухватну дефиницију овог појма, која ће са сигурношћу обухватити све његове облике. Са друге стране, кривична дела су јасно дефинисана законом, као и обавезе које јавно тужилаштво има ако до било ког његовог члана дође сазнање о извршењу кривичног дела.

Поступање Савета по захтеву за заштиту од неприменог утицаја је већ раније регулисано Пословником о раду (идентичне одредбе садрже пословници оба Савета). Ове одредбе су добиле своју потврду у пракси.

Коментар разлога за одбацавање:

У образложењу се не даје одговор на чему Министарство темељи своје схватање да је формулација шта је "неприменени утицај" сада јасна, односно нису дати одговори ни на једну од изнетих критика из коментара. Штавише, може се стећи утисак да, уколико није реч о омашци, Министарство пруженим образложењем потврђује изнете примедбе. Наиме, "критичка анализа, па чак и снажно неслагање са судским одлукама" и без предложене формулације никада и нигде не могу да представљају непримен утицај на јавне тужиоце. Пре свега, јер се је се односе на рад судија а не тужилаца. Осим тога, појмови „анализа“ и „неслагање“ су јасни сами по себи, као што је јасно и то да су суштински и језички различити од појма "утицај". Чини се да

	по захтеву буду прописани као законска материја док би њихово прецизирање и даљу разраду требало препустити акту Високог савета тужилаштва.			Министарство у свом осврту на критику да у одсуству критеријума на основу којих ће се процењивати, односно навођења најзначајнијих случајева непримереног утицаја на рад јавних тужилаца постоји фактор ризика од употребе нејасних и недефинисаних појмова – "да ће се постојање непримереног утицаја у сваком конкретном случају процењивати од стране Савета" игнорише или превиђа да је у примедбама истакнуто управо то – да предложена формулација представља фактор ризика који се састоји у широко прописаном основ за дискреционо одлучивање које ће се заснивати на тзв. отвореном каталогу критеријума.
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Члан 9. Нацрта закона</p> <p>Став 1. Цитирана одредба може бити спорна из неколико разлога. У једном делу, она представља непотребно понављање, прецизније, комбинацију понављања неколико различитих одредби Законика о кривичном поступку које детаљније регулишу ово питање.</p> <p>Приметно је да наведени став, за разлику од одредби Законика о кривичном поступку, предвиђа једно ново решење – обавезу физичких лица да јавном тужилаштву на његов захтев, доставе спис потребан за предузимање радње за које је надлежно. Обзиром да Законик о кривичном поступку чланом 282. прописује само овлашћење овлашћење јавног тужиоца да за непоступање по његовом захтеву може новчано казнити одговорно лице, спорно је да ли би се физичка</p>	<p>У одсуству одговарајућег механизма за санкционисање, наведене одредба остаје на нивоу пуке декларације. Осим тога, недостатак ове одредбе огледа се у непостојању правног лека против одлуке јавног тужиоца да од неког лица захтева одређени спис или документ, уколико таква одлука представља самовољу и шиканирање физичког лица, односно када се од њега тражи нешто што није неопходно или је јавном тужиоцу једноставније и брже да га сам прибави.</p> <p>Пре свега, сам појам „неодложно" није правни појам због чега је могуће његово различито тумачење. Са становишта Методологије то може представљати употребу нејасних, непрецизних и двосмислених формулација. Уобичајено је да су у законским текстовима користе другачије временске одреднице – „у року", „благовремено" и др. Осим тога, не постоји дужност других органа јавне власти, правних и физичких лица да знају да ли је у конкретном случају јавно тужилаштво везано законским роком за поступање. О тој</p>	Није прихваћен	<p>Одредба члана 9. Нацрта закона јесте деклараторне природе. Као таква се налази међу Основним одредбама Нацрта закона. Она прописује генералну обавезу да суд, други орган Републике Србије, орган аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, градске општине, имаалац јавних овлашћења, правно и физичко лице да јавном тужилаштву на његов захтев, доставе спис и обавештење потребно за предузимање радње у складу са законом.</p> <p>Овај закон не предвиђа посебан механизам за спровођење ове норме. Обзиром да јавно тужилаштво не може без законског овлашћења да захтева достављање списка и обавештење (став 3), врста овлашћења, његов обим и његово спровођење, као и евентуални рок за спровођење, прописани су законом који регулише конкретно овлашћење.</p> <p>Ако је јавно тужилаштво везано законским роком за поступање, свакако је за очекивати да о томе упозори субјекат коме се обраћа са захтевом за доставу списка и обавештење. Евентуалне последице непоступања по овом захтеву се такође</p>

	<p>лица могла кажњавати на исти начин у случају непоступања по захтеву јавног тужиоца за достављање списка.</p> <p>Због свега наведеног неопходно је јасно и прецизно дефинисати овлашћење јавног тужиоца да прибави, односно обавезу физичког лица да достави списе, као и одговарајући механизам за санкционисање у случају неиспуњавања или неблаговременог испуњавања те обавезе.</p> <p>Све наведено вреди и за став 2. овог члана који такође представља декларативну норму коју није могуће ефикасно применити. Само по себи прописивање обавезе да се списи достављају неодложно уколико је јавно тужилаштво везано роком за поступање је недовољно прецизно.</p>	<p>чињеници они евентуално могу бити свесни само и уколико им је предочи и на њу упозори само јавно тужилаштво. То подразумева да је као претходни корак потребно изричито прописати обавезу јавног тужиоца да о њој упозна све оне од којих жели да прибави списе.</p>		<p>прописују законом који овлашћује тужиоца да тражи списе и којим се прописује рок за поступање.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>Како се из образложења види да је реч о норми која је искључиво деклараторног карактера, њој није место у закону и требало би је брисати.</p>
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 11. Нацрта закона</p> <p>Начин на који је овај став формулисан не гарантује потпуну транспарентност рада јавног тужилаштва. Разлог за то јесте употреба непрецизне формулације која по Методологији представља фактор ризика од корупције. Непрецизност се огледа у томе што се не може недвосмислено закључити шта значи синтагма „у складу са законом“.</p> <p>Осим тога, ставом 2. овог члана предвиђена је да „Јавно тужилаштво може обавештавати јавност о поједином предмету у којем поступа у граници својих законом одређених овлашћења и у складу са интересом поступка...“. Овај став је суштински,</p>	<p>Досадашња пракса и јавно доступни подаци о таквом начину обавештавања јавности показују да су, према мишљењу јавних тужилаца, били изузетно ретки случајеви када је интерес јавности да зна био претежнији од интереса поступка. На овај начин прописана, ова могућност јавног тужилаштва да обавести јавност о поступању у конкретном предмету представља суштински широко прописано овлашћење јавног тужилаштва да одбије иницијативу за обавештавање јавности или пропусти да по службеној дужности то учини са позивањем на чињеницу да то не би било у складу са интересима поступка.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Одредба да јавно тужилаштво обавештава јавност о стању криминалитета и другом појавом које запази у раду, у складу са законом и актом о управи у јавном тужилашству, је такође деклараторне природе. Као таква она се у примени ослања на друге законе. То могу бити одредбе овог закона, Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али и других закона као што су Кривични законик, Законик о кривичном поступку, Закон о тајности подата итд. Такође релевантне су и одредбе Акт о управи у јавном тужилашству (Глава X. Јавно тужилаштво и јавност) и Етички кодекс, што зависи од конкретног случаја и податка који се саопштава јавности.</p> <p>Није јасно који би други орган осим надлежног јавног тужиоца мога да одреди у конкретном случају које информације треба саопшти јавности</p>

	<p>осим мањих језичких разлика, исти као и постојећа одредба. То значи да је пропуштена прилика да се током израде Нацрта закона о јавном тужилаштву отклоне недостаци који спречавају ефикасније остваривање јавности рада и права јавности да зна. Наиме, ова одредба, као и постојећа, не садржи критеријуме и услове који би конкретизовали и прецизирали у којим случајевима јавно тужилаштво треба да искористи законом прописану могућност. У њиховом одсуству, примена ове непрецизне и контрадикторне одредбе ће се и даље заснивати на дискреционој оцени јавног тужиоца. Штавише, он ће том приликом бити у прилици да процењује и да ли је то у конкретном случају "у складу са интересом поступка" што само по себи представља правни стандард који је такође подложен дискреционој оцени.</p>			<p>а које у интересу поступка , јавног интереса или интереса странака не треба бити обзнањене у тој фази поступка. Јавни тужилац мора у сваком конкретном случају да изврши процену који интерес и конкретном случају претеже.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>Овде се у разлозима наводи да је норма деклараторног карактера, а при том и да је обавештавање јавности о раду јавног тужилаштва уређено другим прописима. Норму, међутим, не треба брисати, већ је разрадити, тако да донесе новине у правном оквиру. Наиме, постојећи ниво обезбеђивања јавности у раду јавних тужилаштава, како уопште, тако и у погледу појединачних предмета је недовољан.</p>
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 16. Нацрта закона Овај члан уводи један потпуно нови институт у правни поредак Републике Србије. С обзиром на то, може само да се претпоставља шта су разлози за његово прописивање и у којим случајевима ће доћи до његовог издавања. Нажалост, начин на који је он дефинисан представља фактор ризика од корупције који се састоји у непрецизност и двосмисленој формулацији. Наиме, уколико се жели унапређење постојећег стања и постизање пуне самосталности јавних тужилаца</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Опште обавезно упутство Врховног јавног тужиоца, уз обавезно упутство за поступање у поједином предмету и увид у предмет представљају средства путем којих Врховни јавног тужиоца остварује своја хијерархијска овлашћења. Нижи јавни тужилац није више подређен непосредно вишем јавном тужиоцу, а ниже јавно тужилаштво непосредно вишем јавном тужилаштву. Такође, сваки јавни тужилац није више подређен Републичком јавном тужиоцу и свако јавно тужилаштво Републичком јавном тужилаштву. Јавни тужиоци поступају самостално у своје име и свако упутство хијерархијски вишег јавног тужиоца мора бити дато у писменој форми.</p>

<p>потребно је изричито нагласити да се опште обавезно упутство издаје само када је то неопходно. Прецизније, када се ниједним другим средством и начином не може постићи законитост, делотворност и једнообразност у поступању. Без таквог прецизирања не постоје препрека да Врховни јавни тужилац према сопственом схватању и процени посегне за општим обавезним упутством које умањује самосталност јавних тужилаца иако се три напред наведена циља могу постићи и на други, по самосталност јавних тужилаца мање штетан, начин. Ставом 3. истог члана предвиђено је да се опште обавезно упутство се објављује на интернет страници Врховног јавног тужилаштва "осим ако његово објављивање угрожава интересе националне безбедности".</p> <p>неопходно је изричито прописати да постоји обавеза, у складу са прописима који регулишу управу и канцеларијско пословање у јавном тужилаштву, да се обавезно опште упутство службеним путем достави сваком главном јавном тужиоцу коме је намењено. На овај начин прописана одредба обавезује главне јавне тужиоце да се о евентуалном постојању општег обавезног упутства свакодневно информишу увидом у званичну веб презентацију Врховног јавног тужиоца, као и да на основу тога поступају.</p>		<p>Као што му назив говори , опште упутство је упутство које се тиче поступања свих јавних тужилаштава, и може се претпоставити да ће оно првенствено служити уједначавању поступања јавних тужилаштава.</p> <p>Објављивање општег обавезног упутства на интернет страници Врховног јавног тужилаштва се врши у интересу јавности. Објављивање на интернет страници не замењује обавезу да се ово као и друга упутства доставе јавним тужилаштвима у складу са Правилником о управи у јавном тужилаштву.</p> <p>Коментар разлога за одбацивање:</p> <p>Образложење одговора је контрадикторно разложима које садржи и логички није одрживо. Након потврде и набрајања средстава којима Врховни јавни тужилац може утицати на поступање непосредно нижег јавног тужиоца Министарство коперникански закључује, граматички и правописно неправилно, да "сваки (требало би ниједан) јавни тужилац није више подређен Републичком јавном тужиоцу ..." а да није пружило ниједан аргумент у прилог таквом схватању. Штавише, Министарство у свом одговору – "... може се претпоставити да ће оно првенствено служити ..." потврђује основаност изнетих примедби да начин на који је обавезно упутство формулисано представља фактор ризик ризика од корупције који се састоји у непрецизност и двосмисленој формулацији, која је подложна различитим тумачењима. Уместо тога, сврсисходније би било да је Министарство уочени недостатак отклонило тако што би у одредби изричито прописало разлог који у одговору наводи као могући повод за давање</p>
--	--	---

				обавезног упутства – "уједначавање поступања јавних тужилаштва". На крају, из одговора се и даље не види на који начин јавно објављивање обавезног упутства може да угрози националне интересе Републике Србије (очување суверености, независности и територијалне целовитости; унутрашње стабилности и безбедности; српског народа, националних мањина и њиховог културног, верског и историјског идентитета; мира и стабилности у региону и свету; европских интеграција и чланства у Европској унији и економског развоја и укупног просперитета) дефинисаних у Нацрту стратегије националне безбедности Републике Србије.
<i>Транспарентност Србија</i>	Члан 18. Нацрта закона Ставом 3. овог члана прописана је обавеза главног јавног тужиоца који је издао обавезно упутство да изјављени приговор достави комисији Високог савета тужилаштва после истека прописаног рока. Наведена одредба треба да обезбеди потпуно и ефикасно остваривање права на правни лек и двостепеност одлучивања. Међутим, <u>нејасно је да ли уопште постоји механизам који гарантује њено испуњење</u> с обзиром да у Нацрту Закона о јавном тужилаштву нема одредби које би санкционисале пропуштање главног јавног тужиоца да то учини или његово неблаговремено испуњавање законом прописане обавезе. Имајући у виду да овај члан успоставља нови механизам оспоравања, на овај начин прописана одредба може да представља фактор		Прихваћен	Пропуштање главног јавног тужиоца који је издао обавезно упутство да изјављени приговор достави комисији Високог савета тужилаштва у прописаном року свакако представља повреду обавезе која би требала да повлачи дисциплинску одговорност и зато је прописан као посебан дисциплински прекршај. Дисциплински прекршаји су прописани чланом 114. Нацрта закона.

	<p>ризика који се огледа у постојању правне празнине. Правне празнине представљају пропуст законодавца да регулише неке аспекте успостављеног односа због чега стварају несигурност у друштвеним односима јер се њима пропушта успостављање механизма за остваривање права, односно вршење дужности службених лица.</p>			
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 20. Нацрта закона</p> <p>У ставу 1. овог члана предвиђено је да непосредно више јавно тужилаштво може ради ефикаснијег вођења поступка или збор другог важног разлога, у конкретном предмету предузети сваку радњу за коју је овлашћено ниже јавно тужилаштво, на основу образложеног решења непосредно вишег главног јавног тужиоца.</p> <p>Иако представља хвале вредан покушај прецизирања и конкретизације деволутивног овлашћења, имајући у виду да постојећа норма ни примера <u>ради не наводи када виши јавни тужилац може користи то овлашћење</u>, начин на који је то учињено умањује ефекте предузетих напора и декларисаних циљева. Разлог је чињеница да је том приликом употребљена "<u>каучук норма</u>" – "<u>због другог важног разлога</u>", која сагласно Методологији представља фактор ризика јер је недовољно прецизна и јасна, односно њена примена захтева тумачење и дискреционо одлучивање.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Чланом 20. Нацрта закона је уређен институт деволуције, по коме непосредно више јавно тужилаштво може ради ефикаснијег вођења поступка или због другог важног разлога, у конкретном предмету предузети сваку радњу за коју је овлашћено ниже јавно тужилаштво, на основу образложеног решења.</p> <p>Није прецизирано из којих разлога, осим ефикасности се овај институт може употребити зато што је тешко предвидети све могуће разлоге а да се неки од њих нехотично не изостави, чиме би се мога проузроковати проблем у примени.</p> <p>Законитост и сврсисходност овог упутства ће се ценити од странке посебне комисије, која одлучује о приговору против упутства, који је уређен чланом 18. Нацрта закона.</p> <p>Појмови „незаконито“ и „неосновано“ дефинишу разлоге из којих се може изјавити приговор на обавезно упутство су већ дефинисани Уставом.</p> <p>Имајући у виду, са једне стране, препоруку Венецијанске комисије из извештаја о европским стандардима у погледу независности правосуђа од 03. 01.2011, (тачка 59.), која каже да о жалби на упутство треба да одлучује суд или независно тело, попут тужилачког Савета, и са друге стране, члан 155. став 3. Устава РС који регулише да „нико изван јавног тужилаштва не може утицати на јавно тужилаштво и носиоце јавнотужилачке функције у поступању и одлучивању у поједином предмету“,</p>

			<p>одређено је да комисија из члана 22. овог закона донеси образложену одлуку о приговору. Комисија поседује оба тражена атрибута. Она је са једне стране независно тело, које чини пет чланова које бира Високи савет тужилаштва из реда јавних тужилаца, а са друге она несумњиво представља део јавног тужилаштва.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>У образложењу се не пружа одговор на примедбу да одредба, због тога што прописује да више јавно тужилаштво може "због другог важног разлога" у конкретном предмету предузети сваку радњу за коју је овлашћено ниже јавно тужилаштво представља фактор ризика јер је недовољно прецизна и јасна, односно њена примена захтева тумачење и дискреционо одлучивање. Управо супротно, аргументи које Министарство износи у одговору "Није прецизирано из којих разлога ... зато што је тешко предвидети све могуће разлоге а да се неки од њих нехотично не изостави" <i>argumentum a contrario</i> значи да у пракси нису уочени нити прецизно идентификовани разлози због којих је то могуће и/или потребно, односно да не постоји реална потреба за прописивањем спорне формулације. Штавише, образложење да ће се "законитост и сврсисходност овог упутства ценити од стране посебне комисије, која одлучује о приговору против упутства," само додатно потврђују забринутост, имајући у виду да горе описани фактор ризика, са становишта онога ко га примењује, представља најшири могући правни основ за дискреционо одлучивање, у ситуацији када је "каталог критеријума остао отворен". На крају, предмет регулације овог члана, иако се више од пола образложења тиче ње, није посебна</p>
--	--	--	--

				комисија нити сам поступак поводом приговора коме се може приговорити да ће, у одсуству прецизних критеријума, додатно трошити и оптерећивати капацитете ВСТ.
<i>Транспарентност Србија</i>	Члан 39. Нацрта закона Ставом 5. овога члана прописана је обавеза главног јавног тужиоца да Високом савету тужилаштва достави приговор, са образложењем за неприхватање приговора, у року од три дана од дана пријема приговора. Међутим, као и код члана 17., нејасно је <u>да ли уопште постоји механизам који гарантује њено испуњење</u> с обзиром да у Нацрту нема одредби које би санкционисале пропуштање главног јавног тужиоца да то учини или његово неблаговремено испуњавање законом прописане обавезе. Због тога ова одредба може да представља фактор ризика - постојање правне празнине имајући у виду да не прописује механизам који гарантује остваривање права, односно вршење дужности службених лица.		Прихваћен	Предлог је прихваћен из идентичних разлога наведених у образложењу на предлог за измену члана 18. Нацрта закона истог предлагача
<i>Транспарентност Србија</i>	Члан 44. Нацрта закона У ставу 1. овог члана детаљно је наведено шта све треба да чини садржину личног листа јавног тужиоца. Ипак, упркос њиховој бројности, међу наведеним подацима <u>није могуће уочити оне који по природи ствари морају и треба да представљају обавезан садржај личног листа.</u> Реч је о подацима који се тичу неспојивости јавнотужилашке функције са другим функцијама, пословима или		Није прихваћен	Нису јасни разлози из који се у лични лист требају унети подаци о неспојивости. Ако је у том смислу учињен дисциплински прекршај, ти подаци ће бити унети у лични лист. Ово посебно ако се има у виду члан 72 став 4. Нацрта закона који предвиђа да Високи савет тужилаштва обавештава носиоца јавнотужилачке функције, главног јавног тужиоца и непосредно вишег главног јавног тужиоца, о постојању неспојивости функције, посла или приватног интереса са јавнотужилачком функцијом.

	<p>приватним интересима. Према предложеном решењу не постоји обавеза уношења у лични лист податка да ли се јавни тужилац бави наставном и/или научном делатношћу уз накнаду, односно да ли по одобрењу Врховног јавног тужиоца или главног јавног тужиоца учествује у раду стручног тела образованог у складу са посебним прописом.</p> <p>Ништа мање значајни за јавност јавног тужилаштва и сваког јавног тужиоца појединачно јесу подаци који се нигде не воде збирно тј. не постоји централна евиденција о њима а тиче се евентуалног учешћа јавних тужилаца у раду радне групе за израду закона или другог акта. Тим пре што је дикција члана 70 Нацрта таква да учешће јавног тужиоца не ограничава само на рад радних група на изради закона који се непосредно тичу јавног тужилаштва већ је дефинише најшире могуће – као рад на изради било кога закона и другог акта.</p>			<p>Коментар разлога за одбацавање:</p> <p>Из одговора се види да је Министарство неосновано сузило домаћај и обим изнете примедбе или да је уопште није разматрало. Она није имала за циљ да се пропише обавеза да се у лични лист јавног тужиоца само унесе података да је јавни тужилац направио дисциплински прекршај јер је обављао посао или активност који су неспојиви са његовом функцијом. Напротив, она је била афирмативна и била је усмерена на то да, лични лист, како му име и каже, садржи све оне податке о личности јавног тужиоца који су релевантни – да ли се бави наставном и/или научном делатношћу уз накнаду, да ли по одобрењу Врховног јавног тужиоца или главног јавног тужиоца учествује у раду Правосудне академије, односно да ли и колико пута је учествовао у раду радних група на изради закона који се непосредно тичу јавног тужилаштва. Није јасно како и зашто "<i>Нису јасни разлози из који се у лични лист требају унети подаци о неспојивости</i>".</p>
<p>Транспарентност Србија</p>	<p>Члан 46. Нацрта закона</p> <p>У ставу 3. овог члана предвиђено је да Високи савет тужилаштва и министарство надлежно за правосуђе <u>заједнички надзиру примену акта о управи у јавном тужилаштвом у вези одређених послова.</u> Наведена одредба у себи садржи фактор ризика од корупције који се огледа у употреби непрецизних и нејасних формулација, односно преклапање надлежности које ствара сукоб надлежности између органа јавне власти којима су дата</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Чланом 46. Нацрта закона таксативно су набројани послови у вези којих надзор над применом акта о управи у јавном тужилаштву врши Високи савет тужилаштва а које министарство надлежно за правосуђе, као и за које послове заједнички надзиру примену акта о управи у јавном тужилаштву , тако да је искључена могућност сукоба надлежности. Врсте надзора и њихово вршење је регулисано чл. 47. до 49. Нацрта закона.</p> <p>Коментар разлога за одбацавање:</p>

	<p>идентична овлашћења приликом доношења заједничке одлуке. Услед тога, нејасно је на који ће се начин примењивати ова одредба, односно спроводити надзор два органа. Уколико је идеја била да надзор над спровођењем акта о управи врше истовремено Високи савет тужилаштва и министарство надлежно за послове правосуђа прецизна формулација би требала да користи израз заједно. У том случају, за ефикасну и правилну примене ове одредбе неопходно је изричито прописати обавезу оба органа да својим актима регулишу такво вршење надзора. С друге стране, уколико се желело да надзор врши сваки орган за себе а да евентуално након тога приступе изради извештаја који би узео у обзир налазе оба органа онда није реч о суштински заједничком надзору већ о заједничком извештају о примени наведеног акта. У сваком случају, поставља се питање начина и ефикасности примене ове одредбе.</p>			<p>Образложење не кореспондира са изнетом примедбом. Није пружен одговор за неприхватање предлога да се предложени члан унапреди, односно отклони уочени фактор ризика од корупције који се огледа у употреби непрецизних и нејасних формулација "заједнички надзиру примену акта о управи у јавном тужилаштву" тако што ће се прецизирати или конкретизовати шта значи, односно на који начин се врши заједнички надзор нпр. заједничка комисија или заједнички извештај. Уместо тога, у образложењу се наводи "да је искључена могућност сукоба надлежности".</p>
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 54. Нацрта закона Пре свега, нејасно је због чега је на горе описани начин забрана политичког деловања јавних тужилаца уређена на другачији начин у односу на нпр. судије и чланове савета (Закон о судијама у члану 31., односно Закон о Високом савету судства и Закон о Високом савету тужилаштва у члану 15). Посматрано у односу на њих, забрана политичког деловања јавних тужилаца је прописана далеко шире и</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Ова одредба, која забрањује носиоцу јавнотужилачке функције да буде члан политичке странке и прописује обавезу да се уздржи од јавног изражавања политичких ставова и учествовања у јавним расправама политичког карактера, није толико различита од одговарајуће одредбе нацрта предлога Закона о Судијама. Члан 31. забрањује судији да буде члан политичке странке, нити да политички делује на други начин. Као што је већ објашњено, одредбу да је носилац јавнотужилачке функције дужан да се уздржи од учествовања у политичким активностима</p>

	<p>обухватније. Нажалост, то је учињено употребом појмова који немају уобичајено, широко распрострањено и јединствено значење с обзиром да на овај начин прописана забрана представља номотехничку новину у нашем правном систему. Имајући у виду да није додатно појашњена у другим члановима наведених прописа може се, сагласно Методологији, сматрати фактором ризика од корупције који се огледа у употреби недефинисаних појмова.</p>		<p>политичких субјеката, треба тумачити аналогном применом одредби Закона о финансирању политичких активности, и то члана 1. тог закона који под политичким субјектом подразумева политичке странке, коалиције и група грађана, које представљају облике удруживања бирача ради заједничког учешћа на изборима.</p> <p>Коментар разлога за одбацавање:</p> <p>Образложење је контрадикторно разлозима које садржи. У њему се након тврдње да забрана носиоцу јавнотужилачке функције да буде члан политичке странке и да се уздржи од јавног изражавања политичких ставова и учествовања у јавним расправама политичког карактера, није толико различита од одговарајуће одредбе нацрта предлога Закона о Судијама наводе сасвим различите формулације "дужан да се уздржи од јавног изражавања политичких ставова и учествовања у јавним расправама политичког карактера, осим ако се ради о питањима која се тичу јавног тужилаштва, уставности и законитости, људских права и основних слобода" (забрана за јавне тужиоце) и "да буде члан политичке странке, нити да политички делује на други начин" (забрана са судије). Није пружен одговор за тврдњу да наведене формулације "јавно изражавања политичких ставова" и "учествовања у јавним расправама политичког карактера" представљају фактор ризика од корупције који се огледа у употреби нејасних и недефинисаних појмова који су подложни различитим тумачењима у ситуацији када се очекује јединствена и једнака примена правних прописа. Образложење не пружа одговор на примедбу да наведене забране немају упориште у</p>
--	---	--	--

				Уставу Републике Србије који забрану ограничава само на чланство у политичким субјектима.
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 71. Нацрта закона Овај члан на нешто другачији начин уређују сукоб интереса у односу на решења које важећи Закон о спречавању корупције предвиђа за све јавне функционере, укључујући и јавне тужиоце. Наиме, уколико буде усвојен у облику који је предложен, њиме ће бити знатно смањен број јавних функција које су неспојиве са функцијом јавног тужиоца. Приликом набрајања функција које су неспојиве са функцијом јавног тужиоца – " на функцији у другом органу Републике Србије, органу аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, градске општине или јавној служби," <u>изостављене су функције у установама, јавним предузећима и другим правним лицима чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или градска општина које предвиђа члан 2*. став 1. тачке 2), 3) и 4) Закона о спречавању корупције.</u> Слично томе, наведени члан <u>сужава обим примене важећег члана 46. Закона о спречавању корупције.</u> За разлику од тог члана који изричито предвиђа да се јавни тужилац може бавити, ван радног времена и уз накнаду, хуманитарном и спортском делатношћу, поменути члан дозвољава само да се јавни тужиоци, ван радног времена, без посебног одобрења могу бавити наставном,</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Ова одредба је у складу са чланом 161. став 3. Устава, који прописује да се законом уређује које су функције, послови или приватни интереси неспојиви са функцијом Врховног јавног тужиоца, главног јавног тужиоца и јавног тужиоца. Чланом 71. Нацрта закона се уређује однос друге функције, посла или приватног интереса са судијском функцијом, како би се обезбедила самосталност ове функције. Нацртом акона је предвиђен и поступак одлучивања о неспојивости (члан 72), којим је предвиђено да Високи савет тужилаштва покреће и води поступак одлучивања о неспојивости јавнотужилачке функције са другом функцијом, послом или приватним интересом у складу са актом Високог савета тужилаштва. Обављање друге функције, посла или приватног интереса који су неспојиви са судијском функцијом је дисциплински прекршај, који спада у групу тежих прекршаја, који може бити разлог за разрешење. Овај члан треба посматрати одвојено и независно од Закону о спречавању корупције, обзиром да има посебан објекат заштите, да се на њега примењује посебан поступак утврђивања постојања неспојивости, као и орган који покреће и вод поступак и у њему одлучује. Такође је прописана и санкција за његово непоштовање. Овом одредбом се не дерогирају одредбе Закона о спречавању корупције, нити се њиме умањују или мењају обавезе које носиоци јавнотужилачке функције као јавни функционери имају према овом закону. То је јасно наведено чланом 73. Нацрта закона, који прописује да је „носилац јавнотужилачке функције јавни функционер у смислу закона који</p>

<p>научном (што је другачије у односу сада важећи научноистраживачки рад) и уметничком делатношћу уз накнаду. Штавише, он не садржи тј. у њему је <u>изостављен корективни механизам</u> који се огледа у изричитом прописивању услова под којима се те функције могу обављати - ако се тиме не угрожава непристрасно вршење и углед јавне функције.</p> <p>С друге стране, члан 31. Нацрта - да се буде члан тела за проверу стручности коју судија може обављати без сагласности и уз накнаду а коју не садржи важећи Закон о спречавању корупције, док такву могућност не предвиђа Нацрт. Све наведено може да представља, према Методологији, фактор ризика – сукоб норми, и то екстерни сукоб норми, нарочито имајући у виду одредба члана 72. Нацрта која садржи упућујућу норму да је „носилац јавнотужилачке функције јавни функционер у смислу закона који уређује спречавање корупције и због чега подлеже обавезама за јавног функционера које су утврђене тим законом”.</p>		<p>уређује спречавање корупције и подлеже обавезама за јавне функционере које су утврђене тим законом.“</p> <p>Корективна одредба је садржана у ставу 71 став 2. и 3. Нацрта закона, које прописују да су „са јавнотужилачком функцијом неспојиви су и друга функција, посао или приватни интерес који је супротан угледу и самосталности јавног тужилаштва, а да Етички одбор одлучује који је посао или приватни интерес у супротности са достојанством и самосталности носиоца јавнотужилачке функције и штетни по углед јавнотужилачке функције функције, на основу Етичког кодекса.</p> <p>Коментар разлога за одбацавање:</p> <p>Одговор је контрадикторан разлозима које садржи и логички није одржив. Након тврдње да <i>"Овај члан треба посматрати одвојено и независно од Закону о спречавању корупције, обзиром да има посебан објекат заштите, да се на њега примењује посебан поступак утврђивања постојања неспојивости , као и орган који покреће и вод поступак и у њему одлучује..."</i> у образложењу се истиче да се <i>"Овом одредбом не дерогирају одредбе Закона о спречавању корупције, нити се њиме умањују или мењају обавезе које носиоци јавнотужилачке функције као јавни функционери имају према овом закону."</i> У образложењу се не даје одговор на примедбу да наведена формулације представља фактор ризика од корупције – спољни тј. екстерни сукоб норми. Напротив, та примедба се само потврђује понављањем да члан 73. Нацрта закона прописује да је „носилац</p>
---	--	---

				<i>јавнотужилачке функције јавни функционер у смислу закона који уређује спречавање корупције и подлеже обавезама за јавне функционере које су утврђене тим законом.“</i>
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Члан 84. Нацрта закона</p> <p>Овим чланом уређен је поступак за проверу да ли кандидати за јавнотужилачке функције испуњавају услове који се захтевају. Међутим, иако претходни члан 82. изричито прописује да су "остали услови за избор на јавнотужилачку функцију стручност, оспособљеност и достојност" овај члан <u>не предвиђа уопште начин провере последњег наведеног</u>. Наиме, у њему, као ни у остатку Нацрта, није могуће пронаћи одредбу која би регулисала <u>ко и на који начин проверава достојност кандидата за јавнотужилачке функције</u>. Наведени недостатак је посебно приметан када се има у виду да став 5. претходног члана изричито прописује да се "Критеријуми и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата и поступак избора ближе уређују актом Високог савета тужилаштва". Због тога наведена одредба може да представља фактор ризика – постојање правне празнине јер ствара „законодавни вакуум“ у погледу једног, можда и најзначајнијег, критеријума за избор јавних тужилаца.</p>		Није прихваћен	<p>Члан 88. предвиђа да Високи савет тужилаштва прибавља податке и мишљења о стручности, оспособљености у раду и достојности кандидата. Високи Савет тужилаштва такође обавља разговор пријављеним кандидатом који има за циљ да утврди вештину комуникације, спремност за обављање јавнотужилачке функције и професионални интегритет кандидата. На крају Високи савет тужилаштва саставља ранг листу кандидата на основу стручности, оспособљености и достојности кандидата.</p> <p>Из наведених одредби јасно произилази да Савет проверава достојност кандидата за јавнотужилачке функције. Као што је и у коментару наведено, „Критеријуми и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата и поступак избора ближе уређују актом Високог савета тужилаштва“.</p> <p>Коментар разлога за одбацивање:</p> <p>У образложењу се не даје одговор на примедбу да нису дефинисани критеријуми, документи и чињенице на основу којих ће се проверавати достојност кандидата за јавно тужилачку функцију. Навођење члана 88. који само уопштено предвиђа да "Високи савет тужилаштва прибавља податке и мишљења о стручности, оспособљености у раду и достојности кандидата" додатно појачава забринутост да је реч о фактору ризика од корупције који се огледа у правној празнини и широко прописаном основу за дискреционо одлучивање у ситуацији "када је</p>

				каталог критеријума остао отворен". Штавише, прописивање критеријума и мерила од стране органа који ће их примењивати, као што је Високи савет тужилаштва према тврдњама из образложења, представља један од најчешћих конкретних примера тог фактора ризика које наводи Методологија за процену ризика од корупције у прописима. У одговору није образложено ни како разговор са кандидатом, који обавља Високи Савет тужилаштва у циљу "да утврди вештину комуникације, спремност за обављање јавнотужилачке функције и професионални интегритет кандидата" представља проверу достојности кандидата.
<i>Транспарентност Србија</i>	Члан 85. Нацрта закона Сврха овог члана је, иако помиње само језик националних мањина, спречавање дискриминације припадника националних мањина и омогућавање њиховог запошљавања у органима јавне власти у већем проценту. Нажалост, начин на који је ова одредба дефинисана је мањкав јер представља фактор ризика – употреба нејасних, непрецизних и двосмислених формулација. Наиме, у њој недостаје критеријум који је изричито прописан другим законима који регулишу положај националних мањина у Републици Србији нпр. Закон о службеној употреби језика и писма. Тај критеријум се састоји у томе да представници националних мањина буду заступљени у органима јавне власти у проценту који одговара њиховој заступљености на територији		Није прихваћен	Члан 85. Нацрта закона, који забрањује дискриминацију, је одредба декларативне природе која на уопштен начин уређује да је забрањена дискриминација по било ком основу приликом избора и предлагања кандидата за јавнотужилачку функцију . Такође и став 2. истог члана прописује генералну обавезу да се при избору главног јавног тужиоца и јавног тужиоца води се рачуна о националном саставу становништва, одговарајућој заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језику националне мањине која је у службеној употреби у суду. У примени ове норме морају се узети у обзир одредбе Закона о заштити права и слобода националних мањина. <i>Коментар разлога за одбацавање:</i> Декларативне одредбе нису одредбе и није им место у закону. Тим пре што постоји <i>lex specialis</i> који обухватније и детаљније регулише забрану

<p>локалне самоуправе на којој се налази седиште јавног тужилаштва, што је истовремено и услов за увођење некој језика и писма националне мањин у службену употребу на територији те локалне самоуправе. На овај начин прописана одредба може се тумачити уопштено и на најшири могући начин нпр. да је при избору главног јавног тужиоца, у јавном тужилаштву чије је седиште на територији локалне самоуправе где су припадници одређене националне мањине заступљени у већем броју, критеријум не њихово заступљеност на територији те локалне самоуправе већ њихово укупно учешће у структури становништва Републике Србије. Осим тога, циљ ове заштитне одредбе јесте да приближи рад јавног тужилаштва грађанима – припадницима националних мањина. За разлику од Законика о кривичном поступку и Закона о службеној употреби језика и писма, архитектура Нацрта није окренута ка остваривању права припадника националних мањина у кривичном поступку већ је усмерена ка равноправнијој заступљености припадника националних мањина у органима јавне власти. Нажалост, начин на који је то учињено моће да представља фактор ризика – употреба недефинисаних појмова. Тако ова одредба уместо знања захтева познавање њиховог матерњег језика, што је подједнако тешко дефинисати колико и утврдити критеријуме и</p>		<p>дискриминације и због кога одредба овог закона не може представљати <i>lex specialis</i> који би се примењивао на кандидате за јавно тужилачке функције. Није пружен ни одговор на примедбу да се овом одредбом дезавуишу одредбе Закона о заштити права и слобода националних мањина на које се образложењем указује, односно да се прописује нешто што уопште није предвиђено тим законом нпр. службена употреба језика и писма националне мањине није исто што и правна терминологија на језику националне мањине (реч је о потпуно два различита правна института), као што је знање различито од познавања. На крају, образложење не даје одговор на примедбу да употреба нејасних и недефинисаних појмова – одговарајућа заступљеност припадника националних мањина (без одредбе да је реч о заступљености у структури становништа одговарајуће територијалне јединице нпр. јединице локалне самоуправе, управног региона и сл.) представља фактор ризика од корупције који доводи до појаве различитих а подједнако легитимних тумачења, која зависе од интереса онога ко је тумачи.</p>
--	--	--

	<p>начин провере. Осим тога, поставља се питање да ли на овај начин дефинисана норма представља фактор ризика – непримењиве норме јер, будући да није реч о билатералној сарадњи са иностраним тужилаштвима у матичним земљама припадника националних мањина, захтева познавање правне терминологије. На крају, употреба појма "да се води рачуна " представља, сагласно Методологији, употребу недовољно дефинисаних и јасних појмова.</p>			
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 88. Нацрта закона</p> <p>Прва замерка овом члану односи се на његовом место у Нацрту. С обзиром да се тиче стручности, оспособљености и достојности кандидата за јавнотужилачке функције логично би било да се он налази у групи, тачније, одмах иза чланова 82. и 83. Нацрта закона који такође регулишу наведене појмове.</p> <p>Осим тога, овај члан предвиђа да се подаци и мишљења о испуњености наведених критеријума прибављају од органа и организација у којима је кандидат радио у правној струци. На овај начин дефинисано, члан садржи дискриминаторну одредбу јер предвиђа да се као кандидати могу јавити само правници који су радили у органима и организацијама, при чему је ово последње само по себи подложно тумачењу да ли се мисли само на организације или на јавне установе, службе и организације.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Члан 88. Нацрта закона уређује на који начин Високи савет тужилаштва прибавља податке и мишљења о стручности, оспособљености у раду и достојности кандидата у поступку избора. Овај члан се и налази међу члановима којима се уређује поступак за избор главног јавног тужиоца и јавног тужиоца.</p> <p>Одредбом да се подаци и мишљења прибављају се од органа и организација у којима је кандидат радио у правној струци, се односи на сва правна лица у којима је кандидат радио, па тако и на јавне установе и службе. Не постоје разлози за рестриктивно тумачење појам организације.</p> <p>Прибављени подаци и мишљења сами по себи не представљају основ за избор, тако да њихова тачност није од пресудног значаја, обзиром да се у поступка избора врши провера стручности, оспособљености и достојности кандидата.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p>

<p>Уколико се, с друге стране, под овим појмом, подразумевају и нпр. адвокати или приватни пословни субјекти у којима су кандидати радили као правници, поставља се питање да ли ова одредба представља фактор ризика – успостављање надлежности на начин који омогућава изузетке и злоупотребу у тумачењу. Нејасне формулације надлежности стварају могућности да службено лице бира тумачење својих надлежности које му највише одговара, без узимања у обзир других интереса и духа закона. Прецизније, у случају да је нпр. кандидат за јавнотужилачку функцију радио у приватној компанији, колико може бити валидно мишљење власника или менаџмента те компаније о испуњености стручности, оспособљености или достојности. На овај начин прописано одредба представља коруптивни механизам који може „наградити“ подобне тј. да се од њихових претпостављених добију позитивна мишљења о сва три критеријума и непремостиву препреку за кандидате који их можда испуњава али „није по вољи“ горе наведених лица.</p> <p>Осим тога, поставља се питање, чиме ће та лица поткрепити своја мишљења о томе да нпр. одређени кандидат испуњава неки од наведених критеријума? Штавише, којим документом ће поткрепити своје мишљење да је одређени кандидат (не)достојан јавнотужилачке функције.</p>		<p>Образложење садржи формулацију коју би наведени члан требало да прописује уколико су разлози изнети у њему тачни. С друге стране, образложење не пружа одговор на питање зашто је, ако <i>"Не постоје разлози за рестриктивно тумачење појам организације"</i>, у члану изричито прописано да се подаци и мишљења прибављају од орган и организација, што представља фактор ризика од корупције који се огледа у употреби нејасних и недефинисаних појмова који захтевају тумачење, а не како се у образложењу тврди, јасно и прецизно <i>"од свих правних лица (субјеката) у којим је кандидат радио"</i> што је формулација која не захтева тумачење да би била правилно примењена. Осим тога, образложење садржи аргумент против предложеног члана. Другим речима, ако <i>" Прибављени подаци и мишљења сами по себи не представљају основ за избор, тако да њихова тачност није од пресудног значаја"</i> зашто се онда уопште њихово постојање, прибављање и оцењивање нормира? Истовремено, одговор ствара нову забринутост – шта је онда основ за избор кандидата?</p>
--	--	--

	Због тога ова одредба потенцијално може да представља фактор ризика – употреба неприменљиве норме.			
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Члан 90. Нацрта закона</p> <p>Наведени члан садржи само једну одредбу која треба да регулише јавност поступка избора главног јавног тужиоца, и то недовољну. Наиме, чланом је прописано да се јавност рада у поступку избора главног јавног тужиоца „ближе уређује актом Високог савета тужилаштва". Фактор ризика се огледа у чињеници да је реч о питању које по природи ствари представља законску материју те пребацивање њеног регулисања на подзаконски акт може да представља недовољну транспарентност органа јавне власти. На овај начин прописана одредба не пружа довољне гаранције да ће неопходна јавност бити обезбеђена приликом избора главног јавног тужиоца јер предвиђа искључиву надлежност Високог савета тужилаштва за њено прописивање подзаконским актом. Јавност рада се мора обезбедити законским одредбама а актом Високог савета тужилаштва се законске одредбе могу додатно прецизирати.</p>		Није прихваћен	<p>На више места у Нацрту закона о Високом савету судства и Нацрту закона о Високом савету тужилаштва је наведена обавеза Савета да обезбеди јавност свога рада, као и да се то питање ближе уређује Пословником о раду Савета. Да би се избегло оптерећивање текста закона навођењем на који начин Савет обезбеђује јавност у сваком конкретном случају, одређено је да ће Савет ту своју обавезу уредити својим пословником о раду.</p> <p>На исти начин, у Нацрту закон о судијама и Нацрту закон јавном тужилаштву прописана је обавеза да у поступку избора Савет обезбеди јавност рада, као и да се начин обезбеђивања јавности уређује актом Савета.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>Дати одговор се заснива на ништа мање спорним одредбама других законских текстова. Пре свега, у нашој правној пракси (нпр. Уставног суда) и традицији одавно је укорењен стандард да се мерила и критеријуми не могу прописивати подзаконским актима. С друге стране, Методологија за процену ризика од корупције у прописима као један од најчешћих примера фактора ризика који се састоји у прописивању најширег основа за дискреционо и субјективно одлучивање наводи препуштање да мерила и критеријуме пропише орган који ће их примењивати. Осим тога, пракса и јавно доступни подаци показују да савети, на које се образложењем указује, још увек не испуњавају у потпуности стандард јавности рада иако за тако нешто не постоје нормативне препреке. На крају,</p>

				правна сигурност говори у прилог примедби да је мерила и критеријуме јавности рада савета потребно прописати законом. Уколико се њено постизање заиста жели одредбе које би то гарантовале не би уопште оптеретиле законски текст, с обзиром да постоје опште прихваћени стандарди јавности рада органа јавне власти.
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Члан 94. Нацрта закона</p> <p>Овај члан садржи две спорне одредбе. Став 5. овог члана предвиђа „У поступку предлагања кандидата за избор Врховног јавног тужиоца Високи савет тужилаштва обавља разговор са кандидатима, уз учешће стручне и опште јавности.“. <u>Одредба је недовољно прецизна јер користи уопштене формулације</u> чија примена захтева дискрециони одлучивање и тумачење. Прецизније, она је спорна јер се на основу ње не може недвосмислено закључити како стручна и општа јавност учествују – активно нпр. да постављају питања или пасивно, као учесници без права гласа. Осим тога, ставом 8. уопштено се гарантује јавност поступка предлагања кандидата. Међутим, начин на који је то учињено је идентичан као већ раније критикована одредба члана 89. Нацрта закона. Јавност неког поступка, односно основне одредбе које треба да обезбеде њено остваривање морају искључиво бити законска материја. С друге стране, такве одредбе могу се, и то је досадашња пракса, додатно разрадити и прецизирати подзаконским актом али он не може</p>		Није прихваћен	<p>Као и код одговора на предлог дат на члан 90. Нацрта закона, ни овај предлог није прихваћен из разлога избегавања оптерећивање текста закона навођењем на који начин Савет обезбеђује јавност у сваком конкретном случају, због чега је и одређено је да ће Савет ту своју обавезу уредити својим Пословником о раду или посебним актом.</p> <p>На исти начин, Савет ће приликом обавља разговор са кандидатима обезбедити учешће стручне и опште јавности у складу са актом Савета којим се ближе уређује поступак предлагања кандидата за избор Врховног јавног тужиоца.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>Дати одговор се заснива на ништа мање спорним одредбама других законских текстова. Пре свега, у нашој правној пракси (нпр. Уставног суда) и традицији одавно је укоренен стандард да се мерила и критеријуми не могу прописивати подзаконским актима. С друге стране, Методологија за процену ризика од корупције у прописима као један од најчешћих примера фактора ризика који се састоји у прописивању најширег основа за дискреционо и субјективно одлучивање наводи препуштање да мерила и критеријуме пропише орган који ће их примењивати. Осим тога, пракса и јавно доступни подаци показују да савети, на које се</p>

	бити једини и искључиви правни основ за различите мере и активности којима се јавност рада обезбеђује. Због тога и ова одредба може да представља фактор ризика - недовољна транспарентност органа јавне власти			образложењем указује, још увек не испуњавају у потпуности стандард јавности рада иако за тако нешто не постоје нормативне препреке. На крају, правна сигурност говори у прилог примедби да је мерила и критеријуме јавности рада савета потребно прописати законом. Уколико се њено постизање заиста жели одредбе које би то гарантовале не би уопште оптеретиле законски текст, с обзиром да постоје опште прихваћени стандарди јавности рада органа јавне власти.
<i>Транспарентност Србија</i>	Члан 103. Нацрта закона И овај члан садржи два спорна става. Њихова заједничка карактеристика огледа се у чињеници да су оба става у супротности тј. у сукобу са основном одредбом о начину на који престаје функција јавног тужиоца. Наиме, члан 98. Нацрта закона у ставу 2. предвиђа да „јавном тужиоцу јавнотужилачка функција престаје кад наврши радни век". Упркос тој изричитој и јасној одредби, члан 102. Нацрта закона у ставовима 2. и 3. прописује нешто сасвим супротно, како наведеној одредби тако и логици ствари. Наведеним ставови предвиђају да се главни, као и Врховни, јавни тужилац разрешава!? када напуни одредеће године живота. Одређен године живота суштински представљају један од услова, према прописима који регулишу област пензијско-инвалидског осигурања, који је потребно испунити да би се навршио/завршио радни век. Осим тога, потпуно је нејасно на основу чега је направљена разлика у погледу броја		Није прихваћен	Јавном тужиоцу функција престаје кад наврши радни век по сили закона. Овај престанак функције се констатује одлуком о разрешењу, тако да се не ради о супротстављеним нормама у члану 98 и 103. Нацрта закона Чланом 19. Закона о пензијском и инвалидском осигурању прописано је да осигураник стиче право на старосну пензију са 65 година живота. То не значи да је одлазак у старосну пензију за све осигуранике обавезан са 65 година живота. Могућност да обављају своју функцију до 67 године је као изузетак предвиђен само за судије Врховног суда и јавне тужиоце Врховног јавног тужилаштва и Врховног јавног тужиоца. Разлог за то је чињеница да се ради о малобројном и најквалификованијем кадру правосуђа, за чији избор и оспособљавање је потребно најдуже радно искуство. Овим нормом се ствара могућност да се максимално искористи овај највреднији људски ресурс које правосуђе има. Судије и јавни тужиоци у Србији су у погледу статусних питања изједначени, тако да је неопходно извршити уједначавање у погледу услова за старосну пензију јавних тужилаца Врховног јавног тужилаштва и судија Врховног суда, будући да се услови за старосну пензију, према важећим законима разликују. Уколико би

	<p>година неопходних за престанак радног века Врховног јавног тужиоца у односу на број година који се захтева за главног јавног тужиоца. Прецизирана разлика је уобичајена за прописе којима се регулише област високог образовања и представља разлику између броја година за професоре који нису изабрани за professor emeritus-а и оних који то јесу због чега касније одлазе у пензију. Примена наведених одредби је у овом конкретном случају потпуно непримерена.</p>			<p>се направила разлика у једном статусном питању између судија и тужилаца, то би могао да буде повод да прављење разлике у односу на друга статусна питања, на штету јавних тужилаца. Ово решење има упориште и у прописима знатног броја европских земаља (Хрватска, Италија, Португал), а приметан је и тренд повећања старосног услова за пензију судија и јавних тужилаца у највишим правосудним инстанцама. Примера ради, судије Европског суда за људска права иду у пензију са навршених 70 година живота, а у Великој Британији је у плану повећање старосне границе за судије највиших инстанци са 70 на 75 година живота.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>Након читања образложења остало је нејасно зашто предлагач није поступио тако да границу помери на 70 или 75 година, већ се задржао на 67.</p>
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 117. Нацрта закона Овај члан је још један у низу чланова који би требали да обезбеде јавност рада. Нажалост, ни он није имун на недостатке који су истакнути поводом претходних чланова. Критика је овог пута упућена ставу 2. овог члана који предвиђа да предлог за вођење дисциплинског поступка "дисциплински тужилац подноси на основу дисциплинске пријаве". Нажалост, Нацрт не садржи ниједну другу одредбу која би се тицала</p>		<p>Прихваћен</p>	<p>Члан 117. став 1. Нацрта закона прописује да свако лице може поднети дисциплинску пријаву против носиоца јавнотужилачке функције Дисциплинском тужиоцу.</p>

	<p>дисциплинских пријава. На основу дикције закона може се само претпоставити <u>да право на подношење дисциплинске пријаве имају сви</u>. С друге стране, иако би то питање требало да буде законом регулисана материја, одредба члана 19. Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинским прекршајима јавних тужилаца, према коме пријаву може да поднесе свако, не оставља сумњу. Међутим, реч је о питању које је веома важно за успостављање транспарентности рада и одговорности јавног тужилаштва због чега би одредба такве садржине требала да буде изричито прописана законом а детаљније и прецизирана подзаконским актом. Због тога наведени став може да представља фактор ризика – постојање правне празнине а може се отклонити изричитим прописивањем да свако може да поднесе пријаву или прописивањем норме која би упућивала на наведени Правилник.</p>			
<p>Александар Павловић, заменик Основног јавног тужиоца у Новом Саду</p>	<p>Предлажем да у члану 7. Нацрта закона („Обележја јавног тужилаштва“) буде додат став 5 који ће гласити:</p> <p>„Врховном јавном тужиоцу, главном јавном тужиоцу и јавном тужиоцу који испуњава опште законске услове за набављање и држање оружја за физичка лица, издаће се на његов захтев одобрење за набављање оружја односно дозвола за ношење оружја за</p>	<p>Законска овлашћења јавног тужиоца су изменама ЗКП од октобра 2013. знатно проширена. Природа посла који јавни тужилац обавља подразумева и теренски рад (посебно током дежурства) као што је обављање увиђаја, претресање стана и других просторија и сличне процесне радње које јавни тужилац има овлашћење да обавља и без присуства полиције односно да овим радњама руководи, а што често подразумева непосредан контакт са учиниоцима кривичних дела изван контролисаних услова и просторија државних органа. Осим тога, по природи ствари јавни</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Како овај члан уређује обележја јавног тужилаштва, предложеној одредби која се тиче одобрења за набављање оружја односно дозвола за ношење оружја није место у овом члану. Свакако издавање дозвола за оружје није тема овог закона већ закона који се регулише држање и ношење оружја и муниције.</p>

	<p>личну безбедност у складу са законом који регулише држање и ношење оружја и муниције, без потребе доказивања услова који се односе на угроженост личне безбедности“.</p>	<p>тужилац је као руководилац предистражног поступка, заједно са полицијом, „на првој линији фронта“ приликом обрачуна са криминалом што га чини посебно изложеним у односу на лица из криминогене средине према којима поступа. Управо из наведених разлога је и тренутно важећим законом, које решење је задржано и у предлогу, прописано да носилац јавнотужилачке функције поред службене легитимације дужи и службену значку, која се по правилу везује за непосредну примену ауторитарних овлашћења. С тим у вези, сматрам логичним и практичним решење да се носиоцима јавнотужилачке функције омогући да, уколико то желе, држе и носе оружје за личну безбедност. Наглашавам да се не би радило о службеном оружју (које би повлачило читав низ практичних проблема почев од обавезе државе да обезбеди наоружање и обуку до обавезе тужилаца да се тиме баве) него искључиво о личном оружју, које би набављали сами тужиоци уколико то желе и то само ако испуњавају услове прописане Законом о оружју и муницији који иначе важе за све грађане.</p>		
--	---	--	--	--

<p>Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије</p>	<p>На трагу мишљења експерта Савета Европе који је пружао стручну подршку раду Радне групе, представници Удружења тужилаца Србије залагали су се за то обавезно упутство буде саставни део списка у предмету у коме је упутство издато.</p>		<p>Прихваћен</p>	<p>Чланом 19. Нацрта закона предвиђено је:</p> <p style="text-align: center;">Право на увид</p> <p style="text-align: center;">Члан 19.</p> <p>Обавезно упутство за рад и поступање у поједином предмету, приговор против обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету, акт главног јавног тужиоца о стављању ван снаге обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету и одлука комисије из члана 22. овог закона о приговору против обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету саставни су део јавнотужилачког списка.</p> <p>Увид у акте из става 1. овог члана могу извршити учесници у поступку после правноснажног окончања поступка у којем је издато обавезно упутство за рад и поступање у поједином предмету.</p> <p>Ограничење из става 2. овог члана не односи се на носиоце јавнотужилачке функције.</p>
<p>Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије</p>	<p>Према подацима Европске комисије за ефикасност правосуђа (СЕРЕЈ) из 2016. године плата судија у Србији, на почетку каријере, у тој години износила је 2,42 просечне плате. У 2022. години тај однос је другачији. Просечна плата у Републици Србији у 2022. године износи 77.664 динара, а плата судије (заменика јавног тужиоца) на почетку каријере око 130.000 динара, што значи да је у 2022. години однос између просечне плате у Републици и почетне плате у правосуђу био 1: 1,74.</p> <p>Наведени подаци недвосмислено указују на то да плате у правосуђу нису пратиле раст просечних плата у</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>У овом тренутку после консултација са Министарством финансија, није могуће предвидети другачије решење. О наведеном су представници Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, али и сви заинтересовани који су узели учешће и на округлим столовима организованим у оквиру презентација радних верзија предметних закона и на самим скуповима одржаним у оквиру програма јавне расправе, обавештени.</p>

	Републици. Спорији раст плата у правосуђу од раста просечне зараде био је разлог да се представници Удружења тужилаца Србије заложе да се материјални положај судија и јавних тужилаца поправи знатнијим повећањем нето износа њихове плате. Представници Удружења су, такође, предложили другачији начин обрачуна плата судија и јавних тужилаца, по коме би основица за обрачун плате требала да буде просечна плата у Републици Србији.			
Не давимо Београд	У члану 6. ст. 1. после речи „збрањен је“, реч „непримерени“ треба заменити речју „сваки“, а после речи „и сваки други“, брисати реч „непримерени“, док у ст. 2. након речи „Под“, брише се реч „непримереним“	Не може се правити разлика између примереног и непримереног утицаја на јавно тужилаштво. Законом би требало јасно утврдити да је сваки утицај на тужилаштво, без обзира од кога долази непримерен.	Није прихваћен	Забрана непримереног утицаја је уређена чланом 6. у складу са препорукама из мишљења Венецијанске комисија на судске законе из октобра 2022. године и коначног мишљења из децембра 2022. У складу са тим, потребно је правити разлику између непримереног и примереног утицаја, па је чланом 6. Нацрта закона прописано је да се под непримереним утицајем не може сматрати коришћење законом прописаних права учесника у поступку, извештавање о раду јавног тужилаштва у складу са прописима који уређују јавно информисање, као ни стручно анализирање поступања јавног тужилаштва у правоснажно окончаном поступку. У складу са наведеним испуњене су препоруке Венецијанске комисије.
Не давимо Београд	У члановима 18-22. Комисију Високог савета тужилаштва треба заменити судом.	Да би се обезбедила делотворност приговора на обавезно упутство потребно је обезбедити да се о њему одлучује изван јавнотужилачке хијерархије. У том смислу, једино је исправно да о приговору одлучује надлежни суд.	Није прихваћен	Чланом 20. Нацрта закона је уређен институт деволуције, по коме непосредно више јавно тужилаштво може ради ефикаснијег вођења поступка или због другог важног разлога, у конкретном предмету предузети сваку радњу за

				<p>коју је овлашћено ниже јавно тужилаштво, на основу образложеног решења .</p> <p>Није прецизирано из којих разлога, осим ефикасности се овај институт може употребити зато што је тешко предвидети све могуће разлоге а да се неки од њих нехотично не изостави, чиме би се могао проузроковати проблем у примени.</p> <p>Законитост и сврсисходност овог упутства ће се ценити од странке посебне комисије , која одлучује о приговору против упутства, који је уређен Чланом 18. Нацрта закона.</p> <p>Појмови „незаконито“ и „неосновано“ дефинишу разлоге из којих се може изјавити приговор на обавезно упутство су већ дефинисани Уставом.</p> <p>Имајући у виду, са једне стране, препоруку Венецијанске комисије из извештаја о европским стандардима у погледу независности правосуђа од 3. Јануара 2011. године, (тачка 59.), која каже да о жалби на упутство треба да одлучује суд или независно тело, попут тужилачког Савета, и са друге стране, члан 155. став 3. Устава који регулише да „Нико изван јавног тужилаштва не може утицати на јавно тужилаштво и носиоце јавнотужилачке функције у поступању и одлучивању у поједином предмету.“, одређено је да Комисија из члана 22. овог закона донеси образложену одлуку о приговору.</p> <p>Комисија поседује оба тражена атрибута. Она је са једне стране независно тело, које чини пет чланова које бира Високи савет тужилаштва из реда јавних тужилаца, а са друге она несумњиво представља део јавног тужилаштва.</p>
Не давимо Београд	У члану 54. став 3. реч „субјеката“ треба заменити речју „странака“.	Формулација „политички субјект“ је сувише преширок и може укључивати и друге организације који, за разлику од политичких странака не учествују на изборима и не претендују на функције у законодавној и извршној власти, већ на други начин учествују у политици, односно у	Није прихваћен	Ова одредба, која забрањује носиоцу јавнотужилачке функције да буде члан политичке странке и прописује обавезу да се уздржи од јавног изражавања политичких ставова и учествовања у јавним расправама политичког карактера, није толико различита од одговарајуће

		креирању јавних политика (пример за то су различита удружења и друге организације цивилног друштва које делују у одређеним областима тако што утичу на креирање јавних политика). Њихове активности нису политичке активности какве организују политичке странке, па би у том смислу требало и сузити обухват ове одредбе.		одредбе нацрта предлога Закона о судијама. Члан 31. забрањује судији да буде члан политичке странке, нити да политички делује на други начин. Као што је већ објашњено, одредбу да је носилац јавнотужилачке функције дужан да се уздржи од учествовања у политичким активностима политичких субјеката, треба тумачити аналогном применом одредби Закона о финансирању политичких активности, и то члана 1. који под политичким субјектом подразумева политичке странке, коалиције и група грађана, које представљају облике удруживања бирача ради заједничког учешћа на изборима.
Не даavimo Београд	У члану 68. у стабу 2. речи „ако у јавном тужилаштву буде смањен број јавних тужилаца“ треба заменити речима и уместо њих наводе речи: „у случају укидања тужилаштва или укидања претежног дела надлежности јавног тужилаштва за који је изабран“, а треба додати прецизирање да је могућ трајни премештај могућ једино у јавно тужилаштво истог степена, које преузима надлежности јавног тужилаштва које је укинута или којем је укинута претежни део надлежности, на основу критеријума које прописује Високи савет тужилаштва и уз гарантовање зараде коју је јавни тужилац имао у јавном тужилаштву из кога је премештен ако је повољнија по њега.	Потребно је ограничити могућности трајног премештаја без сагласности јавног тужиоца у случају да је у јавном тужилаштву смањен број тужилаца, како она не би била остављала могућности за злоупотребе и недозвољени утицај на јавне тужиоце.	Није прихваћен	Трајни премештај је уређен чланом 68. Нацрта закона. Потребан број јавних тужилаца за свако јавно тужилаштво одређује ВСТ, у складу са обимом посла. У складу са овим, јавни тужилац може бити трајно премештен у друго јавно тужилаштво истог степена без своје сагласности ако у јавном тужилаштву буде смањен број јавних тужилаца, на основу одлуке Високог савета тужилаштва. Овакво решење је у складу са тачком XII Римске повеље. У Образложењу (тачка 3.3.4. премештај и мобилност) – „Могућност премештаја тужиоца без његове сагласности мора бити заснована на закону и ограничена на изузетне околности, као што су изражена потреба службе (уједначавања обима посла и сл)“. Према Члану 78. Нацрта закона јавни тужилац који је трајно премештен има право на основну плату јавног тужиоца тог јавног тужилаштва, ако је за њега повољнија.
Не даavimo Београд	У члану 69. у ставу 1. речи „три године“ требало би заменити речима „годину дана“, а у ставу 3. речи „Врховни јавни тужилац“ заменити речима „Високи савет тужилаштва“.	Три године за трајање упућивања у друго јавно тужилаштво је превише дуг период за меру која је изузетног карактера. Годину дана је сасвим довољан период да се анализирају потребе тужилаштва и спроведе јавни конкурс. Ова одлука	Није прихваћен	Чланом 69. Нацрта закона предвиђено је да јавни тужилац може из оправданих разлога, уз своју писмену сагласност, бити привремено упућен у друго јавно тужилаштво истог или непосредно нижег степена најдуже на три године, без

		<p>требало би да буде у делокругу Високог савета тужилаштва (ВСТ), с обзиром на то да Устав предвиђа да је ВСТ надлежан да одлучује „о другим питањима положаја јавних тужилаца.“</p>		<p>могућности поновног упућивања у исто јавно тужилаштво.</p> <p>Такође је предвиђено да јавни тужилац вишег или апелационог јавног тужилаштва може, уз своју писмену сагласност, ако испуњава законом прописане услове за избор у јавно тужилаштво у које се привремено упућује, бити привремено упућен у јавно тужилаштво посебне надлежности најдуже на три године, без могућности поновног упућивања у исто јавно тужилаштво.</p> <p>Овом одредбом је спречена могућност напредовања из нижег у више тужилаштво без редовног конкурса. Уколико тужилаштву недостаје довољан број тужилаца, главни јавни тужилац се може обрати ВСТ-у да у складу са чланом 17. ставом 1. тачка 10) Закона о ВСТ-у повећа број јавних тужилаца у том јавном тужилаштву.</p> <p>Овом одредбом је спречена могућности привременог упућивања тужилаца основног тужилаштва у ТОК. Ово прекоредно напредовање, које подразумева вишеструко повећање примања, може изазвати подозрење када је у питању самосталност поступања упућеног јавног тужиоца. Са друге стране не постоје јасни разлози зашто се не би расписао конкурс за пријем нових тужилаца, ако обим послова то дугорочно захтева.</p> <p>Период упућивања је продужен на три године, што би требао да буде сасвим довољан рок да се упражњено место попуни путем избора.</p> <p>Такође, примереније је решење из Нацрта закона да о привременом упућивању одлучује Врховни јавни тужилац, имајући у виду ефикасност и природу поступка упућивања.</p>
Аутономни женски центар	<p>Члан 45 - Акт о управи у јавном тужилаштву</p> <p>Сматрамо да у ставу 1 члана 45, треба додати нову тачку 15, а да постојећа</p>		Није прихваћен	<p>Предлог није прихваћен из разлога што је Националном стратегијом за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији за период 2020–2025. године предвиђено</p>

	<p>тачка 15 постане тачка 16, која ће гласити: 15) рад службе за помоћ и подршку жртвама и сведоцима кривичних дела</p>			<p>оснивање службе за помоћ и подршку жртвама и сведоцима кривичних дела у Републици Србији само при вишим судовима, уз напомену да је сличан предлог предлог Аутономног женског центра на Нацрт закона о уређењу судова суштински прихваћен, па ће у том закону бити уређено оснивање посебне службе за ово питање. Поред тога, саслушање посебно осетљивих сведока је већ уређено у Законнику о кривичном поступку (чл. 91. до 112).</p>
<p>Аутономни женски центар</p>	<p>Члан 58 - Одговорност за штету</p> <p>Сматрамо да треба изменити ст. 2 и додати ст. 3, 4 и 5 у чл. 58 нацрта закона, тако да исти гласе: Ако је Република Србија на основу правноснажне судске одлуке, односно поравнања закљученог пред судом, исплатила штету из става 1. овог члана, може тражити од носиоца јавнотужилачке функције накнаду исплаћеног новчаног износа, ако је штета проузрокована намерно. Ако је коначном одлуком Уставног суда или другог суда у Републици Србији, Европског суда за људска права или другог међународног суда, утврђено да су у току тужилачког поступка повређени људска права и основне слободе и да је одлука тужилаштва заснована на таквом кршењу или да је одлука изостала због повреде права на суђење у разумном року односно наступања застарелости кривичног гоњења, Република Србија ће тражити од носиоца јавнотужилачке функције накнаду</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Није потребно прецизирање које се предлаже, из разлога што ће се поступак за накнаду штете водити сходно прописима који уређују накнаду штете. Поред тога, прописивање посебних радњи Високог савета тужилаштва и рокова за добровољно испуњење обавезе накнаде штете као претходног услова за подношење тужбе би додатно пролонгирало подношење саме тужбе.</p>

	<p>исплаћеног новчаног износа, ако је штета проузрокована намерно.</p> <p>Високи савет тужилаштва ће, на основу обавештења надлежног министарства за финансије, у року не дужем од 3 месеца тражити од носиоца јавнотужилачке функције накнаду исплаћеног износа.</p> <p>Уколико носилац јавнотужилачке функције, у року не дужем од 6 месеци од пријема дописа Високог савета тужилаштва, не надокнади исплаћени новчани износ, Високи савет тужилаштва ће у року не дужем од 3 месеца поднети захтев Државном правобранилаштву, које је онда дужно да, у року не дужем од 3 месеца, покрене поступак пред надлежним судом за накнаду исплаћеног новчаног износа.</p>			
<p>Аутономни женски центар</p>	<p>Члан 60 - Стручно усавршавање</p> <p>Сматрамо да треба изменити ст. 1 и додати нови став 2 чл. 60 нацрта закона тако да исти гласе:</p> <p>Носилац јавнотужилачке функције има право и обавезу на стручно усавршавање и обуку о трошку Републике Србије, на начин уређен законом.</p> <p>Носилац јавнотужилачке функције има обавезу похађања стручног усавршавања и обуке о трошку Републике Србије, у складу са посебним законом.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Предлог није прихваћен из разлога што је неопходно прописати да стручно усавршавање представља право, али и обавезу за носиоце јавнотужилачке функције. Због тога је и предвиђено да се ово право, односно обавеза остварује о трошку Републике Србије и у складу са посебним законима. Поред тога, ако би се предлог прихватио, нејасно је на који начин и у којим случајевима би се право на стручно усавршавање остваривало, с обзиром на општост и неодређеност формулације која се предлаже, као и чињеницу да би такво остваривање права могло да угрози редован рад јавног тужилаштва.</p>

<p>Аутономни женски центар</p>	<p>Члан 62 - Трајање јавнотужилачке функције главног јавног тужиоца</p> <p>Сматрамо да треба изменити став 1 чл. 62 нацрта закона тако да исти гласи: Главни јавни тужилац се бира из реда главних јавних тужилаца или јавних тужилаца, односно међу лицима која испуњавају прописане услове за избор, на период од шест година и не може бити поново биран за главног јавног тужиоца у истом јавном тужилаштву на још један мандат.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Предлог да се дозволи могућност да неко буде у два мандата биран за главног тужиоца није прихваћен из разлога, што је основи задатак носиоца јавнотужилачке функције да гони учиниоце кривичних и других кажњивих дела и врши друге надлежности којима се штити јавни интерес одређен законом. Давање могућности да неко лице буде главни јавни тужилац 12 година би довеле до тога да се исти главни тужилац све то време углавном бави пословима руковођења и управљања, што би свакако створило и проблеме око вредновања његовог рада, као и даљег напредовања. Са друге стране, период од шест година је довољан да неко стекне сва потребна знања и вештине које су неопходне за руковођење, као и да се истакне као руководилац. Исто тако, треба омогућити и другим јавним тужиоцима да буду руководиоци јавног тужилаштва, а да се истовремено избегне могућност „професионализације“ неког лица само као главног јавног тужиоца.</p>
<p>Аутономни женски центар</p>	<p>Члан 110 - Период за који се врши вредновање рада</p> <p>Сматрамо да треба изменити став 1 и додати нови став 2. чл. 110 нацрта закона тако да исти гласе: Рад главног јавног тужиоца и јавног тужиоца редовно се вреднује једном у три пет година. Време током којег је јавни тужилац одсуствовао са рада због трудноће, породилског одсуства, одсуства ради неге детета и одсуства ради посебне неге детета неће се рачунати код вредновања рада у временском периоду у коме се врши вредновање.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Није потребно продужење периода за који се врши вредновање рада, с обзиром да вредновање рада главног јавног тужиоца и јавног тужиоца представља основ за његов избор и обавезну обуку. Разлика у периоду вредновања између судија и носилаца јавнотужилачке функције је направљена због кога што је број носилаца јавнотужилачке функције у Републици Србији значајно мањи од броја судија, па је и поступак вредновања њиховог рада лакше спровести, а да то не угрожава редован рад јавног тужилаштва, док би прописивање краћег рока вредновања рада судија могло створити проблеме у пракси. Такође, није потребно прецизирање које се предлаже додавањем новог става 2, критеријуми, показатељи за вредновање, начин и поступак вредновања рада главног јавног тужиоца и јавног</p>

				тужиоца, ближе уредити посебним актом Високог савета тужилаштва. Поред тога, предлог није прихватљив и због тога што носилац јавнотужилачке функције може одсуствовати са рада и из других разлога (нпр. због болести која траје дуже времена), а не само из разлога који су наведени у предлогу.
Аутономни женски центар	<p>Члан 114 - Дисциплински прекршаји</p> <p>Сматрамо да ставу 1 чл. 114 треба додати тачке 22 и 23 нацрта закона које гласе:</p> <p>22) у случајевима када је одлуком Уставног суда или другог суда у Републици Србији, Европског суда за људска права или другог међународног суда, утврђено да су у току тужилачког поступка повређени људска права и основне слободе и да је одлука тужилаштва заснована на таквом кршењу или да је одлука изостала због повреде права на суђење у разумном року</p> <p>23) у случајевима дисциплинских прекршаја предвиђеним другим законима</p> <p>Сматрамо да треба изменити став 2 чл. 114 нацрта закона тако да исти гласи: Тежак дисциплински прекршај постоји ако је услед извршења дисциплинског прекршаја из става 1. тач. 1), 2), 4) – 7), 11) – 13), 15), 17), 18), 20) - 23) овог члана дошло до озбиљног поремећаја у раду јавног тужилаштва или нарушавања угледа и поверења јавности у јавно тужилаштво, а нарочито застаревања кривичног</p>		Није прихваћен	<p>Предлог није прихваћен из разлога што би се у случају утврђивање одлуке да је су у току јавнотужилачког поступка повређена људска права и основне слободе, поставило и питање да ли је реч о дисциплинског прекршају или о основу и за неку другу одговорност. Када је у питању дисциплински прекршај, такав пропуст би свакако представљао неки од дисциплинских прекршаја прописаних у осталим тачкама овог члана Нацрта закона. То се такође односи и на пропуст који би до повреде права за суђење у разумном року . Такође, дисциплинске прекршаје не би требало прописивати и неким другим законима из разлога што Нацрт закона целовито и системски уређује сва питања које се односе на организацију и рад јавног тужилаштва, па би и сва питања везана за дисциплински поступак требала да буду уређена само овим законом.</p> <p>Не прихвата се прецизирање које се предлаже, јер ситуација када је одлуком јавног тужиоца наступила смрт или тешка телесна повреда странке или оштећеног, односно сведока у поступку или већа штета у имовини странке у поступку свакако представљала озбиљни поремећај у раду јавног тужилаштва и довела би до нарушавања угледа и поверења јавности у рад јавног тужилаштва.</p>

	<p>гоњења, и ако је наступила смрт или тешка телесна повреда странке или оштећеног односно сведока у поступку или већа штета у имовини странке у поступку, као и у случају поновљеног дисциплинског прекршаја.</p> <p>Сматрамо да треба брисати став 5. члану 114. Нацрта закона.</p> <p>Другим законом не може се прописати дисциплински прекршај носиоца јавнотужилачке функције.</p>			
<p>Независно удружење новинара Србије</p>	<p>Изменити део који се тиче Обавештавање јавности</p> <p>У члану 10 тако што ће се додати став 3 и 4:</p> <p>Став 3 - Јавно тужилаштво ради обавештавања одређују лице задужено за информисање јавности (портпарола) или формира посебну службу за информисање.</p> <p>Став 4 – На основу потреба самог јавног тужилаштва и учесталости обраћања јавности за достављање информација, свако јавно тужилаштво појединачно одлучује да ли ће одредити портпарола или формирати службу.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Нацрт закона садржи посебне одредбе о обавештавању јавности, пословима правосудне управе који се односе на јавност рада, питања која се уређују актом о уређењу јавног тужилаштва, као и посебну одредбу која се искључиво односи на јавност рада. Из наведених разлога, а с обзиром да су сва питања која су законска материја већ уређена, није потребно додавање предложених ставова.</p>
<p>Независно удружење новинара Србије</p>	<p>Изменити део који се односи на Особље у јавном тужилаштву</p> <p>Након члана 135 додати нови члан: Портпарол и/или чланови служба задужени за обавештавање Портпарол и чланови службе задужени за обавештавање су лица</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Нацрт закона треба да садржи посебне одредбе само о јавнотужилачком помоћнику, јавнотужилачком приправнику и волонтеру, а не и посебне одредбе на осталом особљу које обавља остале послове у јавном тужилаштву (административне, техничке, рачуноводствене, информационе и остале пратеће послове значајне за рад јавног тужилаштва), па ни о особљу која ће</p>

	<p>запослена у јавном тужилаштву које је задужено за све видове комуникације са медијима и грађанима, а све у циљу боље информисаности јавности.</p> <p>Услови за избор Портпарола, односно за чланова службе задужене за обавештавање, као и начин њиховог рада одређују се посебним актом јавног тужилаштва.</p> <p>Ускладити нумерацију осталих чланова.</p>			<p>бити задужена на односе са јавношћу. Поред тога треба истаћи да су прелазним одредбама Нацрта закона орочене одредбе о јавнотужилачком особљу. Важење одредби о јавнотужилачком особљу је орочено тако што је предвиђено да одредбе овог закона којим се уређује положај јавнотужилачког особља важити до ступања на снагу посебног закона који уређује положај њихов положај.</p>
--	---	--	--	---

НАЦРТ ЗАКОНА О ВИСОКОМ САВЕТУ ТУЖИЛАШТВА

<p>Адвокатска комора Србије</p>	<p>Да се прецизирају критеријуми за избор чланова ВСС и ВСТ из редова истакнутих правника, тако што би се предвидели и следећи критеријуми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да није био члан политичке странке у години која претходи избору; - да није био носилац правосудне функције (судија или јавни тужилац) у периоду од 3 до 5 година које претходе избору; - да није у брачним, ванбрачним, родбинским, партнерским односима са политичарем и то у праволинијском сродству или побочном сродству до трећег степена сродства, или тазбинском сродству до другог степена сродства. 	<p>У циљу прецизирања раније дате примедбе и предлога која се односи на дефинисање појма „политичар“ указујемо да, по мишљењу Управног одбора Адвокатске коморе Србије, кандидати за избор за члана ВСС и ВСТ из реда истакнутих правника не могу бити у брачним, ванбрачним, родбинским, партнерским односима са политичарем и то у праволинијском сродству или побочном сродству до трећег степена сродства, или тазбинском сродству до другог степена сродства, а да се под „политичарем“ имају сматрати лица која су народни посланици у НСРС који одлучују о избору, као и чланови органа политичке странке и носиоци највиших државних функција.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Венецијанска комисија је сагласна да у Нацрту закона треба прецизирати да кандидати који су били изабрани функционери или чланови Владе или чланови политичких партија са руководећом улогом не могу бити сматрани „достојним“ и да стога не би требало да буду квалификовани за ВСС. Поступајући по препоруци извршене се допуне члана 44 ст. 1. и 2. Нацрта закона о Високом савету тужилаштва и Нацрта закона о Високом савету судства. Додата је тачка 7) да кандидат није изабран на јавну функцију непосредно од грађана, да не обавља функцију на коју га бира Народна скупштина, односно да не обавља функцију судије Уставног суда или државног секретара.</p> <p>Такође је додато да кандидат за члана Савета не може бити лице које снажно утиче на доношење политичких одлука.</p> <p>Како је противуствано прописати да кандидат не може бити члана политичке странке, тако се ово ограничење не може увести ни за његове блиске сроднике.</p>
<p>Адвокатска комора Србије</p>	<p>Примедба на одредбу члана 17.</p>	<p>Високи савет тужилаштва креира целокупан дисциплински поступак тако што именује и</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Није јасан предлог које тело уместо ВСТ-а треба да именује дисциплинске органе, да уреди</p>

	<p>Наведеном одредбом прописана је надлежност Високог савета тужилаштва:</p> <p>„14. одређује састав и престанак мандата чланова Дисциплинских органа, именује чланове Дисциплинских органа и уређује начин рада и одлучивања у Дисциплинским органима;</p> <p>15. одлучује о жалби у дисциплинском поступку;”</p>	<p>разрешава чланове дисциплинских органа, уређује њихов рада и прописује правила поступка, одлучује о правним лековима против њихових одлука, чиме се ствара привид двостепености и компромитује право на правно средство, јер су дисциплински органи такорећи “продужена рука” Високог савета тужилаштва, од чијих одлука суштински зависи и ток и исход поступка. Оваквим концептом повређује се и право на правичан поступак и право на правно средство.</p>		<p>дисциплински поступак и одлучује по жалби на одлуку Дисциплинске комисије.</p> <p>Чланом 121. став 6. Нацрта закона о јавном тужилаштву предвиђено је да је одлука Високог савета тужилаштва коначна и да се против ње може покренути управни спор, као и да је поступак у управном спору хитан.</p>
<p>Тужилаштво за организован криминал (ТОК)</p>	<p>Примедба односи се на начин избора изборних чланова Савета, обзиром да предвиђена заступљеност изборних чланова зависи од хијерахијског нивоа. Долазимо у ситуацију да Врховно јавно тужилаштво иако броји најмање бирачко тело има два представника у Савету. Врховног јавног тужиоца, као члана по положају и још једног по избору.</p>	<p>Становишта смо да је најправичније решење да постоји једно бирачко тело са једнаким правом избора за све. то јест да сви гласају за све од најнижег до највишег нивоа са правом избора по једног кандидата са листе сваког хијерархијског нивоа. Ради сразмерности сваког хијерархијског нивоа. ваљало би размотрити да Врховно јавно тужилаштво. Апелациона јавна тужилаштва и тужилаштва посебне надлежности имају право на једног кандидата односно представника у ВСТ, док би виша и основна могла имати по два представника.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Прописана заступљеност јавних тужилаштва обезбеђује најширу заступљеност свих нивоа и степена носилаца јавнотужилачких функција. У случају да сви јавни тужиоци гласају за све кандидате, независно од врсте и степена јавног тужилаштва, избор свих чланова Савета првенствено би зависио од гласова јавних тужилаца основних јавних тужилаштва.</p> <p>Такође, ако би се предвидело да Врховно јавно тужилаштво, апелациона јавна тужилаштва и јавна тужилаштва посебне надлежности бирају једног члана Савета, обзиром на мали број јавних тужилаца Врховног јавног тужилаштва у односу на апелациона јавна тужилаштва и јавна тужилаштва посебне надлежности, практично би се онемогућио избор представника јавних тужилаца Врховног јавног тужилаштва.</p>
<p>Полазници почетне обуке Правосудне академије</p>	<p>Увези са Члан 26. - Заступљеност јавних тужилаштава и Члан 27.- Услови за кандидовање предлога нацрта ЗоВСТ – предлажу гласање сви за све или да Врховно јавно тужилаштво, апелациона јавна тужилаштва и тужилаштва посебне надлежности бирај једног члана Савета.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Из истих разлога због којих није прихваћен претходни предлог ТОКа</p>

<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Средства за рад Савета - Члан 3. У ставу 1, после речи „Савета“, пре граде, додају се речи „и јавних тужилаштава“. У ставу 2, после речи „Савета“ додају се речи „и јавних тужилаштава“.</p>	<p>Устав Високом савету тужилаштва (у даљем тексту „Савет“) не даје изричито гаранције буџетске (финансијске) самосталности, али се одредбом члана 162 став 2 ипак омогућава да се законом уведе буџетска самосталност Савета. Предложено решење радне групе није довољно јасно, па се може тумачити да се буџетска самосталност Савета односи само на финансијске потребе Савета, али не и јавних тужилаштава. Буџетска самосталност јавног тужилаштва је важна јер је то самосталност у односу на извршну (која предлаже закон о буџету) и законодавну власт (која доноси закон о буџету), којом се смањује могућност политичког утицаја на јавно тужилаштво. Зато је потребно да се законом пропише да се неопходна средства за функционисање и Савета и јавног тужилаштва усвајају на предлог Савета, те да Савет самостално располаже са њима</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Члан 3. став 3. Нацрта закона је регулисао да Влада не може без сагласности Савета, обуставити, одложити или ограничити извршење буџета Савета, односно средства из буџета одређених за рад јавног тужилаштва. Овом одредбом је разјашњено да буџет Савета обухватају и средства за рад јавног тужилаштва.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Удаљење са функције члана Савета Члан 12. У ставу 5, после речи „удаљењу“ додају се речи „из става 2“.</p>	<p>Нема никаквог оправдања да се члану Савета који је удаљен са функције за време трајања притвора омогући правни лек против одлуке о удаљењу са функције из овог разлога. Он свакако не може фактички да врши функцију члана Савета док је у притвору, а против одлука о одређивању и продужавању притвора омогућени су му редовни и ванредни правни лекови у складу са Закоником о кривичном поступку, а самим укидањем притвора престаје и основ за удаљење са функције.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Овом одредбом је уређено право на изјављивање жалбе Уставном суду на одлуку о удаљењу. Ако је жалба изјављена против одлуке о удаљењу због одређивања притвора она ће свакако бити одбијена. Међутим, теоријски је могуће да дође до замене идентитета лица коме је одређен притвор и јавног тужиоца против кога је донесена одлука о удаљењу, и у том случају жалба може бити оправдана.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Права из радног односа Члан 13. У ставу 1, после речи функције, запета и речи „ако овим законом није друкчије уређено“ бришу се. Став 3 се брише.</p>	<p>Изборни чланови Савета, без изузетка, морали би да остварују права из радног односа у том органу. Савет има бројне и разгранате надлежности и не би се смело допустити да рад у тако важном органу за било ког од чланова буде нека врста „допунског занимања“. Како је законом прописана и веома висока плата за изборног члана Савета, плата једнака плати Врховног јавног тужиоца и председника Врховног</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>За све чланове Савета важи опште правило да права из радног односа, па и накнаду за рад, остварују у Савету. Изузетак је направљен за професоре правног факултета како би били мотивисани да конкуришу, обзиром да могу остваривати већу зараду на факултету него у Савету. То истовремено значи да само професори могу наставити своју основну делатност док су чланови Савета.</p>

		суда, то се од изборног члана Савета захтева апсолутна посвећеност раду у Савету.		
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Плата и накнада за рад Члан 14. Став 2 се брише, а ставови 3, 4, 5 и 6 постају ставови 2, 3, 4 и 5. У ранијем ставу 4, а новом ставу 3, број „30“ замењује се бројем „20.“	Брисање става представља усклађивање са изменом члана 13. Измена ранијег става 4, а новог става 3, представља усклађивање са решењем које је ЦЕПРИС предложио у примедбама на Радну верзију Закона о Високом савету судства, а које је образложено на следећи начин: „С обзиром на то да сваки изборни члан Савета има право на основну плату једнаку основној плати председника Врховног суда, сматрамо да је сасвим довољно да се месечна надокнада члану Савета по положају, а то је председник Врховног суда, увећа за 20%, а не за 30% како је предложило Министарство правде.“	Није прихваћен	Обзиром на широке надлежности Савета и очекивано велики обим посла који ће сви чланови Савета имати, увећање од 30% основне плате се може сматрати адекватним.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Надлежност Члан 17. Тачка 7) брише се, а тачке од 8) до 32) постају тачке од 7) до 31).	Одлучивање о приговорима против хијерархијских овлашћења надређеног главног јавног тужиоца према нижим јавним тужиоцима, као и главног јавног тужиоца према јавним тужиоцима потребно је уредити Законом о јавном тужилаштву. Како је приговор јавног тужиоца против одлука главног јавног тужиоца, односно приговор нижег главног јавног тужиоца против одлука надређеног јавног тужиоца, правно средство против злоупотребе хијерархије и правни механизам контроле хијерархије, одлучивање о приговору би требало законом издвојити из јавног тужилаштва и поверити суду, као независном органу који по природи своје надлежности врши контролу законитости рада јавног тужилаштва.	Није прихваћен	Овај коментар се очигледно односи не неку од претходних радних верзија предлога нацрта закона. Одлучивање о приговорима против хијерархијских овлашћења надређеног главног јавног тужиоца према нижим јавним тужиоцима, као и главног јавног тужиоца према јавним тужиоцима уређен је Законом о јавном тужилаштву. Тачка 7) чије се брисање предлаже регулише надлежност Савета да бира чланове комисије за одлучивање о приговору против обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету, приговору против решења о супституцији и приговору против решења о деволуцији ; Имајући у виду, са једне стране, препоруку Венецијанске комисије из извештаја о европским стандардима у погледу независности правосуђа од 3. јануара 2011. године, (тачка 59), која каже да о жалби на упутство треба да одлучује суд или независно тело, попут тужилачког савета, и са друге стране, члан 155. став 3. Устава који

				регулише да „Нико изван јавног тужилаштва не може утицати на јавно тужилаштво и носиоце јавнотужилачке функције у поступању и одлучивању у поједином предмету.“, одређено је да Комисија из члана 22. овог закона донеси образложену одлуку о приговору. Комисија поседује оба тражена атрибута. Она је са једне стране независно тело, које чини пет чланова које бира Високи савет тужилаштва из реда јавних тужилаца, а са друге она несумњиво представља део јавног тужилаштва.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Начин рада Члан 18. Додаје се нови став који гласи: „Време и место одржавања седнице Савета објављује се на интернет страници Савета.“	Ставом 1 је прокламовано начело јавности рада Савета и у складу са тим јавност седница Савета, али се предлогом радне групе не прецизира како се начело јавности, у смислу присуства јавности седницама Савета остварује. Ако се о седници Савета обавештавају само чланови, заинтересована јавност (медији, грађани) немају могућност ни да знају за одржавање седнице. Због тога је потребно прописати и да се време и место одржавања седнице јавно објављује, а интернет страница је сасвим погодан начин за то.	Није прихваћен	Ово питање ће бити детаљно уређено Пословником о раду Савета.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Одлучивање Члан 20. Став 3 се брише, а ставови 4 и 5 постају ставови 3 и 4.	Идентично образложењу предложене измене члана 17	Није јасан предлог	Предлог за брисање се односи на став 3, који гласи: „Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, одлуку у дисциплинског поступку против Врховног јавног тужиоца Савет доноси већином од шест гласова.“
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Јавност рада Члан 23. Став 3 мења се и гласи: „Савет редовно обавештава јавност кроз конференције за медије, тонским, а када то техничке могућности дозвољавају и видео снимањем седница, правовременим	Ова измена представља усклађивање са решењем које је ЦЕПРИС предложио у примедбама на Радну верзију Закона о Високом савету судства, а које је образложено на следећи начин: „Начело јавности и високи степен транспарентности рада, уз обавезу поштовања усвојених стандарда, критеријума и предвиђене процедуре, од кључног је значаја за остваривање уставне улоге и надлежности Савета. Поред тога, најшири могући	Није прихваћен	Слично одговору на предлог ЦЕПРИС-а : На више места у Нацрту закона о Високом савету тужилаштва и Нацрту закона о Високом савету судства је наведена обавеза Савета да обезбеди јавност свога рада, као и да се то питање ближе уређује Пословником о раду Савета. Да би се избегло оптерећивање текста закона навођењем на који начин Савет обезбеђује јавност у сваком

	<p>објављивањем дневног реда и записника са седница са основним акцентима из дискусија и материјалима о којима се одлучивало, омогућавањем свим заинтересованим лицима и представницима медија да присуствују седницама Савета, његових органа и тела и на друге начине уређене Пословником о раду Савета.“</p>	<p>степен јавности рада Савета смањује могућност политизације и злоупотреба у раду и доприноси учвршћивању легитимитета одлука Савета. У том смислу, сматрамо да би поред задржавања и редефинисања постојећих норми, требало законском нормом предвидети и додатне гаранције овог принципа као што су аудио и видео снимање седница и правовремено објављивање записника и одлука, са обавезном садржином записника и основним акцентима из дискусија. Требало би предвидети обавезу правовременог објављивања на сајту Савета, не само свих записника, него и материјала о којима се одлучује на седницама, али и на телима Савета. Податке о одлучивању неопходно је учинити доступним јавности, а свим заинтересованим лицима омогућити присуство седницама Савета и његових органа и тела.“</p>		<p>конкретном случају, одређено је да ће Савет ту своју обавезу уредити својим пословником о раду. Прописана је обавеза да Савет редовно обавештава јавност о свом раду на начин уређен Пословником о раду Савета.</p> <p>Чланом 22 су прописана аката и одлуке Савета која објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Савета.</p> <p>Такође, Закон о судијама и Закон јавном тужилаштву прописују обавезу да у поступку избора Савет обезбеди јавност рада , као и да се начин обезбеђивања јавности уређује актом Савета.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Заступљеност јавних тужилаштава</p> <p>Члан 26.</p> <p>У тачки 1, после речи „тужилаштва“ додаје се запета и речи „јавних тужилаштава посебне надлежности“.</p> <p>У тачки 2, запета и речи „Јавног тужилаштва за организовани криминал и Јавног тужилаштва за ратне злочине“ бришу се.</p>	<p>Чланом 163 Устава се прокламује најшира представљеност јавних тужилаца у Савету, а чланом 26 Радне верзије се практично омогућава представљање јавних тужилаца</p> <p>Врховног јавног тужилаштва у Савету са два представника, од укупно шест тужилачких чланова (трећина Савета), иако чине нешто више од 1% јавних тужилаца.</p> <p>Надаље, премда се у члану 28 текста Радне верзије нормира једнако изборно право, у исти мах, члан 38 предвиђа да носилац јавнотужилачке функције гласа само за кандидата из врсте, односно степена јавног тужилаштва у коме врши своју функцију. С обзиром на то да је број носилаца јавнотужилачке функције различит на различитим нивоима јавног тужилаштва, одредбе члана 26 тачака 1) и 2) и члана 38 Радне верзије суштински нарушавају једнакост бирачког права и уводе различиту вредност гласова носилаца јавнотужилачке функције у зависности</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Радна група сматра да се одредбом чл. 26 обезбеђује најшира заступљеност свих врста и степена јавних тужилаштава, што је обавеза прописана Актом о промени Устава , који садржи норму да се приликом избора за чланове Савета води рачуна о најширој представљености јавних тужилаца.</p> <p>У моделу „сви за све“ избор чланова Савета из реда јавних тужилаца , без обзира на врсту и степен тужилаштва из кога се кандидују , би искључиво зависио од јавних тужилаца основних јавних тужилаштава, обзиром на њихову доминантну бројност , тако да гласови других јавних тужилаца не би имали значај. Јавни тужиоци за које би они гласали не би никад били изабрани за члана Савета.</p> <p>Обзиром на значај одлука које Савет доноси и надлежности које Врховно јавно тужилаштво има у јавном тужилаштву, важно је да се искористи искуство и знање које поседују тужиоци Врховног</p>

		<p>од тога на којој позицији се налазе јавнотужилачком систему. У Врховном јавном тужилаштву има 12-15 гласача који бирају једног кандидата, док у основним јавним тужилаштвима има неколико стотина гласача, који бирају два кандидата.</p> <p>Поред тога, Врховно јавно тужилаштво и без избора већ има једног представника у Савету пошто је Врховни јавни тужилац члан Савета по функцији. Осим што успоставља неједнакост бирачког права, члан 38 став 1 Радне верзије нарушава и репрезентативност састава Већа. Наиме, јавни тужиоци као чланови Савета са једнаким овлашћењима одлучују о носиоцима јавнотужилачке функције свих степена, што значи да чланови Савета из реда јавних тужилаца нису представници носилаца јавнотужилачке функције нивоа јавног тужилаштва коме припадају, већ су представници свих носилаца јавнотужилачке функције који имају активно бирачко право. Такође, мала "изборна јединица" као што је Врховно јавно тужилаштво, која броји нешто више од десет гласача, доводи у питање тајност гласања.</p> <p>Из наведених разлога предложеним изменама чланова поглавља III-1 Радне верзије-избор кандидата за члана Савета из реда јавних тужилаца, омогућава се равномернија заступљеност јавних тужилаца различитих степена и врста у Савету. Такође, уводи се модел избора по принципу "сви за све" по коме би сви носиоци јавнотужилачке функције гласали на једном бирачком месту за по једног кандидата за изборног члана Савета са сваког степена односно врсте јавног тужилаштва.</p>		<p>јавног тужилаштва. Уколико би се Врховном јавном тужилаштву придодала тужилаштва посебне надлежности, обзиром на бројност јавних тужилаца у овим тужилаштвима, не би се могло очекивати да јавни тужиоци Врховног јавног тужилаштва имају свог представника у Савету.</p> <p>Погледати одговор на предлоге везано за Члан 26 од стране ТОК-а и Полазника почетне обуке Правосудне академије</p>
<p>Центар за правосудна истраживања</p>	<p>Услови за кандидовање</p> <p>Члан 27.</p>	<p>Како Радна верзија (и актуелни Закон о Државном већу тужилаца), дозвољавају да</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Акт о промени Устава прописује обавезу да се приликом избора за чланове Савета води рачуна о најширој представљености јавних тужилаца.</p>

ЦЕПРИС	После става 5 додаје се нови став 6 који гласи: „За члана Савета може бити биран и јавни тужилац кога предложи удружење тужилаца. Удружење тужилаца може да предложи једног кандидата из Врховног јавног тужилаштва и јавних тужилаштава посебне надлежности, једног кандидата из апелационих јавних тужилаштава, једног кандидата из виших јавних тужилаштава и два кандидата из основних јавних тужилаштава.“, а ранији ставови 6 и 7 постају ставови 7 и 8.	кандидата предложи 15 носилаца јавнотужилачке функције, не постоји оправдање да се право предлагања кандидата не омогући и струковним удружењима која могу имати и неколико стотина чланова.		Укључивањем удружења јавних тужилаца у изборни процес не постиже се боља представљеност јавних тужилаца. Такође се може поставити питање које од више удружења чији су чланови јавни тужиоци треба да предложи кандидате. Овим би свакако били у неравноправном положају јавни тужиоци који нису чланови удружења које предложи кандидате.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Бирачко право Члан 28. Став 3 мења се и гласи: „Сваки носилац јавнотужилачке функције гласа за једног кандидата из Врховног јавног тужилаштва и јавних тужилаштава посебне надлежности, једног кандидата из апелационих јавних тужилаштава, једног кандидата из виших јавних тужилаштава и 2 кандидата из основних јавних тужилаштава (члан 26).“	Образложење Идентично образложењу предложеним изменама члана 26	Није прихваћен	Идентично образложењу на предложене измене члана 26
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Изборна комисија Члан 29. У ставу 1, речи „предлагања кандидата“ замењују се са речи „избора“.	Превидом радне групе, задржана је формулација из постојећег Закона о Државном већу тужилаца („предлагање кандидата“) према којем јавни тужиоци и заменици јавних тужилаца не бирају директно чланове Државног већа тужилаца, већ кандидате за чланове који се предлажу Народној скупштини. Како је Устав искључио Народну скупштину из поступка избора чланова Савета из реда јавних тужилаца, то поступак који спроводи	Није прихваћен	У питању је поступак предлагања кандидата за изборне чланове Савета. Члан 31. став 1. Нацрта закона предвиђа да Изборна комисија, по пријему одлуке о отпочињању поступка предлагања кандидата, доноси одлуку о изборним радњама и роковима. У овим поступку изборна комисија испитује благовременост, дозвољеност и потпуност пријаве (члан 33) и утврђује коначну листу кандидата (члан 34). Након тога отпочиње

		Изборна комисија Савета више није поступак „предлагања кандидата“ већ поступак „избора чланова Савета“.		представљање кандидата (члан 35). Тек након тога Изборна комисија одређује време и место избора (члан 36).
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Изборне радње Члан 31. Став 1 мења се и гласи: „Изборна комисија, по пријему одлуке о отпочињању поступка избора чланова Савета из реда јавних тужилаца, доноси одлуку о изборним радњама и роковима. Одлука председника Савета и одлука Изборне комисије објављују се на интернет страници Савета.“ У ставовима 2 и 3, речи „предлагања кандидата“ замењују се речима „избора чланова Савета из реда јавних тужилаца“. Кандидациона пријава - Члан 32. У ставу 1, речи „предлагања кандидата за изборног члана Савета“ замењују се речима „избора чланова Савета из реда јавних тужилаца“. Време избора и бирачка места -Члан 36. Наслов члана 36 мења се и гласи: „Време избора и бирачко место“ Став 3 мења се и гласи: „Гласање за кандидате за изборног члана Савета из реда јавних тужилаца обавља се на једном бирачком месту одређеном од стране Изборне комисије.“	Идентично образложењу предложене измене члана 29.	Није прихваћен	Идентично образложењу предлога измене члана 29.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Бирачки одбор и гласачки материјал Члан 37.	Идентично образложењу предложене измене члана 26.	Није прихваћен	На основу образложења на предлог измене члана 26.

	<p>Став 1 мења се и гласи: „Изборна комисија је дужна да благовремено припреми материјал за гласање и то: списак носилаца јавнотужилачке функције, потребан број гласачких листића и утврђене листе кандидата.“ У ставу 2 реч „свако“ брише се.</p>			
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Право на жалбу Члан 41. У ставовима 1 и 2 реч „Управном“ замењује се са речи „Уставном“. У ставовима 3 и 4 реч „Управни“ замењује се са речи „Уставни“.</p>	<p>Одредба члана 41 Радне верзије Закона није у сагласности са одредбом члана 165 Устава која прописује да је против одлуке Савета дозвољена жалба Уставном суду у случајевима прописаним Уставом и законом, чије изјављивање искључује право на подношење уставне жалбе.</p>	<p>Прихваћен</p>	<p>Право на жалбу Уставном суду која искључује право на подношење уставне жалбе</p> <p>Члан 41. Против решења Савета којим је одбачен или одбијен приговор подносилац приговора може поднети жалбу Уставном суду, која искључује право на подношење уставне жалбе, у року од 48 часова од часа објављивања решења. Против решења Савета којим је усвојен приговор кандидат и носилац јавнотужилачке функције који је уписан у списак носилаца јавнотужилачке функције који гласају на бирачком месту на ком је утврђено да је повређено изборно право може поднети жалбу Уставном суду, која искључује право на подношење уставне жалбе, у року од 48 часова од часа објављивања решења. Уставни суд је дужан да донесе одлуку по жалби Уставном суду из ст. 1. и 2. овог члана у року од 72 часа од пријема жалбе Уставном суду са списима. Ако Уставни суд усвоји жалбу Уставном суду и поништи изборну радњу односно изборе, одговарајућа изборна радња, односно избори поновиће се најкасније за осам дана.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Услови за избор члана Савета</p>	<p>Устав не одређује детаљно садржај појма „истакнути правник“. Захтева се најмање десет година искуства у правној струци, да је достојан (без одређивања значења достојности) и да не може бити члан политичке странке, те је на закону остало да ближе одреди услове</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Услови за избор члана Савета уређени су врло детаљно у члану 44. Нацрта закона. Поред низа услова, захтева се да има искуство и знање од значаја за рад правосуђа. Приликом избора посебно се цени стручни или научни рад од значаја за рад правосуђа, као и разумевање правосуђа и залагање у</p>

	<p>Члан 44.</p> <p>Став 3 мења се и гласи: „Приликом избора посебно се цене објављени стручни или научни радови из области права, посебно са темама од значаја за рад јавног тужилаштва и правосуђа, академско звање, учешће у испитним или едукативним телима, на округлим столовима, саветовањима или семинарима правника, професионална препознатљивост у стручној јавности, као и разумевање правосуђа и залагање у професионалном раду и јавном деловању за самосталност јавног тужилаштва.“</p>	<p>за избор члана Савета којег бира Народна скупштина. Како се ови чланови Савета бирају у неспорно политичком поступку, неопходно је услове за избор уже поставити.</p>		<p>професионалном раду или јавном деловању за самосталност јавног тужилаштва.</p> <p>Појам достојности је детаљно уређен :</p> <p>„Достојност подразумева моралне особине које члан Савета треба да поседује и понашање у складу са тим особинама. Моралне особине су: поштење, савесност, правичност, достојанственост, истрајност и узорност, а понашање у складу са тим особинама подразумева чување угледа Савета и јавног тужилаштва у вршењу функције и изван ње, свест о друштвеној одговорности, очување самосталности и непристрасности интегритета и достојанства у вршењу функције и изван ње и старање о очувању поверења у рад и ауторитет Савета и јавног тужилаштва у јавности.“</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Седница за избор чланова Савета</p> <p>Члан 50.</p> <p>Додају се нови ставови 5 и 6 који гласе: „Ако не буду изабрани сви чланови Савета који се бирају, понавља се гласање само о кандидатима који су добили највише гласова у првом гласању. У поновљеном гласању број кандидата је једнак броју чланова Савета који се бирају. Ако ни после поновљеног гласања не буду изабрани сви чланови Савета који се бирају, председник Народне скупштине заказује и одржава консултације са председницима посланичких група. Након одржаних консултација поново се приступа гласању о свим кандидатима које је предложио Одбор.“</p>	<p>Избор чланова Савета-истакнутих правника је у надлежности Народне Скупштине. Међутим, како не би дошло до блокаде избора ових чланова Савета, па тиме и самог Савета, Устав је прописао могућност да ове чланове Савета бира петочлана комисија, ако их Народна скупштина не изабере у року. Ову могућност Устав дозвољава само као механизам за деблокаду избора и може се примењивати само изузетно.</p> <p>Међутим, решење из Радне верзије је такво да је практично немогуће да Народна Скупштина изабере ове чланове Савета, што ће изузетак претворити у правило. Математички је готово невероватно да и један од осам кандидата, од којих се бирају четири, добије у првом гласању двотрећинску већину. Због тога је неопходно двокружно гласање како би у другом кругу остао исти број кандидата и број чланова Савета како се бирају.</p> <p>Надаље, <i>ratio constitutionis</i> одредаба о избору ових чланова Савета је да они буду људи од</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Члан 151. став 2, као и члан 163. став 5. Акта о промени Устава предвиђају да Народна скупштина бира четири члана Високог савета тужилаштва међу истакнутим правницима са најмање десет година искуства у правној струци, од осам кандидата које предложи надлежни одбор Народне скупштине, после јавног конкурса, гласовима две трећине свих народних посланика, у складу са законом. Идентичну одредбу садржи и члан 50. Нацрта закона о Високом савету тужилаштва.</p> <p>Ове одредбе не помињу могућност другог круга гласања или поновљено гласање, да би тако нешто могло бити предвиђено овим законом.</p> <p>Такође, Закон о Народној скупштини и Пословник о раду Народне скупштине, не предвиђају могућност да председник скупштине обавља консултације са посланичким групама о томе како ће оне гласати. Према члану 19. Закона о Народној скупштини председник Народне скупштине може</p>

		<p>великог стручног угледа који имају широку подршку. Захтев за двотрећинском већином је постављен управо из разлога да се на ова места не бирају страначки кадрови. Због тога су неопходне и међустраничке консултације јер без њих није могуће постићи двотрећинску већину, а и у духу Устава је да ови чланови Савета имају најширу парламентарну подршку.</p>		<p>сазвати састанак колегијума Народне скупштине, у чији састав улазе председници посланичких група. Међутим, обзиром на састав овог тела (члан 34. Пословника о раду Народне скупштине) његова претпостављена сврха није да се на седници врше консултације о начину гласања народних посланика.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Наслов главе V Административна канцеларија У наслову главе V, речи „Административна канцеларија“ замењују се речима „Стручна служба Савета“.</p>	<p>Ова измена представља усклађивање са решењем које је ЦЕПРИС предложио у примедбама на Радну верзију Закона о Високом савету судства, а које је образложено на следећи начин: „Неопходно је назив Административне канцеларије Савета уподобити њеној основној надлежности, пружању стручне подршке Савету. У том смислу предлаже се другачији назив: Стручна служба Високог савета судства, који би адекватније осликавао природу и задатке ове службе у улози стручне, административне, рачуноводствено-књиговодствене, техничке, информационе и друге подршке Савету. Ово се може постићи посебним подзаконским актом кроз унапређену организацију и систематизацију свих радних места, али и предузимањем других активности, попут ангажовања стручњака и обезбеђивања адекватних просторнотехничких услова за рад чланова Савета и запослених у Служби. У том погледу би се овим законом и новим Законом о систему плата, временом створили и услови за адекватнији статус, награђивање и могућност напредовања свих запослених у овој Служби.“</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Чланом 58. Нацрта закона је предвиђено да се Административна канцеларија бави поред стручних и административним и другим пословима, тако да предложени назив „Стручна служба Савета“ не одражава све послове којима се канцеларија бави. Такође је предвиђено да се организација, посао и начин рада Административне канцеларије ближе се уређују актом Савета.</p>

<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Послови, организација и начин рада Стручне службе Савета</p> <p>Члан 58.</p> <p>У наслову члана, речи „Административне канцеларије“ замењују се речима „Стручне службе Савета“.</p> <p>У ставу 1, речи „Административна канцеларија“ замењују се речима „Стручна служба Савета“.</p> <p>У ставу 2, речи „Административне канцеларије“ замењују се речима „Стручне службе Савета“.</p> <p>У ставу 3, речи „Административној канцеларији“ замењују се речима „Стручној служби Савета“.</p> <p>Члан 59.</p> <p>У ставу 3, речи „Административном канцеларијом“ замењују се речима „Стручном службом Савета“.</p>	<p>Идентично образложењу предложене измене наслова главе V.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Чланом 58. Нацрта закона је предвиђено да се Административна канцеларија бави поред стручних и административним и другим пословима, тако да предложени назив „Стручна служба Савета“ не одражава све послове којима се канцеларија бави.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ</p> <p>Избор члана Савета кога бира Народна скупштина</p> <p>Члан 61.</p> <p>Додаје се нови став који гласи: „Председник Државног већа тужилаца доноси одлуку о отпочињању поступка избора једног члана Савета из реда јавних тужилаца основних јавних тужилаштава.“</p>	<p>Садашње Државно веће тужилаца има шест изборних чланова из реда јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, а будући Савет ће имати пет таквих чланова. Уставни закон за спровођење Акта о промени Устава Републике Србије је одредбом члана 4. став 2. Нацрта закона прописао да чланови постојећег сазива Већа из реда заменика јавних тужилаца (не и јавних тужилаца) настављају да обављају функцију као чланови Савета до истека мандата на који су изабрани.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Прелазним и завршним одредбама су прецизно регулисани ступање на снагу закона и прелазна решења па није потребно додатно прецизирање које се предлаже.</p>

		Како су сви садашњи тужилачки изборни чланови већа (шест) заменици јавних тужилаца, а не јавни тужиоци, појављује се проблем јер у Савету може бити само пет изборних чланова из реда јавних тужилаца. Проблем је могуће решити тако да манадат у Савету не наставе чланови Државног већа тужилаца који су у овај орган изабрани као јавни тужиоци. Постоје два таква члана већа, један из апелационих јавних тужилаштава и један из основних јавних тужилаштава. У случају престанка њиховог мандата, у Савету би остало упражњено једно место за представника основних јавних тужилаштава (пошто су у садашњем Државном већу тужилаца два изборна члана из апелационих јавних тужилаштава), па би за ово место у Савету требало спровести поступак избора.		
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Престанак функције члана Државног већа тужилаца Члан 64. У ставу 2, после речи „је“, а пре речи „заменик“, додају се речи „изабран као“. Став 4 брише се.	Образложење става 1. је идентично образложењу предложене измене члана 61. Предлаже се и да се брише став 4 из Радне верзије, јер ово решење није сагласно са другим одредбама ове Радне верзије. Овим решењем се члановима постојећег Државног већа тужилаца из реда заменика јавних тужилаца допушта да и као чланови Високог савета тужилаштва обављају функцију у Савету и у јавном тужилаштву, што будућим члановима Савета неће бити дозвољено. Интенција предложене Радне верзије у целини је да забрана члановима Савета да врше други посао или функцију буде апсолутна. Прављење оваквог изузетка овој норми даје карактер <i>lex individualis</i> , односно норме која је креирана за конкретну особу или ситуацију.	Није прихваћен	Непотребно је додати „изабран као“ јер се тиме не добија на прецизности ове норме, јер ако се у норми наводи „члан постојећег сазива који је заменик јавног тужиоца“, јасно је да се ради о члану који је и изабран као заменик јавног тужиоца. Одредба да члан Државног већа тужилаца из става 2. овог члана до истека мандата у Савету може поред функције члана Савета да обавља и другу функцију у складу са одредбама Закона о Државном већу тужилаца, унесена је као изузетак како би се омогућило члану Савета да остварује до краја мандата право које је стекао као члан ДВТ-а.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Члан 69. Број „43“ замењује се бројем „25“.	Образложење је идентично образложењу предложене измене члана 61.	Није прихваћен	Прелазним и завршним одредбама су прецизно регулисани ступање на снагу закона и прелазна решења па није потребно додатно прецизирање које се предлаже.

<p>Независно удружење новинара Србије</p>	<p>Изменити део који се односи на Надлежност и начин рада Савета</p> <p>Изменити члан 17, став 1, тако што ће се додати тачка:</p> <p>33) доноси Комуникациону стратегију тужилаштва, води рачуна о спровођењу Стратегије и прати њену примену.</p> <p>Изменити члан 17, став 1, тачка 17, тако да гласи:</p> <p>17) утврђује програм почетне обуке за јавног тужиоца, који обавезно садржи део који се односи на комуникацију са јавношћу и медијима.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Предлог није прихваћен из разлога што је обавештавање јавности већ предвиђено у тачки 27) истог члана, док је јавност рада уређена у члану 23. Нацрта закона. У члану 23. став 3. Нацрта закона је предвиђено Савет редовно обавештава јавност о свом раду, и то на начин који ће бити детаљно уређен Пословником о раду Савета. Из наведених разлога није потребно додавање посебне надлежности која се односи на доношење посебне стратегије.</p> <p>Исто тако није прихваћен ни предлог да је потребно посебно прописивати и истицати да програм почетне обуке обавезно садржи део који се односи на комуникацију са јавношћу и медијима, јер тај програм примарно треба да пружи потребна знања кандидатима за успешно обављање судијске функције, а тек онда и остала знања која свакако укључују и комуникацију са медијима.</p>
<p>Независно удружење новинара Србије</p>	<p>Изменити део који се односи на Јавност рада</p> <p>Изменити члан 23, тако што ће се додати нов став, после става 1:</p> <p>Став 2</p> <p>Годишњи извештаји о раду морају да садрже део који се односи на комуникацију Савета са јавношћу и медијима, као и на спровођење Комуникационе стратегије тужилаштва.</p> <p>Досадашњи ставови 2 и 3 пребацују се у 3 и 4.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Предлог није прихваћен из разлога што годишњи извештај о раду Савета пре свега треба да садржи потребне информације о најважнијим активностима Савета, а свакако ће обухватити и питања не само комуникације са медијима, већ и остале начине на који Савет обавештава јавност о свом раду, па овакво прецизирање није потребно.</p>

<p>Независно удружење новинара Србије</p>	<p>Изменити део Административна канцеларија</p> <p>После члана 60 додати нов члан под називом „Портпарол“:</p> <p>Портпарол је лице запослено у Савету које је задужено за све видове комуникације са медијима и грађанима, а све у циљу боље информисаности јавности.</p> <p>Портпарола поставља Савет.</p> <p>Услови за избор Портпарола, као и начин рада одређују се актом Савета.</p> <p>Ускладити нумерацију осталих чланова.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Није јасно шта је конкретан предлог везан за члан који се односи на Административну канцеларију Савета.</p> <p>Предлог није прихваћен, јер је чланом 23. став 3. Нацрта закона предвиђено да Савет редовно обавештава јавност о свом раду, и то на начин који ће бити детаљно уређен Пословником о раду Савета. Тим актом ће бити уређен и начини на који се јавност обавештава, одређивањем једног или више лица које ће обављати ове послове. С обзиром да су ова питања подзаконска материја, то не треба да буде предмет законског уређења.</p>
<p>Не давимо Београд</p>	<p>У чл. 17. ст. 1. треба брисати тачку 7.</p>	<p>Као што је предложено у примедбама на Нацрт закона о јавном тужилаштву, одлучивање о приговору треба поверити суду, како би то правно средство могло да буде делотворно. Због тога из делокруга ВСТ на овом месту треба брисати образовање комисије за одлучивање о приговору.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Овај коментар се очигледно односи не неку од претходних радних верзија Нацрта закона. Одлучивање о приговорима против хијерархијских овлашћења надређеног главног јавног тужиоца према нижим главним јавним тужиоцима, као и главног јавног тужиоца према јавним тужиоцима уређен је Законом о јавном тужилаштву.</p> <p>Тачка 7) чије се брисање предлаже регулише надлежност Савета да бира чланове комисије за одлучивање о приговору против обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету, приговору против решења о супституцији и приговору против решења о деволуцији;</p> <p>Имајући у виду, са једне стране, препоруку Венецијанске комисије из извештаја о европским стандардима у погледу независности правосуђа од 3. Јануара 2011. Године (тачка 59.), која каже да</p>

				<p>о жалби на упутство треба да одлучује суд или независно тело, попут тужилачког савета, и са друге стране, члан 155. став 3. Устава који регулише да „Нико изван јавног тужилаштва не може утицати на јавно тужилаштво и носиоце јавнотужилачке функције у поступању и одлучивању у поједином предмету“, одређено је да Комисија из члана 22. овог закона донеси образложену одлуку о приговору.</p> <p>Комисија поседује оба тражена атрибута. Она је са једне стране независно тело, које чини пет чланова које бира Високи савет тужилаштва из реда јавних тужилаца, а са друге она несумњиво представља део јавног тужилаштва.</p>
Не давимо Београд	<p>У члан 23. став 3. треба прецизирати тако да законом буду предвиђени обавезни начини на које Високи савет тужилаштва (ВСТ) обавештава јавност и то: снимањем седница, правовременим објављивањем дневног реда и записника са седница и материјалима о којима се одлучивало, омогућавањем свим заинтересованим лицима и медијима да присуствују седницама ВСТ, а да други, додатни начини обавештавања јавности могу бити предвиђени пословником о раду ВСТ.</p>	<p>Јавност рада правосудних савета је сувише важно питање да би било препуштено уређивању самих савета, односно њиховим пословницима о раду. Због тога се предложе да се обавезни начини обавештавања предвиде законом, а да пословником могу бити предвиђени и додатни начини обавештавања јавности.</p>	Није прихваћен	<p>На више места у предлогу оба Нацрта закона о Високом савету судства и Нацрта закона о Високом савету тужилаштва је наведена обавеза Савета да обезбеди јавност свога рада, као и да се то питање ближе уређује Пословником о раду Савета. Да би се избегло оптерећивање текста закона навођењем на који начин Савет обезбеђује јавност у сваком конкретном случају, одређено је да ће Савет ту своју обавезу уредити својим Пословником о раду.</p> <p>Прописана је обавеза да Савет редовно обавештава јавност о свом раду на начин уређен Пословником о раду Савета.</p> <p>Чланом 22 су прописана аката и одлуке Савета која објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Савета.</p> <p>Такође, Закон о судијама и Закон јавном тужилаштву прописују обавезу да у поступку избора Савет обезбеди јавност рада, као и да се начин обезбеђивања јавности уређује актом Савета.</p>
Не давимо Београд	<p>У члану 26. у тачки 1. после речи „тужилаштва“ треба додати запету и речи „јавних тужилаштва посебне</p>	<p>Предложеним чланом Нацрт практично се у повољнији положај у односу на друга тужилаштва ставља Врховно јавно тужилаштво, иако Устав</p>	Није прихваћен	<p>Прописана заступљеност јавних тужилаштва обезбеђује најширу заступљеност свих нивоа и степена носилаца јавнотужилачке функције. У</p>

	надлежности“, а у т. 2. треба брисати речи „Јавног тужилаштва за организовани криминал и Јавног тужилаштва за ратне злочине“.	предвиђа да у ВСТ треба да буде обезбеђена најшира представљеност тужилаца (чл. 163. ст. 4. Устава). Врховно јавно тужилаштво чиниће нешто више од 1% јавних тужилаца, па овакав положај није оправдан, посебно имајући у виду прокламовано ублажавање хијерархијског карактера јавнотужилачког система.		случају да сви јавни тужиоци гласају за све кандидате, независно од врсте и степена јавног тужилаштва, избор свих чланова Савета првенствено би зависио од гласова јавних тужилаца основних јавних тужилаштва. Такође, ако би се предвидело да Врховно јавно тужилаштво, апелациона јавна тужилаштва и тужилаштва посебне надлежности бирају једног члана Савета, обзиром на мали број тужилаца Врховног јавног тужилаштва у односу на апелациона јавна тужилаштва и тужилаштва посебне надлежности, практично би се онемогућио избор представника јавних тужилаца Врховног јавног тужилаштва.
Не даavimo Београд	У члану 44. у став 1. треба додати и услов да кандидати у тренутку подношења пријаве на конкурс нису чланови политичке странке.	Ове примедбе и предложене измене идентичне су онима које су предложене међу примедбама на Нацрт закона о Високом савету судства, па самим тим за њих важи исто образложење. Циљ ових примедба и предлога јесте што је могуће већа деполитизација процеса избора истакнутих правника у правосудне савете, што представљају бојазни које је изразила и Венецијанска комисија у свим мишљењима које је дала на нацрте уставних амандмана и нацрте и ревидиране нацрте правосудних закона.	Није прихваћен	Услови за избор члана Савета уређени су врло детаљно у Члану 44. Поред низа услова, захтева се да има искуство и знање од значаја за рад правосуђа. Приликом избора посебно се цени стручни или научни рад од значаја за рад правосуђа, као и разумевање правосуђа и залагање у професионалном раду или јавном деловању за самосталност јавног тужилаштва. Појам достојности је детаљно уређен : „Достојност подразумева моралне особине које члан Савета треба да поседује и понашање у складу са тим особинама. Моралне особине су: поштење, савесност, правичност, достојанственост, истрајност и узорност, а понашање у складу са тим особинама подразумева чување угледа Савета и јавног тужилаштва у вршењу функције и изван ње, свест о друштвеној одговорности, очување самосталности и непристрасности интегритета и достојанства у вршењу функције и изван ње и старање о очувању поверења у рад и ауторитет Савета и јавног тужилаштва у јавности.“

<p>Не давимо Београд</p>	<p>У члану 49. став 3. након речи „одлучује“ додаје се реч „двотрећинском“.</p>	<p>Ове примедбе и предложене измене идентичне су онима које су предложене међу примедбама на Нацрт закона о Високом савету судства, па самим тим за њих важи исто образложење. Циљ ових примедба и предлога јесте што је могуће већа деполитизација процеса избора истакнутих правника у правосудне савете, што представљају бојазни које је изразила и Венецијанска комисија у свим мишљењима које је дала на нацрте уставних амандмана и нацрте и ревидиране нацрте правосудних закона.</p>	<p>Прихваћен</p>	<p>Утврђивање предлога кандидата</p> <p>Члан 49.</p> <p>На посебној седници Одбор усваја предлог двоструког броја кандидата за избор члана Савета од броја који се бира, који доставља председнику Народне скупштине у року од 90 дана од истека рока за подношење пријаве на јавном конкурсy. Сваки члан Одбора има право да предложи кандидата за избор члана Савета.</p> <p>Предлог из става 1. овог члана Одбор утврђује гласовима две трећине од укупног броја чланова Одбора и дужан је да размотри предлоге кандидата за избор члана Савета које предложи сваки члан Одбора.</p> <p>Ако Одбор не утврди предлог из става 1. овог члана на начин прописан ставом 3. овог члана, о утврђивању предлога кандидата за избор члана Савета Одбор одлучује већином гласова од укупног броја чланова Одбора по истеку 15 дана од дана претходног утврђивања предлога из става 1. овог члана.</p> <p>Председник Народне скупштине може на образложени предлог Одбора да продужи рок из става 1. овог члана за 30 дана.</p>
<p>Управни суд</p>	<p>Члан 40. прописује „право на приговор“ Предлог: прецизирати одредбу тако да гласи: “Носилац јавнотужилачке функције има право да, преко Изборне комисије, поднесе приговор Савету због повреде изборног права на изборном месту на коме је остваривао своје изборно право, у року од 24 часа од дана када је повреда изборног права учињена.”</p>		<p>Прихваћен</p>	<p>Право на приговор</p> <p>Члан 40.</p> <p>Носилац јавнотужилачке функције који је уписан у списак носилаца јавнотужилачке функције који гласају на бирачком месту на ком је гласао има право да, преко Изборне комисије, поднесе приговор Савету због повреде изборног права на том бирачком месту, у року од 24 часа од часа када је повреда изборног права учињена.</p> <p>Савет одлучује о приговору решењем у року од 48 часова од часа пријема приговора и доставља га подносиоцу приговора преко Изборне комисије.</p>

				Ако Савет по приговору не донесе решење у прописаном року, сматра се да је приговор усвојен. Ако Савет усвоји приговор, поништава изборну радњу
Управни суд	Члан 41. прописује „ право на жалбу “ Предлог: прописати надлежност Уставног суда за решавање по жалби.		Прихваћен	<p>Право на жалбу Уставном суду која искључује право на подношење уставне жалбе</p> <p>Члан 41.</p> <p>Против решења Савета којим је одбачен или одбијен приговор подносилац приговора може поднети жалбу Уставном суду, која искључује право на подношење уставне жалбе, у року од 48 часова од часа објављивања решења.</p> <p>Против решења Савета којим је усвојен приговор кандидат и носилац јавнотужилачке функције који је уписан у списак носилаца јавнотужилачке функције који гласају на бирачком месту на ком је утврђено да је повређено изборно право може поднети жалбу Уставном суду, која искључује право на подношење уставне жалбе, у року од 48 часова од часа објављивања решења. Уставни суд је дужан да донесе одлуку по жалби Уставном суду из ст. 1. и 2. овог члана у року од 72 часа од пријема жалбе Уставном суду са списима.</p> <p>Ако Уставни суд усвоји жалбу Уставном суду и поништи изборну радњу односно изборе, одговарајућа изборна радња, односно избори поновиће се најкасније за осам дана.</p>
Управни суд	Члан 54. прописује ступање на функцију изборног члана Савета, али не прописује судску заштиту. Предлог: прописати право на жалбу Уставном суду против одлука у којима се наводи да се члан Високог савета тужилаштва не сматра изабраним због тога што није ступио на функцију, без		Није прихваћен	Изборни члан Савета је дужан да ступи на функцију у року од 30 дана од дана истека мандата и свакако ће обавестити Савет о разлозима због којих није ступио на функцију.

	оправданих разлога.			
<i>Транспарентност Србија</i>	Престанак функције члана Државног већа тужилаца Престанак функције члана постојећег сазива Високог савета судства Члан 64.	Нејасно је због чега се прави разлика у ставу четири тужилачког закона према којој члан Савета из реда јавних тужилаца наставља да обавља и другу јавну функцију, па би ту норму требало брисати.	Није прихваћен	Ова одредба омогућује уживање раније стеченог права заменика јавног тужиоца као изборног члан Државног већа тужилаца. <i>Коментар разлога за одбацавање:</i> Без коментара.

НАЦРТ ЗАКОНА О СУДИЈАМА

ПРЕДЛАГАЧ	ПРЕДЛОГ	ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА	СТАТУС	ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОДГОВОРА
Алумни клуб Правосудне академије	1. Одредбе о избору судија прописане овим законом, почињу да се примењују од 1. јануара 2025. године. 2. Радни однос корисника почетне обуке на Правосудној академији заснован на одређено време, постаје радни однос на неодређено време, са задржавањем свих права и обавеза које проистичу из уговора важећих у тренутку ступања на снагу овог закона. 3. Високи савет судства ће у периоду од дана ступања на снагу овог закона до 1. јануара 2025. године, у складу са својим надлежностима, решити питање статуса корисника почетне обуке на Правосудној академији који су у тренутку ступања на снагу овог закона завршили почетну обуку, док ће статус корисника који нису завршили почетну обуку решити у року од две године од завршетка почетне обуке.		Није прихваћен	Не може се прихватити предлог да одредбе о избору судија почну да се примењују тек од 1. јануара 2025. године, обзиром да се тиме онемогућава благовремено попуњавање упражњених судијских места. Одлагањем примене одредаба о избору судија створила би се опасност да велики број судских места остане непопуњен, чиме би се озбиљно угрозило функционисање већ и сада преоптерећеног. Такође, примена постојећих одредби о избору судија по којима избор судија врши Народна скупштина је супротан Уставу, обзиром да је за избор судија искључиво надлежан Високи савет судства. Такође се не може прихватити предлог да се овим законом предвиди да радни однос корисника почетне обуке на Правосудној академији, који је заснован на одређено време, постане радни однос на неодређено време. Како је ово питање предмет Закона о Правосудној академији оно се само може регулисати евентуалним изменама тог закона.

				Овим законом се не могу прописивати додатне обавезе за ВСС у вези са решавањем статуса корисника почетне обуке на Правосудној академији
Алумни клуб Правосудне академије	Судија има право на пензију у висини 80% основне плате судије суда у коме је обављао судијску функцију најмање три године пре пензионисања.	Сматрамо да би овим законом поред плате судије било потребно одредити и пензију судије, јер се управо овим, а не другим законима, гарантује материјална независност у складу са достојанством и степеном одговорности судије, односно бившег судије. У противном, ова одредба остаје као празна прокламација у односу на пензије судија.	Није прихваћен	Питање пензија је искључива материја Закона о пензијском и инвалидском осигурању (члан 2 став 1).
Алумни клуб Правосудне академије	Предлог да члан 41. став 4. гласи: Основицу за обрачун и исплату плате судије представља просечна нето зарада у Републици Србији, према последњем расположивом податку органа надлежног за делатност статистике пре утврђења предлога буџета Републике Србије за следећу годину	Позната је чињеница да су судије у Србији најмање плаћене у региону и Европи (и то како са аспекта апсолутних износа, тако и са аспекта односа просечне плате и судијске плате), те да плата коју они остварују није ни изблиза у складу са обимом посла који врше и одговорности коју носе. С тим у вези потребно је побољшати предложену одредбу која се односи на материјални положај судија и основну плату, те пронаћи механизам за обрачун основне плате који би био ван компетенција органа законодавне и извршне власти.	Није прихваћен	У овом тренутку после консултација са Министарством финансија, није могуће предвидети другачије решење. О наведеном су обавештени представници струковних удружења, али и сви заинтересовани који су узели учешће и на округлим столовима организованим у оквиру презентација радних верзија предметних закона и на самим скуповима одржаним у оквиру програма јавне расправе.
Алумни клуб Правосудне академије	Предлог да члан 46. гласи: Основна плата судије се може увећати од 10% до 50% уколико је услед повећаног обима посла, прилива предмета, непопуњености судијских места или из других разлога потребно повећано ангажовања судија које обављају судијску функцију. Основна плата судије који поступа у предмету кривичног дела са елементом организованог криминала и ратног злочина, може се увећати до 100%.	У Нацрту Министарства правда полази се од категорије – непопуњеног судијског места као услова за увећање основне плате. Наведени приступ је само делимично оправдан, јер непопуњеност судијских места доводи до повећаног обима посла преосталих поступајућих судија. Међутим, до повећаног обима посла могу довести и други разлози, као што је повећан прилив предмета, посебно код тзв. масовних спорова, затим недовољан број помоћног судијског особља и сл. Стога је предложени критеријум – повећано ангажовање судија који обављају судијску функцију примереније решење, јер увећана	Делимично прихваћен	Слична решења су разматрана и од стране радне групе. У последњој верзији измењен је став 1. тако да гласи: „Основна плата судије који врши функцију у суду у коме је непопуњено више од 10% судијских места ИЛИ У КОМЕ ЈЕ ЗНАТНО ПОВЕЋАН ОБИМ ПОСЛА може се увећати од 10% до 50%, сразмерно броју непопуњених места, ОДНОСНО ОБИМУ ПОВЕЋАЊА ПОСЛА.“

	<p>Одлуку о увећању основне плате доноси Високи савет судства. Основна плата заменика председника суда увећава се за 50% увећања из члана 44. став 1. овог закона</p>	<p>накнада треба да се исплаћује управо за повећано ангажовање судија.</p> <p>У неким случајевима ће избор свих судија по систематизацији судијских места решити проблем прекомерног рада судија, али у неким случајевима ће то само ублажити преоптерећеност. Поред тога, оптерећеност послом некада има само привремени карактер због којег није потребно проширење систематизације, па решење које АКПА предлаже би више одговарало овим ситуацијама. Одлуку о увећању основне плате би доносио ВСС, који би био у прилици да сагледа целокупну стању конкретног суда и радну ангажованост судија.</p>		
<p>Алумни клуб Правосудне академије</p>	<p>Реформа система избора носилаца правосудних функција која се заснива на сл. начелима:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Начело неповредивости и недељивости овлашћења Високог савета судства да бира судије; • Начело оспособљености носилаца правосудне функције; • Начело избора заснованог на мерљивим и објективним критеријумима; • Начело оспособљености носилаца правосудне функције; • Начело јасне и предвидиве правосудне каријере; • Начело јавности и транспарентности процеса; • Начело правног средства; 	<p>Када је у питању први избор на правосудну функцију, актуелне процедуре нису засноване на било каквим објективним мерилима. Успех на студијама и дужину студирања, правосудни савети уопште не морају да узму у обзир приликом избора кандидата (и то најчешће и не чине), на правосудном испиту не врши се диференцирање кандидата према оствареном успеху већ практично сви кандидати само добијају потврду о положеном испиту, вредновање судијских сарадника током рада у судовима је потпуно обесмишљено и сви добијају максималне оцене, а тестови које током конкурсних процедура организују правосудни савети су пука формалност и готово сви кандидати и те тестове полажу са максималном оценом. Резултат оваквог дисфункционалног система је да правосудни савети након обављених конкурсних процедура имају по више стотина кандидата који су формално једнаки и тиме је отворен простор за неограничену дискрецију и арбитражност у избору.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Не даје се конкретан предлог за измену постојећег текста предлога нацрта закона. Постојеће одредбе о избору судија се већ заснивају на предложеним начелима.</p>

<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Мења се члан 2. тако да гласи: „Судија је у вршењу судијске функције независан и суди на основу Устава, општеприхваћених правила међународног права, потврђених међународних уговора и праксе међународних тела која надзиру примену међународних стандарда људских права, закона и других општих аката, када је то предвиђено законом. Забрањен је и кажњив сваки недозвољени утицај на судију у вршењу судијске функције.“</p>	<p>Нацрт законског решења је мањкав јер прокламује независност судије само у поступању и доношењу одлука а и изазива дилему да ли судије суде на основу свих прихваћених извора међународног права. Зато се новим решењем независност судије гарантује у вршењу судијске функције како у судском поступку тако и друштву. Осим тога прецизирају се и хијерархијски правилно распоређују извори права којима је судија једино везан у вршењу судијске функције. Тиме се отклања дилема у погледу примене извора међународног права, а што је израз и потврда прихватања стандарда афирмисаних у самом Уставу и упоредном праву. Изричитом забраном сваког недозвољеног утицаја на судију у вршењу судске функције уз даљу разраду у закону, гаранција независности судије како у погледу њихове активности тако и у погледу запошљавања, именовања до старосне границе за пензионисање, напредовања, непреместивости, обуке, судијског имунитета, дисциплине, накнаде и финансирања судства, као и увођењем механизма за спречавање угрожавања независности преко допуштених видова утицаја, обезбеђује се да судије суде и пресуђују само на основу чињеница и права без било каквог спољног утицаја, уз потпуни капацитет ангажовања како у судском поступку тако и друштву. Предложено решење је усаглашено са међународним изворима чланом 4 Magna Carta судија, Студијом бр.494/2008 – Европске комисије за демократију путем права (Венецијанска комисија) Извештај о независности правосудног система, Део I Независност судија, Мишљењем бр.1 (63) Консултативног савета европских судија (КВЕС), Препоруком CM/Res (2010)12 поглавље 23</p>	<p>Делимично прихваћен</p>	<p>Став 1. је измењен тако да гласи: „Судија је независан у вршењу судијске функције поступању и доношењу одлуке. Судија суди на основу Устава, потврђеног међународног уговора, закона, опште прихваћених правила међународног права и другог општег акта донетог у складу са законом.“ Мада није експлицитно неуведено да је забрањен свако непримерен утицај на суд, ова забрана је наведена у члану 144. став 2. Устава. Забрана непримереног утицаја је детаљно уређена Чланом 8. нацрта предлога Закона о уређењу судова. Члан 4. став 6. Нацрта закона о судијама прописује обавезу за све органе јавне власти и јавне функционере да својим поступањем и понашањем одржавају поверење у независност и непристрасност судија и судова. Такође члан 30 став 1. предвиђа да судија може поднети захтев за заштиту од непримереног утицаја Високом савету судства, док је сам поступак по овом захтеву детаљно уређен Пословником ВСС-а. Такође, Члан 98 став 1. тачка 19) предвиђа као дисциплински прекршај - Непримерено вршење утицаја на судију у вршењу судијске функције; Не може се прихвати предлог за новим ставом „Забрањен је и кажњив сваки недозвољени утицај на судију у вршењу судијске функције“, обзиром да је непримерен утицај кажњив само за судују и јавног тужиоца , у смислу дисциплинске одговорности, док кажњивост која би се односила на остале није посебно нигде прописана.</p>
---	---	---	----------------------------	---

		и Експланаторном меморандуму (пасус 25), Препоруком R(94)12, Принцип I(2)(a)(i), Принцип I(2)(d).		
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	<p>Мења се члан 3. тако да гласи:</p> <p>„Судијска функција је стална и траје од избора за судију до наступања услова за престанак судијске функције. Судија врши судијску функцију у суду за који је изабран и само уз своју сагласност може бити премештен или упућен у други суд исте врсте и степена или нижег степена.</p> <p>У случају укидања суда или претежног дела надлежности суда за који је изабран, судија може, изузетно, без своје сагласности, бити трајно премештен или привремено упућен у други суд исте врсте и степена или непосредно нижег степена, уз гарантовање зараде коју је имао у суду из кога је премештен, ако је повољнија по њега.</p> <p>Суду је укинута претежна део надлежности ако је услед промене стварне надлежности или оснивања новог суда смањен потребан број судија у суду.“</p>	<p>Мења се члан 3. Радне верзије Закона о судијама тако да се предложеним решењем експлицитно јемчи континуитет судијске функције од тренутка избора до испуњења услова за њен престанак. Непреместивост судије се гарантује прописивањем сагласности судије за премештај или упућивање у други суд али и експлицитним навођењем изузетака када се то чини без његове сагласност и то навођењем врсте и степена суда уз гаранцију зараде коју је имао ако је по њега повољнија. Предложеним решењем се отклања и упитност уставности постојећег законског решења које предвиђа могућност упућивања у други државни орган, институцију док члан 147. Устава такву могућност експлицитно ограничава само на суд.</p> <p>Неопходност вршења поменутих измена произилази како из потребе за усаглашавањем са Уставом тако и са међународним правним стандардима и Повељом о закону за судије (пасус три под називом „Именовање и сталност“), Препоруком CM/Res (2010)12 пасус 49, Експланаторном меморандуму (пасус 54 “Мандат и непреместивост“), Студијом Венецијанске комисије бр. 494/2008 члан 5</p>	Није прихваћен	<p>Став 1. садржи деклараторну одредбу која прокламује сталност судијске функције. Питања избора и престанка судијске функције су посебно уређена.</p> <p>Ставом 2. је прокламован принцип да без своје сагласности судија не може бити трајно премештен ни привремено упућен у други суд, осим у случајевима предвиђеним Уставом и овим законом.</p> <p>Трајно премештај и привремено упућивање су посебно уређени члановима 19. и 20. Нацрт азакона.</p> <p>Прихваћена је и препорука Венецијанске комисије из Мишљења из 2018. године (CDL-AD(2018)011) да се премештање против воље судије може дозволити само у изузетним, јасно прецизираним случајевима, као и да је неопходно осигурати да се исти износ накнаде и еквивалентна или слична позиција гарантују судији који се премешта или привремено упућује.</p> <p>Члан 41. став 1 одређује да судија има право на плату судије суда за који је изабран.</p> <p>Члан 45. да судија у случају трајног премештаја или привремено упућивања има право на основну плату судије суда из ког је трајно премештен, привремено упућен или упућен, а ако је за судију то повољније има право на основну плату у суду, Високом савету судства, министарству надлежном за правосудје, Правосудној академији или међународној организацији у области правосудја у које је трајно премештен, привремено упућен или упућен.</p>

<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Члан 4. требало би изменити тако да гласи: „Судија је дужан да у свакој прилици одржи поверење у своју независност и непристрасност. Судија је дужан да непристрасно суди по својој савести, у складу са властитом проценом чињеница и тумачењем права, уз обезбеђивање правичног суђења и поштовања свих права странака гарантованих Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима и праксом међународних тела која надзиру примену међународних стандарда људских права, закона и других општих аката када је то предвиђено законом. Службе, послови и поступци неспојиви са судијском функцијом одређују се законом. Сви органи јавне власти и јавни функционери дужни су да својим поступањем и понашањем одржавају поверење у независност и непристрасност судија и судова. Кажњивост за нарушавање поверења у независност и непристрасност судија и судова одређује се законом.“</p>	<p>Нацрт законског решења је недоследан сам себи и сужава ниво зајемчених права и у односу на важеће законско решење. Измену је неопходно извршити како би се грађанима гарантовала заштита, не само процесних, већ свих права и то на основу свих извора права који се наводе у члану 2. став 2. Закона. Такође, предвиђа се и кажњивост за нарушавање поверења у независност и непристрасност судија и судова уз преузимање решења из важећег Закона у погледу обавезе државних органа и функционера. Предложено решење је у складу са Општим принципима УН, став 2, као и Препоруком R(94)12, Принцип I(2)(d), па је и нејасно зашто се у радној верзији Закона није извршило усклађивање са међународним правним стандардима већ се сужавао ниво достигнуте заштите прописивањем обавезе само за органе јавне власти и јавне функционере.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Коментар је дату у односу на претходну радну верзију предлога закона. У верзији из децембра 2022. у чл. 4 су извршене измене тако да гласи: Етички принципи вршења судијске функције</p> <p style="text-align: center;">Члан 4.</p> <p>Етички принципи вршења судијске функције су: независност, непристрасност, одговорност и достојанственост. Судија је дужан да у свакој прилици одржи поверење у своју независност и непристрасност. Сви органи јавне власти и јавни функционери дужни су да својим поступањем и понашањем одржавају поверење у независност и непристрасност судија и судова. Судија је дужан да непристрасно води поступак по својој савести, у складу са властитом проценом чињеница и тумачењем права, уз обезбеђење правичног суђења и поштовање процесних права странака гарантованих Уставом, потврђеним међународним уговором, законом и опште прихваћеним правилима међународног права. У циљу унапређења етичких принципа вршења судијске функције Високи савет судства доноси Етички кодекс којим се ближе уређују етички принципи вршења судијске функције. Судије су дужне да се у свакој прилици придржавају Етичког кодекса. Службе, послови и поступци неспојиви са судијском функцијом одређују се законом.“ Као и код предлога измена чл. 2 , не може се прихватити да се као извор права, на основу кога су судије дужне да суде, наведе тако неодређен појам као што је пракса међународних тела која надзиру примену међународних стандарда људских права У члану 4. став 4. Нацрта закона, као и у члану 2. став 2. Нацрта закона,</p>
--	--	---	-----------------------	---

				<p>наведени су извори права из члана 144. став 1. Устава у коме се не наводи пракса међународних тела (институција) која надзиру примену међународних стандарда људских права.</p> <p>.Обзиром на принцип подле власти, Ставом 3 апострофирани су органи јавне власти и функционери као представници друге две гране власти.</p> <p>Не може се прихвати предлог да се унесе нов став који одређује да се кажњивост за нарушавање поверења у независност и непристрасност судија и судова одређује законом, обзиром да се нити у једном закону нарушавање поверења у независност и непристрасност судија и судов као кажњиво дело не помиње. Изузетак је дисциплински прекршај непримерено вршење утицаја на судију и јавног тужиоца у вршењу судијске функције, али се он односи само на њих.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Члан 5. требало би изменити тако да гласи: „Судија има право на зараду и пензију у складу са достојанством судијске функције и обимом дужности.</p> <p>Зарада судије одређује се овим законом и не може се смањивати.</p> <p>Зарада и пензија судије усклађују се са трошковима живота на годишњем нивоу.“</p>	<p>Ради што потпуније афирмације судске независности предложено решење прописује материјалне гаранције сваког судије, како уређењем зараде законом, тако и прописивањем забране њиховог смањивања уз обавезу повећања зараде и пензије у складу са повећањем трошкова живота. Овакво решење је у складу са Мишљењем КВЕС бр. 1 (2001) и Препоруком бр. R(94)12, члан 6. Европске повеље о закону за судије, Студијом Венецијанске комисије бр. 494/2008. Радна верзија Закона не предвиђа забрану смањивања плата, као ни повећања у складу са порастом трошкова живота, па га зато и треба мењати јер су још 1787. године уставописци Устава САД уочили да смањење плата судијама може бити средство за недозвољен утицај на судије и судове.</p>	<p>Делимично прихваћен</p>	<p>Члан 5. гласи: „Судија има право на плату и пензију у складу са достојанством судијске функције и одговорношћу судије . Износ плате и пензије судије гарантује његову независност и материјалну сигурност . Плата судије уређује се овим законом..“</p>

<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Члан 6. мења се и гласи: „Судија и судија поротник не могу бити позвани на одговорност за изражено мишљење у вези са вршењем судијске функције или за гласање приликом доношења судске одлуке, осим ако учини кривично дело кршење закона од стране судије. Судија не може бити лишен слободе у поступку покренутом због кривичног дела учињеног у вршењу судијске функције без одобрења Високог савета судства.“</p>	<p>Важеће законско решење, као и Радна верзија Закона, ову материју уређују само у односу на судије, иако судије поротници као и професионалне судије имају иста права укључујући право да изразе мишљење и гласају. Зато се предложеном изменом утврђује да, осим судије, ни судија поротник не може бити позван на одговорност, а њихов имунитет се у смислу Студије 494/2008 (параграф 59), као и Мишљењу бр.3 Консултативног већа европских судија, уређује искључиво као функционални имунитет.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Како питање имунитета судија поротника није уређено посебним одредбама о судији поротнику, примењује се члан 95. који предвиђа да се на судије поротнике сходно примењују одредбе Закона о судијама. Са тим у вези, на судије поротнике сходно се примењују и одредбе које гарантују функционални имунитет као код судија.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Изменити наслов и садржину члана 8. тако да гласе: „Право на удруживање и јавно деловање Судије имају право на удруживање у струковна и стручна удружења и на јавно деловање ради унапређења струке и заштите самосталности и независности судова и судија. Право струковног и стручног удруживања подразумева и учешће у активности удружења у току радног времена, ако се тиме не ремети рад у суду.“</p>	<p>Оваквом изменом се, у складу са међународним стандардима, регулише право судија, не само на удруживање, већ и на јавно деловање, па тиме и слободно изражавање у ситуацијама које су спојиве са судијском функцијом, а о чему се говори и у извештају Венецијанске комисије о слободи изражавања за судије.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Јавно деловање судије свакако није забрањено. То је једно од основних људских права, које се гарантује и судијама. Међутим, како није свако јавно деловање судије у односу на његову функцију и достојанство професије, примерено, пожељно или дозвољено, остављено је да се оно ближе уреди нормама Етичког кодекса и евентуалним смерницама Етичког одбора за њихову примену, као и праксом дисциплинских органа и ВСС-а, обзиром да је члан 98 тачке 11), 16), 20) предвидео дисциплинске прекршаје а који се могу применити у случају неодговарајућег јавног деловања.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Члан 18. у ставу 2. речи „или упућен у Високи савет судства, министарство надлежно за правосудје, Правосудну академију или међународну организацију у области правосудја“ бришу се. У ставу 3. речи „или упућивању“, бришу се.</p>	<p>Образложење: Брисањем делова ставова 2. и 3. врши се ради усклађивања са чланом 147. Устава којим је експлицитно предвиђена само могућност упућивања у други суд</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Одредба члана 18. ст. 2. и 3. Нацрта закона односе се на привремено упућивање у други суд или орган уз сагласност судије. Одредба члана 147. Устава се само бави непремешћивошћу судија из једног суда у други без њихове сагласности и наводи изузетке. Ова одредба се и не бави привременим упућивањем судија у друге у органе, институције или тела, тако да је неутемељено тумачење да то Устав</p>

				забрањује. За тако нешто не постоје ни правни и фактички разлози .
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	<p>Потребно је изменити члан 19. тако да ст. 4 гласи:</p> <p>„У случају из става 2. овог члана судија може изузетно бити трајно премештен само у суд исте врсте и степена , који преузима надлежности суда који је укинут или којем је укинут претежни део надлежности, на основу критеријума које прописује Високи савет судства и уз гарантовање зараде коју је судија имао у суду из кога је премештен ако је повољнија по њега. Судија трајно наставља да врши судијску функцију у суду у који је премештен.</p> <p>Решење о трајном премештају доноси Високи савет судства.</p> <p>Против решења о трајном премештају судија може изјавити жалбу Управном суду у року од 30 дана од дана пријема решења, која не искључује могућност подношења жалбе Уставном суду.“</p>	<p>Важећим решењем се даје могућност трајно премештаја судије без његове сагласности, чак и у случају промене подручја на коме суд врши надлежност, што може отворити могућност масовног премештаја судија у случају промене мреже судова. Зато се предложеним решењем, прецизном нормом, онемогућава злоупотреба овог института као казне и то изричитим навођењем врсте и степена суда уз гаранцију зараде коју је судија имао ако је по њега повољнија. Тиме се сужава могућност да судија без своје сагласности буде премештен, а и премештеном судији се обезбеђује одговарајућа или слична позиција и исти ниво примања. Обезбеђено је и средство правне заштите другог независног органа. Наведено решење је у складу са међународним правним стандардима, Повељом о закону за судије (пасус 3 под називом „Именовање и сталност“, Препоруком CM/Rec (2010) (пасус 49), Експланаторном меморандуму (пасус 54 „Мандат и непреместивост), Студијом Венецијанске комисије бр.494/2008 (члан 5.).</p>	Делимично прихваћен	<p>Измена у ставу 4 , тако да сад гласи:</p> <p>„У случају из става 2. овог члана судија може бити трајно премештен само у суд истог степена који преузима надлежност суда који је укинут или којем је укинут претежни део надлежности, <u>на основу критеријума које прописује Високи савет судства.</u></p> <p>Везано за питање гарантоване зараде, имају се применити одредба Члана 41. ст. 1 и члана 45. Није прихваћен предлог да се жалба изјављује Управном суду. Због могућег сукоба интереса судија Управног суда у случају њиховог одлучивања по жалбама на одлуке ВСС-а о трајном премештају, омогућена је судска заштиту путем посебне жалбе Уставном суду , обзиром да над судијама овог суда ВСС нема никаквих ингеренција, тако да се његове одлуке не могу односити на њих.</p>
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	<p>Предлог је да се члан 20. измени тако да гласи:</p> <p>„Судија може, уз своју писмену сагласност, бити привремено упућен у други суд у коме недостатак, спреченост, изузеће судија или други разлози отежавају рад суда, уз прибављену сагласност председника оба суда.</p> <p>Изузетно, без своје сагласности судија може бити привремено упућен у други суд у случају укидања суда или претежне надлежности суда за који је</p>	<p>Законско решење наведено у члану 20. Радне верзије Закона недоследно је, непрецизно и пружа могућност злоупотребе овог института као модела за кажњавање „непослушних“ судија. Разлику између привременог упућивања уз претходно прибављену сагласност судије и без ње не регулише доследно, већ само за привремено упућивање уз сагласност судије гарантује да ће то бити суд исте врсте и да може трајати најдуже годину дана, без могућности поновног привременог упућивања у</p>	Није прихваћен	<p>Не постоје јасни разлози да се овај предлог усвоји обзиром да се и постојећом одредбом гарантује да без своје сагласности судија не може бити привремено упућен у др. суд , осим изузетно, у случају укидања претежног дела надлежности суда за који је изабран.</p> <p>Нетачно је да се само код упућивања уз сагласност гарантује да судија може бити привремено упућен само у други суд исте врсте и истог или непосредно нижег степена, најдуже годину дана, без могућности поновног привременог упућивања у исти суд. Ово се односи на све врсте привременог упућивања.</p>

	<p>изабран, на основу критеријума које претходно прописује Високи савет судства.</p> <p>Судија може бити привремено упућен само у други суд исте врсте и степена или непосредно нижег степена, најдуже годину дана, без могућности поновног привременог упућивања уз гарантовање плате коју је имао у суду из кога је премештен ако је повољнија по њега.</p> <p>Решење о привременом упућивању судије доноси Високи савет судства.</p> <p>Против решења о привременом упућивању судија може изјавити жалбу Управном суду у року од 30 дана од пријема решења, која не искључује могућност права на подношење жалбе Уставном суду.</p> <p>Такође се предлаже брисање члана 21. упућивање у Високи савет судства, министарство надлежно за правосуђе, Правосудну академију или међународну организацију)</p>	<p>исти суд, а такве гаранције не даје код привременог упућивања без сагласности.</p> <p>Нејасно је ко доноси решење о привременом упућивању без сагласности, као и какав је значај прибављеног мишљења седнице свих судија. Овакво решење пружа могућност злоупотреба и то не само упућивањем (без сагласности) у суд друге врсте, већ и без временског ограничења, али и уз могућност неограничених поновних премештаја и на тај начин шиканирања како судија тако и њихових породица. Такође, у оба случаја не даје материјалну гаранцију у виду гарантоване зараде коју је судија имао у суду у који је изабран.</p> <p>Предложеним решењем отклањају се наведене неправилности са истом аргументацијом и позивањем на исте међународне правне стандарде и изворе наведене у образложењу измене члана 19.</p> <p>Члан 21. Радне верзије Закона треба брисати јер је упитна његова уставност у смислу члана 147. Устава који експлицитно предвиђа само упућивање у други суд.</p>		<p>Став 2 гласи:</p> <p><i>„Судија може бити привремено упућен само у други суд исте врсте и истог или непосредно нижег степена, најдуже годину дана, без могућности поновног привременог упућивања у исти суд.“</i></p> <p>Није прихваћено да на упућивање сагласност дају председници оба суда, обзиром да се прибавља мишљење седнице свих судија суда у који је судија изабран и суда у који се привремено упућује.</p> <p>Јасно је регулисано да сва решења о привременом упућивању судије доноси Високи савет судства.</p> <p>Као што је већ наведено, питање гарантоване зараде је регулисано члановима 41. и 45.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Измену члана 23. тако да он гласи:</p> <p>„Судија има право да му се врста судијског посла одреди годишњим распоредом послова и да се не мења током године.</p> <p>Изузетно од става 1. овог члана, због дужег одсуства судије, знатно повећаног или смањеног прилива предмета у току године по појединим правним областима или упражњеног судијског места, судији може током године бити промењена правна област којој поступа образложеном одлуком председника суда уз</p>	<p>Радна верзија Закона преузима важеће законско решење уз језичке корекције. Овакво решење је међутим у пракси коришћено као механизам утицаја председника судова на независност судија. Предложено решење сужава могућност злоупотреба и у складу је са Мишљењем КВЕС бр.19 (2016), бр.12 (2009), бр.7 (2005)</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Није прихваћен предлог да су у образложењу одлуке председника суда о промени правне области судије наведе квантитативно означавање потреба суда али и способности и оспособљености судије за поступање у измењеној правној области, обзиром да је ст.3 уређено да се годишњи распоред послова и његова измена одређују на основу потреба суда и оспособљености судије за успешно обављање послова на које се распоређује. Овакви подаци, ако је то потребно, могу бити део образложења одлуке председника суда.</p>

	<p>квантитативно означавање потреба суда али и способности и оспособљености судије за поступање у измењеној правној области.</p>			<p>Такође , одређивање годишњег распореда је детаљно уређено члановима 35. и 36. Нацрта закона о уређењу судова .</p> <p>У складу са чланом 36. став 2. Нацрта закона о уређењу судова судија може изјавити приговор на годишњи распоред и промену годишњег распореда Високом савету судства, у року од три дана од дана саопштавања распореда на седници свих судија.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Члан 26. требало би изменити тако да гласи:</p> <p>„На годишњи распоред послова и његову измену, као и одлуку о промени правне области или врсте посла коју судија обавља, одступање од редоследа пријема предмета или одузимање предмета, судија има право на приговор председнику непосредно вишег суда, у року од три дана од дана сазнања.</p> <p>О приговору судије Врховног суда одлучује Општа седница Врховног суда.</p> <p>Право на приговор због одузимања предмета има и странка, у року од три дана од дана сазнања.</p> <p>Приговор се подноси преко председника суда, који може у складу са поднетим приговором да измени одлуку.</p> <p>Ако председник суда не усвоји приговор дужан је да приговор са својим изјашњењем, достави председнику непосредно вишег суда, односно Општој седници Врховног суда у року од три дана од дана пријема приговора.</p>	<p>Радна верзија Закона недопустиво сужава ниво достигнутих гаранција независности судија ускраћујући могућност приговора судије на годишњи распоред послова и његову измену, као и измену правне области у којој поступа, односно врсте послова које обавља. Предложено решење сужава могућност злоупотреба и у складу је са Мишљењем КВЕС бр. 19(2016).</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Право приговора на годишњи распоред и промену годишњег распореда није ускраћено судијама, већ је уређено чланом 36. став 2. ЗОУС, па нема потребе да се то питање уреди и чланом 26. Нацрта закона о судијама.</p>

	Одлука по приговору доноси се у року од 15 дана од дана достављања приговора.“			
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Требало би размотрити могућност измене члана 28. Радне верзије Закона, а имајући у виду потребу да председници судова воде рачуна о суђењу у разумном року и имајући у виду Мишљење КВЕС бр 19 као и ревидиране смернице за судско управљање роковима СЕРЕЈ(2014)16 и Контролну листу управљања роковима СЕРЕЈ(2005)12 REV.		Није прихваћен	Нису наведени разлози за измену, као ни начин на који је потребно извршити измену овог члана.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Мења се члан 34. тако да гласи: „Рад свих судија и председника судова подлеже редовном вредновању, осим судија и председника Врховног суда.“	Решење наведено у члану 34. Радне верзије Закона прописује персонализацију вредновања рада. При томе док одредбе о сврси вредновања, поступку вредновања, комисији надлежној за вредновање, као и само очување ауторитета Врховног суда, као највише инстанце у судском систему, оправдавају изузимање судија и председника Врховног суда од вредновања, то не постоји легитимни разлог да од таквог вредновања рада буду изузете судије које су навршиле 60 година живота. У овом делу наведена одредба је дискриминаторске природе како у односу на друге судије тако и председнике судова који су навршили 60 година живота. Зато у се предложеном решењу брише овај део одредбе.	Није прихваћен	Изузимање од вредновања судија које су навршиле 60 година не представља дискриминаторну одредбу, јер за овај изузетак постоји оправдани разлог. Разлог је у чињеници да судије који наврше 60 година живота имају из себе више десетина година искуства у раду, као и да је њихов рад вреднован више пута у каријери. Њихов рад се такође може вредновати на лични захтев судије или на предлог председника суда.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Предлаже се измена члана 35. тако да гласи: Сврха вредновања рада је побољшање квалитета и ефикасности правде, унапређење организационе структуре судова и услова рада судија, прикупљање података о испуњавању услова за напредовање судије, процена, одржавање и унапређење	Предложена измена дата је у складу са Мишљењем бр.17 (2014) о вредновању рада судија, квалитету правде и поштовању независности правосуђа, ставови 26. и 27, КВЕС Мишљењем бр.1(2001), ставови 17. и 19, УН Основна начела независности судства (1985), став 13, и садржи потпунију и целовитију сврху вредновања.	Није прихваћен	Члан 35. уређује деклараторном одредбом да је сврха вредновања рада процена, одржавање и унапређење квалитета рада, уз поштовање независности судије, у циљу јачања поверења јавности у рад судије и суда. Унапређење организационе структуре судова и услова рада судија се врши на основу низа различитих података и фактора, где вредновање рада представља само једна од показатеља.

	квалитета рада уз поштовање независности судије, у циљу јачања поверења јавности у рад судије и суда.,,			Закон не познаје термин напредовања судије. Судија конкурише на конкурс за избор а не напредовање.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	- Период за који се врши вредновање (Члан 39.) Брише се став 2. који гласи: „Изузетно од става 1. овог члана, на основу одлуке Високог савета судства, рад судије и председника суда може бити и ванредно вреднован.“	Ванредно вредновање потенцијално може угрозити независност судије и то не само због утиска сталног надзора, већ може довести судије и председнике судова у неравноправан положај. Из овог разлога предложено решење овакав вид вредновања искључује. Међутим, уколико овакав вид вредновања остане, неопходно је у закону навести услове и поступак у коме се врши.	Није прихваћен	Имајући у виду надлежности ВСС-а из члана 17. тачка 12) Нацрта закона о ВСС-у, и члан 38. Нацрта закона о судијама неопходно је да ВСС може да донесе одлуку о ванредном вредновању. Ради се о одлуци ВСС-а за чије доношење је потребна већина од свих чланова. На ванредно вредновање примењују се одредбе о редовном вредновању, тако се одлука о вредновању рада доноси се на основу свеобухватне анализе и процене способности и резултата рада судије, односно председника суда, према критеријуму и показатељу прописаним актом Високог савета судства из члана 36. став 4. овог закона.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Требало би размотрити измену чланова 41 – 47. Радне верзије Закона у смислу интервенције у погледу термина, дефинисања зараде, накнаде зараде и других примања, као и коефицијента и шта је у њему садржано, с обзиром на то да је предложеном изменом члана 5. већ интервенисано у погледу уређивања зараде законом, забране смањивања као и усклађивања са трошковима живота.		Није прихваћен	Није дат конкретан предлог.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Размотрити измену члана 49. Радне верзије Закона, а у вези са потребним радним искуством и то како би се сузбила до сада присутна пракса прескакања инстанци код избора. Размотрити измену члана 50. Радне верзије Закона тако што би предвидели да кандидат за судију не		Није прихваћен	Није дат конкретан предлог. Ово решење би се могло сматрати противуставним, обзиром да са њиме захтева ограничење права на Слободно удруживања из члана Члан 55 Устава. Став 4. овог члана Устава прописује ограничење права да се буде члан политичких странака, као изузетак од општег права, који се односи само на судије Уставног суда,

	може бити члан политичке странке три године пре избора.			судије, јавне тужиоце, Заштитника грађана, припаднике полиције и војске, услед неспојивости у циљу очувања њихове независности или самосталности. Не наводе се кандидати за будући избор судија и јавних тужилаца или кандидати за члана Савета. Прописивањем да кандидат није био члан политичке странке пре избора, ограничава се суштина зајамченог права кандидата, што је противно Уставу (Члан 18 ст. 2 „... закон ни у ком случају не сме да утиче на суштину зајемченог права...“) Ради се о ограничењу уставног права које може законом бити ограничена ако ограничење допушта Устав, у сврхе ради којих га Устав допушта, у обиму неопходном да се уставна сврха ограничења задовољи у демократском друштву и без задирања у суштину зајемченог права.(члан 18. став 2. Устава). Ташко да је и један од ових услова испуњен да би се законом прописало ово ограничење.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Измену члана 55. тако да гласи: „Високи савет судства прибавља податке и мишљење о стручности, интегритету, искуству, оспособљености, ефикасности и достојности кандидата. Подаци и мишљења прибављају се од органа и организације у којима је кандидат радио у правној струци. За кандидата који је радио у суду подаци се прибављају из личног листа кандидата, а обавезно се прибавља мишљење седнице свих судија суда у коме је радио кандидат. За кандидата из реда судија поред података и мишљења из става 3. овог	Радном верзијом Закона није предвиђена обавеза прикупљања података и мишљења о свим релевантним основима за именовање и напредовање а у смислу Препоруке R(94)12 КВЕС, пасус 17. Поред тога у погледу информација које треба прикупити, као и извора информација, није испоштована доследност у вези кандидата који долазе из судова и ван њих. Предложеним решењем отклоњене су наведене неправилности, а решење је дато у складу са Основним принципом УН(став 13.), Препоруком R(94)12 КВЕС (пасус 17 и 32).	Није прихваћен	Није јасна примедба да на није предвиђена обавеза прикупљања података и мишљења о свим релевантним основима за именовање и напредовање. Јасно је наведено у члану 55 став 1 да Високи савет судства прибавља податке и мишљење о стручности, оспособљености и достојности кандидата. Према предложеној одредби члана 55, „За кандидата који је радио у суду подаци се прибављају из личног листа кандидата, а обавезно се прибавља мишљење седнице свих судија суда у коме је радио кандидат. За кандидата из реда судија поред података и мишљења из става 3. овог члана прибавља се и мишљење седнице свих судија непосредно вишег суда.

	<p>члана прибавља се и мишљење седнице свих судија непосредно вишег суда.</p> <p>За кандидата који раније није радио у суду подаци се прибављају из централне кадровске евиденције односно евиденције органа у којима је обављао послове и мишљења руководиоца.</p> <p>Приликом избора кандидата Високи савет судства узима у обзир оцене добијене у поступку вредновања рада, односно оцену из члана 51. овог закона, оцену добијену на разговору, прибављена мишљења, врсту посла и друге активности које је кандидат обављао а које су од значаја за обављање судијске функције.</p>			<p>За кандидата из реда судија узима се у обзир оцена добијене у поступку вредновања рада.</p> <p>При избора кандидата из реда судија могу се узети у обзир и друге активности од значаја за обављање судијске функције.</p> <p>За кандидата који ради као судијски помоћник обавезно се прибавља оцена рада.</p> <p>За кандидата који раније није вршио судијску функцију, Високи савет судства посебно цени и врсту посла које је обављао после положеног правосудног испита.</p> <p>Пре избора кандидат има право увида у целокупну документацију и мишљења која су основ за одлуку о избору кандидата.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Размотрити интервенисање у погледу члана 57, имајући у виду да то јесте материја која се ближе регулише подзаконским актом, мада би у земљама „младих демократија“ можда требало и ближе ову материју регулисати законом, а не само предвидети јавност рада.</p> <p>Требало би размотрити измену члана 60. тако што би била прописана могућност подношења тужбе Управном суду, с обзиром на то да то право произилази из других закона.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Овом одредбом је прописана обавеза ВСС- а да обезбеди јавност у поступку избора судија.</p> <p>На више места у овом закону као и у закону о ВСС, утврђена је обавеза ВСС да обезбеди јавност свога рада (избор, разрешење, дисциплински поступак, одржавање седнице..). Како се не би непотребно оптеретио текст закона навођењем у сваком конкретном случају одредбе којом се уређује на који начин се обезбеђује јавност , законом је уређена начелна обавеза, док је препуштено да се пословником или посебним актом Савета уредни начин на који се јавност има обезбедити у свакој конкретној ситуацији коју закон предвиђа.</p> <p>Нису наведени разлози из којих се може очекивати да Савет не испуни ову своју обавезу и детаљно уреди на који начин обезбеђује присуство јавности.</p>
<p>Центар за правосудна</p>	<p>измена члана 75. тако да гласи: „За председника суда може бити изабран судија који најмање 6 година</p>	<p>Предложеном изменом, а у смислу Мишљења бр.19 (2016) КВЕС (пасус 34), прописује се искуство за именовање на функцију председника у</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Поступак за избор председника судова, по законом уређеном поступку спроводи и ,након спроведеног поступка, одлуку доноси ВСС. Овом</p>

<p>истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>врши судијску функцију у суду истог или вишег степена који поседује управљачке способности и вештине, интегритет и ефикасност у раду. Показатеље за оцену управљачких способности, вештина, интегритета и ефикасности прописује Високи савет судства у складу са законом.“</p>	<p>односно суду. Како ова функција подразумева познавање самог правосудног система и проблема у конкретном суду, али је и специфична у погледу задужења и улоге коју председник суда има у заштити независности непристрасности суда и судија, то је и неопходно прописати овај услов. Поред тога, предложено решење садржи и додатне услове у виду ближег означавања квалификација потребних за обављање дужности председника суда у виду управљачких способности и вештина, али и интегритета и ефикасности.</p>		<p>одредбом се само даје могућност да се све судије пријаве као кандидати. Тиме све све судије стављају у равноправан положај , даје им се једнака прилика, али само када је у питању кандидовање. У поступку избора се обавља разговор са кандидатом, процењује се његова стручности, оспособљености и достојности и пробављају подаци и мишљења. ВСС има задатак да након спроведеног поступка донесе одлуку о најбољем кандидату . Ову одлуку Савет доноси већином од осам гласова.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Мења се члан 76. тако да гласи: „Председника суда бира Високи савет судства на период од пет година, без могућности поновног избора. Високи савет судства мора да објави јавни конкурс за избор председника суда најкасније три месеца пре истека мандата на који је изабран председник суда односно најкасније у року од 15 дана од дана правноснажности одлуке о престанку функције председника суда. Пре доношења одлуке о избору, Високи савет судства обавља разговор са кандидатом, који има за циљ да утврди његове управљачке способности и вештине, интегритет и ефикасност а који се спроводи и вреднује у складу са актом Високог савета судства. Приликом избора кандидата за председника суда, Високи савет судства узима у обзир оцену добијену у поступку вредновања рада, оцену предложеног програма рада и</p>	<p>Наведени члан Радне верзије Закона је у номотехничком смислу мањкав, садржи непотребна понављања, нејасан је и непрецизан. На пример, није јасно да ли је ВСС везан мишљењем седнице свих судија или не. Затим, непотребна су понављања и ставу 5. и 6. обзиром на члан 86. Радне верзије који предвиђа сходну примену одредаба о судијама и на председнике судова. Непрецизан је јер у ставу 3. не регулише циљ разговора са кандидатом. Предложеном изменом отклоњене су наведене неправилности, а решење је дато у складу са међународним правним стандардима.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Трајање функције председника суда и могућности поновног избора уређени су чланом 78. ВСС није везан мишљењем о пријављеном кандидату од седнице свих судија, обзиром да самостално доноси одлуку о избору. Сходно примени члана 56. став 2. Нацрта закона, циљ разговора са кандидатом , као и његова оцена, ближе се уређују актом Високог савета судства којим се ближе уређује поступак избора кандидата.</p>

<p>истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>1) повреда начела непристрасности; 2) пропуштање судије да тражи изузеће у предметима у којима постоји очигледан разлог за изузеће, односно искључење предвиђен законом; 3) неоправдано кашњење у изради одлука; 4) узимање предмета и рад редом који неоправдано одступа од реда којим су примљени; 5) неоправдано не заказивање рочишта или претреса; 6) учестало кашњење на заказано рочиште или претрес; 7) неоправдано одуговлачење поступка; 8) очигледно непримерено поступање према учеснику у судском поступку и запосленом у суду; 9) неоправдано и учестало непоштовање радног времена; 10) прихватање поклона супротно пропису који уређује сукоб интереса; 11) упуштање судије у непримерени однос са странком или његовим правним заступником у поступку који води; 12) давање коментара о судској одлуци, поступку или предмету у средству јавног информисања на начин супротан закону и Судском пословнику; 13) обављање друге функције, посла или приватног интереса који су законом одређени као неспојиви са судијском функцијом;</p>	<p>суда који је прописан законом којим се уређује одређени судски поступак). Тако прописана норма је међутим у супротности са чланом 96. став 1. Радне верзије Закона, али и са чланом 89. важећег Закона о судијама. Није у складу ни са начелом правне сигурности јер се тим „другим законима“ накнадно могу мењати и прописивати и нови нереално кратки рокови који се у пракси не могу испоштовати, а могу довести до дисциплинске одговорности судије. Ово поготову имајући у виду специфичности српског правосуђа које је оптерећено дугогодишњим не решавањем организационих и функционалних проблема који се не могу свакако приписати у кривицу судија нити зависе од њиховог ангажовања и рада. Због хроничне неједнаке оптерећености судија и судова, и разлици правичности налажу да се овај, као и прекршај из члана 97. став 1. тачка 9, изоставе. У ситуацији када поједине судије имају у раду стотине предмета о којима би у смислу члана 28. Радне верзије Закона имале обавезу да обавесте председника суда, њихов рад би се свео на писање извештаја, а не на решавање предмета, те би и обесмислио само законско решење и његов циљ. Изостављање да се код прекршаја прописаног у члану 97. став 1. тачка 15. Радне верзије наведе одређеност законом може да доведе до озбиљних злоупотреба овог прекршаја. Такође, како се у пасусу (члану) 18 Magna Carta судија наводи да: „Деловање судија треба да буде вођено деонтолошким начелима и да се разликује од дисциплинских правила,“ то је неопходно разграничити етичку од дисциплинске одговорности, те треба брисати дисциплински прекршај из члана 97. став 1. тачка 23.</p>	<p>Последњим ставом је предвиђено да судија није одговоран за дисциплински прекршај који је учињен услед недовољног броја судија у суду, повећаног прилива предмета у суду, недовољног броја судског особља, незадовољавајућих просторних и техничких услова за рад или других разлога који онемогућавају ефикасно поступање судије. Није јасна примедба на прекршаја прописан у члану 97. став 1. тачка 15) Нацрта закона. Не може се прихватити предлог за брисање дисциплински прекршај из члана 97. став 1. тачка 23, обзиром да кршење одредбе Етичког кодекса у већој мери које је утврђено од стране Етичког одбора не може остати не санкционисано. Одредба о саставу Етичког одбора садржане су у Члану 24 ст. 2 ЗовСС, чиме је испуњен захтев Венецијанске комисије. Поред измене да се под поновљеним прекршајем сматра два пута правноснажно утврђена одговорност судије за дисциплински прекршај, ако између правноснажних одлука није протекло више од три године, уведен је и нов став 4 који каже да се ова одредба не примењују на дисциплинске прекршаје из става 1. тач. 4), 5), 6) 8), 11), 13), 14) и 16) овог члана. Ради се лакшим дисциплинским прекршајима, који се не могу сматрати „тежим“ и „поновљеним“, обзиром да услед њих не може доћи до озбиљног поремећаја у раду суда или нарушавања угледа и поверења јавности у судство. У коначном мишљењу Венецијанске комисије (тачка 33.), констатује се да је члан 98 свеобухватно прерађен у светлу препорука Венецијанске комисије. У тачки 35. је такође констатовано да су развијени концепти „тешких“ и „поновљених“ дисциплинских прекршаја, као и да је измењеним</p>
-------------------------------	---	--	--

	<p>14) неоправдано не похађање обавезног програма обуке;</p> <p>15) достављање непотпуних или нетачних података од значаја за рад и одлучивање Високог савета судства и комисија које именује;</p> <p>16) не поступање по одлуци Високог савета судства о упућивању на обавезни здравствени преглед;</p> <p>17) неоправдано не поступање председника суда по мери донетој у поступку надзора;</p> <p>18) неоправдана измена годишњег распореда судијских послова у суду и повреда принципа случајног избора судије, супротно закону;</p> <p>19) непримерено вршење утицаја на судију у вршењу судијске функције;</p> <p>Тежак дисциплински прекршај постоји ако је услед извршења дисциплинског прекршај из става 1. овог члана дошло до озбиљног поремећаја у раду суда или нарушавања угледа и поверења јавности у судство, а нарочито застаревања предмета због несавесног рада судије и ако је наступила већа штета у имовини странке у поступку, као и у случају поновљеног дисциплинског прекршаја.</p> <p>Под поновљеним дисциплинским прекршајем из става 2. овог члана сматра се три пута правноснажно утврђена одговорност судије за дисциплински прекршај.</p>	<p>Такође, нема ниједног убедљивог (сем језичког) аргумента да се под поновљеним прекршајем сматра два пута правноснажно утврђена одговорност судије за дисциплински прекршај, а не три пута како то предвиђа важеће законско решење.</p>		<p>нацртом закона сада је прописано да судија не може бити разрешен дужности због поновљеног прекршаја (члан 98. став 4)., те да је стога испоштована препорука Венецијанске комисије.</p>
<p>Центар за правосудна</p>	<p>Дисциплински поступак (Члан 101.) Требало би размотрити да ли је потребно интервенисати у ставу 6. код</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Због могућности дужег трајања евентуалног управног спора против одлуке ВСС-а у која је донесена у дисциплинском поступку</p>

истраживања ЦЕПРИС	продужетка рока застарелости на три године (важећи Закон о судијама прописује две године).			
Форум судија Србије	<p>ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О ЗАШТИТИ РОДИТЕЉСТВА</p> <p>Судији за време трудноће и до навршене прве године живота детета могу се доделити у рад предмети у којима се суди за кривична дела против живота и тела, за кривична дела против полне слободе, за кривична дела против брака и породице и за кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом само уз своју сагласност.</p> <p>Судија који самостално врши родитељско право над дететом до навршене четрнаесте године живота детета може се одредити да буде дежуран и у приправности за поступање у предметима који се сматрају хитним и нарочито хитним у складу са законом и Судским пословником само уз своју сагласност.</p> <p>Судија за време трудноће и до навршене прве године живота детета не може се упутити на рад у други суд.</p> <p>Судија који самостално врши родитељско право над дететом до навршене четрнаесте године живота детета може бити упућен на рад у други суд само уз своју сагласност.</p> <p>Судија за време трудноће и до навршене осме године живота детета може, на лични захтев, да обавља послове на које је распоређен од куће</p>		Није прихваћен	<p>Свакако треба подржати иницијативу да се боље заштите интереси судија, мајки и њихове деце. Питање заштите материнства је регулисано јединствено за све Законом о раду. Ове одредбе у великој мери омогућују остваривање права мајки за време трудноће и након ње. На основу Члана 89. Закон о раду, запослена за време трудноће и запослена која доји дете не може да ради на пословима који су, по налазу надлежног здравственог органа, штетни за њено здравље и здравље детета.</p> <p>Чланом 90. је регулисано да Запослена за време трудноће и запослена која доји дете не може да ради прековремено и ноћу, ако би такав рад био штетан за њено здравље и здравље детета, на основу налаза надлежног здравственог органа.</p> <p>На основу члана 91 ст. Самохрани родитељ који има дете до седам година живота може да ради прековремено, односно ноћу, само уз своју писану сагласност.</p> <p>Мада се права из радног односа евентуално могу проширити посебним законом и колективним уговором, увек је потребно имати у виду да ли услови рада и врста посла, у односу на друге професије, оправдавају бољи положај.</p>

	с обзиром на потребе суда и способност судије за успешно обављање послова на које је распоређен Судији која доји своје дете, поред одмора у току дневног рада има право и на посебну паузу за дојење..“			
Форум судија Србије	Измену Закона о судијама и то чл. 37 став 3 тако да тај став гласи «Основица за обрачун и исплату плата судије утврђује се Законом о буџету, али тако да тај износ основице не може бити нижи од износа који омогућава да плата судије у првој платној групи буде у висини двоструке просечне зараде у РС према последњим познатим статистичким месечним подацима». Предлог Форума судија Србије је да се Закон о судијама допуни тако што ће одређивати висину пензију судије који је те послове обављао минимум 20 година у износу последње плате умањено за 1 еуро.		Није прихваћен	У овом тренутку после консултација са Министарством финансија, није могуће предвидети другачије решење. О наведеном су представници Форума судија Србије, али и сви заинтересовани који су узели учешће и на округлим столовима организованим у оквиру презентација радних верзија предметних закона и на самим скуповима одржаним у оквиру програма јавне расправе, обавештени.
Адвокатска комора Србије	Да се у одредби члан 7. став 2. на крају додају речи „или из крајње непажње“.		Није прихваћен	У параграфу 57. Мишљења број 3 из 2002. године Консултативног већа европских судија указује се да судија не треба да буде изложен, у погледу вршења своје функције, никаквој личној одговорности, чак ни у смислу регреса према државни, осим у случају намерне грешке.
Адвокатска комора Србије	Да се у одредби чл.24.ст.2. иза речи „Судији се предмети поверавају“ дода реч „равномерно“.	Одступање од редоследа распореда предмета прешироко је постављено. Непознато је како се врши распоред предмета и на који начин је конципиран математички алгоритам који	Није прихваћен	Члан 25. регулише одступања од редоследа пријема предмета, до кога може доћи у случајевима предвиђеним законом, као и у случају

	<p>У одредби чл.25. су прешироко прописана одступања од равномерног распореда предмета</p>	<p>грађанима обезбеђује право на природног судију. <u>Одредбом члана 25. Радне верзије ЗС се прописује изузетак од општег правила</u> на равномеран распоред предмета, али на начин који изузетак претвара у опште правило. Овом одредбом се наводи да се од редоследа доделе предмета може одступити у случају оптерећености, или оправдане спречености судије или ако је предмет хитан по закону или ако је предмет хитан по својој суштини - коју препознаје председник суда као хитну, ако је угрожено ефикасно функционисање суда и у др. случајевима. Овако формулисана одступања отварају простор за арбитрарно поступање председника суда и могућност усмеравања одређених предмета тачно одређеним судијама.</p> <p>Венецијанска комисија у мишљењу 1088/2022 такође сматра да ако се председнику суда поверава овлашћење да утврди критеријуме за распоређивање предмета или категорије предмета и одступања од равномерног распореда предмета, да би то требало детаљније објаснити у закону и увести извесна ограничења тог ограничења да се не би поништило позитивно дејство општег правила о насумичном распоређивању предмета.</p>		<p>оптерећености или оправдане спречености судије, у складу са Судским пословником. Расподела предмета је детаљно уређена Судским пословником (од члана 49 до члана 56). Члан 49 прописује да се расподела предмета врши у циљу обезбеђивања подједнаке оптерећености свих судија у суду.</p> <p>Венецијанска комисија није изнела примедбе у односу на одредбе које регулишу расподелу предмета.</p>
<p>Адвокатска комора Србије</p>	<p>У одредби чл.36. се морају прописати показатељи за вредновање рада судија и основе поступка за вредновање рада судија</p>	<p>Критеријуми за вредновање рада судија су добро дефинисани, али спорно питање нису сами критеријуми, већ њихова разрада која се оставља подзаконским актима које доноси ВСС. На овај начин је поново оно што је суштина пренето у материју која се уређује подзаконским актом, а то би морало да буде уређено у самом закону. Показатељи критеријума и поступак за вредновање рада судија које ће ВСС прописати подзаконским актом, могу потпуно дезавуисати начелно прописане критеријуме из закона. Као потврда основаности ове примедбе је члан 40.</p>	<p>Није прихваћено</p>	<p>Члан 35 утврђује основне критеријуме за вредновање рада судија и председника судова. „Вредновање рада судије врши се на основу следећих основних критеријума: стручно знање и способност његове примене; способност аналитичког мишљења и решавања правног питања; способност за доношење одлуке у примереном року; вештина вођења расправе и саслушавања; способност усменог и писменог изражавања и аргумендовања; способност организовања судијског посла; способност обављања задатка руководећег места, ако је</p>

		став 2 Радне верзије ЗС у којој се није одустало од четири оцене квалитета рада судија која су се у претходних десет година показале као веома лимитиране. Вредносне оцене досадашњег рада судија су у претходном периоду незадовољавајуће, па без било каквог детаљније нормирања показатеља на основу којих се врши оцена квалитета рада судија и основе поступка вредновања, даје основа да се верује да у овој области неће бити никаквих квалитетних промена. Овакво решење даје основа за веровање да ће због недостатка показатеља критеријума и дефицита поступка оцене испуњености тих критеријума, неће бити могуће основано и предвидиво каријерно напредовање судија.		судија именован на такво место; преузимање додатног посла и задужења. Критеријуми и показатељи за вредновање, начин и поступак вредновања рада судије, односно председника суда ближе се уређују актом Високог савета судства.“ Овакав концепт је поздрављен од стране Венцијанске комисије , која у тачки 51 Коначног мишљења из децембра 2022 год, констатовала: „Нацрт закона би требало да врати посебне критеријуме за оцењивање појединачних судија и, посебно, председника судова, док ВСС може донети детаљније прописе о томе.
Адвокатска комора Србије	У одредби чл. 51. додати нови став, став 5. који гласи: „Кандидат за судију који је био адвокат најмање 12 година, није дужан да полаже испит који организује Високи савет судства“		Није прихваћен	Видети одговор на примедбу Адвокатске коморе на одредбу члана 83. Нацрта закона о јавном тужилаштву
Адвокатска комора Србије	У одредби чл.55. додати нови став, став 10. који гласи: „За кандидата који се бави адвокатуром, обавезно се прибавља мишљење надлежне адвокатске коморе у чији именик је уписан према седишту адвокатске канцеларије.“ У одредби чл.56. нису прописани мерила за вредновање критеријума „разговор са кандидатом“, што уноси огромну дискрецију и волунтаризам у одлучивању	Радном верзијом ЗС је прописано да се разговор са кандидатом спроводи и вреднује у складу са подзаконским актом који доноси ВСС. Непостојање стварних мерила за вредновање овог критеријума, адвокатура види као механизам за онемогућавање приступа судијској функцији кандидата из других правосудних професија.	Није прихваћен	Видети одговоре на примедба Адвокатске коморе на одредбу чл. 87. и 88. Нацрта закона о јавном тужилаштву.
Адвокатска комора Србије	Поступци за утврђивање разлога за разрешење судије пред Високим саветом судства прописан одредбом чл.71. и дисциплински поступак	Поступак за разрешење и дисциплински поступак против носилаца судијске функције су потпуно затворени за јавност. Поставља се питање оправданости постојања ових одредби и разлога	Није прихваћен	Нетачна је тврдња да су поступци за разрешење и дисциплински поступак тајни. Члан 72. став 3. Нацрта закона предвиђа да је поступак из члана 71. овог закона је хитан, да се

	прописан одредбом чл.101., морају бити јавни.	тајност. Нејасно је чија се права штите, да ли се штите права оног у односу на кога је покренут поступак разрешења или дисциплински поступак, или правосуђе штити само себе од јавности која жели и има право да сазна шта се у правосуђу догађа: Наиме, стиче се утисак да је тајност наведених поступака заштита самог правосуђа и носилаца судијских функција од утврђивања одговорности, како јавност не би била сведок непочинства у правосуђу.		води уз сва јемства правичног суђења, без присуства јавности, осим ако судија у односу на кога се поступак води захтева да поступак буде јаван. Члан 102. став 5. Нацрта закона предвиђа да је Дисциплински поступак је хитан, води се уз сва јемства правичног суђења, без присуства јавности, осим ако судија у односу на кога се поступак води дисциплински поступак захтева да поступак буде јаван.
Адвокатска комора Србије	Одредбом чл.97. којом се прописују дисциплински прекршаји, релативизована је могућност постојања тежег дисциплинског прекршаја и утврђивање тежег дисциплинског прекршаја је препуштено арбитражности и волунтаризму чланова Високог савета судства. Постојање тежег дисциплинског прекршаја измешта се из законског уређења у надлежност ВСС	Овом одредбом прописано је постојање тешког дисциплинског прекршаја због кога судија једино може разрешен и спроведена је потпуна релативизација поступка разрешења. Према ставу 2 ове одредбе тежак дисциплински прекршај постоји ако је дошло до озбиљног поремећаја у раду суда или ако је дошло до нарушавања угледа и поверења јавности у судство, а нарочито застаревања предмета због несавесног рада судије и ако је наступила већа штета у имовини странке у поступку, као и у случају поновљеног дисциплинског прекршаја. Само постојање тешког дисциплинског прекршаја измешта из дисциплинског поступка у надлежност ВСС који мора да оцени да тај прекршај озбиљно штети угледу или поверењу јавности у судство. Тиме се поступак разрешења потпуно релативизује.	Није прихваћен	Нетачна је тврдња да је утврђивање тежег дисциплинског прекршаја је препуштено арбитражности и волунтаризму чланова Високог савета судства. Чланом 98 јасно су диференцирани и дефинисани тежи и лакши дисциплински прекршаји. Тежак дисциплински прекршај је одређен Чланом 98 ст. 2.: „Тежак дисциплински прекршај постоји ако је услед извршења дисциплинског прекршаја из става 1. тач. 1) – 3), 9) 10), 12), 15), 17) – 20) овог члана дошло до озбиљног поремећаја у раду суда или нарушавања угледа и поверења јавности у судство, а нарочито застаревања предмета због несавесног рада судије и ако је наступила већа штета у имовини странке у поступку, као и у случају поновљеног дисциплинског прекршаја.“ Ставом 3, је дефинисан поновљени дисциплински прекршај : „Под поновљеним дисциплинским прекршајем из става 2. овог члана сматра се два пута правоснажно утврђена одговорност судије за дисциплински прекршај, ако између правоснажних одлука није протекло више од три године.“ Уведен је и нов став 4 који каже да се ова одредба не примењују на дисциплинске прекршаје из става 1. тач. 4), 5), 6) 8), 11), 13), 14) и 16) овог

				<p>члана. Ради се лакшим дисциплинским прекршајима, који се не могу сматрати „тежим” и „поновљеним”, обзиром да услед њих не може доћи до озбиљног поремећаја у раду суда или нарушавања угледа и поверења јавности у судство.</p> <p>У коначном мишљењу Венецијанске комисије (тачка 33.), констатује се да је члан 98 свеобухватно прерађен у светлу препорука Венецијанске комисије.</p> <p>У тачки 35. је такође констатовано да су развијени концепти „тешких” и „поновљених” дисциплинских прекршаја, као и да је измењеним нацртом закона сада је прописано да судија не може бити разрешен дужности због поновљеног прекршаја (члан 98. став 4)., те да је стога испоштована препорука Венецијанске комисије.</p> <p>Поступак за утврђивање разлога за разрешење судије због учињеног тешког дисциплинског прекршаја је уређен Чланом 71.</p> <p>ВСС покреће овај поступак по службеној дужности или на предлог Дисциплинске комисије , након што је у дисциплинском поступку правоснажно утврђено да је судија починио тежак дисциплински прекршај. Високи савет судства утврђује чињенице о томе да ли је тежак дисциплински прекршај судије такав да озбиљно штети угледу судијске функције или поверењу јавности у судове.</p> <p>Овај поступак пред ВСС је хитан, води се уз сва јемства правичног суђења, без присуства јавности, осим ако судија у односу на кога се поступак води захтева да поступак буде јаван.</p>
Удружење судија и	УСТ поново указује Радној групи на потребу дугорочног и свеобухватног уређења материје која регулише		Није прихваћен	Накнаде плате је уређена уопштено Чланом 47. управо зато што су на накнада плате за време одсуствовања са рада и на накнада трошкова

<p>тужилаца Србије</p>	<p>положај судија, без остављања простора за различита тумачења, па с тога предлаже да се у новом Закону о судијама, а у делу којим се регулише материјални положај судија, уместо уопштеног навођења права на накнаду плате као таквог, унесе одредба следеће садржине: Члан 47 „Судија има право на накнаду плате у случају коришћења годишњег одмора, плаћеног одсуства, одсуствовања с рада на дан државног и верског празника који није радни дан, те у случају одазивања на позив војних и других државних органа, а која се обрачунава и исплаћује у висини плате“. „Изузетно од става 1. овог члана, судија има право на накнаду плате у случају коришћења годишњег одмора, плаћеног одсуства, одсуствовања с рада на дан државног и верског празника који није радни дан, те у случају одазивања на позив војних и других државних органа, а која се обрачунава у висини просечне зараде у предходних 12 месеци, уколико је то повољније по њега.“ По мишљењу УСТ, на исти начин треба регулисати и остала питања од значаја за радноправни и материјално правни положај судија, попут права из пензијског и инвалидског осигурања, а која су сада регулисана општим прописом и који се тренутно примењује и на судије, као изабрана лица</p>		<p>уређени посебним законима. Законом о платама у државним органима и јавним службама, који уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања, између осталих и изабраних лица у судовима и јавним тужилаштвима. Сва питања , осим плате које је уређено ЗоС , уређена су овим законом. Закон о државним службеницима и Посебан колективни уговор за државне органе, обзиром да се накнада плате за време одсуствовања са рада и накнада трошкова обезбеђују под истим условима и у истом обиму права као и остали запослени у суду. За питања која нису регулисана овим законима примењује се Закон о раду. Пензија се искључиво уређују Закон о пензијском и инвалидском осигурању (члан 2 став 1).</p>
-----------------------------------	--	--	--

	Предлог Члана 5. „(3)Плата судије и пензија уређује се овим законом.“			
Транспарентност Србија	<p>Члан 4. Овај члан, који носи назив "Одржавање поверења у независност и непристрасност", прописује различите обавезе чије испуњавање би требало да гарантује независно и непристрасно поступање судија. Нажалост, начин на који је то учињено садржи неке веома битне мањкавости. Циљ би се могао постићи прецизним и недвосмисленим прописивањем <u>да је судија дужан да се у свакој прилици понаша независно и непристрасно.</u></p> <p>Став 3. представља још једну норму која није претрпела, а требало би, било какве измене и допуне посматрано у односу на сада важећи став 3. тог члана Закона о судијама. Наведени став предвиђа да се "службе, послови и поступци неспојиви са судијском функцијом одређују законом". Видљиво је да ова, по својој правној природи, упућујућа норма користи неодређен и уопштем појам "законом". Због тога што на нејасан, непрецизан и начин подложен различитим тумачењима упућује на друге одредбе или прописе, она представља фактор ризика који се, сагласно Методологији, огледа у мањкавости одредбу о упућивању.</p> <p>Ништа мање споран није и став 5. (мада би по природи ствари и</p>	<p>У ставу 1. предвиђена је дужност судије "да у свакој прилици одржи поверење у своју независност и непристрасност". Норма је идентична оној коју садржи сада важећи члан 3. Закона о судијама. Иако је интенција законодавца јасна, пропуштена је прилика да се измене и допуне правосудних закона искористе за унапређење свих њихових одредби а не само за формулисање одредби које представљају непосредну последицу измена и допуна Устава.</p> <p>Пре свега, наведена одредба не наводи, ни примера ради, које су то позитивне (шта морају или треба да ураде) а које негативне (шта не смеју да ураде или од чега треба да се уздржавају) дужности органа јавне власти и јавних функционера. Осим тога, она уопште не предвиђа санкцију за случај њеног непоштовања, као корективни механизам који би омогућио њену примену и последично, ефикасно гарантовао независност и непристрасност судија. Због свега наведеног овај став може да представља фактор ризика који се састоји у неприменљивој одредби. Он има тзв. ефекат „лажних обећања“ јер се не може применити у стварном животу. Несигурност коју овај став ствара у погледу сопствене примене сасвим сигурно погодује оним органима јавне власти и јавним функционерима који дођу у искушење да га употребе ради злоупотребе својих функција.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Члан 2 дефинише појам независности , односно обавезу судије да буде независан у вршењу судијске функције. Члан 4 даје објашњење Етичких принципи вршења судијске функције независност, непристрасност, одговорност и достојанственост. Одредба да је судија дужан да у свакој прилици одржи поверење у своју независност и непристрасност, полази од стандарда да је судија дужан не само да буде независан и непристрасан, већ и да одржи перцепцију странака и јавности о томе, циљу одржавања и јачања поверења јавности у независност судија и судова. КВЕС је у свом Мишљењу 1. (2001) 3. (2002) и 6 (2004) јасно изнео став о томе.</p> <p>КОМЕНТАРИ СЕ ОДНОСЕ НА ПРЕТХОДНУ ВЕРЗИЈУ ЗАКОНА. У последњој верзији из децембра 2022. године, одредба члана 31. став 1. уподобљена је са одредбама Закона о спречавању корупције, тако да одредница „одређује се законом“, више не може створити недоумице када је у питању неспојивост са на функцијаа.</p> <p>Одредбом става 2 начелно је одређена обавеза свих органа јавне власти и јавни функционера да својим поступањем и понашањем одржавају поверење у независност и непристрасност судија и судова.</p> <p>Забрана непримереног утицаја је уређена Чланом 8. ЗоУС.</p> <p>Осим код дисциплинског прекршаја, за вршење непримереног утицај није предвиђена посебна санкција. За припаднике друге две гране власти за сада постоји само евентуална етичка и политичка одговорност. Одбор за административно буџетска и мандатско-имунитетска питања Народне скупштине</p>

	<p>нумерацији требало да буде став 6.) који предвиђа крајње уопштenu обавезу свих органа јавне власти и јавних функционера "да својим поступањем и понашањем одржавају поверење у независност и непристрасност судија и судова". Поред употребе недефинисаног појма "одржавају", који је детаљније разматран и описан у вези са ставом 1. овог члана, овај став садржи још један фактор ризика. Начин на који је он формулисан пре подсећа на формулисање декларативног циља него на дужност у правном смислу речи.</p>		<p>Републике Србије донео је Кодекс понашања за народне посланике о границама дозвољености коментарисања судских одлука и поступака („Службени гласник РС”, број 71/17), док је Влада Републике Србије, на предлог Министарства правде, усвојила Кодекс понашања чланова Владе о границама дозвољености коментарисања судских одлука и поступака („Службени гласник РС”, бр. 6/16). Ти кодекси садрже исте одредбе за народне посланике и чланове Владе које им налажу да поштују претпоставку невиности и ауторитет и непристрасност судова и да се уздрже од јавног изношења идеја, информација и мишљења у којима предвиђају исход поступка или процењују доказе на начин који би могао утицати на исход кривичног поступка. Нису формирани органи који би били задужени за процену поштовања тих кодекса.</p> <p>Коментар разлога за одбацивање:</p> <p>У образложењу није дат одговор на примедбу да постоји раскорак и разлика између прокламованих (независност и непристрасност судија) и стварних ("одржавање перцепције странака и јавности у своју независност и непристрасност") циљева. Природна последица тога јесте и настојање, односно циљ да се пропише "обавеза свих органа јавне власти и јавни функционера да својим поступањем и понашањем одржавају поверење у независност и непристрасност судија и судова" уместо постизања стварне и пуне независности и непристрасности која се постиже ефикасном забраном и стварним уздржавањем од утицаја на рад судија, као и одговарајућим санкцијама које, за разлику од етичке и политичке одговорности,</p>
--	---	--	--

				могу представљати како специјалну тако и општу превенцију.
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Члан 7</p> <p>Овај члан такође припада оној групи чланова који током рада на доношењу новог закона нису претрпели било какве измене или допуне. Другим речима, пропуштена је прилика да се и област одговорности судија за штету регулише на прецизнији и јаснији начин.</p> <p>Међутим, то је учињено на начин који није довољно прецизан и чини ову одредбу подложну тумачењима. Први разлог томе је чињеница да одредба користи појам "може" који се уобичајено тумачи на негативан начин као "не мора". Уз то, одредба дефинише и услов - то право Република Србија има само уколико је штета проузрокована намерно. Уколико је стварни циљ ове одредбе да успостави механизам који ће утицати на одговорнији и савеснији рад судија тај механизам би морао да садржи аутоматизам по коме ће се штета надокнађивати увек. У том случају, много примеренија би била другачија дикција овог члана нпр. "исплаћени износ ће бити надокнађен од судије" или "судија ће Републици Србији надокнадити исплаћени износ". Простим преношењем сада важеће одредбе члана 6. став 2. у нови текст закона, а самим тим појма "може" законодавац је пропустио да</p>	<p>Према одредби, Државно правобранилаштво је дужно да пре покретања поступка за накнаду исплаћеног износа прибави мишљење Високог савета судства. О правном значају и последицама мишљења које је Високи савет дужан да да у закону нема ни речи.</p> <p>На основу тумачења одредбе и њене дикције може се закључити да у овом случају Високи савет има само саветодавну улогу а наведено мишљење нема моћ да спречи покретање парнице. Другим речима, независно од тога да ли је позитивно (подржава захтев Министарства) или негативно (оспорава захтев Министарства) мишљење представља само формални доказ да је процедура спроведена.</p> <p>Уколико је намера законодавца супротна, тј. постоји жеља да мишљење Високог савета судства добије већу правну снагу и спречи покретање парнице, онда је реч о неприменљивој одредби која се не може спровести због начина на који је формулисана. Тај њен недостатак озбиљно доводи у питање да ли је такав исход – спречавање покретања парнице у случају негативног мишљења Високог савета судства уопште могућ.</p> <p>С друге стране, релативно лако се може уочити да наведена формулација успоставља надлежност Министарства правде на начин који омогућава изузетке и злоупотребу у тумачењу због чега представља фактор ризика. Начин на који одредба креира механизам за накнаду штете ствара могућност да Министарство правде бира на који начин ће тумачити правни основ за вршење својих надлежности и ствара сумњу да ће то бити</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Овим чланом су прописани услови за покретање поступка против судије за накнаду исплаћеног новчаног износа на име накнаде штете.</p> <p>Да би се овај поступак могао покренути неопходно је да буду испуњена четири услова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да је одлуком Уставног суда или другог суда у Републици Србији, Европског суда за људска права или другог међународног суда, утврђено да су у току судског поступка повређени људска права и основне слободе и да је пресуда заснована на таквом кршењу или да је пресуда изостала због повреде права на суђење у разумном року. 2. Да је Република Србија на основу правноснажне судске одлуке, односно поравнања закљученог пред судом, исплатила накнаду штету. 3. Да је судија штету проузроковао намерно. 4. Да је Високог савета судства дао своје мишљење о вођењу поступка за накнаду штете против судије. <p>Ако су наведени услови испуњени предвиђено је да Република Србија може тражити накнаду исплаћеног износа од судије.</p> <p>Поступак се покреће од стране државног правобранилаштва на захтев министарства надлежног за правосуђе.</p> <p>Да ли ће се овај поступак за накнаду покренути, зависи од претходног мишљења Високог савета судства.</p> <p>Ова одредба не даје Министарству дискреционо право да процењује да ли ће захтевати или не од Државног правобранилаштва да покрене парнични поступак против судије. Ако су испуњени услови предвиђено овим чланом,</p>

<p>отклони фактор ризика који се, сагласно Методологији" огледа у употреби нејасне, непрецизне и двосмислене формулације. Употреба појма "може" намеће потребу за тумачењем када ће може значити "мора" а када сасвим супротно "не мора".</p> <p>На основу дикције одредбе могло би се закључити да након тога наступа горе поменути аутоматизам јер је Државно правобранилаштво дужно, без права да оспори захтев Министарства, да покрене парницу за накнаду штете. Међутим, наведени закључак се не може сматрати као недвосмислен.</p>	<p>оно које му највише одговара, без узимања у обзир других интереса и духа закона.</p> <p>Осим тога, на основу разматрања наведених ставова види се да чињеница наступања штете није довољна за активирање овог механизма. Поред наступања штете као објективног услова, закон предвиђа постојање још једног услова – намере. Проблем је међутим, што закон ништа одређеније не говори о каквој намери се ради. Полазна претпоставка је да право на рефундацију исплаћеног износа штете постоји само у вези са вршењем функције судије а не и са активностима које судија предузима мимо и ван тог оквира. То другим речима значи да је за покретање овог механизма неопходно да постоји одговарајућа судска пресуда којом је утврђена одговорност судије за извршење кривичног дела кршење закона од стране судије из члана 360. Кривичног законика. Поред тога, логика ствари налаже да таква пресуда буде правоснажна пре покретања поступка за накнаду штете.</p> <p>Уместо тога, став садржи формулацију "ако је штета проузрокована намерно" која представља фактор ризика који се огледа не само у употреби нејасних и недефинисаних појмова већ и успостављање надлежности на начин који омогућава изузетке и злоупотребу у тумачењу, као и прописивање неодређеног, нејасног или дискреционог основа за одлучивање. Надлежности успостављене на овај начин омогућавају изузетке и злоупотребу у тумачењу јер стварају могућност за њихово различито тумачење у различитим ситуацијама. Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање постоји зато што је изостало навођење основа/критеријума којима Министарство правде треба да се руководи у тим случајевима. Поред тога, овај став може да представља и</p>	<p>Министарство би требало да захтева покретање поступка против судије.</p> <p>Да ли ће поступак стварно и бити покренут зависи од претходног мишљења Савета. Савет може да да мишљење да поступак не треба водити против судије ако рецимо оцени да постоје објективне околности које онемогућавају ефикасно поступање судије или да је тешко доказати намеру код судије.</p> <p>Ако намера судије није утврђена правоснажном судском одлуком, она би се морала доказивати у парници за накнаду штете.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>Из пруженог одговора се не види правна природа мишљења које Високи савет судства даје јер је образложење контрадикторно разлозима које садржи. У другом делу одговора се наводи да <i>"Ако су наведени услови испуњени предвиђено је да Република Србија може тражити накнаду исплаћеног износа од судије ... Поступак се покреће од стране државног правобранилаштва ..."</i>. На основу те тврдње може се закључити да ће се поступак аутоматски покренути када наведени услови буду испуњени, чак и ако је нпр. мишљење Високог савета судства негативно. Томе противречи део одговора који следи одмах након раније изнетих тврдњи у коме се констатује да <i>"Да ли ће се овај поступак за накнаду покренути, зависи од претходног мишљења Високог савета судства"</i>. Идентична контрадикторност и заврзлама се понавља и у следећа два пасуса одговора <i>"Ова одредба не даје Министарству дискреционо право да процењује да ли ће захтевати или не од Државног правобранилаштва да покрене парнични</i></p>
---	---	--

		<p>фактор ризика који се састоји у прописивању непотпуног основа за настанак одговорности судија.</p> <p>Све наведено важи и у погледу става 3. овог члана.</p>		<p><i>поступак..."</i>, односно <i>"Да ли ће поступак стварно и бити покренут зависи од претходног мишљења Савета."</i> Чини се да ни само Министарство није у потпуности сигурно како треба да изгледа поступак за накнаду штете. Све наведено потврђује примедбу да одредба садржи фактор ризика од корупције који се огледа у најширег правног основа за дискреционо одлучивање. Због тога је неопходно наведену одредбу, као и сам поступак детаљније и прецизније уредити.</p>
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 16.</p> <p>Став 2. овог члана, који регулише време за које судија може бити удаљен са функције, прописује да Високи савет судства може да укине одлуку о удаљењу пре окончања поступка за утврђивање разлога за разрешење судије или окончања кривичног поступка..</p> <p>Поред тога, одредба потенцијално може да представља фактор ризика који се огледа у прописивању неодређеног, нејасног или дискреционог основа за одлучивање имајући у вид да не формулише (оквирно или прецизно) критеријуме и случајеве када Високи савет судства може донети наведену одлуку.</p> <p>Тиме он испуњава услове да буде сматран неоснованим (јер ничим није образложен нити објашњен) „законодавним вратима“ кроз која Високи савет судства може да избегне остваривање правила које служи да испуни легитимне циљеве и интересе.</p>	<p>На основу анализе овог члана тешко је закључити шта је стварни циљ ове одредбе. С друге стране, релативно лако се може уочити да начин на који је ова одредба формулисана није најбољи јер уноси правну несигурност у примену закона. Слично као и код претходног члана, видљиво је да и ова одредба садржи нејасан и непрецизан појам "може"</p> <p>Због тога што је избор могућих критеријума остављен отвореним постоји основ за широко дискреционо одлучивање у конкретном случају. Истовремено, овај став може, због тога што разлози за његово прописивање нису јасни, да представља и фактор ризика који се састоји у прописивању уопштеног изузетка од правила да се судија, у законом прецизно одређеним случајевима, обавезно удаљава са функције.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Могућност да Високи савет судства може укинути одлуку о удаљењу пре окончања поступка за утврђивање разлога за разрешење судије или окончања кривичног поступка, је предвиђена за ситуације кад престану да постоје стварни разлози за удаљење, иако још увек постоје за то формални разлози. Разлог за ову одредбу је спречавање трајања неоправданог удаљења, услед искључиво формалних разлога, мада су стварни разлози престали да постоје.</p> <p>Примери за постојање формалних разлога за удаљење може бити наступање застареле или одустанак тужиоца од кривичног гоњења, када суд још увек није донео одлуку о окончању кривичног поступка.</p> <p>Слично је и са поступком за утврђивање разлога за разрешење судије, који може бити формално у току мада је јасно да разлог за разрешење више не постоји. Обзиром да је за одлуку у поступку за разрешење потребна већина од 8 гласова чланова Савета, коју је некад тешко обезбедити, Савету је остављена могућност да пре окончања поступка за разрешење већином од 6 гласова донесе одлуку о престанку удаљења када за то не постоје стварни разлози.</p>

У стварности није тешко замислити случајеве у којима заинтересовани субјекти на различите начине мотивишу чланове Високог савета судства да искористе неоправдано дискреционо овлашћење да примени одступање од правила.

Коментар разлога за одбацавање:

Одговор ствара додатну забринутост из више разлога. Пре свега, он потврђује изнету примедбу да одредба прописује неодређен и нејасан дискрециони основ за одлучивање, имајући у виду да не формулише (оквирно или прецизно) критеријуме и случајеве када Високи савет судства може донети наведену одлуку. Штавише, у одговору се као образложење наводи управо оно што је препоручено као решење за уочени недостатак – да се у складу са правном традицијом и праксом пропише, широко и општеприхваћена, формулација *"кад престану да постоје стварни разлози за удаљење"*. Такође, наведени недостатак је могуће отклонити и прописивањем конкретних и тачно одређених ставова, као што је нпр. онај који се наводи у одговору *"одустанак тужиоца од кривичног гоњења, када суд још увек није донео одлуку о окончању кривичног поступка"*. Из одговора се, међутим, не види из којих разлога то није учињено ако је, а из одговора се види да јесте, било познато законодавцу већ се он определио за одредбу која захтева тумачење онога ко ће је примењивати. Далеко већу забринутост изазива део одговора који није оспораван упућеним примедбама али је постао видљив на основу пруженог одговора. Он се састоји у могућности Високог савета судства да са мањим бројем чланова, односно мањом већином донесе дискрециону одлуку о престанку удаљења *"већином од 6 гласова донесе одлуку о престанку удаљења када за то не постоје стварни разлози"* јер је *"за одлуку у поступку за разрешење потребна већина од 8 гласова чланова Савета, коју је некад тешко обезбедити"*.

Члан 25.
Овај члан, који носи назив "Одступања", у ставу 2. таксативно наводи разлоге због којих се судији може одузети предмет, односно одступити од расподеле предмета случајем на основу годишње расподеле послова у суду. Начелно, такав приступ заслужује сваку похвалу. Међутим, поново су номотехнички пропусти заслужни за то што овај члан заслужује примедбе него похвале. Међу набројаним разлозима, за потребе ове анализе, пажњу заслужују два: **"предмети који су хитни по својој суштини"** и **"у другим случајевима предвиђеним законом"**. Нажалост, закон не садржи ниједну одредбу која би прецизно (прописивањем критеријума) или оквирно (илустрацијом неколико карактеристичних случајева) дефинисала шта законодавац сматра под наведеном синтагмом.

Када је реч о последње наведеном разлогу за одступање од расподеле предмета случајем - "у другим случајевима предвиђеним законом", он због тога што на нејасан, непрецизан и начин подложен различитим тумачењима упућује на одредбе других прописа представља фактор ризика који се огледа у мањкавој одредби о упућивању. На овај начин формулисан он постаје равноправни члан бројне породице коју чини изрази као што су: „у складу

Тим пре што се за судске предмете убичајено и колоквијално користе неке друге квалификације – сложени и једноставни, тешки насупрот лаких, са већим или мањим бројем странака, обимном или малом документацијом и сл. Може се само претпоставити да није реч о предметима где се, због пропуштања рокова и евентуалног наступања штете, захтева хитност у поступању (мада је и та квалификација погрешно формулисана као "предмет који је хитан по закону"). Због тога ова синтагма омогућава појаву различитих тумачења у ситуацији када се због остваривања права на приступ правди очекује јединствена и једнака примена прописа. Осим тога, заинтересоване стране у конкретним предметима могу наведени став искористити да на незаконит начин нпр. утицајем или давањем мита омогуће или олакшају заштиту својих права и остваривање интереса. Због свега наведеног ова синтагма може да представља фактор ризика који се огледа у употреби недефинисаних појмова. Истовремено, због одсуства било каквих критеријума за утврђивање правог значења ове синтагме она може представљати и фактор ризика који се састоји у прописивању неодређеног, нејасног или дискреционог основа за одлучивање.

Није
прихваћен

Став 2. предвиђа да у складу са Судским пословником, судији може бити одузет предмет: ако је због његовог дужег одсуства потребно поступити по предмету који је хитан по закону или по својој суштини, ако је угрожено ефикасно функционисање суда, ако је судији правноснажно изречена дисциплинска санкција због дисциплинског прекршаја неоправдано одуговлачење поступка, као и у другим случајевима предвиђеним законом. Распоред послова и распоред предмета у детаљно уређено Судским пословником.

Члан 50. пословника регулисано је да се хитним предметом у смислу одредаба овог пословника сматра се предмет у коме је посебним законом одређено хитно поступање (притвор, поступци према малолетницима, кривични поступци у којима се малолетник појављује у својству оштећеног, прекршајни поступци код којих је прописана могућност извршења осуђујуће пресуде пре правноснажности, привремене мере, извршење, брачни и породични спорови, спорови у вези са јавним информисањем, стечајни поступак, сметање државине, издржавање малолетне деце, радни спорови, изборни спорови, и сл.).

Члан 54 ст. 1 предвиђа да председник суда може на основу посебне одлуке одступити од редоследа распоређивања предмета због оправдане спречености судије да поступа. Као примери су наведени привремена спреченост за рад, одсуство у складу са посебним прописима и сл.. Из ове одредбе произилази да се о одступању доноси посебна одлука у којој мора да буде наведен разлог за одступање, односно разлог из кога се сматра да је судија оправдано спречен да поступа . Како је наведено, то може бити само

	<p>са важећим законима,“ „по закону“, „на уобичајени начин“, „у складу са правним прописима у тој области“.</p>			<p>неки од случајева предвиђених законом, чиме је спречена произвољност у одлучивању.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>Ни на основу одговора није могуће закључити шта законодавац сматра под изразом "предмети који су хитни по својој суштини". Штавише, образложење потврђује изнету примедбу да је реч о фактору ризика од корупције који се састоји у употреби недефинисаних појмова, односно са становишта онога ко ће је примењивати у прописивању неодређеног, нејасног или дискреционог основа за одлучивање. Пре свега због тога што се одговор исцрпљује у навођењу одредби подзаконског акта које се тичу предмета који су хитни по закону (тачније, где је хитно поступање прописано законом), без осврта на примедбу да је споран израз "предмети хитни по својој суштини". Када је реч о друго наведеном изразу тј. "предмети хитни по закону" на основу одговора се може закључити да Министарство и несвесно истиче примедбу, која иницијално није била упућена, да одредбу одликује још један фактор ризика који се огледа у мањкавој одредби о упућивању јер одредба не садржи одредницу да ће се као предмет хитан по закону сматрати онај који је као такав дефинисан Судским пословником</p>
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 30. Став 1. овог члана нормира ново правно средство које судије могу да користе за заштиту своје независности и непристрасности у поступању. На основу њега, судија може поднети захтев за заштиту од непримереног утицаја Високом савету судства.</p>	<p>Због тога што овај израз, који нема уобичајено, широко распрострањено и јединствено значење, нигде није појашњен у закону, предложено решење може да представља фактор ризика од корупције који Методологија препознаје као употребу недефинисаних појмова који су подложни дискреционом одлучивању и тумачењу у складу са интересима онога ко је примењује. Као</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Не постоји дефиниција непримереног утицаја, обзиром да је због мноштва различитих облика и интензитета испољавања, мотива због којих се чини и субјеката који га чине, врло тешко дати свеобухватну и прецизну дефиницију овог појма. У том смислу не постоје јасна упоредноправна решења, која би могла бити коришћена као пример.</p>

<p>Међутим, начин на који је ова одредба прописана садржи најмање <u>два фактора ризика од корупције</u>. Сагласно овој одредби, судија може посегнути за овим правним средством ако сматра да се на њега врши "непримерен" утицај. Истовремено, наведени став, као ни друге одредбе закона, не дефинише нити прецизира у чему се састоји непримереност неког утицаја. Имајући у виду да законодавац не користи израз "недозвољени" може се само претпоставити да је реч о утицају који је суштински другачији од утицаја чије је вршење забрањено одређеном правном нормом. Због тога се намеће <u>потреба да се направи јасна разлика између примереног и непримереног утицаја</u> тако што ће се они оквирно (илустрацијом карактеристичних случајева) или ближе дефинисати (прецизним навођењем критеријума). Са становишта Високог савета судства, који је адресиран као орган јавне власти коме се наведени захтев подноси, исти разлози могу да представљају фактор ризика који се огледа у прописивању неодређеног, нејасног или дискреционог основа за одлучивање. Услед изостанка било каквог критеријума за процењивање да ли је неки утицај примерен или не <u>створен је правни основ за Високи савет судства да у сваком конкретном случају процењује да ли постоји непримерен утицај на рад судије</u>. Будући да одредба не упућује да се</p>	<p>такав, он омогућава појаву различитих тумачења, од којих нека могу бити коруптивна, упркос томе што решавања једног овако осетљивог питања захтева примену јединствених мерила и критеријума. Будући да одредба не упућује да се интерним актом Високог савета судства могу прописати критеријуми за процену да ли је неки утицај примерен или не, у конкретном случају реч је о потпуној отворености за дискреционо одлучивање. С друге стране, став 2. представља пример упућујуће норме која предвиђа да ће се начин подношења захтева и поступак по захтеву за заштиту од непримереног утицаја прописати актом Високог савета судства. Фактор ризика огледа се пре свега у чињеници да је реч о питању које по природи ствари треба да представља законску материју те пребацивање његовог регулесања на подзаконски акт може да представља недовољну транспарентност поступка. Према уобичајеној пракси, основне законске одредбе могу и треба да се додатно разраде и прецизирају подзаконским актом али он не може бити једини и искључиви правни основ за спровођење поступка поводом поднетог захтева. Због тога ова одредба може да представља фактор ризика - недовољна транспарентност органа јавне власти. Осим тога, видљиво је да овај став помиње тачно одређени механизма за заштиту независности и непристрасности судија али задатак његовог ближег регулесања пребацује на Високи савет судства који је истовремено орган јавне власти овлашћен за његову непосредну примену. Наведена особина је једна од основних одлика фактора ризика које Методологија дефинише као непостојећи или нејасни управни поступци. У свим случајевима постојања тог</p>	<p>Из ових разлога остављено је да чланови Савета у сваком конкретном случају процењује да ли се ради о непримереном утицају или не. У овој процени Савет се мора ослонити на релевантне међународне стандарде који врло широко дефинишу овај појам. Тако, У Експланаторном меморандуму (коментарима) уз Препоруку 19 (2000) Комитета министара Савета Европе утврђује се да „недозвољен утицај” означава мешање „у случајевима који нису прописани законом”, а који потиче од „било ког другог надлежног органа, свеједно да ли извршног или законодавног, као и од економских снага, локалних власти и политичких актера”. Са друге стране, није увек јасна равнотежа, између потребе да се судски поступак заштити од мешања и притисака, били они политички, медијски или из других извора, и потребе за отвореним дискусијама – у јавном животу и у слободним медијима – о темама које су од општег интереса”. Постоји легитимни интерес јавности да буде упућена у рад судова и судови треба да буду што је више могуће транспарентни. Улога медија је суштински важна у пружању информација јавности о улози и активностима судова. (ЦЦЈЕ Мишљење бр. 1.; Мишљење бр. 7 (2005) о правосуђу и друштву, став 33). Са овим међународним стандардима је усклађена садржина члана 8 ЗоУС, који за забрањује непримерени утицај на судију у вршењу судијске функције, нарочито сваки облик претње и принуде према судији, коришћење јавног положаја, медија и јавног иступања, којима се утиче на ток и исход судског поступка.</p>
---	--	--

	<p>интерним актом Високог савета судства могу прописати критеријуми за процену да ли је неки утицај примерен или не, у конкретном случају реч је о потпуној отворености за дискреционо одлучивање.</p>	<p>фактора ризика постоји опасан простор за дискреционо овлашћење, у смислу импровизације процедуралних правила.</p>	<p>Ставом 2 је прецизирано да се под непримереним утицајем не може се сматрати коришћење законом прописаних права учесника у судском поступку, извештавање о раду суда и коментарисање судских поступака који су у току или судских одлука, у складу са прописима који уређују јавно информисање, као ни стручно анализирање правоснажно окончаних судских поступака и правоснажних судских одлука.</p> <p>Пословником ВСС је детаљно уређен поступак по захтеву за заштиту од непримереног утицаја. Није основана примедба да по природи ствари поступање по захтеву треба да представља законску материју. Управо супротно, закон предвиђа правно средство, док се поступак по том правном средству, у смислу његове даље разраде и примене, уређује подзаконским актом. Ове одредбе предвиђају и поступање постављеног члана савета, овлашћеном да поступа по захтеву за заштиту. Из годишњег извештаја о раду овлашћеног члана савета може се видети да су ове одредбе већ добиле своју потврду сврсисходности у практичној примени.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>Образложење не нуди одговор на примедбу да одредба садржи фактор ризика од корупције који се састоји у употреби нејасних и недефинисаних појмова који немају уобичајено значење. Управо супротно, у делу одговора се то изричито понавља " У том смислу не постоје јасна упоредноправна решења, која би могла бити коришћена као пример" али у сасвим другом контексту, као оправдање зашто дефиниција није дата. Осим тога, документни који се као оправдање зашто је непотребно законом прописати мерила и</p>
--	--	--	--

				критеријуме шта је неприрени утицај не могу да пруже одговор на изнету примедбу будући да су и сами општи и недовољно прецизни, тј. неподесни за непосредну примену. Другим речима, и они, као и оспорена формулацију, захтевају тумачење онога ко их примењује што додатно потврђује примедбу да је реч о фактору ризика од корупције који се, са становишта онога ко ће примењивати одредбу, огледа у прописивању најширег могућег основа за дискреционо одлучивање. Чини се да Министарство не види никакав проблем у томе, будући да у одговору и само наводи да је <i>"Из ових разлога остављено је да чланови Савета у сваком конкретном случају процењује да ли се ради о непримереном утицају или не."</i> . На крају, чини се да је Министарству позната подела која до сада није постојала у правној теорији и пракси, а која може довести до интензивне законодавне делатности усмерене на то да у великом броју закона буду исправљени више година присутни недостаци, а по којој <i>"закон предвиђа правно средство , док се поступак по том правном средству , у смислу његове даље разраде и примене, уређује подзаконским актом"</i> .
<i>Транспарентност Србија</i>	Члан 31 Овај члан на нешто другачији начин уређују сукоб интереса у односу на решења које важећи Закон о спречавању корупције предвиђа за све јавне функционере, укључујући и судије. Наиме, уколико буде усвојен у облику који је предложен, њиме ће бити знатно смањен број јавних функција које су неспојиве са функцијом судије. Приликом набрајања функција које су неспојиве	С друге стране, он познаје две функције које не постоје у важећем Закону о спречавању корупције. Прва од њих је чланство у Управном одбору и Програмском савету Правосудне академије. Штавише, овај члан прописује да судија наведену функцију може обављати, не у складу са овим законом или Законом о спречавању корупције, већ у складу са Законом о Правосудној академији. Осим тога, овај члан дозвољава судији да буде и члан тела за проверу стручности, коју судија може обављати без сагласности и уз накнаду. Све наведено може да представља, према	Није прихваћен	Ова одредба је у складу са чланом 148. став 3. Устава, који каже да се Законом уређује које су функције, послови или приватни интереси неспојиви са функцијом судије и судије поротника. Овим чланом се уређује однос друге функције, посла или приватног интереса са судијском функцијом , како би се обезбедила самосталност и независност ове функције. Законом је предвиђен и Поступак одлучивања о неспојивости (Члан 32.), којим је предвиђено да Високи савет судства покреће и води поступак

<p>са функцијом судије – " на функцији у другом органу Републике Србије, органу аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, градске општине или јавној служби," <u>изостављене су функције у установама, јавним предузећима и другим правним лицима чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или градска општина које предвиђа члан 2*. став 1. тачке 2), 3) и 4) Закона о спречавању корупције.</u> Слично томе, наведени члан сужава обим примене важећег члана 46. Закона о спречавању корупције. За разлику од тог члана који изричито предвиђа да се јавни функционер, укључујући и судије, може бавити, ван радног времена и уз накнаду, хуманитарном и спортском делатношћу, овај члан дозвољава само да се судије, ван радног времена, без посебног одобрења могу бавити наставном, научном (што је другачије у односу сада важећи научноистраживачки рад) и уметничком делатношћу уз накнаду. Штавише, он не садржи тј. у њему је <u>изостављен корективни механизам који се огледа у изричитом прописивању услова под којима се те функције могу обављати - ако се тиме не угрожава непристрасно вршење и углед јавне функције.</u> Поред тога, овим чланом регулисана је забрана политичког деловања судија. Нажалост, то је учињено једноставним</p>	<p>Методологији, фактор ризика – сукоб норми, и то екстерни сукоб норми, нарочито имајући у виду одредба члана 33 који садржи упућујућу норму да је "судија је јавни функционер у смислу закона који уређује спречавање корупције и подлежу обавезама за јавне функционере које су утврђене тим законом".</p>	<p>одлучивања о неспојивости судијске функције са другом функцијом, послом или приватним интересом у складу са актом Високог савета судства. Обављање друге функције, посла или приватног интереса који су неспојиви са судијском функцијом је дисциплински прекршај , који спада у групу тежих прекршаја (члан 98 ЗоС), који може бити разлог за разрешење. Овај члан треба посматрати одвојено и независно од Закону о спречавању корупције, обзиром да има посебан објекат заштите, да се на њега примењује посебан поступак утврђивања постојања неспојивости, као и орган који покреће и вод поступак и у њему одлучује. Такође је прописана и санкција за његово непоштовање. Овом одредбом се не дерогирају одредбе Закона о спречавању корупције, нити се њиме умањују или мењају обавезе које судије као јавни функционери имају према овом закону. То је јасно апострофирано Чланом 33. „Судија је јавни функционер у смислу закона који уређује спречавање корупције и подлежу обавезама за јавне функционере које су утврђене тим законом.“ Тзв. Корективна одредба је садржана у ст. 3. и 4.: Са судијском функцијом неспојиви су и друга функција, посао или приватни интерес који су супротни достојанству, односно нарушавају углед и независност судије. Етички одбор, одлучује који је посао или приватни интерес у супротности са достојанством и независности судије и штетни по углед судијске функције, на основу Етичког кодекса. Члан 148. став 4. Устава забрањује политичко деловање судија.</p>
---	---	---

прописивањем одредбе која и сада постоји у Закону о судијама а нема своје упориште у Уставу Републике Србије. Према одредби члана 31. став судији је забрањено чланство у политичким странкама (идентично као у Уставу) подједнако као и политичко деловање (што Устав не прописује). Штавише, ова последња забрана је формулисана на начин који може представљати фактор ризика од корупције јер користи уопштен израз који нема уобичајено, широко распрострањено и јединствено значење. Имајући у виду да израз није појашњен како у овом члану тако ни у другим члановима закона ова одредба се може, сагласно Методологији, сматрати фактором ризика од корупције који се огледа у употреби недефинисаних појмова. Као таква, ова одредба представља плодно тло за појаву различитог тумачења од којих нека могу представљати награду (када се изразито политичко деловање појединих судија "не види", игнорише или аболира) а нека савршени механизам за кажњавање (када се неке активности судије које немају политички карактер оцене као политичко деловање на други начин). Истовремено, са становишта основних људских права гарантованих ратификованим међународним уговорима, ова одредба може представљати фактор ризика који се огледа у неоправданом ограничавању људских права. Очигледно је да се

Коментар разлога за одбацивање:

Одговор је контрадикторан разлозима које садржи и логички није одржив. Након тврдње да "Овај члан треба посматрати одвојено и независно од Закону о спречавању корупције, обзиром да има посебан објекат заштите, да се на њега примењује посебан поступак утврђивања постојања неспојивости, као и орган који покрене и вод поступак и у њему одлучује..." у образложењу се истиче да се "Овом одредбом не дерогирају одредбе Закона о спречавању корупције, нити се њиме умањују или мењају обавезе које носиоци јавнотужилачке функције као јавни функционери имају према овом закону." У образложењу се не даје одговор на примедбу да наведена формулације представља фактор ризика од корупције – спољни тј. екстерни сукоб норми. Напротив, та примедба се само потврђује понављањем да члан 33. Нацрта закона прописује да је „судија је јавни функционер у смислу закона који уређује спречавање корупције и подлеже обавезама за јавне функционере које су утврђене тим законом.“

	<p>овом одредбом умањује могућности за неометано остваривање два основна индивидуална права свих лица – слобода мишљења и изражавања. Формулација ове одредбе намеће дилему да ли је реч о мери која је потребна у демократском друштву због националне безбедности, јавне безбедности, економског благостања у земљи, заштите реда и мира и превенције криминала, заштите здравља и морала или заштите других права и слобода. Штавише, тиме се одступа од две основне идеје. Прве, да је потребно забранити оно ангажовање судија које их излаже различитим коруптивним утицајима, између осталог и политичким утицајима на вршење судијске функције. И друге, иако погрешно пројектоване јер не постиже жељени циљ, да се због тога изричито ограничава слобода удруживања, конкретно политичког удруживања.</p>			
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 33. Овај члан изричито предвиђа примену Закона о спречавању корупције на судије тиме што прописује да је судија јавни функционер који подлеже обавезама за јавне функционере које су утврђене тим законом. Проблем се, међутим, састоји у томе што начин на који је формулисана одредба уводи дуализам правних режима који се могу примењивати на судије због чега представља фактор ризика који се састоји у прописивању сукобљених одредби. Последица тога може бити</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Видети одговор на коментар члана 31. <i>Коментар разлога за одбацавање:</i> Одговор је контрадикторан разлозима које садржи и логички није одржив. Након тврдње да "Овај члан треба посматрати одвојено и независно од Закону о спречавању корупције, обзиром да има посебан објекат заштите, да се на њега примењује посебан поступак утврђивања постојања неспојивости, као и орган који покреће и вод поступак и у њему одлучује..." у образложењу се истиче да се "Овом одредбом не дерогирају одредбе Закона о</p>

	нпр. да ће, у случају усвајања у овом облику, на судије бити могуће применити како одредбе Закона о спречавању корупције које прописују неспојивост функција тако и одредбе овог закона које на другачији начин регулишу то питање.			<i>спречавању корупције, нити се њиме умањују или мењају обавезе које носиоци јавнотужилачке функције као јавни функционери имају према овом закону." У образложењу се не даје одговор на примедбу да наведена формулације представља фактор ризика од корупције – спољни тј. екстерни сукоб норми. Напротив, та примедба се само потврђује понављањем да члан 73. Нацрта закона прописије да је „носилац јавнотужилачке функције јавни функционер у смислу закона који уређује спречавање корупције и подлеже обавезама за јавне функционере које су утврђене тим законом.“</i>
<i>Транспарентност Србија</i>	Члан 50. У ставу 6. овај члан предвиђа да ће показатеље за оцену стручности, оспособљености и достојности прописати Високи савет судства. Такав приступ је проблематичан из више разлога. Реч је о питањима која се сматрају најважнијим предусловима за остваривање независности и непристрасности правосуђа. Због тога би њихово регулисање, макар уопштено и оквирно, требало да буде материја закона а не подзаконског акта.		Није прихваћен	Члан 50. Нацрта закона регулише остале услови за избор судије, као што су стручност, оспособљеност и достојност. Члан објашњава шта се подразумева под овим појмовима и одређује да показатеље за оцену стручности, оспособљености и достојности прописује Високи савет судства, у складу са законом. Нема посебног разлога да ови показатељи буду регулисани законом. Они ће свакако бити прописани актом Савета и као такви јавно доступни. Упитању је општи акт Савета, , који се у складу са чланом 22 ЗовСС објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страници Савета. <i>Коментар разлога за одбацивање:</i> У образложењу се не даје одговор на примедбу да нису дефинисани критеријуми, документи и чињенице на основу којих ће се проверавати достојност кандидата за избор судије. Навођење члана 50. који прописује услове за избор судије,

				<p>као што су стручност, оспособљеност и достојност и објашњава шта се подразумева под овим појмовима и одређује да показатеље за оцену стручности, оспособљености и достојности прописује Високи савет судства додатно појачава забринутост да је реч о фактору ризика од корупције који се огледа у правној празнини и широко прописаном основу за дискреционо одлучивање у ситуацији "када је каталог критеријума остао отворен". Штавише, прописивање критеријума и мерила од стране органа који ће их примењивати, као што је Високи савет судства представља један од најчешћих конкретних примера тог фактора ризика које наводи Методлогија за процену ризика од корупције у прописима.</p>
<p>Предраг Димитријевић, судија Прекршајног апелационог суда</p>	<p>Предлог да се коефицијент за обрачун плата судија Прекршајног апелационог суда одређује на 4, уместо досадашње 3,5, а за судије прекршајних судова са 2,5 на 3</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>У овом тренутку после консултација са Министарством финансија, није могуће предвидети другачије решење. О наведеном су представници Удружења судија прекршајних судова Републике Србије, али и сви заинтересовани који су узели учешће и на округлим столовима организованим у оквиру презентација радних верзија предметних закона и на самим скуповима одржаним у оквиру програма јавне расправе, обавештени.</p>
<p>Предраг Димитријевић, судија Прекршајног апелационог суда</p>	<p>Предлог да се у члану 5. прецизније одреде коефицијенти пензија судија</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Предлог није прихваћен из разлога што је питање пензија искључива материја Закона о пензијском и инвалидском осигурању (члан 2 ст. 1), који је системског карактера.</p>

Предраг Димитријевић, судија Прекршајног апелационог суда	Предлог да се у члан 2. поред Устава, међународних правних аката, позитивних прописа РС суди и по основу устаљене судске праксе по одређеним предметима		Није прихваћен	Не може се прихвати предлог будући да је Уставом РС изричито прописано да је судија независан и суди на основу Устава, потврђених међународних уговора, закона, општеприхваћених правила међународног права и других општих аката, донетих у складу са законом.
Предраг Димитријевић, судија Прекршајног апелационог суда	Предлог да се старосна граница од 67. година за одлазак у пензију изједначи за све судије са судијама Врховног касационог суда		Није прихваћен	Потребно је направити изузетке будући да судије Врховног касационог суда одлучују о најсложенијим правним питањима. Реч је о судијама са највећим радним искуством и стручношћу па би се без прописивања овог изузетка довела у питање могућност да се Врховни суд благовремено попуни судијама који такво искуство и стручност поседују. За највеће искуство потребно је имати године живота и године искуства у раду, те због тога ова одредба свакако није дискриминативног карактера.
Предраг Димитријевић, судија Прекршајног апелационог суда	Код поступака надзора првостепених судова и подношења извештаја министарству, ВСС и Врховном касационом суду нејасно је ко ће поднети евентуалну дисциплинску пријаву за констатовану повреду радне обавезе		Није прихваћен	Иницирање дисциплинског поступка ће поднети орган који је констатовао повреду радних обавеза док ће саму дисциплинску пријаву поднети дисциплински тужилац. Нацртом закона о судијама прецизно су прописани дисциплински органи, подношење дисциплинске пријаве као и предлог за вођење дисциплинског поступка односно свих питања која су везана за дисциплински поступак.
Предраг Димитријевић,	Чл. 110. и 111. је нејасно да ли бирани председници судова по ранијем		Није прихваћен	Разлог таквог законског решења је да би се обезбедио континуитет рада суда.

судија Прекршајног апелационог суда	Закону, настављају са радом као председници судова до краја постојећег мандата, а након истека тог мандата настављају са радом и по новом Закону о судијама.			
Удружење судија прекршајних судова	Питање се односи на плате и пензије судија, односно зашто овим законом нису одређене и пензије судија.	Нејасно је зашто овим законом поред плате судије није одређена и пензија судије, јер се управо овим, а не другим законима, гарантује материјална независност у складу са достојанством и степеном одговорности судије, односно бившег судије. У противном, ова одредба остаје као празна прокламација у односу на пензије судија. Није добро решење ако се део права и обавеза судија решава једним законом а део другим. Гарант судијске независности јесте и његова пензија која би требало да буде у висини 80% основне плате судије суда у коме је обављао судијску функцију најман,е пет година пре пензионисања. Из наведеног разлога, предлог .је да овај члан гласи: Члан 5 мења се и гласи: Члан 5. „Судија има право на плату и пензију у складу са достојанством и степеном одговорности судије. Износ плате и пензије судије гарантује његову независност и материјалну сигурност. Плата и пензија судије уређује се овим законом. Пензија судије утврђује се у висини 80% основне плате судије суда у коме је обављао судијску функцију најмање пет година пре пензионисања“	Није прихваћен	Предлог није прихваћен из разлога што је питање пензија искључива материја Закона о пензијском и инвалидском осигурању (члан 2. став 1), који је системског карактера.
Удружење судија прекршајних судова	Члан 7. у ставу 2. „Ако је Република Србија на основу правноснажне судске одлуке, односно поравнања закљученог пред судом, исплатила		Није прихваћен	Видети одговор на коментар Адвокатске коморе Србије за исти члан.

	штету из става 1. овог члана, може тражити од судије накнаду исплаћеног новчаног износа, ако је штета проузрокована намерно." требало би допунити са „или очигледним немаром судије“.			
Удружење судија прекршајних судова	У члану 10. Право на стручно усавршавање и обуку, да ли Правосудна академија и даље треба да буде задужена за обуку судија јер је ово законско решење другачије од тренутно важећег закона		Није прихваћен	Судија има право и обавезу на стручно усавршавање и обуку о трошку Републике Србије, у складу са посебним законом. У складу са важећим Законом о Правосудној академији, Правосудна Академија је институција која је једино надлежна за стручно усавршавање судија.
Удружење судија прекршајних судова	У члану 34. који је основ да се Законом предложи да рад судије и председника суда подлеже редовном вредновању, осим судије и председника Врховног суда и судије који је навршио 60 година живота, а да се рад судије који је навршио 60 година живота вреднује на лични захтев судије или на предлог председника суда. Ову одредбу морамо сагледати у светлу чињенице који је број носилаца судијске функције који су навршили 60 година живота и како ће се то одразити на квалитет рада суда и посебно на право грађана на суђење у разумном		Није прихваћен	Рад судије и председника суда подлеже редовном вредновању, сваких пет година, осим судије и председника Врховног суда и судије који је навршио 60 година живота. Разлог је у чињеници да судије који наврше 60 година живота имају иза себе више десетина година искуства у раду, као и да је њихов рад вреднован више пута у каријери. Њихов рад се такође може вредновати на лични захтев судије или на предлог председника суда. Сврха вредновања рада је процена, одржавање и унапређење квалитета рада, уз поштовање независности судије, у циљу јачања поверења јавности у рад судије и суда.
Удружење судија прекршајних судова	Члану 37. додати члан 37а који гласи: Судија који врши судијску функцију дуже од петнаест година и чији рад је вреднован оценом “изузетно успешно обавља судијску функцију” остварује право на плату у висини непосредно више платке груде у односу на суд у коме врши судијску функцију		Није прихваћен	Предлог није прихватљив из разлога јер не би требало правити дискриминацију судије са дужим радним искуством у односу на судије са мањим радним искуством. Плате групе су искључиво одређене према врсти суда у коме судија суди, а само вредновање рада представља основ за даље напредовање.
Удружење судија	Члан 41. У погледу основице за обрачун плата да иста може бити		Није прихваћен	У овом тренутку после консултација са Министарством финансија, није могуће

прекршајних судова	одређена у износу мањем од просечне нето зараде запосленог у Републици Србији, према последњем објављеном податку органа надлежног за послове статистике, а пре утврђивања предлога буџета за наредну годину.			предвидети другачије решење. О наведеном су представници Удружења судија прекршајних судова Републике Србије, али и сви заинтересовани који су узели учешће и на округлим столовима организованим у оквиру презентација радних верзија предметних закона и на самим скуповима одржаним у оквиру програма јавне расправе, обавештени.
Удружење судија прекршајних судова	Члан 42. предложено је да висину плата судије прекршајног суда потребно изједначити са висином плата судија основних судова, због чега је потребно да се сврстају у исту платну групу.		Није прихваћен	У овом тренутку после консултација са Министарством финансија, није могуће предвидети другачије решење. О наведеном су представници Удружења судија прекршајних судова Републике Србије, али и сви заинтересовани који су узели учешће и на округлим столовима организованим у оквиру презентација радних верзија предметних закона и на самим скуповима одржаним у оквиру програма јавне расправе, обавештени.
Удружење судија прекршајних судова	Члан 46. који се односи на увећање основне плате судије не треба као једини елемент да има број непопуњених судијских места јер би оваквим законским решењем велики судови били у неповољнијем положају у односу на судове са мањим бројем судија.		Није прихваћен	Није прихватљив из разлога што није потребно прецизирање које се предлаже јер повећан прилив предмета свакако већ представља повећан обим посла. Поред тога, предлог није прихватљив ни из разлога што измењеним чланом 46. нису обухваћене одредбе које се односе на надлежност за доношење одлуке о увећању плате, односно одредбу о увећања плате за заменика председника суда.
Удружење судија прекршајних судова	После положеног правосудног испита потребно је радио искуство у правној струци: 1) три године за судију основног суда и судију прекршајног суда; 2) шест година за судију вишег суда, привредног суда и Прекршајног апелационог суда; 3) десет година за судију апелационог суда, Приврсног апелационог суда и Управног суда;		Није прихваћен	Предлог није прихватљив имајући у виду стварну надлежност судова, природу посла и сложености материје, те није потребно повећање радног искуства након положеног правосудног испита за судије прекршајних судова

	4) дванаест година за судију Врховног суда.“			
Удружење судија прекршајних судова	Предлог за измену члана 78 којим је нужно предвидети могућност поновног избора председника суда у још једном мандату		Није прихваћен	Предлог није прахватљив. Председник суда бира се на пет година без могућности поновног избора за председника истог суд из разлога јер би довело да се као председник суда углавном бави пословима руковођења и управљања, што би свакако створило и проблеме око вредновања његовог рада, као и даљег напредовања. Осим тога, период од 5 година је довољан да неко стекне сва потребна знања и вештине које су неопходне за руковођење, као и да се истакне као руководилац. Исто тако, треба омогућити и другим судијама да буду председници суда, а да се истовремено избегне могућност “професионализације” неког лица само као председника суда.
Удружење судија прекршајних судова	У члану 10. Право на стручно усавршавање и обуку, да ли Правосудна академија и даље треба да буде задужена за обуку судија јер је ово законско решење другачије од тренутно важећег закона		Није прихваћен	Судија има право и обавезу на стручно усавршавање и обуку о трошку Републике Србије, у складу са посебним законом. У складу са важећим законом о Правосудној Академији, Правосудна Академија је институција која је једино надлежна за стручно усавршавање судија
Удружење судија прекршајних судова	У члану 34. који је основ да се Законом предложи да рад судије и председника суда подлеже редовном вредновању, осим судије и председника Врховног суда и судије који је навршио 60 година живота, а да се рад судије који је навршио 60 година живота вреднује на лични захтев судије или на предлог председника суда. Ову одредбу морамо сагледати у светлу чињенице који је број носилаца судијске функције који су навршили 60 година		Није прихваћен	Рад судије и председника суда подлеже редовном вредновању, сваких пет година, осим судије и председника Врховног суда и судије који је навршио 60 година живота. Разлог је у чињеници да судије који наврше 60 година живота имају иза себе више десетина година искуства у раду, као и да је њихов рад вреднован више пута у каријери. Њихов рад се такође може вредновати на лични захтев судије или на предлог председника суда. Сврха вредновања рада је процена, одржавање и унапређење квалитета рада, уз поштовање независности судије, у циљу јачања поверења јавности у рад судије и суда.

	живота и како ће се то одразити на квалитет рада суда и посебно на право грађана на суђење у разумном			
Удружење судија прекршајних судова	Члану 37. додати члан 37а који гласи: Судија који врши судијску функцију дуже од петнаест година и чији рад је вреднован оценом “изузетно успешно обавља судијску функцију” остварује право на плату у висини непосредно више платке груде у односу на суд у коме врши судијску функцију		Није прихваћен	Предлог није прихваћен из разлога јер не би требало правити дискриминацију судије са дужим радним искуством у односу на судије са мањим радним искуством. Плате групе су искључиво одређене према врсти суда у коме судија суди, а само вредновање рада представља основ за даље напредовање.
Друштво судија Србије	„да буде унета конкретна гаранција за реализацију прокламованог принципа да је плата судија гаранција независности судија, без које се не може обезбедити квалитетна основа за избор судија, нарочито приликом Србија, предстојеће највеће генерацијске смене у историји српског судства, прописивањем да: основица судијске зараде не може бити мања од просечне нето зараде запосленог у Републици Србији према последњем објављеном податку органа надлежног за послове статистике пре усвајања предлога буџета за наредну годину“		Није прихваћен	У овом моменту после консултација са Министарством финансија, није могуће предвидети другачије решење. О наведеном су представници Друштва судија Србије, али и сви заинтересовани који су узели учешће и на округлим столовима организованим у оквиру презентација радних верзија предметних закона и на самим скуповима одржаним у оквиру програма јавне расправе, обавештени.
Друштво судија Србије	„буде прецизније уређена веома широка забрана судији да „политички делује на неки други начин“ тако што би било прописано да се забрана политичког деловања односи, између осталог, на излазак на изборе на листи политичке странке, коауторство или потписивање политичких манифеста, прогласа и слично или о у образложење предлога закона били		Није прихваћен	Министарство правде скреће пажњу на образложење одредаба Нацрта закона о судијама које се тичу сукоба интереса у којем је наведено да је у складу са највишим правним актом прописано је да судија не може, поред осталог, бити члан политичке странке, нити политички деловати на други начин, бавити се јавним или приватним плаћеним послом, нити пружати правну услугу или давати правни савет уз накнаду. Са судијском функцијом неспојиви су и друга функција, посао или приватни интерес који су супротни

	унети овакви примери или истумачена ова одредба на указани начин“.			достојанству, односно нарушавају углед и независност судије. На судије се као јавне функционере примењује Закон о спречавању корупције.
Друштво судија Србије	„Члан 41 (основна плата судије) предлог да у ставу четвртом члана 41, уместо тачке треба да стоји следећи наставак реченице: и не може бити мања од износа просечне нето зараде запосленог у Републици Србији према последњем објављеном податку органа.“		Није прихваћен	У овом моменту после консултација са Министарством финансија, није могуће предвидети другачије решење. О наведеном су представници Друштва судија Србије, али и сви заинтересовани који су узели учешће и на округлим столовима организованим у оквиру презентација радних верзија предметних закона и на самим скуповима одржаним у оквиру програма јавне расправе, обавештени.
Друштво судија Србије	„Члан 46 (увећање основне плате): Иза садашњег става трећег члана 46 Друштво судија предлаже да буде додат став који и гласи: Судији из прве, друге и треће платне групе, који обавља функцију у суду за који је изабран најмање 10 година, плата се увећава 20%, осим судији из става 3. овог члана.“		Није прихваћен	Није прихваћен имајући у виду исход консултација обављених са Министарством финансија. Са друге стране, усвајање оваквог решења би потенцијално могло да делује демотивишуће за судије нижег степена приликом конкурисања за избор судија у судове више инстанце или другу врсту суда.
Друштво судија Србије	„Члан 60 (право жалбе Уставном суду против одлуке о избору на судијску функцију) Друштво судија сматра да у овом случају неизабраном кандидату треба омогућити право на тужбу Управном суду, јер је већ самим Уставом (члан 198. став 2) прописано право на преиспитивање законитости коначних појединачних аката државних органа којима се одлучује о праву, обавези или на закону заснованом интересу, ако у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита.“		Није прихваћен	Посебну новину представља правно средство против одлуке о избору на судијску функцију које имају учесници на конкурс. Против одлуке о избору на судијску функцију кандидат може изјавити жалбу Уставном суду. Овакво решење је у складу са одредбом члана 153. Устава.

Друштво судија Србије	Члан 61 (полагање заклетве) предлог Друштва судија јесте да судија који се први пут бира на судијску функцију полаже заклетву пред Народном скупштином.		Делимично прихваћен	Оцењено је као најцелисходније решење да се заклетва полаже и пред председником Врховног суда и пред председником Народне скупштине. Овакво решење задовољава и свечану и суштинску форму у оквиру које се овај чин треба обавити.
Друштво судија Србије	„Члан 63 (ступање на судијску функцију) Предлог Друштва судија је да се на судијску функцију ступа тек по правноснажности одлуке Високог савета судства о избору, јер би се онда избегла могућност настанка ситуација описаних код члана 60. За случај да се одређује други тренутак за ступање на судијску функцију, неопходно је да закон регулише ситуације које могу настати ништењем одлуке о избору“.		Није прихваћен	Прописани рок за одлучивање Уставног суда је једини могући заштитни механизам у садејству са важећим правилима о деловању одлука Уставног суда за убудуће.
Друштво судија Србије	„Члан 75 (услови за избор председника суда) Друштво судија предлаже да да за председника суда може да конкурише само судија који судијску функцију врши најмање шест година.“		Није прихваћен	Овакво решење није прихваћено, јер ограничава субјективно право судије да буде биран на председничку функцију. Све судије су једнаке у правима и дужностима, па би прописивање оваквог решења било дискриминишуће.
Друштво судија Србије	„члан 79 (вршилац функције председника суда) Друштво судија сматра да треба задржати садашње законско решење да вршење функције председника суда траје најдуже шест месеци.“		Није прихваћен	Одредбом члана 79. став 3. прописан је заштитни механизам у смислу да је Високи савет судства дужан да без одлагања спроведе поступак избора председника суда.
Не давимо Београд	У члану 3. ст. 2. и 3. требало би изменити тако да гласе: „Судија само уз своју сагласност може бити премештен или упућен у други суд исте врсте и степена или нижег степена. У случају укидања суда или претежног дела надлежности суда за који је изабран, судија може, изузетно, без	Да би Уставом гарантована непреместивост судија била адекватно уређена потребно је прописати посебно ситуације у којима се премештај или упућивање могу извршити без сагласности судије, односно потребно је прописати да судија због тога не може имати неповољне последице у виду смањења зараде. Такође, упитна је уставност предложеног става 3. јер Устав познаје једино премештај или упућивање у други суд.	Није прихваћен	Став 1. садржи деклараторну одредбу која прокламује сталност судијске функције. Питања избора и престанка судијске функције су посебно уређена. Ставом 2 је прокламован принцип да без своје сагласности судија не може бити трајно премештен ни привремено упућен у други суд, осим у случајевима предвиђеним Уставом и овим законом.

	своје сагласности, бити трајно премештен или привремено упућен у други суд исте врсте и степена или непосредно нижег степена, уз гарантовање зараде коју је имао у суду из кога је премештен, ако је повољнија по њега.“			Трајни премештај и привремено упућивање су посебно уређени чл. 19. и 20. Нацрта закона. Прихваћена је и препорука Венецијанске комисије из Мишљења из 2018. године (CDL-AD(2018)011) да се премештање против воље судије може дозволити само у изузетним, јасно прецизираним случајевима, као и да је неопходно осигурати да се исти износ накнаде и еквивалентна или слична позиција гарантују судији који се премешта или привремено упућује. Члан 41. став 1 одређује да судија има право на плату судије суда за који је изабран. Члан 45. да судија у случају трајног премештаја или привремено упућивања има право на основну плату судије суда из ког је трајно премештен, привремено упућен или упућен, а ако је за судију то повољније има право на основну плату у суду, Високом савету судства, министарству надлежном за правосуђе, Правосудној академији или међународној организацији у области правосуђа у које је трајно премештен, привремено упућен или упућен.
Не давимо Београд	У члану 5. речи „одговорношћу судије” треба заменити речима „обимом дужности”, док би постојеће ставове 2. и 3. требало изменити тако да гласе: „Зарада судије одређује се овим законом и не може се смањивати. Зарада и пензија судије усклађују се са трошковима живота на годишњем нивоу.”	Саставни део начела судијске независности јесу праве гаранције материјалног положаја судија. Умањење плата судијама представља средство недозвољеног утицаја на судије и судове и треба елиминисати све законске могућности за то. Из истих разлога, судијама треба гарантовати адекватну пензију.	Није прихваћен	Чланом 5. Нацрта закона прописано је да судија има право на плату и пензију у складу са достојанством судијске функције и одговорношћу судије. Износ плате и пензије судије гарантује његову независност и материјалну сигурност. Плата судије уређује се овим законом. Овим чланом је на адекватан начин загарантована независност и материјална сигурност судијама, и све остале одредбе нацрта закона које се односе на зараду су прописане у циљу гаранција његове независности и материјалне сигурности. Пензија се искључиво уређују Закон о пензијском и инвалидском осигурању (члан 2 став 1).
Не давимо Београд	У члану 19. предлаже се неколико измена и то: брисање дела ст. 3. који гласи: „или промене подручја на којем	Предложено је брисање могућности трајног премештаја без сагласности судије у случају промене подручја на коме суд врши надлежност,	Није прихваћен	Чланом 19. став 5. прописује да ако је надлежност укинута суда преузело два или више судова, односно претежну надлежност суда преузео један

	суд врши надлежност”; у ст. 4. након речи „надлежности” додају се речи: „на основу критеријума које прописује Високи савет судства и уз гарантовање зараде коју је судија имао у суду из која је премештен, ако је повољнија по њега”; а у ст. 6. предвидети надлежност Управног суда, што би подразумевало и брисање укидања могућности подношења жалбе Уставном суду.	јер би то могло да доведе до масовног премештаја судија у случају промене мреже судова, што би представљало злоупотребу допуштених изузетака од уставног начела непреместивости. Предложена је и правна заштита пред Управним судом, као и могућност каснијег обраћања Уставном суду, што је више у складу са међународним стандардима.		или више судова, при доношењу одлуке о трајном премештају судије, Високи савет судства узима у обзир пребивалиште судије, дужину судијског стажа и врсту посла који је судија обављао. Везано за питање гарантоване зараде, ипримењују се одредбе члана 41. став 1. и члана 45. Није прихваћен предлог да се жалба изјављује Управном суду. Због могућег сукоба интереса судија Управног суда у случају њиховог одлучивања по жалбама на одлуке ВСС-а о трајном премештају, омогућена је судска заштиту путем посебне жалбе Уставном суду, обзиром да над судијама овог суда ВСС нема никаквих ингеренција, тако да се његове одлуке не могу односити на њих.
Не давимо Београд	У члану 34. у ст. 1. требало би брисати речи „и судије који је навршио 60 година живота”, као и читав ст. 2.	Не постоји јасан разлог за изузимање старијих судија од вредновања рада. Као таква, она је супротна забрани дискриминације из Устава.	Није прихваћен	Разлог је у чињеници да судије који наврше 60 година живота имају из себе више десетина година искуства у раду, као и да је њихов рад вреднован више пута у каријери. Њихов рад се такође може вредновати на лични захтев судије или на предлог председника суда.
Не давимо Београд	Предлаже се брисање ст. 2 у члану 39.	Овакав вид ванредног вредновања може ићи на штету независности судије, посебно у одсуству јасних критеријума, односно услова и поступка вршења таквог надзора.	Није прихваћен	Имајући у виду надлежности ВСС-а из члана 17. став 1. тачка 12) Нацрта Закона о ВСС-у, и члан 38. Нацрта закона о судијама неопходно је да ВСС може да донесе одлуку о ванредном вредновању. Ради се о одлуци ВСС-а за чије доношење је потребна већина од свих чланова. На ванредно вредновање примењују се одредбе о редовном вредновању, тако се одлука о вредновању рада доноси се на основу свеобухватне анализе и процене способности и резултата рада судије, односно председника суда, према критеријуму и показатељу прописаним актом Високог савета судства из члана 36. став 4. овог закона.
Не давимо Београд	у чл. 75. ст. 1. након речи: „судија који” додати речи „седам година”.	Неопходно је и сасвим уобичајено је предвидети одређено искуство као услов за избор за	Није прихваћен	Чланом 75. прописано је да за председника суда може бити изабран судија који врши судијску

		председника суда. Судија који је тек изабран у суд не може довољно познавати ни правосудни систем у целини нити функционисање суда чији председник претендује да буде.		функцију у суду истог степена или је судија суда вишег степена и који има изражену способност за руковођење и организацију послова у суду, у складу са критеријумима које доноси Високи савет судства. Прописани критеријуми су адекватни и изражавају довољан степен сигурности да ће судија који може бити и изабран за председника суда на основу унапред одређених критеријума које доноси Високи савет судста обављати своју функцију у складу са искуством које има судија истог или вишег степена и који је показао одређене способности за руковођење и организацију послова у суду.
Не даavimo Београд	у чл. 79. ст. 1. речи: „једну годину” треба изменити речима „шест месеци без могућности одређивања новог вршиоца функције”, ставове 2. и 3. требало би брисати, а у садашњи став 4. треба изменити тако да гласи: „Одлуку из става 1. овог члана Високи савет судства доноси након прибављања мишљења седнице свих судија суда за који се поставља вршилац дужности председника суда.”	Не постоје посебно оправдани разлози да се рок од шест месеци за трајање тзв. в.д. стања продужи на годину дана. Такође, потребно је ограничити могућност бесконачног одређивања вршиоца функције, јер је то такође начин да се утиче на независност суда.	Није прихваћен	Услед различитих непредвиђених разлога Високи савет судства не може увек бити у стању да спроведе поступак избора председника суда у року од 6 месеци. Мора се имати у виду да одлуку о постављењу вршиоца функције доноси сада Савет, чију објективност и независност гарантује Устав и закон.
Не даavimo Београд	у чл. 98. предлаже се брисање прекршаја из ст. 1. тачака 6. и 20. и прецизирање прекршаја из садашње тачке 12. додавањем речи: „у складу са законом.”	Предложено је брисање два дисциплинска прекршаја предвиђена Нацртом, односно прецизирање једног. Прекршај из тачке 6. није реално предвидети у ситуацији у којој многе судије, без своје кривице, имају стотине предмета о којима би требало да извештавају; прекршај из тачке 20. односи се на сферу етичке одговорности коју би требало јасно одвојити од дисциплинске. Што се тиче прекршаја из тачке 12. треба га прецизирати, да се ради о обављања друге функције или посла, који су у нескладу са судијском функцијом у складу са законом, јер у супротном би могло доћи до арбитражног	Није прихваћен	У члану 98. став 6. предвиђено је да судија није одговоран за дисциплински прекршај који је учињен услед недовољног броја судија у суду, повећаног прилива предмета у суду, недовољног броја судског особља, незадовољавајућих просторних и техничких услова за рад или других разлога који онемогућавају ефикасно поступање судије. Дакле, изузима се одговорност судија из горе наведених разлога. Чланом 4. нацрта закона прописано је да је судија је дужан да у свакој прилици одржи поверење у своју независност и непристрасност. Судија је дужан да непристрасно води поступак по својој

		утврђивања несклада одређених функција и послова у дисциплинском поступку.		савести, у складу са властитом проценом чињеница и тумачењем права, уз обезбеђење правичног суђења и поштовање процесних права странака гарантованих Уставом, потврђеним међународним уговором, законом и опште прихваћеним правилима међународног права. Службе, послови и поступци неспојиви са судијском функцијом одређују се законом. Судије су дужне да се у свакој прилици придржавају Етичког кодекса, који доноси Високи савет судства, у циљу унапређења достојанства судијске функције и угледа судије и судства. Етички кодекс ближе уређује принципе независности, непристрасности, стручности, одговорности и достојанствености. Сви органи јавне власти и јавни функционери дужни су да својим поступањем и понашањем одржавају поверење у независност и непристрасност судија и судова. Овде одредбе прецизно уређују етичке принципе вршења судијске функције.
Управни суд	Чл. 17, 19 и 20. , прописује правну заштиту против одлуке о удаљењу судије, трајном премештају судије и привременом упућивању судије подношењем жалбе Уставном суду. Предлог: прописати рок у коме је Уставни суд дужан да одлучи по жалбама у наведеним случајевима.		Није прихваћен	Није потребно прописивати посебан рок за одлучивање Уставног суда о жалби, имајући у виду да је Законом о Уставном суду прецизно уређен сваки поступак који се води пред овим судом, Не постоји разлог да се овим законом пропише посебан рок за одлучивање о жалби Уставног суда.
Управни суд	Члан 30. прописује право судије на заштиту од непримереног утицаја. Предлог: брисати реч “непримереног” у наслову и тексту тог члана и усагласити са предлогом измене чл. 8. Закона о уређењу судова		Није прихваћен	Забрана непримереног утицаја је уређена у складу са препорукама из мишљења Венецијанска комисија на судске законе из октобра 2022. године и коначног мишљења из децембра 2022, као и Мишљењем на тужилачке законе из децембра 2022 год. Венецијанска комисија је у свом Мишљењу из октобра 2022. године сматрала да првобитни предлог члана 8. став 1. Нацрта Закона о уређењу судова којим се забрањује било какав

				<p>„непримерени утицај“ на судије, није довољно јасан и да би се могао протумачити да обухвата и легитимно понашање странака. Нова формулација ст. 2 :</p> <p>„Не сматра се непримереним утицајем коришћење законом прописаних права учесника у судском поступку, извештавање о раду суда и коментарисање судских поступака који су у току или судских одлука у складу са прописима којима се уређује јавно информисање, као и анализирање правноснажно окончаних судских поступака и правноснажних судских одлука ”.</p> <p>Ова нова формула је добродошла, јер значајно проширује могућност коментарисања судских поступака и самим тим више поштује слободу говора. Врло сличну формулацију садржи и Мишљење на тужилачке законе (тачка 86.) у односу на члан 6. Венецијанска комисија закључује да се само жестока критика у комбинацији са претњама и неоснованим оптужбама може забранити и третирати као „непримерени утицај“, док је критичка анализа, па чак и снажно неслагање са судским одлукама, у већини контекста нормалан део јавне расправе, без обзира да ли је поступак завршен или не. Нова формула коју је предложило Министарство одражава дух оваквог приступа, па Венецијанска комисија сматра да је њена препорука у потпуности спроведена.</p> <p>Такође треба имати у виду да ће се постојање непримереног утицаја у сваком конкретном случају процењивати од стране Савета , у поступку који је уређен Пословником о раду.</p>
Управни суд	Члан 38. став 5. прописује да се против одлука Комисије Високог савета судства за вредновање рада судије и председника суда може покренути управни спор.		Није прихваћен	Против одлуке Високог савета судства, примереније је да се заштита остварује у управном спору. С обзиром да Уставни суд одлучује о избору и разрешењу судијске функције, вредновање рада судије је такве природе да би о томе требало да

	<p>Предлог: прописати надлежност Уставног суда.</p> <p>Разлог: ова измена би била у корелацији са већ предложеним решењима у погледу поступака који се могу водити против одлука Високог савета судства и представља усклађена законска решења.</p>			одлучује Управни суд. Исто решење је предвиђено нпр. и код вредновања рада државних службеника.
Управни суд	<p>Члан 42. прописује 6 платних група</p> <p>Предлог: прописати посебну платну групу за Управни суд као суд републичког ранга, која би била између платне групе судија Апелационих судова и платне групе судија Врховног суда.</p>		Не прихваћен	Платне групе су подељене с обзиром стварну надлежност судова, природу посла и сложеност материје, те не постоји разлог да се пропише посебна платна група за судије Управног суда.
Управни суд	<p>Члан 43. прописује коефицијенте</p> <p>Предлог: прописати коефицијент за платну групу у коју су сврстане судије Управног суда (коефицијент 4,50).</p>		Није прихваћен	Није оправдано прописивање коефицијента за платну групу у коју су сврстане судије Управног суда, с обзиром на образложење садржано за предлог измене члана 42. Поред тога, разлика предвиђена Нацртом закона у односу на висину коефицијента судија у судовима других надлежности направљена је имајући у виду стварну надлежност судова, природу посла и сложености материје.
Управни суд	<p>Члан 44. став 3. – гласи „Плата судије који је трајно премештен, или привремено упућен у други суд, односно упућен у Високи савет судства, министарство надлежно за правосуђе, Правосудну академију или међународну организацију у области правосуђа“, те није довршен.</p>		Није прихваћен	Наведено није члан 44. став 3. већ назив члана 45. Нацрта закона.
Управни суд	<p>Члан 46. „Увећање основне плате судије“</p>		Није прихваћен	Члан 46. став 1. предвиђа да се основна плата судије који врши функцију у суду у коме је

	Предлог: прописати поред могућности увећања плате због непопуњености судијских места и могућност увећања плате због преоптерећености судија и повећаног прилива предмета.			непопуњено више од 10% судијских места или у коме је знатно повећан обим посла може се увећати од 10% до 50%, сразмерно броју непопуњених места, односно обиму повећања посла. Овако предложено решење из Нацрта закона свакако подразумева преоптерећеност судија у повећан прилив предмета и није потребно прецизирање ових одредаба.
Управни суд	Члан 67. „Навршење радног века“ Предлог: став 2. допунити тако да гласи. “Радни век судија навршава се кад судија наврши 65 година живота, изузев судије Врховног суда и судије суда преоптерећеног великим приливом и бројем предмета у раду, за чијим радом се, по одлуци Високог савета судства, укаже потреба, до навршења 67 година живота”. Разлог: Предложено решење би омогућило и да се лакше обезбеди генерацијска смена судијског кадра у наредном периоду.		Није прихваћен	Могућност да обављају своју функцију до 67 године је као изузетак предвиђен само за судије Врховног суда и јавне тужиоце Врховног јавног тужилаштва. Разлог за то је чињеница да се ради о малобројном и најквалификованијем кадру правосуђа, за чији избор и оспособљавање је потребно најдуже радно искуство. Овим нормом се ствар могућност да се максимално искористи овај највреднији људски ресурс које правосуђе има. Такође, с обзиром да је оваква могућност прописана само изузетно, отворен је простор за избор другх лица за судијску функцију.
Управни суд	Члан 69. „Разлози за разрешење судије“ “Међутим, други прописани разлог за разрешење „или ако је у дисциплинском поступку утврђено да је учинио тежак дисциплински прекршај који, према оцени Високог савета судства озбиљно штети угледу судијске функције или поверењу јавности у судове“ није кохерентан са првим разлогом, а одредбе закона које уређују разрешење судије услед тежег дисциплинског прекршаја нису довољно координисане са одредбама које регулишу дисциплинску одговорност и дисциплинске санкције.	Ово јер члан 97. став 2. прописује да „тежак дисциплински прекршај постоји ако је услед извршења дисциплинског прекршаја из става 1. овог члана дошло до озбиљног поремећаја у раду суда или нарушавања угледа и поверења јавности у судство , а нарочито застаревања предмета због несавесног рада судије и ако је наступила већа штета у имовини странке у поступку, као и у случају поновљеног дисциплинског прекршаја“; члан 97. став 4. прописује „Судија може бити разрешен ако је учинио тежак дисциплински прекршај који, према оцени Високог савета судства, озбиљно штети угледу или поверењу јавности у судство“; члан 99. прописује “Ако је у дисциплинском поступку	Није прихваћен	Утврђивање тежег дисциплинског прекршаја је јасно прописано одредбама Нацрта закона. Чланом 98. Нацрта закона јасно су диференцирани и дефинисани тежи и лакши дисциплински прекршаји. Тежак дисциплински прекршај постоји ако је услед извршења дисциплинског прекршаја из става 1. тач. 1) – 3) 9) 10), 12), 15), 17) – 20) овог члана дошло до озбиљног поремећаја у раду суда или нарушавања угледа и поверења јавности у судство, а нарочито застаревања предмета због несавесног рада судије и ако је наступила већа штета у имовини странке у поступку, као и у случају поновљеног дисциплинског прекршаја. Под поновљеним дисциплинским прекршајем из става 2. овог члана сматра се два пута

		<p>правноснажном одлуком утврђено да је судија учинио тежак дисциплински прекршај, Високи савет судства покреће поступак за разрешење, ако оцени да учињени прекршај озбиљно штети угледу судијске функције или поверењу јавности у судове.”</p> <p>У том смилсу дисциплински поступак није јасно уређен у погледу начина на који Високи савет судства цени да учињени прекршај озбиљно штети угледу судијске функције или поверењу јавности у судове, с обзиром да ове околности утврђују дисциплински органи у дисциплинском поступку уз јемства правичног суђења. (чл. 100., 101.и 104.).</p>		<p>правноснажно утврђена одговорност судије за дисциплински прекршај.</p> <p>Одредбе ст. 2. и 3. овог члана не примењују се на дисциплинске прекршаје из става 1. тач. 4), 5), 6) – 8), 11), 13), 14) и 16) овог члана.</p> <p>Другим законом не може се прописати дисциплински прекршај судије.</p> <p>Поступак за утврђивање разлога за разрешење судије због учињеног тешког дисциплинског прекршаја је уређен Чланом 71.</p> <p>ВСС покреће овај поступак по службеној дужности или на предлог Дисциплинске комисије , након што је у дисциплинском поступку правноснажно утврђено да је судија починио тежак дисциплински прекршај. Високи савет судства утврђује чињенице о томе да ли је тежак дисциплински прекршај судије такав да озбиљно штети угледу судијске функције или поверењу јавности у судове.</p> <p>Овај поступак пред ВСС је хитан, води се уз сва јемства правичног суђења, без присуства јавности, осим ако судија у односу на кога се поступак води захтева да поступак буде јаван.</p>
<p>Иницијатива за људска права, грађанске и правне односе</p>	<p>Да се у Нацрт закона о судијама на предложен начин допуни следећим препорукама које гласе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Судијска функција мора почивати на принципима части и угледа. 2. Када судија својом одлуком наруши ове принципе, не може уживати звање угледан ни частан. Нарушење би се утврђивало у посебном поступку. 3. Када судија суди а испољава извесне знаке 	<p>Према Уставу Републике Србије, а полазећи од тога да државу чине територија, народ и власт, да су сви јавни субјекти - једнаки у правима и остваривању тих права, те да не постоји супрематија између права и одговорности правних субјеката, треба допунити Закон о судијама сходно поднетом предлогу, који је заснован на општим поимањима правде и права.</p> <p>При изнетом се намеће питање да ли су странке равноправне пред Уставом и законом, да ли је СУД НЕЗАВИСТАН, и да ли је само АРБИТАР ако поједине судије гледају да се незамере политичкој власти?</p> <p>Како своја права да остваре грађани који нису успели ни у једном поступку вођеном пред</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Општи коментар: није дат конкретан предлог за измену постојећег текста предлога нацрта закона.</p> <p>1 – 2. Предлози нису прихваћени из разлога зато што је Предлогом закона детаљно уређен положај судије, неспојивост са судијском функцијом, вредновање рада судије, материјални положај судије, услови и поступак за избор судије, престанак судијске функције, положај председника суда, положај судије поротника и дисциплинска одговорност судије.</p> <p>Детљно су прописана начела судијске функције у члану 2 -12. нацрта, а нарочито кроз члан 4. Нацрта - одржавање поверења кроз независност и непристрасност, где је судија</p>

	<p>нервозе, досаде, одсутности, неприципијелности, нетолерантност према учесницима поступка, наклоност за одређену странку, мора бити замењен у поступку на образложен захтев учесника поступка или конкретне притужбе.</p> <p>4. Суд несме да спутава остваривање имовинских права странака и права на имовину цивилних лица зајемчених Уставом Републике Србије. Такве одлуке су ништавне.</p> <p>5. Имовина мора бити неприкосновено заштићена. Свако лице које има писано пуномоћје је овлашћено да предузима радње у поступку.</p> <p>6. Поступак за утврђење незаконитих поступака суда и судија не застарева, у складу са законом или посебним законом. Одлуке судија донете противно Уставу су ништавне.</p> <p>7. Неправично и противно закону стечена имовина има се вратити или накнадити штета по тржишној вредности и значају имовине за оштећеног, одлуком суда. Суд има томе посветити посебну бригу да нико не буде</p>	<p>надлежним судовима или државним оргнима? Посебно када се од стране судова не прихатају нови докази или исти одбацују слободним мишљењем суда а предлози одбијају са неразумљивим образложењима у различитим предметима скоро истоврсним формулацијама. У таквим ситуацијама странке траже излаз и у другим структурама јавних служби и организација. Зато се предлажу наведене допуне Закона о судијама. При таквом стању ствари јасно је да на суд несме бити утицаја, или утицаја управне власти, противно начелима поделе власти. Поднету иницијативу одређују и други имплементарни правни акти и прописи као што је Универзална декларација о људским правима усвојена и проглашена резолуцијом ОУН, 1948. године, у члану 2, 7, 8. - 19, 29.тачка 1. која обавезује органе и тела државе Србије на поштовање људских права, ратификована од стране надлежних државних тела и органа Републике Србије, као правног сукцесора. Посебно се ова иницијатива подноси на основу :</p> <p>- члана 8. наведене декларације одређује да свако: „ има право на делотворни правни лек пред надлежним националним судовима против дела којима се крше основна права која су му призната уставом и законима" и за заштиту зајемчених права.</p> <p>Имајући у виду све наведено, при чињеници да би грађани били равноправни нужно је да се и постојеће законске одредбе томе усагласе, и да грађанима омогуће право да сами одлучују да ли ће имати стручног браниоца, пуномоћника или не, да се без додатног условљавања свима који траже службеног браниоца или адвоката остваривање тога права и омогући, или да им се омогући самостално заступање или одбрана.</p>	<p>дужан да одржи поверење у своју независност и нерпистранност.</p> <p>Чланом 50. Нацрта којим се уређују остали услови за избор , наведено је да је за избор судије услов његова стручност, оспособљеност и достојност.</p> <p>Достојност судије подразумева моралне особине које судија треба да поседује и понашање у складу са тим особинама, а у ставу 5 наведеног члана су садржане моралне особине судије које подразумевају између осталог и част и углед.</p> <p>3. Питање замене судије у поступку пред надлежним судом није предмет регулисања одредаба овог нацрта.</p> <p>4. наведена примедба није предмет регулисања овог Нацрта.</p> <p>5. наведена примедба није предмет регулисања овог Нацрта.</p> <p>6. наведена примедба није предмет регулисања овог Нацрта, осим поступка за утврђивање незаконитих поступака судија, а који је детаљно прописан одредбама 69-72. Нацрта и за који је надлежан Високи савет судства.</p> <p>Како судија подлеже дисциплинској одговорности она је детаљно прописана одредбама 95 – 107. Нацрта.</p> <p>7. наведена примедба није предмет регулисања овог Нацрта.</p> <p>8. Одредбе које уређују питање сукоба интереса судијске функције са другим функцијама и пословима уређено је одредбама чл. 31. до 33. Нацрта закона. У складу са уставним одредбама прописано је да судија не може бити на функцији у другом органу Републике Србије, органу аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, градске општине или јавној служби, члан политичке странке, нити политички деловати на други начин, бавити се јавним или приватним</p>
--	---	---	--

	<p>оштећен.</p> <p>8. Судија који има сукоб интереса са странком, тужиоцем или туженим, има се искључити из поступка. Поступак за искључење судије може поднети странка у поступку, и организације које се баве заштитом људских права, вишим судским властима. Овај постаупак је хитан.</p> <p>9. Искључење судије из поступања утиче на оцену рада судија и њихових помоћника, у тежим случајевима и престанак функције.</p> <p>10. Накнаду штете за некоректан, незаконит и против праван рад судија сноси Република Србија, која има и одговорност за њихов избор и разрешење. Поступци за оцену рада судија су хитни.</p>	<p>Устав Србије у члану 18, 21, 22, 25, 67, 194. и 195. у процесном смислу сходно одредбама Универзалне декларације о људским правима усвојеном и проглашеном резолуцијом ОУН, 1948. године, из члана 2, 7, 8. - 19, 29. тачка 1. обавезује Републику Србију и њене органе, налаже и оправдава усвајање предложене иницијативе.</p> <p>Имајући у виду шири значај ове одлуке за заштиту уставности и законитости и људских права, предлаже се МИНИСТАРСТВУ ПРАВДЕ и Законодавној комисији Владе Републике Србије да подрже дату иницијативу и предложи СКУПШТИНИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ сходно члану 18, 21, 22, 25, 67, 194. и 195. Устава Републике Србије, и сходно члану 2, 7, 8. - 19, 29. тачка 1. Универзалне декларације о људским правима усвојене резолуцијом ОУН, 1948. године, УСВАЈАЊЕ ПРЕДЛОЖЕНЕ ДОПУНЕ ЗАКОНА О СУДИЈАМА који предлаже Иницијатива за људска права, грађанске и правне односе.</p> <p>Молимо да се овом предмету да третман ХИТНОГ поступања, а да се подносиоц иницијативе обавести о току и исходу поднете иницијативе.</p>	<p>плаћеним послом, нити пружати правну услугу или давати правни савет уз накнаду. Са судијском функцијом неспојиви су и друга функција, посао или приватни интерес који су супротни достојанству, односно нарушавају углед и независност судије. На судије се као јавне функционере примењује Закон о спречавању корупције и судије подлежу обавезама за јавне функционере које су прописане тим законом.</p> <p>Разлози за искључење и изузеће судије из поступка су предмет регулација други а на овог Нацрта закона.</p> <p>9. Разлози за искључење и изузеће судије из поступка су предмет регулација других, а на овог Нацрта закона. Овим Нацртом је прописано Вредновање рада судија одредбама 34 – 40. , а питање које се односи на искључење судије из поступања детаљно је регулисано другим законима, а не овим Нацртом.</p> <p>10. Чланом 7. Нацрта детаљно је пописана договорност за штету:</p> <p>За штету коју судија проузрокује незаконитим или неправилним радом одговара Република Србија.</p> <p>Ако је Република Србија на основу правноснажне судске одлуке, односно поравнања закљученог пред судом, исплатила штету из става 1. овог члана, може тражити од судије накнаду исплаћеног новчаног износа, ако је штета проузрокована намерно.</p> <p>Ако је одлуком Уставног суда или другог суда у Републици Србији, Европског суда за људска права или другог међународног суда, утврђено да су у току судског поступка повређени људска права и основне слободе и да је пресуда заснована на таквом кршењу или да је пресуда изостала због повреде права на суђење у разумном року, Република Србија може тражити</p>
--	---	---	---

				<p>од судије накнаду исплаћеног новчаног износа, ако је штета проузрокована намерно.</p> <p>На захтев министра надлежног за правосуђе, Државно правобранилаштво је дужно да покрене парнични поступак пред надлежним судом за накнаду исплаћеног новчаног износа из ст. 2. и 3. овог члана, по претходно прибављеном мишљењу Високог савета судства. Високи савет судства даје мишљење у року од 30 дана од дана подношења захтева за прибављање мишљења.</p>
Аутономни женски центар	<p>Члан 7 - Одговорност за штету</p> <p>Сматрамо да треба изменити ст. 3 и 4 чл. 7 нацрта закона и додати ст. 5, тако да исти гласе:</p> <p>Ако је коначном одлуком Уставног суда или другог суда у Републици Србији, Европског суда за људска права или другог међународног суда, утврђено да су у току судског поступка повређени људска права и основне слободе и да је одлука суда заснована на таквом кршењу или да је пресуда изостала због повреде права на суђење у разумном року, Република Србија ће тражити од судије или судија солидарно, накнаду исплаћеног новчаног износа, ако је штета проузрокована намерно.</p> <p>Високи савет судства ће, на основу обавештења надлежног министарства за финансије, у року не дужем од 3 месеца тражити од судије или судија накнаду исплаћеног износа.</p>		Није прихваћен	<p>Није потребно прецизирање које се предлаже, из разлога што ће се поступак за накнаду штете водити сходно општим прописима који уређују накнаду штете. Поред тога, прописивање посебних радњи Високог савета судства и рокова добровољно испуњење обавезе накнаде штете као претходног услова за подношење тужбе би додатно пролонгирало подношење саме тужбе.</p>

	Уколико судија, у року не дужем од 6 месеци од пријема дописа Високог савета судства, не надокнади исплаћени новчани износ, Високи савет судства ће у року не дужем од 3 месеца поднети захтев Државном правобранилаштву, које је онда дужно да, у року не дужем од 3 месеца, покрене поступак пред надлежним судом за накнаду исплаћеног новчаног износа.			
Аутономни женски центар	<p>Члан 10 - Право на стручно усавршавање и обуку</p> <p>Сматрамо да треба изменити ст. 1 и додати нови став 2 чл. 10 нацрта закона тако да исти гласе:</p> <p>Судија има право и обавезу на стручно усавршавање и обуку о трошку Републике Србије, у складу са посебним законом.</p> <p><i>Судија има обавезу похађања стручног усавршавања и обуке о трошку Републике Србије, у складу са посебним законом.</i></p>		Није прихваћен	Предлог није прихваћен из разлога што је неопходно прописати да стручно усавршавање представља право, али и обавезу за носиоце судијске функције. Због тога је и предвиђено да се ово право, односно обавеза остварује о трошку Републике Србије и у складу са посебним законима. Поред тога, ако би се предлог прихватио, нејасно је на који начин и у којим случајевима би се право на стручно усавршавање остваривало, с обзиром на општост и неодређеност формулације која се предлаже, као и чињеницу да би такво остваривање права могло да угрози редован рад судова.
Аутономни женски центар	<p>Члан 39 - Период за који се врши вредновање</p> <p>Сматрамо да треба додати нови став 2. чл. 39 нацрта закона који гласи:</p> <p>Време током којег је судија одсуствовао са рада због трудноће, породилског одсуства, одсуства ради неге детета и одсуства ради посебне</p>		Није прихваћен	Није потребно прецизирање које се предлаже додавањем новог става 2, с обзиром да ће се критеријуми, показатељи за вредновање, начин и поступак вредновања рада главног јавног тужиоца и јавног тужиоца, ближе уредити посебним актом Високог савета судства. Поред тога, предлог није прихватљив и због тога што носилац судијске функције може одсуствовати са рада и из других разлога (нпр. због болести која траје дуже

	неге детета неће се рачунати код вредновања рада у временском периоду у коме се врши вредновање.			времена), а не само из разлога који су наведени у предлогу.
Аутономни женски центар	Члан 78 - Трајање функције председника суда Сматрамо да треба изменити став 1 чл. 78 нацрта закона тако да исти гласи: Председник суда бира се на пет година без са могућности могућношћу једног поновног избора за председника истог суда.		Није прихваћен	Предлог да се дозволи могућност да неко буде у два мандата биран за председника суда није прихваћен из разлога, што је основи задатак носиоца судијске функције да суди и доноси судске одлуке. Давање могућности да неко лице буде десет година председник суда би довеле до тога да се исти председник суда све то време углавном бави пословима руковођења и управљања, што би свакако створило и проблеме око вредновања његовог рада, као и даљег напредовања. Са друге стране, период од пет година је довољан да неко стекне сва потребна знања и вештине које су неопходне за руковођење, као и да се истакне као руководилац. Исто тако, треба омогућити и другим судијама да буду председници судова, а да се истовремено избегне могућност „професионализације“ неког лица само као председника суда.
Аутономни женски центар	Сматрамо да ставу 1 чл. 98 треба додати тачке 21 и 22 нацрта закона које гласе: 21) у случајевима када је одлуком Уставног суда или другог суда у Републици Србији, Европског суда за људска права или другог међународног суда, утврђено да су у току судског поступка повређени људска права и основне слободе и да је пресуда заснована на таквом кршењу или да је пресуда изостала због повреде права на суђење у разумном року 22) у случајевима дисциплинских прекршаја предвиђеним другим законима		Није прихваћен	Предлог није прихваћен из разлога што би се у случају утврђивање одлуке да је су у току судског поступка повређена људска права и основне слободе, поставило и питање да ли је реч о дисциплинског прекршају или о основу и за неку другу одговорност. Када је у питању дисциплински прекршај, такав пропуст би свакако представљао неки од дисциплинских прекршаја прописаних у осталим тачкама овог члана Нацрта закона. То се такође односи и на пропуст који би до повреде права за суђење у разумном року. Такође, дисциплинске прекршаје не би требало прописивати и неким другим законима из разлога што Нацрт закона целовито и системски уређује сва питања које се односе на положај судија, па би и сва питања везана за дисциплински поступак требала да буду уређена само овим законом.

	<p>Сматрамо да треба изменити став 2 чл. 98 нацрта закона тако да исти гласи: Тежак дисциплински прекршај постоји ако је услед извршења дисциплинског прекршаја из става 1. тач. 1) – 3) 9) 10), 12), 15), 17) – 22) овог члана дошло до озбиљног поремећаја у раду суда или нарушавања угледа и поверења јавности у судство, а нарочито застаревања предмета због несавесног рада судије и ако је наступила смрт или тешка телесна повреда странке или оштећеног односно сведока у поступку или већа штета у имовини странке у поступку, као и у случају поновљеног дисциплинског прекршаја. Сматрамо да треба брисати став 5 чл. 98 нацрта закона Другим законом не може се прописати дисциплински прекршај судије.</p>			<p>Дисциплинске прекршаје не би требало прописивати и неким другим законима из разлога што Нацрт закона целовито и системски уређује сва питања које се односе на положај судија, па би и сва питања везана за дисциплински поступак требала да буду уређена само овим законом.</p>
Савез самостални синдиката	<p>У члану 28 Нацрта Закона о судијама, у 1. ставу, на крају реченице, додаје се текст, који гласи: „а у радним споровима и краће“.</p>		Није прихваћен	<p>Није прихваћено јер би супротно решење преоптеретило судије.</p>
Савез самостални синдиката	<p>У члану 39 став 1 Нацрта Закона о судијама, додаје се текст, који гласи: „а у радним споровима и краће“.</p>		Није прихваћен	<p>Није прихваћено јер се ради о опшој норми.</p>
Савез самостални синдиката	<p>У члану 88. став 3 Нацрта Закона о судијама, на крају става додају се речи, које гласе: „а евентуално и посао који обавља“.</p>		Није прихваћен	<p>Није прихваћено јер сходна примена подразумева примену истих решења у мери у којој је то могуће.</p>
Савез самостални синдиката	<p>Сматрамо да би промењено уређење судства, у смислу радних судова и поступка пред њим, требало да прати и организација јавног тужилаштва. Наравно, треба најпре размотрити да</p>		Није прихваћен	<p>Није прихваћено из горе изнетих разлога које се тичу одговора на примедбе које је Савез самосталних синдиката поднео у вези са чл. 17, 28. и 39. Нацрта закона о судијама.</p>

	<p>ли има сврхе установљавати засебне „јавне тужиоце рада“ или да се установи на ниво Виших тужилаштва, тужилаца који би били надлежни за радне спорове.</p> <p>У сваком случају, сматрамо да треба размотрити концепт кривичноправне заштите радних права, те у том случају и организацију тј. деловања јавног тужилаштва у овој области. Свакако да са претходно наведеним, представља један концепт, једну целину.</p>			
<p>Срђан Голијанин</p>	<p>Према подацима Годишњег извештаја о раду судова за 2021. годину од 3.073 одређена судијска места у Републици Србији, ефективно поступало 2.508. То значи да је поступало 565 судија мање од предвиђеног броја. Подаци из поменутог извештаја показују и да су на крају протекле године биле 554 судије старије од 60 година и још 1.027 њих старости између 50 и 60 година. Анализом изнетих података може да се закључи да ће наша земља, уколико се не промене одређени закони и услови, за највише осам до девет година остати без 1.591 судије или процентуално изражено – њих чак 63 одсто.</p> <p>Подаци Годишњег извештаја показују да Србији недостају и судијски помоћници и судски приправници. Њих би, да би правосудни систем функционисао без тешкоћа, укупно требало да има отприлике колико и судија.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Предлог није прихваћен јер новим генерацијама правника треба омогућити да конкуришу и буду избрани на функцију судије. Прихватањем предложеног решења то би се онемогућило.</p>

Да би се спречио одлив кадрова из суда предлагем два нова законска решења.

Судијама које су испуниле услов за старосну пензију, а при том су имали успешне резултате у свом раду треба дозволити да , уколико то желе, наставе да обављају судијску функцију, независно од година старости. Наиме, управо специфичност судјиске професије говори у прилог овом предлогу. Судије које навршавају радни век су особе са интегритетом, са пуно искуства и знања те их се не треба одрицати већ им треба допустити да и даље обављају ову функцију. Поред тога, младе судије имају све мање могућности да обогате своје знање и вештине искуствима старијих судија. Једина професија у нашем правосудју која није ограничена годинама старости јесте адвокатура. У пракси се показало да старији адвокати веома добро и савесно раде свој посао, па не видим разлог зашто би судијама било ограничено право на рад годинама старости.

Младе судије које су биране из реда судијских помоћника , а који из неких разлога нису имали задовољавајуће резултате у раду, или су имале добре резулте рада а не желе да више обављају судијску функцију, треба пружити могућност да се врате на старо радно место, односно на место судијског помоћника. У супротном исти би напустили судијску функцију и

	<p>могли једино у струци да се баве адвокатуром. Наиме, по логици ствари, судијски помоћник који је биран за судију је имао добре резултате рада и због свог знања и залагања је изабран за судију. Дакле ради се о квалитетним кадровима, којих се као ни у првом предлогу, не треба одрицати. Евентуално би се таквим кадровима могао омогућити такав материјални положај који их не би демотивисао за ту одлуку И требало би одредити да њихова плата буда за 20% мања од плате судије коју је предходно имао.</p> <p>Напомињем да су ово предлози искључиво поднети ради унапређења рада судства, његовој ефикасности и спречавању одлива квалитетних кадрова.</p>			
--	--	--	--	--

НАЦРТ ЗАКОН О ВИСОКОМ САВЕТУ СУДСТВА

Алумни клуб Правосудне академије	<p>Начин рада (Члан 18.) Предлажемо да се после става 1. дода став 2 који би гласио: „Седнице савета се оптички и аудио снимају и емитују у реалном времену на Интернет страници Савета.“</p>	<p>Наведено решење би повећало транспарентност у раду Савета и позитивно утицало на поверење грађана у судство. Поред тога, једна од основних функција савета јесте избор судија и председника судова. Према садашњој пракси, одлучивање о именовањима у судству је пред Народном скупштином било јавно преношено преко Интернета (седнице надлежног Одбора за правосуђе), односно преко телевизијског програма (седнице у пленуму), па би ову праксу требало наставити.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Закон о судијама прописује обавезу да у поступку избора судија и председника судова ВСС обезбеди јавност рада , као и да се начин обезбеђивања јавности уређује актом Савета. На више места у предлогу нацрта Закона о ВСС-у је наведена обавеза Савета да обезбеди јавност свога рада , те да ће то питање бити ближе уређено Пословником о раду ВСС-а</p>
Алумни клуб Правосудне академије	<p>Заступљеност судова (Члан 26.) Сматрамо да би два изборна члана савета из реда судија требало да буду</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Радна група сматра да се предложеним решењем најадекватније обезбеђује најшира</p>

	<p>бирани из реда судија основних судова. У питању је убедљиво највећа изборна јединица која броји неколико пута више судија у односу на неке од осталих предложених изборних јединица.</p> <p>Уколико би се из редова судија основних судова бирао само један изборни члан Савета, била би повређена одредба члана 151 став 3 Устава Републике Србије према којој се приликом избора судија у Високи савет судства води се рачуна о најширој представљености судија.</p>			представљеност судија свих врста и степена судова.
Алумни клуб Правосудне академије	<p>Представљање кандидата (Члан 35.)</p> <p>Предлажемо измену става 3. тако да гласи:</p> <p>Изборна комисија утврђује распоред представљања кандидата у свим судовима и о њему обавештава све судије према врсти и степену суда (члан 26).</p>	<p>Сматрамо да свим кандидатима треба омогућити једнак третман у представљању према врсти и степену суда, те да распореди представљања треба да буду унапред дефинисани. Стога се не треба ограничавати само на судове у седишту апелација, јер судије које чине бирачко тело судијску функцију врше у свим судовима. Следом наведеног,</p> <p>требало би изменити и остале одредбе овог члана, тако да кандидати имају право на плаћено одсуство за све дане представљања у току кампање.</p>	Није прихваћен	<p>Представљање кандидата по апелационим центрима , омогућује свим заинтересованим судијама да присуствују . Председници судова су дужни да дозволе судијама присуство на представљању кандидата у седишту апелационог суда на чијој се територији налази.</p> <p>Првенствена функције судије је да суди, тако да та функција мора имати предност на свим осталим. Судија кандидат свакако може узети одсуство ако сматра да му је потребно више дана за представљање.</p>
Алумни клуб Правосудне академије	<p>Разлози за престанак функције (Члан 54.)</p> <p>Потребно је прописати изузетак - да изборном члану Савета кога бира Народна скупштина не може престати мандат док на функцију не ступи новоизабрани члан Савета кога бира Народна скупштина.</p> <p>Наведени изузетак би имао примену у случају да је Народна скупштина распуштена, бог чега не може извршити своју законску обавезу</p>		Није прихваћен	<p>Члан савета из реда судија или кога бира Народна скупштина не може наставити да врши своју функцију после истека мандата за који је изабран јер би то било противно Уставу, којим је прописано трајање мандата , као и да функција престаје по истеку мандата.</p>

	избора новог члана Савета. Овим правилом би се предупредила могућа блокада у раду Савета.			
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Независност Члан 2. Став 1. мења се и гласи: Високи савет судства је независан државни орган који обезбеђује и јемчи независност судова, судија, председника судова и судија поротника.	Актом о промени Устава, Савет је дефинисан као независан државни орган који обезбеђује и јемчи независност судова, судија, председника судова и судија поротника. Нема никакве потребе да се наведено одређење овог органа у Закону о Високом савету судства мења, тако што би се користила једнина у називима судова, судија, председника судова и судија поротника, јер се надлежност овог органа односи не само на поједини суд, појединог судију, председника суда или судију поротника, него на све њих заједно и појединачно, а свакако и на целу трећу грану власти чију независност промене Устава и нова законска решења треба да нагласе, а не да је учине погодним за нова спорна тумачења. На пример, да се Уставом утврђена дефиниција и надлежности Савета односе само на поједине случајеве, а да о свим глобалним и системским питањима и развоју судства суштински одлучује извршно-законодавна власт, како је то и било у политичком систему јединства власти.	Није прихваћено	Нема суштинског значаја да ли је одредба у једнини или множини. Интенција је да се у закону ,када год је то могуће, наводе појмови у једнини.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Средства за рад Савета Члан 3. У ставу 1, после речи „Савета“, пре заграде, додају се речи „и судова“. У ставу 2, после речи „Савета“, додају се речи „и судова“.		Суштински прихваћен	Члан 3. Став 3. Нацрта закона о Високом савету судства: „Влада не може без сагласности Савета обуставити, одложити или ограничити извршење буџета Савета, односно средства из буџета опредељена за рад суда.“
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Плата и накнада за рад (Члан 14.) Ставови 3. и 4. мењају се и гласе: Члан Савета по положају има право на месечну надокнаду за рад у Савету у износу од 20% основне плате из става 1. овог члана.	С обзиром на то да сваки изборни члан Савета има право на основну плату једнаку основној плати председника Врховног суда, сматрамо да је сасвим довољно да се месечна надокнада члану Савета по положају, а то је председник Врховног суда, увећа за 20%, а не за 30% како је предложило Министарство правде.	Није прихваћен	Обзиром на широке надлежности Савета и очекивано велики обим посла који ће чланови имати, накнада од 30% основне плате се може сматрати адекватнијом , као и предвиђено увећање за председника и потпредседника Савета

	Председнику Савета основна плата увећава се за 10%, а потпредседнику Савета за 5%.	С друге стране, да би ранг и оптерећеност председника и потпредседника Савета био у овом погледу изједначен, барем у Савету, сматрамо да би био оправдан предлог да се основна плата председнику Савета увећа за 20%, а потпредседнику Савета за 10%.		
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	<p>Надлежност (Члан 17.) Да би се нагласила важност и улога Савета, требало би додати као тачку 1. „1) обезбеђује и јемчи независности судија, судова, председника судова и судија поротника;“, остале тачке се померају за један број; садашња тачка 22. се мења и гласи: „23) предлаже буџетска средства за рад Високог савета судства и судова и самостално располаже тим средствима:“ и садашња тачка 26. се мења и гласи: „ има право предлагања и даје мишљење о изменама и допунама постојећих или доношењу нових закона који уређују положај судије, организацију и поступање суда, као и другог системског закона који суд примењује или је од значаја за обављање судијске функције“.</p> <p>Постојећим надлежностима Савета се додају кроз алинеје-тачке следеће од тачке 23) која би на основу предлога из првог става постала тачка 24): „доноси Судски пословник, уз претходно прибављено мишљење председника Врховног суда и министра надлежног за правосуђе“; - уређује поступак пријема судијских помоћника;</p>	<p>Још није познато која ће законска решења бити коначна у новом Закону о судијама и новом Закону о уређењу судова у погледу надлежности Савета. У претходном периоду се појављивао паралелизам у погледу одређених око 80 надлежности које Савет дели са Министарством правде и другим органима, на пример у погледу преноса надлежности са Министарства правде на Савет у погледу финансирања текућих трошкова за рад судова и судија и у погледу људских ресурса у судству. Због тога би било добро да се што прецизније поделе надлежности, одговорности и контролне функције ових органа у области судства.</p>	Делимично прихваћен	<p>Чланом 2. Нацрта закона о ВССу, Савет је дефинисан као независан државни орган који обезбеђује и јемчи независност суда, судија, председника суда и судије поротника. Савет ову основну улогу остварује кроз све надлежности из чл. 17.</p> <p>Тачка 22) предлаже обим и структуру буџетских средстава и врши надзор над њиховим трошењем, у складу са законом.</p> <p>Тачка 26) даје мишљење о изменама или допунама постојећих или доношењу нових закона који уређују положај судије, организацију и поступање суда, као и другог системског закона који суди примењује или је од значаја за обављање судијске функције; Доношење Судског пословника је регулисано Законом о уређењу судова – чл. 76 ст. 2 – „Судски пословник заједнички доносе министар надлежан за правосуђе и Високи савет судства“. Надлежност Савета у доношењу Пословника се подводи под т. 31)“обавља и друге надлежности и послове одређене законом“</p> <p>Предлог нацрта Закон о уређењу судова , чл. 59 ст. 4 : „Мерила за одређивање броја судског особља утврђује министар надлежан за правосуђе по прибављеном мишљењу Високог савета судства. Чл. 60 ст. 2 „ Поступак пријема судијског помоћника ближе се уређује актом министра надлежног за правосуђе по прибављеном мишљењу Високог савета судства“.</p> <p>Члан 64. Рад судијског помоћника оцењује председник суда, по прибављеном мишљењу</p>

	<p>- одређује број судијских приправника и спроводи поступак њиховог пријема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уређује питање дисциплинске одговорности судијских помоћника и приправника и именује дисциплинске органе; - утврђује мерила за утврђивање судског особља у судовима: - доноси одлуку о ангажовању експертских организација или тимова за истраживање или анализу одређеног питања од интереса за судства. <p>Постојеће тачке 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 и 31, постају тачке 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 и 38.</p>			<p>седнице одељења у које је судијски помоћник распоређен.</p> <p>Судијски помоћници и приправници су део судског особља, као такви спадају у категорију државних службеника, односно намештеника, и њих се, поред одредби овог закона, примењују одредбе Закона о државним службеницима и посебног колективног уговора.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Начин рада (Члан 18.) Став 3. мења се и гласи: Савет одржава седницу ако је присутно најмање шест чланова Савета.</p> <p>АЛТЕРНАТИВА: Уколико се не уважи предлог за измену става 3, онда би постојећем члану требало додати нови став 4. који гласи:</p> <p>Учешће на седници Савета је обавезно, а учестало неоправдано одсуство члана Савета је несавесно понашање, које за санкцију може имати престанак чланства у Савету.</p>	<p>Радни кворум од осам присутних чланова Савета је изузетно висок (трочетвртински), и као раније присутан предлог да се одлуке доносе квалификованом већином од осам гласова, могао би довести до озбиљних турбуленција у раду Савета, изразите поделе међу члановима Савета из реда судија и истакнутих правника и блокаде његовог рада, па је стога оправдано задржати сада важећи кворум просте већине свих чланова Савета. Предложено решење, као што је радни кворум од 8 чланова, инхерентно садржи опасност од обезличавања судијске већине у Савету. Такође, садржи опасност и да се ниједна одлука Савета не може донети уколико истакнути правници не присуствују седници, тим пре што није прихваћен већински предлог Радне групе за израду овог акта да је учешће на седници Савета обавезно, а учестало неоправдано одсуство несавесно понашање које за санкцију може имати престанак чланства у Савету. Кворум од присутне већине</p>	<p>Делимично прихваћен</p>	<p>Кворума за рад мора омогућити доношење свих одлука. Чланом 20 регулисано је да Савет доноси одлуке већином гласова свих чланова (осим одлука о избору председника судова и разрешењу судија, које се доносе већином од 8 гласова).</p> <p>Најзначајнију одлуку о избору судија Савет доноси простом већином, односно одлука о избору се може донети само на основу гласова судија изборних чланова. Иста већина је потребна за доношење одлуке о престанку функције члана Савета.</p> <p>Венецијанска комисија сматра да Савет треба да има плуралистички састав у коме значајан део, ако не и већину, треба да чине судије. Плуралистички састав Савета је заштита од корпоративизма, посебно када је су у питању одлуке о разрешењу судија, до кога би могло доћи да се све одлуке у Савету искључиво доносе судије. Потпуно је неадекватно да Устав предвиђа плуралистички састав Савета, а да све одлуке доноси већина коју чине само судије.</p>

		<p>свих чланова Савета омогућило би да Савет законито и благовремено доноси одлуке које се тичу судова, судија, председника судова и судија поротника и сноси одговорност за њих у јавном и транспарентном процесу одлучивања, у коме ће свака одлука бити детаљно образложена и изложена ефективном правном леку. Као могућа алтернатива предложеном решењу, можда би се могло предвидети да у погледу одређених најважнијих питања чланови Савета из реда истакнутих правника појединачно или путем потпредседника Савета, могу захтевати да се поједине одлуке преиспитају у смислу да се поново изложе дискусији и одлучивању на следећој седници Савета, уз присуство медија и јавности, а по потреби и по претходно достављеном извештају струке.</p>		<p>Независност рада Савета се обезбеђује кроз побољшане одредбе о избору чланова Савета из реда судија, прецизним регулисањем бројних услова за кандидовање за избор члана Савета из реда истакнутих правника, као и искључењем министра правде из чланства.</p> <p>Такође, у Чл. 54 ст. 3, као разлог за престанак функције, наведено је: „ако учестало не учествује у раду Савета без оправданог разлога“</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Одлучивање (Члан 20.)</p> <p>Мења се став 2. тако што се из последње реченице брише:</p> <p>„изузев одлуке о избору председника и потпредседника Савета и одлуке о избору председника Врховног суда,</p> <p>које се доносе тајним гласањем“, а преостали текст става се мења, тако да гласи:</p> <p>Изузетно од од става 1. овог члана, одлуку о избору председника и потпредседника Савета, одлуку о избору председника Врховног суда и председника осталих судова, одлука о разрешењу председника Врховног суда и председника осталих судова и одлуку о разрешењу судије, Савет доноси већином од седам гласова.</p>	<p>У погледу предлога да се одлука Савета о избору председника и потпредседника Савета, одлука о избору председника Врховног суда и председника осталих судова, одлука о разрешењу председника Врховног суда и председника осталих судова и одлуку о разрешењу судије, доносе квалификованом већином од осам гласова, сматрамо да би се ове одлуке као и сада могле доносити обичном већином од укупног броја гласова, уколико би постојали сви услови за несметан рад, конструктивна атмосфера међу члановима Савета, свест и одговорност према функцији коју обављају. С обзиром на то да се Радна група за израду овог законског текста усагласила да постоји потреба да се одлуке доносе квалификованом већином, оцењујемо да би било довољно да та већина буде седам гласова, јер би подразумевала или све гласове судија-чланова Савета и глас председника Врховног суда, или уместо неког од ових гласова – гласове истакнутих правника.</p>	<p>Делимично прихваћен</p>	<p>Погледати претходни одговор.</p> <p>Члан 20. став 3. Нацрта закона:</p> <p>„Савет доноси одлуку јавним гласањем.“</p>

		Истовремено, сматрамо да нема основа за тајно гласање о избору председника и потпредседника Савета и одлуке о избору председника Врховног суда. У случају овако малобројног тела, те након јавне дискусије, за тајним гласањем на основу закона једноставно нема потребе, већ би требало да се одлучивање о овим питањима одвија сагласно одредбама овог закона и Пословника о раду Савета, који тренутно предвиђа да Савет може у одређеним случајевима донети одлуку о тајном гласању		
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	<p>Јавност рада (Члан 23.)</p> <p>Предлаже се измена и допуна става 3, на следећи начин:</p> <p>Савет редовно обавештава јавност о свом раду кроз конференције за медије, тонским, а када то техничке могућности дозвољавају и видео снимањем седница, правовременим објављивањем дневног реда и записника са седница са основним акцентима из дискусија и материјалима о којима се одлучивало, омогућавањем свим заинтересованим лицима и представницима медија да присуствују седницама Савета, његових органа и тела и на друге начине уређен Пословником о раду Савета и Комуникационом стратегијом.</p>	<p>Начело јавности и високи степен транспарентности рада, уз обавезу поштовања усвојених стандарда, критеријума и предвиђене процедуре, од кључног је значаја за остваривање уставне улоге и надлежности Савета. Поред тога, најшири могући степен јавности рада Савета смањује могућност политизације и злоупотреба у раду и доприноси учвршћивању легитимитета одлука Савета. У том смислу, сматрамо да би поред задржавања и редефинисања постојећих норми, требало законском нормом предвидети и додатне гаранције овог принципа као што су аудио и видео снимање седница и правовремено објављивање записника и одлука, са обавезном садржином записника и основним акцентима из дискусија. Требало би предвидети обавезу правовременог објављивања на сајту Савета, не само свих записника, него и материјала о којима се одлучује на седницама, али и на телима Савета. Податке о одлучивању неопходно је учинити доступним јавности, а свим заинтересованим лицима омогућити присуство седницама Савета и његових органа и тела. Савет би требало да има квалитетну Комуникациону стратегију. У Правној анализи уставног оквира о правосуђу (2014) се истиче: „С обзиром да је реч о</p>	Није прихваћен	<p>Питање јавности рада Савета је уређено на готово исти начин у оба предлога нацрта закона о Саветима. На више места у предлогу оба нацрта је наведена обавеза Савета да обезбеди јавност свога рада, као и да се то питање ближе уређује Пословником о раду Савета. Да би се избегло оптерећивање текста закона навођењем на који начин Савет обезбеђује јавност у сваком конкретном случају, (на седници, у поступку избора, разрешења, у дисциплинском поступку..) одређено је да ће Савет ту своју обавезу уредити својим пословником о раду</p> <p>Такође, Закон о судијама прописује обавезу да у поступку избора судија и председника судова ВСС обезбеди јавност рада, као и да се начин обезбеђивања јавности уређује актом Савета.</p>

		органу који повезује трећу грану власти са политичким властима, он у најширем смислу „полаже рачун“ само грађанима и струци. Отуда је потребно увести прецизна правила о јавности рада Савета, која би представљала снажан инструмент за проверу квалитета рада..”		
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	<p>- Заступљеност судова (Члан 26.)</p> <p>Мењају се тачке 1. и 2. тако да гласе:</p> <p>1) један из Врховног суда и Управног суда;</p> <p>2) један из апелационих судова;</p> <p>АЛТЕРНАТИВА И: Мењају се тачке 1-6, тако да гласе:</p> <p>1) један из судова опште надлежности републичког ранга (Врховни суд и апелациони судови);</p> <p>2) један из судова посебне надлежности (основног и републичког ранга);</p> <p>3) један из судова опште надлежности (основни и виши судови) са подручја Апелационог суда у Београду;</p> <p>4) један из судова опште надлежности (основни и виши судови) са подручја Апелационог суда у Новом Саду;</p> <p>5) један из судова опште надлежности (основни и виши судови) са подручја Апелационог суда у Нишу;</p> <p>6) један из судова опште надлежности (основни и виши судови) са подручја Апелационог суда у Крагујевцу</p>	<p>Након свеобухватне консултације са судијама и њиховим представницима требало би одлучити да ли ће изборну “базу” за избор чланова ВСС-а из реда судија чинити све судије (гласање “сви за све”) или ће изборне базе бити дефинисане према врстама и нивоима судова, као што је то сада случај Постоји и могућност комбинованог система гласања по оба основа. Акт о промени Устава садржи норму према којој се приликом избора за чланове Савета води рачуна о најширој представљености судија, али је присутан и захтев из појединих судова за њиховом правичнијом и равномернијом заступљеношћу у саставу Савета, и према врсти и броју судија који гласају, а и према територијалној претстављености. Због тога смо предложили измену тако што би се у прву групу судова уврстио и Управни суд, заједно са Врховним судом, што је и садашње решење. Разлози за овај предлог су што је мали број судија у Врховном суду (у односу на судије четири апелациона суда којих има око 250), али ипак већи од броја судија Управног суда који нема двостепеност у раду, при чему треба имати у виду и чињеницу да је Врховном суду већ обезбеђено једно место у Савету јер се у његовом саставу по положају налази председник Врховног суда. Алтернативни предлог је изнет уколико би се оценило да је битно обезбедити и заступљеност судија у Савету са подручја свих апелационих судова, па би судије основних и виших судова у Србији, које су најбројније у судском систему, имале</p>	Није прихваћен	<p>Одредба чл. 26 обезбеђује најбољу заступљеност свих судова, што је обавеза прописана Уставом и Актом о промени Устава , који садржи норму да се приликом избора за чланове Савета води рачуна о најширој представљености судија.</p> <p>У моделу „сви за све“ избор чланова Савета из реда судија са свих судова би искључиво зависио од судија основних судова, обзиром на њихову доминантну бројност , тако да гласови других судија не би имали значај. Судије за које би они гласали не би никад били изабрани за члана Савета.</p>

		<p>четири представника у Савету, а преостала два места би била резервисана за члана Савета из судова републичког ранга и члана Савета из судова посебне надлежности.</p> <p>Трећи, комбиновани модел, који повезује постојећи модел гласања према врсти односно степену суда са тзв. моделом „сви за све“, предлажемо као још једну од алтернатива предложеном моделу заступљености судова у овом процесу. Он ће бити изнет и образложен код амандмана на члан 28.</p>		
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>- Услови за кандидовање за члана Савета из реда судија (Члан 27.)</p> <p>Став 1. допунити тако да гласи:</p> <p>Кандидат за члана Савета из реда судија може бити сваки судија, а посебно се цене компетенције судије, искуство, разумевање правосуђа, способности за дискусију и култура независности.</p>	<p>Не оспоравајући основни услов да кандидат за члана Савета из реда судија може бити сваки судија, сматрамо да би и за чланове Савета из реда судија, као и за чланове Савета из реда истакнутих правника (а и тим пре, имајући у виду да чланови из реда судија чине више од половине чланства Савета), уместо формалних и рестриктивних услова (као што је нпр. обавезно вишегодишње искуство у обављању судијске функције), требало навести одређене квалитете и вештине које би биле пожељне код чланова Савета.</p> <p>Сагласно Мишљењу Консултативног већа европских судија бр. 10 то су: компетенције судије, искуство, разумевања правосуђа, способности за дискусију и култура независности.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Ради се о изборном процесу. Сви кандидати ће се моћи представити судијама. Сваки судија слободно доноси одлуку за кога ће гласати. Навођење додатних услова потенцијално ограничава право судије да гласа по свом избору.</p>
<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Бирачко право (Члан 28.)</p> <p>Став 3. допуњује се тако да гласи:</p> <p>Судија гласа за кандидата са листе кандидата врсте, односно степена суда у којем врши судијску функцију (члан 26), а истовремено као део јединствене изборне базе у којој су све судије и сви кандидати за члана Савета, има право да једним гласом подржи и неког од кандидата са јединствене листе, тако да се коначан резултат кандидата утврђује тако што</p>	<p>Предложени начин гласања и утврђивања резултата гласања за чланове Савета из реда судија покушава да обједини досадашњи начин и систем гласања (предвиђен у члану 26.) са често истицањем принципом „сви за све“, дакле у ситуацији када би све судије имале бирачко право да гласају за било ког предложеног кандидата за члана Савета. Овај начин гласања је на изглед компликован, јер би сваки судија који има бирачко право имао право да гласа са по једним гласом на две одвојене листе и стави гласачке листиће у две одвојене гласачке кутије. Међутим, предност</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Гласањем судија само за кандидата са листе врсте, односно степена суда у којем врши судијску функцију, у складу са чл. 26, обезбеђује се најшира заступљеност свих судија у избору чланова Савета. Гласањем по принципу сви за све, избор чланова Савета би зависио од гласова судија основних судова.</p>

	се његов резултат са листе кандидата врсте, односно степена суда у којем врши судијску функцију сабере са његовим резултатом са јединствене листе кандидата за коју гласају све судије у Србији.	оваквог начина гласање је томе да би они кандидати који су шире познати, ангажованији и признатији ауторитети у области судства, или се тако представе у изборној кампањи, у овом случају имали нешто веће могућности и шансе за избор у највиши орган судства. На тај начин бисмо подржали јединство судства као посебне гране власти и квалитет његових представника, уз базично уважавање гласова врсте, односно степена суда у коме кандидат за члана Савета тренутно обавља судску функцију. У случају прихватања ове алтернативе, било би потребно ускладити текст чланова 34, 35, 38, 39 и 42. Радне верзије Закона о Високом савету судства		
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Услови за избор члана Савета (Члан 44.) У односу на став 1. предлажу се измене тако што би се из наведених услова изоставила тачка 5) да не испуњава опште услове за старосну пензију, тако да би укупно остало осам тачака услова, тачке 6, 7 и 8, би постале тачке 5, 6 и 7, а тачка 8. би била додата и гласила би: 8) да кандидат није члан политичке странке већ у моменту подношења пријаве на конкурс. Такође, предлаже се да се став 3. преформулише тако да гласи: Приликом избора и предлагања посебно се цени да то буде правник који је у стручној јавности препознат као особа високог професионалног интегритета, који се у односу на остале колеге истиче стручношћу која је потврђена у практичном раду или правник са објављеним научним и стручним радовима и предавањима у	Предлог да се у законски текст унесе одредба да истакнути правници не могу бити они који су стекли услов за старосну пензију дискриминише целу једну групу потенцијалних кандидата за истакнутог правника. То су сви они који у време конкурса имају више од 60 година, а који су постигли пуну зрелост и искуство у раду и могли би да се посвете овој функцији. Сматрамо да би у том погледу за њих требало да важе иста правила као и за избор народних посланика који их бирају на ту функцију или чланова Владе, за које не постоји ограничење у погледу старости. Имајући на уму током јавне дебате истицану бојазан од примене критеријума политичке опортуности приликом избора истакнутих правника за чланове Савета, сматрамо да би критеријуми за њихов избор у закону требало да буду мање формални и рестриктивни, а у позитивном смислу што конкретнији и захтевнији. Сматрамо да би у циљу смањивања простора за политички утицај, поред оних утврђених Уставом, у ставу 3. било добро нагласити да се приликом избора, као и предлагања кандидата, посебно цени да то буду правницима који су у стручној јавности	Није прихваћен	Пријаву на конкурс могу поднети сва лица која не испуњавају опште услове за старосну пензију. Ако би се прихватио предлог, судије изборни чланови Савета би били у неравноправном положају, обзиром да њима функција у Савету престаје престанком судијске функције, односно навршењем радног века. Набрајање низа услова за избор члана Савета из реда истакнутих правника, обезбеђује висок степен стручности и достојности лица која се бирају и сужава простор за произвољну одлуку приликом избора.

	земљи и иностранству, који се својом одлучношћу и храброшћу доказао као борац за очување владавине права, а кога краси толерантност и спремност на дијалог.	препознати као особе високог професионалног интегритета и који се у односу на остале колеге истичу стручношћу која је потврђена у практичном раду. Такође, то би могли бити правници са објављеним научним и стручним радовима и предавањима у земљи и иностранству који су се својом одлучношћу и храброшћу доказали као борци за очување владавине права, а које краси толерантност и спремност на дијалог.		
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	- Разлози за престанак функције (Члан 54.) У ставу 5. бришу се речи: „или испуни опште услове за старосну пензију“.	Уколико се не прихвати предлог који је поднет за члан 44. став 1. тачка 5), односно не обрише одредба по којој је услов за кандидовање и избор истакнутог правника за члана Савета - да није испунио опште услове за старосну пензију, предложена измена је усаглашавање одредбе из овог члана са наведеним предлогом. У супротном, дискриминација правника који у тренутку расписивања огласа имају 65 или 60 година се појачава не само у односу на изборе у законодавној и извршној грани власти, него и на осталу регулативу у судству. Тако је, према важећим решењима, омогућено не само судијама Врховног касационог суда да раде до 67 године живота, него и председницима судова да остану на судијској функцији до истека мандата на који су изабрани.	Није прихваћен	Ако би се прихватио предлог, судије изборни чланови Савета би били у неравноправном положају, обзиром да њима функција у Савету престаје престанком судијске функције, односно навршењем радног века.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Послови, организација и начин рада Савета (Члан 58.) Изменити наслов одељка, као и наслов и садржину члана 58. тако да гласе: V СТРУЧНА СЛУЖБА ВИСОКОГ САВЕТА СУДСТВА - Послови, организација и начин рада Стручне службе Високог савета судства (Члан 58.) За обављање стручних, административних и других послова у	Неопходно је назив Административне канцеларије Савета уподобити њеној основној надлежности, пружању стручне подршке Савету. У том смислу предлаже се другачији назив: Стручна служба Високог савета судства, који би адекватније осликавао природу и задатке ове службе у улози стручне, административне, рачуноводственокњиговодствене, техничке, информационе и друге подршке Савету. Ово се може постићи	Није прихваћен	Чланом 58. је предвиђено да се Административна канцеларија бави поред стручних и административних и других пословима, тако да предложени назив „Стручна служба Савета“ не одражава све послове којима се ка канцеларија бави. Такође је предвиђено да се организација, посао и начин рада Административне канцеларије ближе уређују актом Савета.

	<p>оквиру Савета образује се Стручна служба Високог савета судства. Организација, посао и начин рада Стручне службе Високог савета судства ближе се уређује актом Савета. На права и обавезе запосленог у Стручној служби Високог савета судства примењује се пропис који уређује положај државног службеника и намештеника, уколико овим законом није другачије уређено.</p>	<p>посебним подзаконским актом кроз унапређену организацију и систематизацију свих радних места, али и предузимањем других активности, попут ангажовања стручњака и обезбеђивања адекватних просторно-техничких услова за рад чланова Савета и запослених у Служби. У том погледу би се овим законом и новим Законом о систему плата, временом створили и услови за адекватнији статус, награђивање и могућност напредовања свих запослених у овој Служби.</p>		
<p>Комитет правника за људска права ЈУКОМ</p>	<p>1. Делотворност и недостатак правних лекова</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удаљење са функције члана Савета (Члан 12.) - Поступак по пријави (Члан 33.) - Право на жалбу (Члан 41.) - Спровођење јавног конкурса (Члан 48.) - Право жалбе Уставном суду (Члан 57.) 	<p>неопходно је одредити рок за одлучивање Уставног суда по жалби на одлуку о удаљењу члана Савета (чл.12 ст.5), као и рок за окончање поступка за престанак функције по предлогу (чл. 56), односно претпоставку негативне одлуке у случају немогућности доношења одлуке у том року због блокаде гласања.</p> <p>Додатно неопходно је изричито навести правне лекове и рокове у случају одбацивања пријава кандидата (чл.33 ст.2 и чл. 48 ст.3).</p> <p>Додатно у контексту чл.12 ст.3 треба размислити о начину доношења одлуке о удаљењу са функције, односно да ли члан о чијем се удаљењу говори има право одлучивања или не.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Рок за одлучивање Уставног суда, обзиром да је поступање овог суда уређено посебним законом, само је изузетно прописан за одлучивање по жалби на одлуку о избору судије и одлуку о престанку мандата члана Савета.</p> <p>У изборном процесу свим судијама су на располагању Приговор Савету (чл.40) и Жалба Управном суду (чл. 41)</p> <p>Право на приговор судије је уређено Чланом 40. „Судија има право да, преко Изборне комисије, поднесе приговор Савету због повреде изборног права, у року од 24 часа од часа када је повреда изборног права учињена.“ Како законом није другачије одређено, овај приговор се може поднети и због одбацивања пријава кандидата.</p> <p>Члан 41 предвиђа да против решења Савета којим је одбачен или одбијен приговор подносилац може поднети жалбу Управном суду у року од 48 часова од часа објављивања решења.</p> <p>Члан 12 став 4 предвиђа да се Члан Савета о чијем се удаљењу одлучује изузима из одлучивања.</p>
<p>Комитет правника за људска права ЈУКОМ</p>	<p>Плата и накнада за рад (Члан 14.)</p> <p>Преиспитати неопходност издвајања посебног става за изборног члана Савета који остварује права из радног односа на правном факултету. У</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>За све чланове Савета важи опште правило да права из радног односа , па и накнаду за рад , остварују у Савету. Изузетак је направљен за професоре правног факултета како би били мотивисани да конкуришу , обзиром да могу</p>

	случају да чл.14 ст.2 остаје, поставља се питање које се правило за накнаде примењује са другим професијама где је такође потребно привремено обуставити делатност због неспојивости (нпр. адвокатура, нотари, невладин сектор, правници у привреди и сл.).			остваривати већу зараду на факултету него у Савету. То истовремено значи да само професори могу наставити своју основну делатност док су чланови Савета.
Комитет правника за људска права ЈУКОМ	Транспарентност и јавност рада - Начин рада (Члан 18.) - Јавност рада (Члан 23.) - Етички одбор (Члан 24.)	Јавност рада представља једну од најважнијих гаранција независности Савета и његове заштите од притисака извршне власти. Сматрамо да би формулација одредбе члана 18 став 1 требало да буде јасна и недвосмислена, тако да не оставља места различитим тумачењима. Према нашем мишљењу позивање на конкретне уставне разлоге за искључење јавности, уз обавезу објављивања образложене одлуке о искључењу јавности би испунило овај захтев. Имајући у виду значај транспарентности рада Савета, у контексту синтагме независности и одговорности правосуђа, сматрамо да је неопходно допунити одредбу члана 24 и изричито навести да ће годишњи извештај о поштовању Етичког кодекса бити саставни део Годишњег извештаја о раду Савета.	Делимично прихваћен	Није јасна примедба Члан 18 став 1. Нацрта закона се позива на примену Устава, закона и акта Савета. Не постоје законски разлози из којих годишњи извештај Етичког одбора не би био објављен, у случају да су у њему заштићени лични подаци судија.
Комитет правника за људска права ЈУКОМ	- Одлучивање (Члан 20.) Недостаје став који се односи на блокаду доношења одлуке.		Није прихваћен	Не учествовање у раду Савета без оправданог разлога је разлог за престанак функције (чл. 54)
Комитет правника за људска права ЈУКОМ	3. Бирачко право - Услови за кандидовање за члана Савета из реда судија (Члан 27.)	Једна од препорука које су поновљене у оба изборна циклуса је давање могућности судијама из судова свих врста и степена да гласају за судије из судова свих врста и степена по систему „сви за све“. У овом погледу бисмо поново подржали такво решење, као и аргументацију коју је изнело	Није прихваћен	У случају прихваћања предлога да сви гласају за све, обзиром на њихову бројност, одлуке о свим члановима би доносиле судије основних судова.

		Удружење тужилаца Србије, у погледу радне верзије Закона о Високом савету тужилаштва,		
Комитет правника за људска права ЈУКОМ	- Услови за избор члана Савета (Члан 44.) - Спровођење јавног конкурса (Члан 48.)	Мишљења смо да услови и поступак избора угледних правника предвиђени овим Законом не испуњавају гаранције фер и правичног поступка. Услови за избор истакнутих правника су груписани тако да поред чињеница које се утврђују достављањем одговарајућих доказа (искуство, степен образовања, услови за рад у државној служби) стоје услови које је неопходно утврдити у посебном поступку (достојност, вршење непримереног утицаја и јавна иступања против независности судства и самосталности тужилаштва). Како такав поступак није јасно дефинисан Законом, остављено је место за произвољност у одлучивању и могуће злоупотребе. Дискреционо овлашћење Одбора да цени испуњеност услова и врши ужи одабир међу кандидатима који сви подједнако испуњавају услове се не простира на могућност произвољне дисквалификације кандидата којом се угрожава правна сигурност Одбора да одлучује о достојности угледног правника (чл. 44 ст. 1 тач.4), којем није дата могућност изјашњења и који нема делотворни правни лек против одлуке о одбацивању пријаве по овом основу, може деловати дестимулативно на пријаву могућих кандидата.	Није прихваћен	Избор истакнутих правника је по Уставу у надлежности Народне скупштине, која је законодавни и политички орган, у коме одлуку доносе народни посланици по свом дискреционом праву. Навођењем врло широке листе услова за кандидовање из члана 44 ограничава се ово дискреционо право. Посланици би морали да приликом предлагања кандидата воде рачуна да ли они испуњавају ове услове. Наравно, обзиром да се ради о одлуци одбора Народне скупштине, против ње није предвиђен правни лек, осим евентуалне уставне жалбе. Утврђивање предлога кандидата је регулисано Чланом 49. Предлог двоструког броја кандидата за избор члана Савета од броја који се бира Одбор утврђује гласовима две трећине од укупног броја чланова. Одбора је дужан је да размотри предлоге кандидата за избор члана Савета које предложи сваки члан Одбора.
Форум судија	Транспарентност	Свака седница Високог савета судства се тонски снима и сачињава се записник са седнице.	Није прихваћен	

		<p>Записник са седнице садржи податке о присуству чланова, дневном реду седнице, садржину донетих одлука.</p> <p>Гласање на седници Високог савета судства је јавно.</p> <p>На интернет страници Високог савета судства објављују се дневни ред седнице, радни материјал који ће бити расправљан на седници најкасније 15 дана пре одржавања седнице.</p> <p>Приликом објављивања радног материјала (личних биографија и сваког материјала који садржи личен податке) мора се водити рачуна о заштити података о личности.</p> <p>Након одржане седнице, у року од 24 часа на интернет страници Високог савета судства се објављују тонски снимак и записник са седнице.</p> <p>Председник Високог савета судства је дужан да створи услове за учешће јавности на седницама Савета.</p> <p>Уколико се може очекивати веће интересовање јавности за седницу Судског савета, председник Високог савета је дужан да сазове седницу Судског савета у одговарајућој просторији, узимајући у обзир обим предвиђеног интересовања и могућности.</p>		<p>Члан 18. - Седнице Савета су јавне, а Савет може да одлучи да седница буде затворена за јавност, у складу са Уставом, законом и актом Савета.</p> <p>Обезбеђење јавност, начин рада и одлучивања Савета ближе се уређују Пословником о раду Савета.</p>
<p>Партнери за демократске промене Србија</p>	<p>Члан 18. Начин рада Коментар: потребно је предвидети механизме и јасне процедуре за укључивање јавности у седнице Савета.</p> <p>Члан 23. Јавност рада Коментар: Поред предложеног, сматрамо да је од изузетне важности проширити члан 23, у делу који се односи на Годишње извештаје о раду Савета, на начин да укључују и</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Видети претходни одговор</p> <p>Не постоје законски разлози из којих годишњи извештај Етичког одбора не би био објављен, у случају да су у њему заштићени лични подаци судија.</p>

	комплетне извештаје Етичког одбора ВСС			
Адвокатска комора Србије	<p>Према одредби чл.7. радне верзије овог закона, Савет има 11 чланова, од којих су шест судија које бирају судије, четири истакнута правника које бира Народна скупштина и председник Врховног суда, као члан по положају. Одредбама чл.18. и 20. прописан је кворум за рад и одлучивање Савета, па је тако чл.18.ст.3. прописано да Савет одржава седницу ако је присутно најмање осам чланова Савета, а одредбом чл.20.ст.1.да се одлука доноси већином гласова свих чланова, док се ставом 2. прописује да изузетно од става 1. овог члана, одлуку о избору председника и потпредседника Савета, одлуку о избору председника Врховног суда и председника осталих судова, одлуку о разрешењу председника Врховног суда и председника осталих судова и одлуку о разрешењу судије, Савет доноси већином од осам гласова.</p>	<p>Овим одредбама се дефинишу кворуми за рад и одлучивање на седницама ВСС на начин којим се успостављају претпоставке за кадрирање и трговину утицајем и прављење неформалних дилова и стварају ситуације да ће истакнути правници имати суштински право вета и блокаде рада ВСС.</p> <p>Истакнути правници ће се бирати од стране НСПС, па самим тим што истакнуте правнике бирају народни посланици који су чланови политичких странака, евидентан ће бити утицај политике код оваквог посебно потребног кворума за рад и одлучивање ВСС. ,</p>	Није прихваћен	<p>Састав Високог савета судства и начин избора његових чланова, укључујући и решење за елиминисање могућности блокаде избора, детаљно је анализиран и одобрен у Мишљењу Венецијанске комисије број 921 на Акт о промени Устава Републике Србије из 2018. године (CDL-AD(2018)011) и мишљењима број 1027/1047 (CDL-AD(2021)032) и број 1027/1067 (CDLPI(2021)019) из 2021. године.</p> <p>Члан 20 предвиђа да се одлуке Савета доносе већином гласова свих чланова (6 гласова), уз изузетке који су предвиђени ставом 2, када Савет доноси одлуке доноси већином од осам гласова. Најзначајнију одлуку о избору судија Савет доноси простом већином, односно одлука о избору се може донети само на основу гласова судија изборних чланова. Иста већина је потребна за доношење одлуке о престанку функције члана Савета.</p> <p>Венецијанска комисија сматра да Савет треба да има плуралистички састав у коме значајан део, ако не и већину, треба да чине судије. Плуралистички састав Савета је заштита од корпоративизма, посебно када је у питању разрешење судија, до кога би могло доћи да се одлуке у Савету искључиво доносе судије. Потпуно је неадекватно да Устав предвиђа плуралистички састав Савета , а да све одлуке доноси већина коју чине само судије.</p>
Адвокатска Комора Србије	<p>Такође предлагемо да се из одредбе чл.44. ст.1. бришу тачке 7) и 8), и да се додају нове тачке, тачке 7), 8) и 9) које гласе:</p> <p>7) да није био члан политичке странке у години која претходи избору;</p>		Није прихваћен	<p>Ово решење би се могло сматрати противуставним, обзиром да са њиме захтева ограничење права на Слободно удруживања из члана Члан 55 Устава. Ст. 4 овог члана Устава ограничење права да се буде члан политичких странака прописује, као изузетак од општег права, који се односи само на судије Уставног суда,</p>

	<p>8) да није био носилац правосудне функције (судија или јавни тужилац) у периоду од 3 до 5 година које претходе избору;</p> <p>9) да није у брачним, ванбрачним, родбинским, партнерским односима са политичарем и то у праволинијском сродству или побочном сродству до трећег степена сродства, или тазбинском сродству до другог степена сродства.</p>		<p>судије, јавне тужиоце, Заштитника грађана, припаднике полиције и војске, услед неспојивости у циљу очувања њихове независности или самосталности . Не наводе се кандидати за будући избор судија и јавних тужилаца или кандидати за члана Савета.</p> <p>Прописивањем да кандидат није био члан политичке странке пре избора, ограничава се суштина зајамченог права кандидата, што је противно Уставу (Члан 18 ст. 2 „... закон ни у ком случају не сме да утиче на суштину зајемченог права...“)</p> <p>Ради се о ограничењу уставног права које може законом бити ограничено ако ограничење допушта Устав, у сврхе ради којих га Устав допушта, у обиму неопходном да се уставна сврха ограничења задовољи у демократском друштву и без задирања у суштину зајемченог права. (члан 18. став 2 Устава). Неспорно се ради о задирању у суштину зајемченог права.</p> <p>Венецијанска комисија се у коначном мишљењу (тачка 57) позвала на тачку 80 Мишљења из октобра , у коме се прихвата аргументација министарства правде да увођење таквих ригидних критеријума (не)подобности (да није био члан политичке странке) можда неће нужно постићи циљ искључивања политичке припадности лаичких чланова, али би могло значајно да смањи број потенцијалних кандидата. Такође се може поставити питање уставности оваквог ограничења. Члан 151. Устава прописује да члан Високог савета судства којег је изабрала Народна скупштина не може бити члан политичке странке. Ово ограничење није предвиђено за кандидате. Ако се од кандидата за члана Савета из реда истакнутих правника не може захтевати да није био члан политичке странке пре кандидовања</p>
--	---	--	--

				како се не би ограничило његово право на слободно удруживање из члана 55. став 4. Устава, онда се то ограничење не може односити ни на кандидате чији су сродници били активни у политици пре његовог кандидовања.
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Члан 4.</p> <p>Припрема предлога буџета Савета Нови став 8. овог члана могао да гласи:</p> <p>„У случају из става 7, Народна скупштина на седницу на којој се расправља о предлогу закона о буџету Републике Србије позива представника Савета и даје му прилику да образложи предлог буџета.“</p> <p>Постојећи став. 8. након тога би постао став 9.</p>	<p>У овом члану је покушано да се у највећој могућој мери обезбеди да буџет који припрема Савет буде усвојен. Међутим, гаранције никада не могу бити потпуне, зато што Народна скупштина може да измени предложени буџет кроз амандмане, чак и у случају да Влада прихвати предлог Савета без примедби. Тренутна одредба обавезује Владу да у образложењу предлога закона о буџету наведе разлоге због којих сматра да предлог буџета Савета није прихватљив. Нема, међутим, гаранција да ће текст образложења буџета, који је уврштен у предлог Закона о буџету на предлог Савета бити једнако детаљан и информативан, као и разлози због којих се Влада противи.</p> <p>Представници Владе присуствују седницама скупштинских одбора и Народне скупштине у пленуму и имају додатну прилику да образложе своје ставове. Да би народни посланици приликом одлучивања имали на располагању све аргументе, исту такву могућност би требало дати и представницима Савета.</p>	Није прихваћен	<p>Рад Народне скупштине је регулисан Законом о народној скупштини и Пословником Члан 48 ст. 6 Закона предвиђа да се на позив председника Народне скупштине, Народне скупштине се могу обратити, у зависности од питања које се расправља, и представници других органа, организација и тела.</p> <p>Члан 53 регулише да се Поступци за доношење аката, а међу њима и поступак за доношење буџета Републике Србије и завршног рачуна уређују Пословником.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>Чини се да Министарство у одговору сугерише да Законом не би било могуће прописати дужност да Народна скупштина на седницу позове и представнике Савета.</p>
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Члан 9</p> <p>Одредба која се коментарише: Потпредседник Савета</p> <p>(нови став 3):</p> <p>„У случају из става 2. овог члана потпредседник обавља све послове који су везани за испуњавање законских обавеза и прописаног рока, а друге послове уз изричиту сагласност председника.“</p>	<p>Појмови „одсуство“ и „спреченост“ нису дефинисани у овом закону, па услед тога може настати ситуација у којој је спорно да ли је потпредседник Савета неоправдано преузео обављање послова из надлежности председника, а да на то није имао право. Ово може бити нарочито спорно у ситуацијама када је председник заиста одсутан или спречен да предузме неку радњу, али још увек нису истекли рокови за њено предузимање, или када председник није уопште обавезан да</p>	Није прихваћен	<p>Појмови „одсуство“ и „спреченост“ нису дефинисани у овом закону, зато што су јасни сами по себи.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>Појмови „одсуство“ и „спреченост“ јесу јасни сами по себи, али то не искључује могућност да су свакоме јасни на другачији начин. Мада можда у примени других прописа различито тумачење ових израза има мањи значај, овде је јасно</p>

		предузме неку радњу (и не жели то учини), а потпредседник искористи одсуство председника и предузме је. Решење за проблем би могло бити двојако – да се прецизно дефинише шта ће се сматрати одсуством и спреченошћу, или да се прецизније дефинише које послове потпредседник Савета може обављати (нпр. послови који су везани за испуњавање законских обавеза и прописаног рока) а да при том не постоји сагласност председника.		указано на то да се може јавити ситуација у којој би прецизирање отклонило недоумице о законитости поступања заменика председника Савета. Узмимо да је председник Савета ван сваке сумње спречен да закаже седницу у понедељак. Истовремено, уопште није неопходно да се седница закаже у понедељак, јер се по истом питању седница може заказати и у петак. Има ли право потпредседник да седницу ипак закаже у понедељак (иако га председник није замолио да то учини због његове спречености или одсуства)?
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Члан 10 Однос са јавним тужилаштвом, другим органом, носиоцем јавних овлашћењима, физичким и правним лицем и носиоцем јавнотужилачке функције</p> <p>Члан 10 Однос са судовом, другим органом, имаоцем јавних овлашћења, физичким и правним лицем, судијом и председником суда</p> <p>Могући предлог за промену става 1 и допуну новим одредбама: „Орган јавне власти у Републици Србији, судија и председник суда / носилац јавнотужилачке функције, дужан је да поступа по захтеву Савета за достављање информације, документа и другог материјала који је Савету потребан за вршење послова из његове надлежности.“ „Друго правно и физичко лице, осим лица из става 1. овог члана, дужно је да на</p>	<p>Нејасно је које информације би Савету могле да буду потребне од појединих органа (на пример, органа градских општина). Такође, са нормативне тачке гледишта није јасно због чега се набрајају само поједини органи јавне власти, а не сви, зашто се изричито наводе неке категорије органа и лица, иако су обухваћени другим, општијим категоријама. На пример, ако обавезу достављања података има „свако физичко лице“, а нема градације обавеза, онда је непотребно посебно наводити да обавезу имају судија, носилац јавнотужилачке функције и председник суда. Такво навођење би било смислено једино када би обавеза достављања информација за судије и јавне тужиоце била шира него што је имају „обични грађани“ (што би имало смисла, али није написано).</p> <p>Међутим, најспорније у овој одредби јесте то што је уведена дужност правних и физичких лица да достављају Савету „информације, документа и други материјал“ у вези са вршењем надлежности Савета и то по два основа. Прво, није предвиђена одговорност за кршење ове одредбе. Друго, није предвиђен механизам правне заштите за правно или физичко лице које сматра да тражене информације, документи и материјал нису потребни Савету ради вршења његових</p>	Није прихваћен	<p>У питању је деклараторна одредба за чије кршење није предвиђена санкција, обзиром да Савет нема овлашћења да изриче санкције.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>Деклараторне норме нису норме, и није им место у законима (већ у декларацијама), па се може закључити да би овај члан требало брисати као непотребан.</p>

	<p>образложени захтев Савета, достави Савету информације које су Савету неопходне за вршење послова из надлежности Савета, а те информације не поседују органи и лица из става 1. овог члана.“</p> <p>„Лица из става 2. може ускратити информације уколико учини изгледним да би у случају њиховог давања могло претрпети штету.“</p>	<p>надлежности, или које има неки легитимни интерес да ове информације и документе ускрати, све и када су Савету заиста потребни.</p> <p>Услед тога, постоји двострука претња – да ова норма остане мртво слово на папиру и у случајевима када су Савету информације заиста потребне или да буде искоришћена за неосновано оптерећење физичких и правних лица. Из образложења ове одредбе се не може закључити која врста информација и документа би могла бити тражена од физичких и правних лица, нити на који начин би се обезбедило спровођење ове норме.</p> <p>Због тога је неопходно да се њена примена размотри још једном са становишта овде изложених проблема и ситуације у којима се претпоставља да би могло доћи до њене примене.</p>		
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>2. Положај чланова Имунитет Члан 11</p>	<p>Одредба је практично преписана из Устава, то јест не доноси новине у односу на текст Устава. Недостаци одредбе се зато тичу више Устава, него самог законског текста.</p> <p>Наиме, на основу ове одредбе, члан Савета не може бити кривично гоњен ни у случају када је гласање на одређени начин у оквиру Савета било у вези са кривичним делом, на пример, када члан Савета свесно злоупотреби своју функцију да би помогао избор одређеног кандидата иако тај кандидат није најбољи („прибављање какве користи“), или у циљу да не буде изабран други кандидат, који је јесте био најбољи („тежа повреда права другог“).Тиме су широм отворена врата корупцији у доношењу одлука правосудних Савета, што је уједно најкрупнији проблем ове правосудне реформе.</p> <p>Други став овог члана је такође нелогичан. За почетак, није потпуно јасно која би кривична дела могао да почини члан Савета, у својству члана, с</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Имунитет чланова Високог савета судства је уређен Чланом 154. Устава , док је Имунитет чланова Високог савета тужилаштва уређен Члан 165а Устава.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>Министарство није размотрило уређење питања која нису регулисана у потпуности Уставом (правила о лишавању слободе чланова Савета).</p>

		<p>обзиром на имунитет у којем се говори у ставу 1. Чини се да би то могло бити само кривично дело које се не односи на мишљење и гласање, већ, на пример, случајеви злоупотребе средстава којима располаже Савет (нпр. службених возила) или злоупотребе положаја ради искоришћавања запослених. Забрана да се члан Савета лиши слободе без одобрења</p> <p>Савета има за циљ, слично као и код народних посланика, да се спречи ситуација у којој би рад Савета могао да се омете неоправдано кроз активност дела извршне власти. Из истог разлога би, међутим, требало да буде успостављена забрана хапшења члана Савета и у случајевима када почине кривично дело као приватна лица, невезано за јавну функцију. С друге стране, имунитет чланова Савета је шири него код народних посланика, па тако они не могу бити лишени слободе без сагласности Савета ни када су затечени у извршењу кривичног дела за које је прописана казна затвора од најмање пет година, а народни посланик би могао. Имајући у виду ове нелогичности, став 2. Би требало изменити тако уношењем одговарајућих одредаба које се односе на имунитет народних посланика (члан 38. Закона о Народној скупштини).</p>		
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Члан 13 Права из радног односа</p> <p>Предлог за измену:</p> <p>Члан Савета остварује право из радног односа у Савету у складу са прописима који уређују права из радног односа носилаца јавнотужилачке функције/ судије, ако овим законом није друкчије одређено.</p>	<p>Сви чланови Савета би требало да остварују права из радног односа у Савету.</p> <p>Поред тога, нелогична је одредба става 3, према којом се даје могућност да професор правног факултета, који је изабран за члана Савета настави да остварује права из радног односа на правном факултету. Наиме, за истакнутог правника може бити изабрана и особа која се бави наставним радом (на правним предметима) на другом факултету, па се не може разумети логика за постављање изузетка од општег правила.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>За све чланове Савета важи опште правило да права из радног односа, па и накнаду за рад, остварују у Савету. Изузетак је направљен за професоре правног факултета како би били мотивисани да конкуришу, обзиром да могу остваривати већу зараду на факултету него у Савету. То истовремено значи да само професори могу наставити своју основну делатност док су чланови Савета.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p>

	За време трајања мандата, изборном члану Савета мирују права из радног односа које је остваривао пре избора за члана Савета.			Нејасни су разлози предлагача због којих је желео да охрабри управо професоре правног факултета да конкуришу за позицију у Савету. Вероватно постоје и други потенцијални кандидати који остварују значајно већу зараду на местима на којима рад од накнаде на коју имају право у Савету. Није објашњен ни изузетак који се прави према врсти факултета, иако је указано на нелогичност. Због чега Министарство жели да стимулише само професоре правног факултета да се пријаве, а не рецимо и професоре правних предмета на неком другом факултету?
<i>Транспарентност Србија</i>	Предлог измењених одредаба: Плата и накнада за рад Члан 14. Члан Савета има право на основну плату једнаку основној плати председника Врховног суда. Председнику Савета основна плата увећава се за 20%, а потпредседнику Савета за 10%.	Одредбе према којима министру надлежном за правосуђе и Врховном јавном тужиоцу припада накнада за рад у Савету није логична. Наиме, особе које врше ове јавне функције су чланови Савета по функцији. То даље значи да би висина њихове зараде, уколико је потребно да буде већа него да нису чланови Савета, требало да буде прописана у оквиру одредаба које уређују зараде министра правде, односно Врховног јавног тужиоца, а не у оквиру посебних одредаба које се тичу зарада чланова Савета. Одредбе које се односе на изборне чланове савета треба брисати, у складу са променама у члану 13.	Није прихваћен	Члан Савета по положају има право на месечну накнаду за рад у Савету у износу од 30% основне плате из става 1. овог члана. Ова накнада је додељена обзиром да се ради о додатним пословима, који нису обухваћени основном платом члана по положају. <i>Коментар разлога за одбацавање:</i> Јасно је да је предвиђена накнада за рад у Савету јер није обухваћена основном платом члана по положају. Предлог је био да се евентуално увећање плате уреди другим законом (кад је реч о министру правде), односно нормама које уређују висину зараде Врховног јавног тужиоца и председника Врховног касационог суда.
<i>Транспарентност Србија</i>	Нespoјивост функције, посла или приватног интереса са функцијом члана Савета Члан 15	Одредбе о неспојивости функција и сукобу интереса су нејасне, а такође могу бити и несагласне са правилима која већ постоје за све јавне функционере, укључујући и чланове Савета. Нејасна је одредба према којој члан Савета не може „политички деловати на други начин“ (поред забране да буде члан политичке странке),	Није прихваћен	Чланом 15 је уређена неспојивост функције, посла или приватног интереса са функцијом члана Савета. Одредбе овог члана се суштински односе на чланове Савета које бира Народна скупштина, обзиром да за судије изборне чланове првенствено важе одредбе о неспојивости са судијском функцијом, чије кршење повлачи дисциплинску одговорност и могућност

		<p>тако да подлеже дискреционој оцени и може бити злоупотребљена.</p> <p>Нејасна је одредба којом се забрањује бављење плаћеним послом. Уколико је сврха забране да се чланови у потпуности посвете раду у Савету, онда би једнако требало да буде забрањено бављење и плаћеним и неплаћеним послом. Уколико је циљ да се кроз забрану обављања плаћених послова смањи број ситуација у којима може настати сукоб интереса, онда норма није добро формулисана. Обављање неких плаћених послова неће створити непримерени однос зависности (нпр. уколико би члан Савета за наручиоца из Аргентине радио правну анализу правосудних прописа у тој земљи).</p> <p>Нелогично је и постављање изузетка према којем би члан Савета могао да се бави професуром на правном факултету (а не би могао, на пример, на економском).</p> <p>Одредба према којој Етички одбор Савета одлучује која је функција, посао или приватни интерес противан достојанству и независности члана Савета и штети угледу Савета није довољно прецизна. Нарочито је нејасно да ли се ово одлучивање врши унапред (за поједине антиципиране ситуације) или накнадно (када се разматра питање могућности да се одређени члан бави одређеним послом). Такође, овде је могуће преклапање са надлежностима Агенције за спречавање корупције.</p> <p>Одредба става 5. у вези са обављањем наставне, научне или уметничке делатности уз накнадну, а без одобрења, сличне су одредбама Закона о спречавању корупције. Ипак, као и у вези са применом тог закона, може се поставити питање оправданости таквог безрезервног изузетка. У Закону о спречавању корупције постоји дужност да се пријави обављање такве делатности и</p>	<p>разрешења (Члан 31. Нацрта закона о судијама). Ради изједначавања положаја свих чланова Савета одредбе о неспојивости за чланове Савета су уређене на исти начин као за судије.</p> <p>Изборни чланови које бира Народна скупштина, као јавни функционери подлежу обавезама из Закона о спречавању корупције.</p> <p>Видети одговор на коментар на члана 31. Нацрта закона о судијама.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>У образложењу се не даје одговор ни на једно од питања из коментара, односно на указивање на нелогичности прописаних забрана и изузетака од тих забрана.</p> <p>Све нелогичности уочене у овом члану, примењиве су и на члан 31. Закона о судијама.</p>
--	--	---	--

		<p>могућност да се функционеру наложи да престане са обављањем и таквих делатности (члан 46, став 4).</p> <p>Одредба става 7. такође је спорна. Несумњиво је да чланови правосудних савета својим знањем могу да допринесу квалитету израде закона и других прописа. Међутим, уколико се обављање таквих послова врши у радно време, и омета остваривање функције правосудног савета, оно може бити оправдано само у случају да је реч о представнику Савета у радној групи, а не о ангажману члана као стручњака – појединца.</p> <p>Уместо нуђења конкретних решења, за овај члан Нацрта треба прибавити мишљење Агенције за спречавање корупције, и затим на основу њега употпунити норму и уклонити одредбе које су нелогичне или које су у нескладу са Законом о спречавању корупције.</p>		
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Закон о ВСТ</p> <p>Начин рада</p> <p>Члан 18.</p>	<p>У вези са ставом 1. треба размотрити могућност да се пропише у којим случајевима седнице Савета не могу бити затворене за јавност. Без такве одредбе постоји ризик да се актом Савета предвиде изузеци који би били непримерени и супротни намери законодавца. Наш конкретан предлог је да се у овом закону опишу ситуације у којима се актом Савета не може ограничити присуство јавности.</p> <p>У два нацрта закона постоје различита правила о кворуму за одржавање седнице, што се не може бранити када закон долази од истог предлагача. Уколико је став предлагача да је квалификована већина потребна као кворум за рад Савета судства, онда то исто важи и за тужилачки Савет, и обрнуто.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Савет може да одлучи да седница буде затворена за јавност, у складу са Уставом, законом и актом Савета. Савет не може произвољно да искључи јавност, већ само под прописаним условима који оправдавају одступање од општег правила. Услови за искључење или ограничење јавности не могу бити одређени Пословником мимо закона и Устава.</p> <p>На више места у предлогу оба нацрта Закона о ВСС-у и ВСТ-у је наведена обавеза Савета да обезбеди јавност свога рада, као и да се то питање ближе уређује Пословником о раду Савета. Да би се избегло оптерећивање текста закона навођењем на који начин Савет обезбеђује јавност у сваком конкретном случају, одређено је да ће Савет ту своју обавезу уредити својим пословником о раду.</p> <p>Прописана је обавеза да Савет редовно обавештава јавност о свом раду на начин уређен Пословником о раду Савета.</p>

				<p>Чланом 22 су прописана аката и одлуке Савета која објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страници Савета.</p> <p>Такође, Закон о судијама и Закон јавном тужилаштву прописују обавезу да у поступку избора Савет обезбеди јавност рада , као и да се начин обезбеђивања јавности уређује актом Савета.</p> <p>Што се тиче кворума за рада Савета, он је различито уређен у овим законима, обзиром да је њима различито уређена и већина за доношење одлука, у зависности од специфичне надлежности оба Савета.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>Заиста, у више одредаба закона, прописано је да Савет мора неке активности да спроведе јавно. Суштина предлога је била да се сагледа у овом тренутку, када се Закон доноси, да ли постоје још неке ситуације у којима тајност нипошто не би била оправдана и да се на тај начин спречи да Савет пропише другачије својим пословником. Тврдња да Савет не може да одлучи да пропише тајност Пословником мимо Устава и Закона свакако стоји. Суштина предлога је била да се размотри да ли постоје још неке ситуације у којима би требало у закону поставити ограничење којем би Савет морао да се повинује приликом израде Пословника.</p>
<i>Транспарентност Србија</i>	Одлучивање Члан 20.	Слично као и код члана 18, и овде се разликује већина која је потребна за одлучивање (у једном случају шест, у другом осам чланова), за шта није дато ваљано образложење, а што је потребно зато што закон долази од истог предлагача.	Није прихваћен	Чланом 20 регулисано је да Савет доноси одлуке већином гласова свих чланова (осим одлука о избору председника судова и разрешењу судија , које се доносе већином од 8 гласова). Најзначајнију одлуку о избору судија Савет доноси простом већином, односно одлука о избору се може донети само на основу гласова судија

		<p>Последњи став налаже да одлуке Савета морају бити образложене, ако законом није друкчије одређено. Међутим, није јасно како ће се остварити овај циљ у ситуацијама када Савет доноси одлуке већином гласова (било која већина да је у питању), а нарочито када је гласање тајно. Наиме, разни чланови Савета могу имати врло различите разлоге због којих се залажу за одређену одлуку. Због тога би закон морао да садржи норме које би омогућиле израду образложења, као и то да сви ставови чланова буду укључени у то образложење.</p>	<p>изборних чланова. Иста већина је потребна за доношење одлуке о престанку функције члана Савета.</p> <p>Венецијанска комисија сматра да Савет треба да има плуралистички састав у коме значајан део, ако не и већину, треба да чине судије. Плуралистички састав Савета је заштита од корпоративизма, посебно када је су у питању одлуке о разрешењу судија, до кога би могло доћи да се све одлуке у Савету искључиво доносе судије. Потпуно је неадекватно да Устав предвиђа плуралистички састав Савета, а да све одлуке доноси већина коју чине само судије.</p> <p>Исти принцип је заступљен и код регулација већине за одлучивање у ВСТ-у. Одлуке Савета доносе се већином од осам гласова.</p> <p>Изузетно од става 1. овог члана, одлуку у дисциплинском поступку, осим у дисциплинском поступку против Врховног јавног тужиоца, о удаљењу или престанку функције изборног члана Савета, о утврђивању предлога за престанак функције Врховног јавног тужиоца, о изузећу или удаљењу Врховног јавног тужиоца, Савет доноси већином од седам гласова, односно гласовима тужилачког дела Савета.</p> <p>Правило је да се све одлуке Савета образлажу, осим ако законом није другачије уређено. Пословник о раду ВССа предвиђа да нацрт одлука.... са образложењем за сваку тачку дневног реда припрема Административна канцеларија.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>У коментару је изнето питање и дата сугестија, на коју није дат одговор, тако да остаје непознато на основу чега ће Административна канцеларија Савета израдити образложење одлуке. Она то</p>
--	--	---	--

				може учинити ако су чланови Савета на седници износили јавно разлоге због којих подржавају одређени предлог или му сеprotиве, али не и у случају када чланови Савета то не учине.
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Јавност рада Члан 23</p> <p>Став 1: „Савет доноси годишњи извештај о раду до 31. марта за претходну годину, који се објављује на интернет страници Савета, најкасније три дана по доношењу“.</p> <p>Став 3: „Савет редовно објављује информације о свом раду на интернет презентацији и Порталу отворених података и обавештава јавност о свом раду на други начин, у складу са законом и Пословником о раду Савета.“</p>	<p>Није прописан рок за доношење и објављивање годишњег извештаја о раду Савета.</p> <p>Одредбе о јавности рада нису разрађене у Закону, те стога постоји опасност да она не буде у довољној мери обезбеђене кроз одредбе Пословника. Поред тога, поједини видови обезбеђивања јавности су уређени законом (овим или другим законима), па би и то било упутно навести. У том смислу је посебно значајна обавеза државних органа из члана 27. Закона о електронској управи да израђују документе у облику који омогућава њихово лако претраживање и поновну употребу (такви подаци се објављују на Порталу отворених података).</p>	Није прихваћен	<p>Доношење Годишњег извештаја је уређено Чланом 37. Пословника о раду ВСС- а</p> <p>„Савет подноси Народној скупштини редован годишњи извештај о раду у претходној години.</p> <p>Савет разматра и усваја годишњи извештај о раду најкасније до 1. марта текуће године.</p> <p>Годишњи извештај о раду се доставља Народној скупштини најкасније до 15. марта текуће године и објављује на интернет страници Савета.“</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>Суштина предлога је била да се рок пропише у закону, зато што је реч о стварању обавезе за Савет. Пословник о раду треба да буде усклађен са том законском обавезом, а не да рок у којем ће Савет подносити извештај зависи од воље самог Савета који доноси свој пословник.</p> <p>Поред тога, предлог садржи конкретне сугестије за начин израде извештаја (форма отворених података) које очигледно нису разматране.</p>
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Заступљеност јавних тужилаштава Члан 26.</p>	<p>У законима постоји правна празнина – нема одредбе на основу којих би се извршио избор уколико из неке категорије судова / јавних тужилаштава нема кандидата за чланство у Савету.</p> <p>Поред тога, чини се да постоји велика несразмера у броју судија, односно јавних</p>	Није прихваћен	<p>Закон не предвиђа све , у овом случају, готово немогуће ситуације. У случају да нема кандидата , поступиће се као и кад два или више кандидата добију једнак највећи број гласова, избори се понављају за те кандидате у року од 15 дана.</p>

		тужилаца које имају бирачко право у оквиру тачке 1) у односу на остале. Могуће решење би било да се бирају по два кандидата из судова/јавних тужилаштава који су наведени под тачкама 1) и 2).		<p>У вези заступљеношћу судова и јавних тужилаштава, погледати одговоре на коментаре на члан 26 ЗовСС и члан 26 ЗовСТ</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>Из одговора се види да постоји могуће решења за наведену правну празнину.</p> <p>У образложењу које је дато код других предлагача у вези са заступљеношћу, износи се само тврдња да предложено решење обезбеђује „најширу“ заступљеност. То је можда тачно када је реч о врстама судова / јавних тужилаштава, али је нетачно када је реч о о броју могућих кандидата / гласача.</p>
<i>Транспарентност Србија</i>	Услови за кандидовање Члан 27.	У ставовима 2- 4 предвиђена је процедура кандидовања на колегијуму. Нејасно је зашто овај вид кандидовања уопште постоји, када упоредо са њим постоји могућност да се за члана кандидује судија/јавни тужилац кога подржи одређени број колега (15, односно 20).	Није прихваћен	<p>Кандидовање колегијума је предвиђено како би се обезбедио формални кандидат тог јавног тужилаштва, како би се обезбедила законом предвиђена заступљеност јавних тужилаштава.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>Ако су разлози за одбацивање предлога са јавне расправе тачни, то би значило да кандидовање на колегијуму има за сврху да послужи као допунски (резервни) начин кандидовања, како би се предупредила ситуација да не буде кандидата који су кандидовани на други начин (прикупљањем потписа). Међутим, у члану 27. кандидовање на колегијуму није допунски, већ један од два равноправна начина кандидовања.</p>
<i>Транспарентност Србија</i>	Изборна комисија Члан 29	Имајући у виду могућност да не буде довољно судија, односно јавних тужилаца који желе да се прихвате дужности члана изборне комисије, као и могуће приговоре због	Није прихваћен	<p>Због очувања интегритета изборног процеса у састав изборних комисија улазе само судије, односно јавни тужиоци, за које важе посебна дисциплинска и етичка правила.</p>

		пристрасности, требало би оставити могућност да у комисију буду изабрани спољни чланови (нпр. на заједнички предлог свих кандидата за одређено место у Савету).		<i>Коментар разлога за одбацивање:</i> Иако је одговор образложен, чини се да Министарство није размотрило у потпуности могућност увођења спољних чланова изборне комисије. Наиме, и за те чланове би могла бити прописана иста дисциплинска и етичка правила која важе за судије, односно јавне тужиоце. С друге стране, уопште се разматра ситуација за случај да нема довољно заинтересованих судија и јавних тужилаца који би се прихватили ове дужности.
<i>Транспарентност Србија</i>	Кандидациона пријава Члан 32	У ставу 3. је предвиђено да кандидат који одустане од кандидатуре о томе обавештава само Изборну комисију. Било би примерено да о томе обавести и судије / јавне тужиоце који су подржали његову кандидатуру. Предлог за нови став 4: Кандидат који је одустао од кандидатуре је дужан да о разлозима обавести судије / јавне тужиоце који су потписима подржали кандидатуру, у року од 48 часова.	Није прихваћен	Кандидациона пријава се подноси Изборној комисији. Писмена изјава о одустанку од кандидатуре се подноси комисији како она не би о тој пријави непотребно одлучивала. <i>Коментар разлога за одбацивање:</i> Одговор се не осврће на суштински део предлога – да кандидат који је одустао о томе обавести и судије/ јавне тужиоце који су га подржали.
<i>Транспарентност Србија</i>	Представљање кандидата Члан 35	Нејасно је зашто се рокови у ставу 2. разликују када је реч о представљању кандидата судијама, односно јавним тужиоцима. Из одредаба става 4. би се могло закључити да се представљање кандидата врши у радно време судова, односно тужилаштва, што би било непримерено. Евентуално, могло би бити примерено да се истог дана организује представљање свих кандидата између којих се врши избор у једном суду / јавном тужилаштву. Могућност, из става 5, да неки од кандидата ускрати сагласност за видео снимање	Није прихваћен	Рокови су различито прописани имајући у виду број судија и број носилаца јавнотужилачке функције којима кандидати за чланове савета треба да се представе. Републици Србија у овом тренутку је више од 2500 судија и око 750 носилаца јавнотужилачке функције па је због тога неопходно прописати дужи рок за представљање кандидата за члана Савета из реда судија. Изборна комисија утврђује распоред представљања кандидата у седишту апелационог суда. Закон не наводи да то мора бити ван радног времена, али је важно да се тиме не угрози рад суда односно јавног тужилаштва.

		<p>није примерена и доводи до неједнакости међу кандидатима.</p> <p>Одредба става 7. је нејасна. Могла би се тумачити као право кандидата да се представља сваком судији/ јавном тужиоцу (гласачу) појединачно. Нејасно је како се ово право реализује, између осталог, да ли оно ствара било какву обавезу судије / јавног тужиоца да кандидата прими и саслуша, да ли постоји обавеза да га прими / саслуша у радно време и слично. Чини се да би било примереније да се право на непосредно представљање прецизира као право на непосредно упућивање дописа/ видео порука и сличног промотивног материјала потенцијалним гласачима.</p>		<p>Право је кандидата да не да сагласност за снимање, без обзира што тиме евентуално ставља у лошији положај у односу на друге кандидате.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>Одговор је јасан када је реч о различитом времену представљања.</p> <p>У погледу времена представљања одговор није дат, већ је само поновљено оно што произлази из законских одредаба – да би представљање кандидата могло да се врши и у радно време. Ако је тако, остало је потпуно нејасно на који начин ће се обезбедити да такво представљање „не угрози рад суда, односно јавног тужилаштва.“</p> <p>Када је реч о праву снимања, Министарство погрешно тумачи исход ситуације у којој кандидат не дозвољава снимање његовог представљања. Снимање би требало да буде обавезно из управо супротних разлога - зато што би неки кандидат желео да се његово лоше представљање сакрије од јавности.</p>
<i>Транспарентност Србија</i>	Бирачки одбор и гласачки материјал Члан 37	У ставу 3. је прописано да бирачки одбор чине јавни тужиоци, односно судије који нису кандидати. Међутим, сасвим је могуће да неће бити довољно заинтересованих за рад у бирачком одбору. Због тога и овде треба омогућити ангажовања спољних чланова бирачких одбора.	Није прихваћен	<p>Погледати одговор на коментар на члан 29 Изборна комисија</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>Иако је одговор образложен, чини се да Министарство није размотрило у потпуности могућност увођења спољних чланова бирачког</p>

				одбора. Наиме, и за те чланове би могла бити прописана иста дисциплинска и етичка правила која важе за судије, односно јавне тужиоце. С друге стране, уопште се разматра ситуација за случај да нема довољно заинтересованих судија и јавних тужилаца који би се прихватили ове дужности.
<i>Транспарентност Србија</i>	Услови за избор члана Савета Члан 44	Услови за избор садрже неколико одредби које нису довољно разрађене и стога у пракси могу бити тумачене на различите начине. Тачка 7) става 1. забрањује избор кандидата који је вршио непримерени утицај на судије и јавне тужиоце, односно на јавна тужилаштва и судове, при чему није јасно како ће се утврђивати да је такав утицај вршен и шта ће се све сматрати вршењем непримереног утицаја. Уско тумачење би довело до тога да се као неподобни сматрају само они кандидати који су означени као вршиоци непримереног утицаја ранијим одлукама правосудних савета. Онакво тумачење би у највећој мери обезбедило правну сигурност, али би, с друге стране, његовим прихватањем било омогућено да се изабере и кандидат који јесте вршио непримерени утицај на судије и јавне тужиоце а да то није било предмет разматрања правосудних савета. У још већој мери, тачка 8) става 1., која забрањује избор кандидата који је заступао ставове који угрожавају самосталност јавног тужилаштва или независност судства подлеже слободној оцени – да ли је неки став заиста такве природе да угрожава самосталност и независност. При том, заступање таквих ставова није временски ограничено, па би се сматрало да је за функцију неподобна и особа која је, на пример, пре 20 година заступала неке ставове који доводе у	Није прихваћен	Видети одговор на коментар Комитета правника за људска права ЈУКОМ на Члан 44 Тај одговор гласи: Избор истакнутих правника је по Уставу у надлежности Народне скупштине, која је законодавни и политички орган, у коме одлуку доносе народни посланици по свом дискреционом праву. Навођењем врло широке листе услова за кандидовање из члана 44 ограничава се ово дискреционо право. Посланици би морали да приликом предлагања кандидата воде рачуна да ли они испуњавају ове услове. Наравно, обзиром да се ради о одлуци одбора Народне скупштине, против ње није предвиђен правни лек, осим евентуалне уставне жалбе. Утврђивање предлога кандидата је регулисано Чланом 49. Предлог двоструког броја кандидата за избор члана Савета од броја који се бира Одбор утврђује гласовима две трећине од укупног броја чланова. Одбора је дужан је да размотри предлоге кандидата за избор члана Савета које предложи сваки члан Одбора. <i>Коментар разлога за одбацавање:</i> У одговору се Министарство правде не осврће ни на један од коментара и предлога које је ТС изнела на јавну расправу поводом овог члана.

		<p>питање независност судства, а која се у тренутку избора залаже за независност.</p> <p>Када је реч о ставу 2. који се односи на достојност и где се ближе дефинише забрана из става 1. т. 4), услови су тако постављени да се углавном могу ценити тек накнадно, када је неко већ обављао функцију у Савету, а не пре него што кандидат буде изабран, на пример, „чување угледа Савета и јавног тужилаштва/ суда у вршењу функције и изван ње“, „старање о очувању поверења у рад и ауторитет Савета ... у јавности“. Одредба става 3. је нарочито нејасна. Каже се да се приликом избора „посебно цени“ стручни или научни рад „од значаја за рад правосуђа“. Постојање оваквих радова је могло бити прописано као један од услова за избор, што би било јасније. Оно је могло бити прописано и као додатан критеријум за избор у случају да постоји више кандидата који испуњавају у једнакој мери друге услове. Без тог прецизирања је остало нејасно како ће се „посебно ценити“ постојање таквих радова.</p> <p>Због постојања ових ризика предлажемо да се недовољно јасно постављени услови и појмови прецизирају. Такође, ово је једна од одредаба за коју би требало затражити мишљење Агенције за спречавање корупције у складу са њеним надлежностима.</p>		
<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Подношење пријаве на јавни конкурс Члан 47 Предлог за допуну: Нови став 3 (део става 2 који се премешта и модификује): „Ближа садржина пријаве, образац за пријаву и упутство за доказивање испуњености услова уређују се одлуком о јавном конкурсом.“ „Подаци из пријаве се објављују на интернет презентацији Народне</p>	<p>Недостаје одредба која би обезбедила јавност података из пријава,</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Јавност је обезбеђена одредбом да Одбор објављује биографије кандидата који испуњавају услове за избор и распоред разговора са њима на интернет страници Народне скупштине. Да Одбор на јавној седници, уз учешће опште и стручне јавности разматра пријаве и поднете доказе и обавља разговор са кандидатима са листе из става 5. овог члана. Да се разговор са кандидатима директно се преноси путем медија.</p>

	скупштине, изузев дела који садржи идентификационе и контакт податке.“			<p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>Образложење Министарства је само делимично тачно, јер се јавност обезбеђује само у погледу кандидата који испуњавају услове и са којима се потом води разговор.</p> <p>На тај начин ће бити видљиве биографије, али не и други делови пријаве, који ће можда постојати. Није пружен одговор за неприхватање предлога да се утврди обавеза прописивања садржаја пријаве и упутства за доказивање испуњености услова. Прописивање садржине пријаве је веома битно за њихово разматрање и поређење података, што би помогло и члановима Одбора и јавности.</p>
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Спровођење јавног конкурса</p> <p>Члан 48.</p> <p>Јавни конкурс за избор члана Савета спроводи Одбор.</p> <p>Одбор испитује пријаву на јавни конкурс и приложене доказе о испуњености услова за избор члана Савета.</p> <p>Непотпуну и неблаговремену пријаву, као и пријаву која је недозвољена на основу члана 44. ст. 1. т. 1), 2), 5) и 6) Одбор одбацује.</p> <p>Свако лице може да укаже Одбору на то пријава кандидата није дозвољена и Одбор је дужан да размотри такве тврдње када су аргументоване.</p> <p>Одбор може прибавити податке о кандидату од органа, организације и правног</p>	<p>Највећа слабост поступка спровођења јавног конкурса јесте то што се не види на који начин ће Одбор утврђивати испуњеност појединих услова за избор кандидата. Одредба става 4, према којој Одбор може прибавити податке о кандидату од органа или правног лица у којем је кандидат обављао послове за тако нешто није довољна. Наиме, и многе друге институције или лица могу имати информације које указују да неки кандидат не испуњава услове, на пример зато што су му ставови такви да се залаже против независности судова или зато што сматрају да кандидат није достојан функције. Из члана 48. није видљиво на који начин ће Одбор доћи до таквих информација, нити да ли ће разматрати такве информације уколико му буду достављене без тражења одбора.</p> <p>Ствар није ништа јаснија ни када се размотри став 7. који предвиђа „учешће стручне и опште јавности“ код разматрања пријава. Нејасно је на који начин се обезбеђује</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Видети одговор на коментар Комитета правника за људска права ЈУКОМ на Члан 44</p> <p>Тај одговор гласи:</p> <p>Избор истакнутих правника је по Уставу у надлежности Народне скупштине, која је законодавни и политички орган, у коме одлуку доносе народни посланици по свом дискреционом праву. Навођењем врло широке листе услова за кандидовање из члана 44 ограничава се ово дискреционо право. Посланици би морали да приликом предлагања кандидата воде рачуна да ли они испуњавају ове услове. Наравно, обзиром да се ради о одлуци одбора Народне скупштине, против ње није предвиђен правни лек, осим евентуалне уставне жалбе.</p> <p>Утврђивање предлога кандидата је регулисано Чланом 49. Предлог двоструког броја кандидата за избор члана Савета од броја који се бира Одбор утврђује гласовима две трећине од укупног броја чланова. Одбора је дужан је да размотри предлоге</p>

<p>лица у којем је кандидат обављао послове, као и друге податке о кандидату од значаја за избор.</p> <p>На седници Одбора на којој се разматра да ли је пријава кандидата дозвољена, у вези са испуњавањем других услова из члана 44. изузев услова из става 2. овог члана, позива се кандидат.</p> <p>Одбор образлаже и објављује одлуку о одбацивању сваке пријаве.</p> <p>После испитивања дозвољености, благовремености и потпуности пријава Одбор сачињава листу кандидата који испуњавају услове за избор.</p> <p>Одбор објављује биографије кандидата који испуњавају услове за избор и распоред разговора са њима на интернет страници Народне скупштине.</p> <p>Одбор на јавној седници, уз учешће опште и стручне јавности разматра пријаве и поднете доказе и обавља разговор са кандидатима са листе из става 5. овог члана.</p> <p>Заинтересовани представници опште и стручне јавности се пријављују за учешће на седници, а могу бити позвани и непосредно од стране Одбора.</p> <p>Разговор са кандидатима директно се преноси на интернет презентацији Народне скупштине, на јавном медијском сервису и другим заинтересованим медијима.</p>	<p>„учешће“ јавности, то јест, да ли би Одбор био дужан да омогући присуство сваком заинтересованом грађанину, да ли би потом био дужан да омогући сваком заинтересованом припаднику јавности да постави питање (користи се израз учешће, а не само присуство) и слично.</p> <p>У ставу 8. се наводи да се разговор са кандидатима директно преноси преко медија. Закон би могао да обавезе Народну скупштину да преноси овај разговор на својој интернет презентацији, али не може да обавезе ни један медиј да то чини (изузев, можда јавног сервиса, што би требало проверити).</p> <p>Став 3. прописује да Одбор одбацује недозвољене, непотпуне и неблаговремене пријаве, а став 6. да се објављују биографије кандидата чије су пријаве дозвољене, потпуне и благовремене. У овој фази се може догодити да буде одбачена пријава кандидата за кога Одбор сматра да му пријава „није дозвољена“, на пример, зато што сматрају да кандидат није достојан или да је износио ставове супротне независности судства, иако то није утврђено на несумњив начин. Кандидат не учествује у даљој процедури, нема могућност да се на одлуку жали, нити да у непосредном сусрету са члановима Одбора оповргне уверење чланова Одбора да његова пријава није дозвољена. Поред тога, ни јавност нема могућност да процени да ли је поступање Одбора било исправно јер кандидати који су искључени из даље процедуре на основу става 3. неће учествовати у разговорима са Одбором који се преносе путем медија</p>	<p>кандидата за избор члана Савета које предложи сваки члан Одбора.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацивање:</i></p> <p>У одговору се Министарство правде не осврће ни на један од коментара и предлога које је ТС изнела на јавну расправу поводом овог члана.</p> <p>Штавише, наводи се да предлог није прихваћен, иако је, у ствари, уклоњен највећи недостатак ове одредбе из Нацрта закона – могућност да Одбор одбаци пријаве кандидата из разлога који нису објективне природе већ подлежу субјективној оцени народних посланика.</p>
--	---	---

<p><i>Транспарентност Србија</i></p>	<p>Утврђивање предлога кандидата</p> <p>Члан 49.</p> <p>На посебној седници Одбор усваја предлог двоструког броја кандидата за избор члана Савета од броја који се бира, који доставља председнику Народне скупштине у року од 90 дана од истека рока за подношење пријаве на јавном конкурс.</p> <p>Сваки члан Одбора је дужан да се изјасни о сваком од кандидата који испуњавају услове, тако што ће предложити да се кандидат уврсти или да се не уврсти у предлог из става 1.</p> <p>На основу изјашњавања чланова Одбора из става 2. овог члана кандидати се рангирају према броју добијених гласова.</p> <p>Полазећи од резултата рангирања из става 3. овог члана, Одбор већином укупног броја чланова одлучује о предлогу кандидата.</p> <p>Председник Народне скупштине може на образложени предлог Одбора да продужи рок из става 1. овог члана за 30 дана</p>	<p>Начин одлучивања – већина гласова чланова Одбора, оставља јавност без могућности да утврди због чега су поједини кандидати добили предност у односу на конкуренте. Услед тога постоји опасност да ће се избор истакнутих правника у правосудне Савете претворити у чисто политичку одлуку већине у Одбору, па потом и у Народној скупштини. Правила гласања на одборима Народне скупштине су уређена Пословником, али закон може да предвиди и неки модификовани начин одлучивања, који би овде био примерен. Једно могуће решење би било да се пропише обавеза изјашњавања сваког члана одбора о сваком кандидату.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Видети одговор на коментар Комитет правника за људска права ЈУКОМ на Члан 44</p> <p>Тај одговор гласи: Избор истакнутих правника је по Уставу у надлежности Народне скупштине, која је законодавни и политички орган, у коме одлуку доносе народни посланици по свом дискреционом праву. Навођењем врло широке листе услова за кандидовање из члана 44 ограничава се ово дискреционо право. Посланици би морали да приликом предлагања кандидата воде рачуна да ли они испуњавају ове услове. Наравно, обзиром да се ради о одлуци одбора Народне скупштине, против ње није предвиђен правни лек, осим евентуалне уставне жалбе.</p> <p>Утврђивање предлога кандидата је регулисано Чланом 49. Предлог двоструког броја кандидата за избор члана Савета од броја који се бира Одбор утврђује гласовима две трећине од укупног броја чланова. Одбора је дужан је да размотри предлоге кандидата за избор члана Савета које предложи сваки члан Одбора.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>У одговору се не разматрају питања из предлога/ коментара ТС.</p> <p>Конкретно, предлог ТС је био да се пропише обавеза да се унутар Одбора, народни посланици морају изјаснити о сваком кандидату који се пријавио на конкурс и који испуњава услове, а не само о онима које ће да предложи неки од чланова Одбора. Таква одредба директно упућује кандидате за неполитичку функцију, да управо код представника партија „траже везу“, како би се о њима Одбор уопште изјашњавао. То дестимулише</p>
--------------------------------------	---	--	-----------------------	---

				пријављивање било ког квалитетног кандидата који није унапред обезбедио да ће га неко од чланова Одбора макар предложити на функцију.
<i>Транспарентност Србија</i>	Комисија за избор члана Савета Члан 51.	Одредба садржи слабости које су последице лоших уставних решења. Када је реч о ономе што се може поправити / уредити законом, споран је став 5. према којем се одлука о избору члана Савета доноси тајним гласањем и мора бити образложена. Нејасно је како ће се писати образложење, када ни самим члановима комисије није познато, због тајног гласања, који су били разлози других чланова за подршку одређеном кандидату. Уместо тајног гласања, могло би се предвидети оцењивање сваког од кандидата од стране сваког од чланова. Комисија би требало да примењује пословник о раду Народне скупштине, до доношења свог пословника, како би се избегла блокада у њеном раду. Стручне и административне послове може да обавља Служба Народне скупштине, не сама Народна скупштина.	Прихваћен	Одлука о избору члана Савета доноси се јавним гласањем и мора бити образложена. Нема разлога да Комисија пре отпочињања рада не донесе свој пословник о раду. <i>Коментар разлога за одбацавање:</i> У одговору се констатује да нема разлога да Комисија не донесе свој пословник о раду, иако се то не може знати унапред. У сваком случају, недостаје одговор у којем поступку ће Комисија донети свој пословник.
<i>Транспарентност Србија</i>	Разлози за престанак функције Члан 54	Одредба два нацрта закона се и овде разликују, а не види са оправдање за то (нпр. мишљење здравствене установе). Један од разлога за разрешење је уколико члан не учествује у раду Савета без оправданог разлога, али није прописано на који начин ће се утврђивати да ли су разлози за неучествовање били оправдани и који „интензитет“ неучествовања ће бити релевантан. С друге стране, изостављен је разлог који је постојао у радним верзијама, а према којем је члан могао да се разреши и у случају да функцију не врши у складу са Уставом и	Није прихваћен	Одредбе о престанку функције су условљене одредбама Устава о престанку мандата пре истека времена и уставне одредбе да члан савета мора бити достојан и да не може бити члан политичке странке. Поред ових разлога, закон као додатан разлог за престанак функције уводи учестало не учествује у раду Савета без оправданог разлога, обзиром да се овим понашањем може блокирати рад савета и онемогућити доношење одлука, чиме се угрожава основна функција Савета. ВСС цени да ли је одсуствовање било неоправдано и учестало и у којој мери, од чега ће и зависити

		законом, што се чини далеко битнијим од неучествовања у раду.		<p>одлука о престанку функције. На ову одлуку члана Савета има право да поднесе жалбе Уставном суду.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>Нема коментара разлике у разлозима за престанак функције у два закона. Одговор потврђује да постоји опасност од аритрерног утврђивања разлога, то јест да Савет у два истоветна случаја донесе другачију одлуку. У коментару ТС се не оспорава да је неоправдано неучествовање у раду Савета валидан разлог за разрешење, али смо указали да је далеко битнији био разлог из раније верзије закона – невршење функције у складу са Уставом и законом.</p>
<i>Транспарентност Србија</i>	<p>Одлука о предлогу за престанак функције изборног члана Савета Члан 56</p> <p>Предлог за измену: У ставу 1. измена речи „може престати“ речима „престаје“. Након постојећих одредаба треба додати нове ставове: „Свако може да поднесе пријаву Савету у којој се указује на постојање разлога за престанак функције члана Савета. Савет је дужан да са наводима из пријаве упозна све чланове, да пријаву размотри и да о исходу разматрања обавести подносиоца.“</p>	<p>У ставу 1. је прописано да изборном члану Савета функција може престати под одређеним условима. Сви наведени разлози тичу се ситуација када би функција морала да престане, након што се утврди постојање разлога. У другом ставу је прописано да предлог за престанак функције може поднети члан Савета. С друге стране, ни један одредба не даје могућност другим физичким и правним лицима да укажу на околности због којих би требало разрешити члана Савета, као ни дужност да Савет размотри те аргументе. На тај начин се значајно умањује могућност јавног надзора над радом Савета и одговорност његових чланова.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Престанак функције не наступа аутоматски, у сваком поједином случају и без обзира на разлоге доноси се одлука о престанку од стране Савета и евентуално одлука Уставног суда по жалби.</p> <p>Предлог за престанак функције члана Савета може поднети члан Савета . То не значи да иницијатива за подношење предлога не може да потече од појединца или организације ван правосуђа. Свако може тражити од било ког члана Савета да поднесе овај предлог.</p> <p><i>Коментар разлога за одбацавање:</i></p> <p>У одговору се потврђује да постоји ризик од арбитерног одлучивања. Савет може да одлучи да мандат неког његовог члана престане када постоје законом утврђени разлози, а једнако може одлучити да мандат члана Савета неће престати иако ти разлози постоје.</p>

				<p>Министарство се није изјаснило о предлогу да се уведе обавеза Савета да размотри пријаву у којој се указује на разлоге за разрешење неког члана Савета, као и да се утврди дужност да се са таквом пријавом упознају сви чланови Савета. Уместо тога, лаконски се тврди да свако може да тражи од било ког члана Савета да поднесе предлог за разрешење. Такво тражење није уређено овим законом и стога може бити игнорисано од чланова Савета који су добили обавештење. „Члан Савета“ није орган власти, већ само појединац. Он можда неће желети да самостално изнесе предлог за разрешење колеге унутар Савета и да постане „странка у поступку“. Међутим, ако би постојала дужност Савета као државног органа да размотри пријаве, онда би чланови морали да сагледају њихову основаност. У ситуацији када тај механизам не постоји, значајно се умањује надзор над радом чланова Савета. Уједно, у тој ситуацији не може постојати ни један механизам за узбуњивање иако је успостављање таквих механизма обавеза на основу Закона о заштити узбуњивача.</p>
<p>Друштво судија Србије</p>	<p>„да буде унапређено новоуспостављено решење (које произлази из уставне новеле) према коме четири несудска (лаичка) члана Савета не смеју бити хомогена група политичких истомишљеника већ морају бити политички неутрални друштвени представници који нису били активни у политици извесно време пре кандидовања, на тај начин: о (а) што ће скупштински одбор за</p>		<p>Делимично прихваћен</p>	<p>Овакав предлог је у претежном делу прихваћен и нормиран у Нацрту закона о Високом савету судства. Прописана је захтевана већина за доношење одлуке у вези са овим питањем на нивоу Одбора за правосуђе Народне скупштине, са механизмом који отклања блокаду овог процеса, уз истовремено ширење критеријума односно услова за кандидата члана Савета што је све похваљено од стране Венецијанске комисије у мишљењу.</p>

	правосуђе двотрећинском већином усвајати предлог Народној скупштини за избор чланова Савета из реда истакнутих правника и о (б) што се не могу сматрати подобним кандидатима односно достојним члановима (и стога не би могли да буду кандидати за члана Савета из реда истакнутих правника) дотадашњи јавни функционери, чланови Владе или чланови политичких партија са руководећом улогом нити њихови блиски сродници, супружници или партнери“			
Друштво судија Србије	„да јавност рада Савета буде конкретније прописана самим Законом о Високом савету судства“		Није прихваћен	Чланом 23. Нацрта закона предвиђено је да Савет доноси годишњи извештај о раду који се објављује на интернет страници Савета. Годишњи извештај о раду Савета доставља се Народној скупштини ради информисања. Савет редовно обавештава јавност о свом раду на начин уређен Пословником о раду Савета.
Друштво судија Србије	„члан 23 (јавност рада):У ситуацији кад је представништво грађана (Народна скупштина) лишено скоро свих функција везаних за судство, Друштво судија сматра да рад Високог савета судства треба да буде у што већој мери отворен за јавност.“		Није прихваћен	Јавност рада Високог савета судства је проткана кроз низ одредаба Нацрта закона о Високом савету судства. У том смислу треба узети у обзир примера ради и одредбе које се тичу јавности седница овог правосудног тела, објављивања законом одређених одлука, али и одредбе закона којим се уређује приступ информација од јавног значаја.
Друштво судија Србије	„члан 26 (заступљеност судова): Изборни чланови Савета из реда судија бирају се из следећих судова: - Један из Врховног суда и апелационих судова - Један из виших судова - Један из привредних, Привредног апелационог и Управног суда - Двоје из основних судова - Један из		Није прихваћен	Чланом 26. Нацрта закона закона предвиђено је да се у циљу најшире заступљености судова изборни чланови Савета из реда судија бирају тако да се Врховног суда бира један, један из апелационих судова и Управног суда, један из виших судова, један из привредних судова и Привредног апелационог суда, један из основних судова, један из прекршајних судова и Прекршајног апелационог суда.

	прекршајних и прекршајног апелационог суда“.			
Друштво судија Србије	„члан 28 (бирачко право): Друштво судија сматра да кандидат за члана Савета из реда судија може бити сваки судија који обавља судијску функцију најмање седам година.“		Није прихваћен	Постављање услова у погледу дужине судијског стажа водило би директном ограничењу субјективног права судије да гласа и буде биран за правосудно тело.
Друштво судија Србије	„члан 44 (услови за избор члана Савета): Друштво судија сматра да да би требало прописати да је неподобан за кандидатуру за члана Високог савета судства кога бира Народна скупштина не само онај који је члан политичке странке у моменту подношења пријаве на конкурс, већ и онај који је три године пре подношења пријаве био члан политичке странке и политички деловао односно био на функцијама у органима који доносе прописе и органима извршне власти, јавним службама и органима покрајинске аутономије и јединица локалне самоуправе (што би се доказивало овереном изјавом кандидата).“		Није прихваћен	Овакво решење не би било у сагласности са Уставом.
Удружење судија прекршајних судова	Према одредби члана 7. Радне верзије овог закона, Савет има 11 чланова, од којих су шест судија које бирају судије, четири истакнута правника које бира Народна скупштина и председник Врховног суда, као члан по положају		Није прихваћен	Није јасна примедба, нити шта се конкретно предлаже
Удружење судија прекршајних судова	Одредбама чл.18, и 20. Нацрта закона прописан је кворум за рад и одлучивање Савета, па је тако чл. 18.ст.3. прописано да Савет одржава седмицу ако је присубно најмање осам чланова Савета, а одредбом члан 20.		Није прихваћен	Кворум за рад мора омогућити доношење свих одлука. Чланом 20 регулисано је да Савет доноси одлуке већином гласова свих чланова (осим одлука о избору председника судова и разрешењу судија , које се доносе већином од 8 гласова).

	<p>став 1. да се одлука доноси већином гласова свих чланова, док се ставом 2. прописује да изузетно од става 1. овог члана, одлуку о избору председника и потпредседника Савета, одлуку о избору председника Врховног суда и председника осталих судова, одлуку о разрешењу председника Врховног суда и председника осталих судова и одлуку о разрешењу судије, Савет доноси већином од осам гласова. Замерка која се односи на предложено законско решење јесте радни кворум од осам чланова, имајући у виду да од 11 чланова 7 су судије, заиста се може десети да дође до немогућности рада Савета, и да одређени чланови одлучивање о појединим питањима условљавају својим присуством на седници Савета, уколико не би било присутно осам чланова, седница Савета не би могла да буде одржана, па би требало прописати да је учешће на седници Савета обавезно, седнице снимане, записници и видео записи са седница морају бити јавне доступни, а одлуке Високог савета судства образложене</p>			<p>Најзначајнију одлуку о избору судија Савет доноси простом већином, односно одлука о избору се може донети само на основу гласова судија изборних чланова. Иста већина је потребна за доношење одлуке о престанку функције члана Савета.</p> <p>Венецијанска комисија сматра да Савет треба да има плуралистички састав у коме значајан део, ако не и већину, треба да чине судије. Плуралистички састав Савета је заштита од корпоративизма, посебно када је су у питању одлуке о разрешењу судија, до кога би могло доћи да се све одлуке у Савету искључиво доносе судије. Потпуно је неадекватно да Устав предвиђа плуралистички састав Савета, а да све одлуке доноси већина коју чине само судије.</p> <p>Независност рада Савета се обезбеђује кроз побољшане одредбе о избору чланова Савета из реда судија, прецизним регулисањем бројних услова за кандидовање за избор члана Савета из реда истакнутих правника, као и искључењем министра правде из чланства.</p> <p>Такође, у члану 54. став 3. Нацрта закона, као разлог за престанак функције, наведено је: „ако учестало не учествује у раду Савета без оправданог разлога“</p> <p>Закон о судијама прописује обавезу да у поступку избора судија и председника судова ВСС обезбеди јавност рада, као и да се начин обезбеђивања јавности уређује актом Савета.</p> <p>На више места у предлогу нацрта Закона о ВСС-у је наведена обавеза Савета да обезбеди јавност свога рада, те да ће то питање бити ближе уређено Пословником о раду ВСС-а</p>
<p>Удружење судија прекршајних судова</p>	<p>У вези члана 10. закона поставља се питање како се спроводи део који се односи на кандидата кога предлаже седница свих судија, ако је гласање</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Није јасна примедба, нити шта се конкретно предлаже</p>

	тајно, а може бити изабран и судија кога подржи најмање 20 судија према врсти и степену суда, у којем врши судијску функцију (члан 26), при чему судија може да подржи само једног кандидата (да ли је то кандидат за кога је на седници гласао тајно или онај кога је подржао својим потписом).			
Удружење судија прекршајних судова	Венецијанска комисија у свом мишљењу број 1088/2022. Од 24.10.2022 у препорукама за Закон о Високом савету судства истиче да се овако високо прописан кворум за доношење одлука од стране ВСС може умањити и јасно даје услове који се морају испунити као претходни, а то су: да би закон требало да осигура ширу репрезентативност међу истакнутим правницима како би се избегла политичка хомогеност у ВСС, а што би могло да се оствари тако што би се изменио поступак за кандидовање или уколико би се променила правила гласања за кандидате из реда истакнутих правника у Одбору за правосуђе Народне скупштине Републике Србије. Венецијанска комисија закључује да се само уз испуњење претходна два услова може прихватити кворум прописан радном верзијом закона за доношење најважнијих одлука ВСС.			Истичемо да би се смањењем радног кворума у Високом савету судства озбиљно нарушила репрезентативност Савета и било омогућено да искључиво судије учествују у раду и одлучивању Савет, што би довело до неограничене самоуправе судија која може да има за последицу да судство које служи самоме себи, одвојено од друштва. Смањењем кворума спречило би се учешће истакнутих правника у раду Савета, што је од кључног значаја за искључивање корпоративизма, обезбеђивање демократског легитимитета раду Савета, као и осигурању одговорности Савета и правосудног система у целини.

<p>Не давимо Београд</p>	<p>У члану 17. став 1. треба допунити тачкама о надлежности ВСС за доношење судског пословника, уређивање поступка пријема судијских помоћника, одређивања број судијских приправника, уређивања дисциплинске одговорности судијских помоћника и приправника, у складу са примедбама које су дате на Нацрт закона о судијама;</p>	<p>Овим изменама Нацрт би био усклађен са изменама које су сугерисане за друге нацрте (в. наше примедбе на Нацрт закона о уређењу судова и Нацрт закона о судијама).</p>	<p>Делимично прихваћен</p>	<p>Доношење Судског пословника је регулисано Законом о уређењу судова – чл. 76 ст. 2 – „Судски пословник заједнички доносе министар надлежан за правосуђе и Високи савет судства“. Надлежност Савета у доношењу Пословника се подводи под т. 31)“обавља и друге надлежности и послове одређене законом“</p> <p>Предлог нацрта Закон о уређењу судова , чл. 59 ст. 4 : „Мерила за одређивање броја судског особља утврђује министар надлежан за правосуђе по прибављеном мишљењу Високог савета судства. Чл. 60 ст. 2 „ Поступак пријема судијског помоћника ближе се уређује актом министра надлежног за правосуђе по прибављеном мишљењу Високог савета судства“.</p> <p>Члан 64. Рад судијског помоћника оцењује председник суда, по прибављеном мишљењу седнице одељења у које је судијски помоћник распоређен.</p> <p>Судијски помоћници и приправници су део судског особља , као такви спадају у категорију државних службеника, односно намештеника, и њих се, поред одредби овог закона, примењују одредбе Закона о државним службеницима и посебног колективног уговора.</p>
<p>Не давимо Београд</p>	<p>У члану 18. у ставу 3. реч „осам“ мења се речју „шест“;</p>	<p>Није уобичајено да кворум за рад буде већи од већине потребне за одлучивање. Једини разлог овако предвиђеног кворума може бити потреба да се обезбеди да чланови ВСС из реда судова не могу самостално да одржавају седнице. То, са друге стране, повлачи реалну опасност да истакнути правници чланови ВСС блокирају рад ВСС, односно на пресудан начин утичу на одлучивање у ВСС. То је неопходно избећи, да би овај орган могао нормално да функционише. О томе је примедбе дала и Венецијанска комисија,</p>	<p>Делимично прихваћен</p>	<p>Кворум за рад мора омогућити доношење свих одлука. Чланом 20 регулисано је да Савет доноси одлуке већином гласова свих чланова (осим одлука о избору председника судова и разрешењу судија , које се доносе већином од 8 гласова).</p> <p>Најзначајнију одлуку о избору судија Савет доноси простом већином, односно одлука о избору се може донети само на основу гласова судија изборних чланова. Иста већина је потребна за доношење одлуке о престанку функције члана Савета.</p>

		<p>указујући на то да би овакав кворум био прихватљив само ако би била елиминисана могућност да истакнути правници не буду изабрани „по политичкој линији“.</p>		<p>Венецијанска комисија сматра да Савет треба да има плуралистички састав у коме значајан део, ако не и већину, треба да чине судије. Плуралистички састав Савета је заштита од корпоративизма, посебно када је су у питању одлуке о разрешење судија, до кога би могло доћи да се све одлуке у Савету искључиво доносе судије. Потпуно је неадекватно да Устав предвиђа плуралистички састав Савета, а да све одлуке доноси већина коју чине само судије.</p> <p>Независност рада Савета се обезбеђује кроз побољшане одредбе о избору чланова Савета из реда судија, прецизним регулисањем бројних услова за кандидовање за избор члана Савета из реда истакнутих правника, као и искључењем министра правде из чланства.</p> <p>Такође, у члану 54. став 3. Нацрта закона, као разлог за престанак функције, наведено је: „ако учестало не учествује у раду Савета без оправданог разлога“</p>
<p>Не давимо Београд</p>	<p>У члану 23. треба предвидети конкретне начине обавештавања јавности о раду ВСС (и то на исти начин на који су предложене измене чл. 23 Нацрта закона о Високом савету тужилаштва, в. наше примедбе на тај нацрт);</p>	<p>Јавност рада правосудних савета је сувише важно питање да би било препуштено уређивању самих савета, односно њиховим пословницима о раду. Због тога се предложе да се обавезни начини обавештавања предвиде законом, а да пословником могу бити предвиђени и додатни начини обавештавања јавности.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Питање јавности рада Савета је уређено на готово исти начин у оба предлога нацрта закона о Саветима. На више места у предлогу оба нацрта је наведена обавеза Савета да обезбеди јавност свога рада, као и да се то питање ближе уређује Пословником о раду Савета. Да би се избегло оптерећивање текста закона навођењем на који начин Савет обезбеђује јавност у сваком конкретном случају,(на седници, у поступку избора, разрешења, у дисциплинском поступку..) одређено је да ће Савет ту своју обавезу уредити својим пословником о раду</p> <p>Такође, Закон о судијама прописује обавезу да у поступку избора судија и председника судова ВСС</p>

				обезбеди јавност рада , као и да се начин обезбеђивања јавности уређује актом Савета.
Не давимо Београд	У члану 26. у ставу 1. у тачку 1. додају се речи „и Управног суда“, а у тачки 2. бришу се речи „и Управног суда“;	Предлаже се другачија расподела група судова из којих се бирају изборни чланови ВСС, с обзиром на то да ће Врховни суд у сваком случају бити представљен у ВСС, а да Управни суд за сада постоји само у једном степену.	Није прихваћен	Одредба чл. 26 обезбеђује најбољу заступљеност свих судова, што је обавеза прописана Уставом и Актом о промени Устава , који садржи норму да се приликом избора за чланове Савета води рачуна о најширој представљености судија. У моделу „сви за све“ избор чланова Савета из реда судија са свих судова би искључиво зависио од судија основних судова, обзиром на њихову доминантну бројност , тако да гласови других судија не би имали значај. Судије за које би они гласали не би никад били изабрани за члана Савета.
Не давимо Београд	У члану 44. ст. 1. требало би брисати т. 5. и додати нову тачку која би гласила: „у тренутку подношења пријаве на конкурс није члан политичке странке“;	Сасвим је оправдано захтевати да они који конкуришу за избор за ВСС барем у тренутку кандидовања буду политички неутрални, посебно имајући у виду да је избор ових чланова ВСС неминовно политички, јер се они бирају у Народној скупштини.	Није прихваћен	Пријаву на конкурс могу поднети сва лица која не испуњавају опште услове за старосну пензију. Ако би се прихватио предлог , судије изборни чланови Савета би били у неравноправном положају, обзиром да њима функција у Савету престаје престанком судијске функције, односно навршењем радног века. Набрајање низа услова за избор члана Савета из реда истакнутих правника, обезбеђује висок степен стручности и достојности лица која се бирају и сужава простор за произвољну одлуку приликом избора.
Не давимо Београд	Чл. 49. ст. 3. након речи „одлучује“ додаје се реч „двотрећинском“.	Као што је и Венецијанска комисија препоручила, требало би обезбедити да део поступка који се спроводи у скупштинском одбору за правосуђе буде уређен тако да опозициони посланици могу да утичу на овај део поступка. Дати су и конкретни предлози у вези са тим.	Прихваћен	Утврђивање предлога кандидата Члан 49. На посебној седници Одбор одлучује о предлогу двоструког броја кандидата за избор члана Савета од броја који се бира, који доставља председнику Народне скупштине у року од 90 дана од истека рока за подношење пријаве на јавном конкурс. Сваки члан Одбора има право да предложи кандидата за избор члана Савета.

				<p>Предлог из става 1. овог члана Одбор утврђује гласовима две трећине од укупног броја чланова Одбора и дужан је да размотри предлоге кандидата за избор члана Савета које предложи сваки члан Одбора.</p> <p>Ако Одбор не утврди предлог из става 1. овог члана на начин прописан ставом 3. овог члана, о утврђивању предлога кандидата за избор члана Савета Одбор одлучује већином гласова од укупног броја чланова Одбора по истеку 15 дана од дана претходног утврђивања предлога из става 1. овог члана.</p> <p>Председник Народне скупштине може на образложени предлог Одбора да продужи рок из става 1. овог члана за 30 дана.</p>
Не давимо Београд	Чл. 54. ст. 5. требало би брисати речи „или испуни опште услове за старосну пензију“.	Нема посебног разлога да се за чланове ВСС постављају строжи услови него за судије Врховног суда, односно председнике судова.	Прихваћен	Речи „или испуни опште услове за старосну пензију“ замењене су речима: „или наврши 65 година живота“ чиме су судијски и несудијски чланови савета изједначени.
Управни суд	Члан 26. прописује заступљеност судова Предлог: изменити члан тако да гласи: „један из Управног суда“.		Није прихваћен	Предложеним решењем најадекватније се обезбеђује најшира представљеност судија свих врста и степена судова.
Управни суд	Члан 40. прописује „Право на приговор“. Предлог: прецизирати одредбу тако да гласи: “Судија има право да, преко Изборне комисије, поднесе приговор Савету због повреде изборног права на изборном месту на коме остварује своје изборно право , у року од 24 часа од дана када је повреда изборног права учињена.		Прихваћен	Прихваћено и прецизирано.

Управни суд	<p>Члан 41. прописује „Право на жалбу“.</p> <p>Предлог: прописати надлежност Уставног суда за решавање по жалби</p>	<p>Према измењеном Уставу и нацртима закона, који се разматрају за спровођење уставне реформе, надлежност по жалбама на одлуке о избору судија, престанку судијске функције и престанку функције члана ВСС-а је у надлежности Уставног суда. За повреду изборног права у поступку избора судија ВСС-а чланом 41. Нацрта предвиђено је право на подношење жалбе Управном суду. Није јасно зашто би надлежност за одлучивање по овој жалби имао Управни, а не Уставни суд. Напротив, с обзиром на уставну релевантност ВСС-а и избора његових чланова, Уставни суд би, <i>a fortiori</i>, требало да одлучи о правним лековима у вези са таквим изборним процесом. Чини се да решење усвојено у нацрту нарушава усклађеност реформе, без очигледног оправдања. Тачно је да Управни суд има широку надлежност у заштити изборног права, али треба напоменути да је Уставном суду додељена надлежност за решавање изборних спорова за које законом није одређена друга судска надлежност (члан 167. став 2. т.4. Устава РС). Треба нагласити да би надлежност Управног суда у споровима у вези са избором чланова ВСС била проблематична и из разлога што су судије Управног суда бирачи и кандидати у оваквом изборном поступку и стога постоји ситуација потенцијалног сукоба интереса. Ова двострука улога управних судија, као контролора и потенцијалних странака, могла би да наруши привид непристрасности Управног суда, а самим тим и ауторитет суда и поверење грађана у његов рад.</p>	Прихваћен	<p>Право на жалбу Уставном суду која искључује право на подношење уставне жалбе</p> <p>Члан 41.</p> <p>Против решења Савета којим је одбачен или одбијен приговор подносилац приговора може поднети жалбу Уставном суду, која искључује право на подношење уставне жалбе, у року од 48 часова од часа објављивања решења.</p> <p>Против решења Савета којим је усвојен приговор кандидат и судија који је уписан у списак судија који гласају на бирачком месту на ком је утврђено да је повређено изборно право може поднети жалбу Уставном суду, која искључује право на подношење уставне жалбе, у року од 48 часова од часа објављивања решења.</p> <p>Уставни суд је дужан да донесе одлуку по жалби Уставном суду из ст. 1. и 2. овог члана у року од 72 часа од часа пријема жалбе Уставном суду са списима.</p> <p>Ако Уставни суд усвоји жалбу Уставном суду и поништи изборну радњу односно изборе, одговар</p>
Управни суд	<p>Члан 53. прописује ступање на функцију изборног члана Савета, али не прописује судску заштиту .</p> <p>Предлог: прописати право на жалбу Уставном суду против одлука у којима</p>		Није прихваћен	<p>Изборни члан Савета је дужан да ступи на функцију у року од 30 дана од дана истека мандата и свакако ће обавестити Савет о разлозима због којих није ступио на функцију.</p>

	се наводи да се члан Високог савета судства не сматра изабраним због тога што није ступио на функцију, без оправданих разлога.			
Независно удружење новинара Србије	<p>Изменити део који се односи на Надлежност и начин рада савета</p> <p>Изменити члан 17 тако што ће се додати још један став:</p> <p>32) доноси Комуникациону стратегију Високог савета судства и судова, води рачуна о спровођењу Стратегије и прати њену примену.</p> <p>Изменити члан 17 тако што ће се изменити тачка 16, тако да гласи:</p> <p>16) утврђује програм почетне обуке за судију, који обавезно садржи део који се односи на комуникацију са јавношћу и медијима.</p>		Није прихваћен	<p>Предлог није прихваћен, из разлога што је обавештавање јавности већ предвиђено у 27) истог члана, док је јавност рада уређена у члану 23. Нацрта закона. У члану 23. став 3. Нацрта закона је предвиђено Савет редовно обавештава јавност о свом раду, и то на начин који ће бити детаљно уређен Пословником о раду Савета. Из наведених разлога није потребно додавање посебне надлежности која се односи на доношење посебне стратегије.</p> <p>Исто тако није прихваћен ни предлог да је потребно посебно прописивати и истицати да програм почетне обуке обавезно садржи део који се односи на комуникацију са јавношћу и медијима, јер тај програм примарно треба да пружи потребна знања кандидатима за успешно обављање судијске функције, а тек онда и остала знања која свакако укључују и комуникацију са медијима.</p>
Независно удружење новинара Србије	<p>Изменити део који се односи на Јавност рада</p> <p>Изменити члан 23, тако што ће се додати нов став, после става 1:</p> <p>Став 2:</p> <p>Годишњи извештаји о раду морају да садрже део који се односи на комуникацију Савета са јавношћу и медијима, као и на спровођење</p>		Није прихваћен	<p>Предлог није прихваћен из разлога што годишњи извештај о раду Савета пре свега треба да садржи потребне информације о најважнијим активностима Савета, а свакако ће обухватити и питања не само комуникације са медијима, већ и остале начине на који Савет обавештава јавност о свом раду, па овакво прецизирање није потребно.</p>

	<p>Комуникационе стратегије Савета и судова.</p> <p>Досадашњи ставови 2 и 3 пребацују се у 3 и 4.</p>			
<p>Независно удружење новинара Србије</p>	<p>Изменити део Административна канцеларија</p> <p>После члана 60 додати нов члан под називом „Портпарол“:</p> <p>Портпарол је лице запослено у Савету које је задужено за све видове комуникације са медијима и грађанима, а све у циљу боље информисаности јавности.</p> <p>Портпарола поставља Савет.</p> <p>Услови за избор Портпарола, као и начин рада одређују се актом Савета.</p> <p>Ускладити нумерацију осталих чланова.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Није јасно шта је конкретан предлог везан за члан који се односи на Административну канцеларију Савета.</p> <p>Предлог није прихваћен, јер је чланом 23. став 3. Нацрта закона предвиђено да Савет редовно обавештава јавност о свом раду, и то на начин који ће бити детаљно уређен Пословником о раду Савета. Тим актом ће бити уређен и начини н који се јавност обавештава, било да је у питању одређивање једног или више лица које ће обављати ове послове. С обзиром да су ова питања подзаконска материје, то не треба да буде предмет законског уређења.</p> <p>Предлог није прихваћен, с обзиром да нису прихваћени предлог за додавање новог члана</p>

НАЦРТ ЗАКОНА О УРЕЂЕЊУ СУДОВА

<p>Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС</p>	<p>Предлажемо да се после члана 1. изврши допуна са чланом 1А који би гласио: „Положај судске власти</p> <p>„Носиоци судске власти су судови. Судови су независни у свом раду.</p> <p>Судска власт обезбеђује владавину права стручном применом правних норми на непристрасан, правичан и ефикасан начин.</p> <p>Судска власт је јединствена на територији Републике Србије.”</p>	<p>Усвојеним Амандманима Устава, а сада ни у основним одредбама Радне верзије Закона о уређењу судова, није изричито одређен положај судске власти. Постојала је стална дилема да ли су носиоци ове гране власти судови или судије. Уставом је утврђен положај законодавне и извршне власти, председника државе и тужилаштва, док је судска власт једина којој Уставом није одређен положај. Стога би у члану 1А Закона требало одредити положај судске власти и то тако што ће се као најбитнија нагласити начела независности судова у обављању њихове делатности и указати да је најважнија улога судова у обезбеђењу владавине</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Судска власт је регулисана чл. 2 „Судска власт припада судовима.</p> <p>Независност судске власти је посебно регулисано чланом 4. Нацрта закона</p> <p>Став 2. врло детаљно наводи шта судови раде.</p>
---	---	--	-----------------------	--

		права, уз утврђивање како ће судска власт остваривати тај задатак и које су битне детерминанте положаја судске власти.		
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	<p>Предлажемо да се члан 7. који регулише распоређивање предмета судијама у ставу 1. допуни речима: Члан 7. „осим када је то предвиђено законом.“</p> <p>У члану 7. ставу 1. нејасна формулација доводи до закључка да не постоје разлози за могуће искључење, односно изузеће судије, да поступа у додељеном предмету.</p> <p>Предлажемо да се члан 9. који регулише јавност измени и допуни тако да гласи:</p> <p>Члан 9. „Расправљање пред судом и објављивање судских одлука је јавно и може се ограничити у складу са Уставом и законом. Јавност се мора редовно обавештавати о раду судова.“</p>	<p>Јавност као начело није регулисана на одговарајући начин. Огледа се само у суђењу, што није довољно одређење. Континуирани губитак поверења грађана у судство и лоша комуникација са медијима, указују да постоји потреба да судски систем мора да прихвати значај и улогу медија и обезбеди им објективно извештавање. Развој демократије подразумева да би грађани требало да добијају одговарајуће информације о раду судстава. Битно је створити законски оквир који ће обезбедити да се судски систем отвори, и тако упозна грађане са својим радом, функцијом и значајем које има, што би довело до боље транспарентности судских поступака у границама уставних и законских могућности и враћања поверења грађана у судство.</p> <p>Потребно је да се јавност што више информише о природи, надлежностима, законским ограничењима и сложености судијског рада, као и да се створи систем који би спречавао прављење грешака у медијским извештајима. Судије морају имати надзорну улогу над портпаролима суда или другим лицима задуженим у судовима за комуникацију са јавношћу, када се извештава о предметима у којима те судије поступају.</p> <p><u>Сходно наведеном, потребно је допунити садржину овога члана тако што ће се навести да је и објављивање судских одлука јавно и да постоји обавеза за редовно обавештавање јавности о раду судског система.</u></p>	Није прихваћено	<p>Члан 7 – „Судија који суди одређује се независно од тога ко су странке у судском поступку и шта је предмет одлучивања. Само судска власт може судијама да распоређује предмете, по унапред утврђеним правилима.“</p> <p>Нејасно образложење да формулација чл. 7. ст. 1 доводи до закључка да не постоје разлози за могуће искључење, односно изузеће судије, да поступа у додељеном предмету.</p> <p>Овај члан уређује расподелу предмета, док је питања поступања судије и разлога за изузеће уређени процесним законима.</p> <p>Члан 9 садржи декараторну одредбу која одређује опште правило да је расправљање пред судом је јавно, као и да јавност се може искључити на основу закона из разлога утврђених Уставом. Доношење и објављивање судских одлука је уређено процесним законима (Члан 352. ЗПП, Члан 274 ЗКП), тако да нема потребе да таква одредба овде понавља.</p> <p>Обавеза обавештавања јавности о раду суда је регулисана на више места у правосудним законима. Јавности рада суда, обавештавање јавности о раду суда и давање информација од јавног значаја спада у послове судске управе (члан 52). ВКС врши надзор над благовременом и потпуном обавештавању јавности о раду суда и функционисању судског система (Члан 73).</p> <p>Обавештавање јавности о раду судова је детаљно уређено Судским пословником (Глава V)</p>
Центар за правосудна	Предлог је да нови члан 9А гласи: Материјални положај (Члан 9А.)	Мора се уочити да ни Уставним Амандманима, као ни Радном верзијом Закона, нису	Није прихваћен	Плате судија су регулисане одредбама Закона о судијама

истраживања ЦЕПРИС	„Плате судија се одређују законом и не могу се смањивати, осим када дође до општег смањења плата у јавном сектору услед економске кризе. Судови и Високи савет судства имају свој буџет.“	регулисане плате судија и финансирање судства. Ово су битне гаранције које јемче материјалну независност. Стога би начелне одредбе закона требало допунити чланом који регулише плате судија и буџет судова и Високог савета судства. Забрана смањења плата судијама се односи на ситуацију када се оне у јавном сектору смањују само судијама, али не и на смањење плата судијама које прати опште смањење плата у јавном сектору услед економске кризе (Суд Европске уније регулисао је овакво понашање државе у одлуци о смањењу плата судијама у Португалији 2018. године).		
	Ради бољег разумевања садржине члана 11. ставова 2. и 3. требало би их допунити тако да ови ставови гласе: “Орган Републике Србије, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, градске општине, ималац јавних овлашћења, правно и физичко лице дужни су да суду достављају потребне податке без накнаде, у року који одреди суд.” “Суд може субјекту из става 2. овога члана да достави списе и исправе, односно њихове копије, потребне за вођење поступка, у складу са посебним прописом који регулише заштиту података о личности, само ако се тиме не омета судски поступак.”	Имајући у виду извештај Нина Бетето, консултанта Савета Европе из августа 2022. године који се односи на Радну верзију Закона о уређењу судова, било би целисходно да се члан 11. став 2. допуни тако што ће се навести да ће се достављање извршити у року који одреди суд, а с обзиром на постојећу праксу да правна и физичка лица судовима не достављају тражене податке у примереном року. Допуна става 3. норму би учинила јаснијом.	Није прихваћен	Члан 11 садржи деклараторну одредбу, као и већина Основних одредби закона. Постојећа одредба је довољно јасна. Рок не одређује суд, већ је он евентуално одређен законом који суд овлашћује да тражи податке. Рокови за поступање су одређени процесним законима, као и последице пропуштања. Не може се прихватити предлог допуне ст. 2 да се унесе допуна: „који регулише заштиту података о личности“. Наиме, приликом доставе списка суд се не руководи само овим посебним законом, већ мора имати у виду и друге законе, што зависи од сваког конкретног случаја. Тако, поред процесних закона суд може бити условљен и одредбама Закона о тајности података, Породичног закона, Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица итд.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	С обзиром на општепознату кризу функционисања институција и надлежност управних судова који испитују законитост управних аката, нужно је хитно реформисати ову врсту суда. Стога треба изменити и		Није прихваћено	Радна група није имала мандат да разматра измене надлежности судова обзиром на приоритетни задатак да усклади законе са усвојеним Уставним амандманима.

	допунити чланове 14, 16 - 18, члан 31. и додати члан 31А.			
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Целисходно је допунити члан 32. “Надлежност Врховног суда” у ставу 3. тако да гласи: Члан 32. „Врховни суд обезбеђује јединствену судску примену права и једнакост странака у судским поступцима кроз своју судску праксу,“	Одлуке Врховног касационог суда у погледу уједначавања судске праксе (најочигледнији у скорашњем проблему решавања великог броја спорова грађана и банака, и проблема које су овакве одлуке донеле) указују да се законски текст о надлежности највишег суда изван суђења мора учинити јаснијим. Ово је класичан пример када законодавац мора реаговати да би се отклониле спорне ситуације у којима судови губе ауторитет код грађана. Стварање права in abstracto у облику обавезујућих изјава о тумачењу или општих мишљења усвојених на пленарним седницама Врховног суда, прихватајући да могу да имају позитиван утицај на уједначеност судске праксе и правну сигурност, изазива забринутост са становишта правилне улоге судства у систему поделе државне власти.	Није прихваћен	Не може се прихватити предлог допуне овог члана, обзиром да ВС не обезбеђује јединствену судску примену права само кроз своју судску праксу. Он то ради и да друге начине, што је детаљно образложено у Плану активности ради уједначавања судске праксе, који је ВКС усвојио 2014 год.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Предлажемо да се члан 41. став 1. допуни и постојањем ОДЕЉЕЊА ЗА ПОРОДИЧНЕ СПОРОВЕ, а из разлога који су већ наведени у делу СПОЉАШЊЕ УРЕЂЕЊЕ СУДОВА. Члан 45. “Седница одељења” треба допунити ставовима 5. и 6. који гласе: “Одлуке Врховног суда у којима је одлучено о ванредним правним средствима објављују се на интернет страници Врховног суда.” „Пресуде Европског суда за људска права донете против Републике Србије објављују се на интернет страници Врховног суда.”	Мишљење Консултативног већа судија бр. 20(2017) о улози судова у једнообразној примени права закључује да је од кључног значаја да при највишем суду постоје механизми који решавају недоследност унутар тога суда. Овакво решење постоји у члану 45. ставовима 2. и 3. Радне верзије Закона којим је предвиђено да се седница одељења сазива ако између појединих већа настане несагласност у примени прописа или ако једно веће одступи од правног схватања прихваћеног у својој пракси или од правног схватања које су прихватила сва већа. Доноси се правно схватање које је обавезујуће само за сва већа у одељењу Врховног суда и оно мора бити адекватно образложено, као и судска одлука Врховног суда у којој се мора образложити промена става суда. Уједначена примена права обезбеђује	Није прихваћен	Могућност формирања одељења у оквиру суда је уређено Судским пословником. Члан 15. „У судовима са већим бројем већа и судија појединачно који поступају у истој правној области образују се кривично и грађанско одељење, а могу се образовати и одељења за радне, породичне и статусне спорове, као и ванпарнично, оставинско, извршно, припремно одељење и одељење судске праксе, а по потреби могу се образовати и друга одељења (на пример одељење за заштиту ауторских и сродних права, медијске спорове и др.)“. Све одлуке ВС-а и усвојена правна схватања се објављују интернет страници суда.

		једнакост пред законом и правну сигурност у држави владавине права. Имајући у виду већ богату праксу Европског суда за људска права у односу на нашу државу, нужно је да се и ове пресуде редовно објављују на посебној интернет страници Врховног суда. Уједно, једнообразна примена права јача перцепцију јавности о правичности и правди. Стога би и члан 45. требало допунити наведеним ставовима 5. и 6.		Члан 45 ст. 4 – „Правно схватање из става 3. овог члана објављује се на интернет страници Врховног суда.“ Члан 34. предвиђа да се одлуке Врховног суда објављује се на интернет страници Врховног суда.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	<p>Члан 56. “Поступак по притужби” требало би допунити са још два става која би гласила: “Непоступање председника суда у прописаном року представља несавестан рад.” “Извештај о основаним притужбама против судије на крају године управа суда доставља Високом савету судства ради уношења у његов лични лист”.</p> <p>Члан 59. “Састав и број судског особља” у ставу 4. требало би променити тако да гласи: „Мерила за одређивање броја судског особља утврђује Високи савет судства уз прибављање мишљења министра надлежног за послове правосуђа.“</p>	Садашња законска регулатива предвиђала је да мерила за одређивања броја судског особља утврђује министар надлежан за послове правосуђа. Показало се у пракси да овакво решење није било ни делотворно ни ефикасно. У зависности од честих промена у обиму посла на територији суда за коју је тражено повећање броја или попуњавање упражњених места судског особља одлуке нису доношене на адекватан начин. Дешавало се да је повремено долазило до наглог и великог повећања броја предмета. Предмети могу релативно лако бити премештани из једног у други суд, који у том тренутку нема толики обим посла, али странке у поступку имају право да предмети по правилу буду решавани на релативно мало удаљеном месту. Да ли се ради о трајном или повременом обиму посла у суду и како утврдити критеријуме за одређивања потребног броја судског особља који ће омогућити функционисање суда у разумним роковима, свакако је лакше решити у судском телу чији састав указује да ће боље да препозна проблеме и реши их на брз и одговарајући начин. Како одређивање мерила задире и у буџетске проблеме, потребно је да министар правде треба да да своје мишљење за предложена мерила пре њиховог усвајања	Није прихваћен	Несавестан рад није дефинисан у закону ни као појам ни као дисциплински прекршај. Дисциплински прекршаји су уређени Законом о судијама . Није јасно зашто би се подаци о основаним притужбама против судије уносили у његов лични лист, ако судија није починио дисциплински прекршај. У вези са предлогом измене члана 59, Судијски помоћници и приправници су део судског особља , као такви спадају у категорију државних службеника, односно намештеника, и њихов положај , права и дужности су регулисани одредбама Закона о државним службеницима , Општег колективног уговора и Законом о раду. Министарство је задржало надлежност које се тичу судског особља, обзиром да се тиме не утиче на независност рада судија или на њихов статус. У питању су надлежности које се тичу организације рада судова , што спада у надлежност министарства. Према Члану 10. Закона о министарствима, Министарство правде обавља послове државне управе који се, између осталог, односе на организацију и рад правосудних органа. Како што је наведено у члану 73 ст. 5 Приликом обављања послова правосудне управе министарство надлежно за правосуђе не задире у независност судија и судова, нити у обављање

				послова судске управе у надлежности председника суда.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Члан 60. “Послови судијског помоћника” променити у ставу 2. тако да гласи: “Поступак пријема судијског помоћника ближе се уређује актом Високог савета правосуђа по прибављеном мишљењу министра надлежног за правосуђе” Образложење за предложену измену је исто као за измену члана Члан 67. “Пријем судијског приправника” променити у ставовима 3. и 5. тако да гласи: “Број судијских приправника одређује се посебно за сваки суд, актом Високог савета судства, по прибављеном мишљењу министра надлежног за правосуђе” “Поступак пријема судијског приправника ближе се уређује актом Високог савета правосуђа по прибављеном мишљењу министра надлежног за правосуђе.”	Образложење за предложену измену је исто као за измену члана 59.	Није прихваћен	Видети претходно образложење на предлог измене члана 59. <u>Положај судског особља</u> ће бити регулисан посебним законом. У том смислу је донета одредба Члана 95., која каже да одредбе овог закона којим се уређује положај судског особља важе до ступања на снагу посебног закона који уређује положај судског особља. Доношење овог закона се очекује у наредних годину дана, што је један од главних разлога зашто до сада успостављане надлежности између министарства и Савета у вези са судским особљем и особљем у јавним тужилаштвима није мењан, како би се избегла евентуална нова привремена решења, која ће важити до ступања на снагу новог закона. . Тако су у надлежност министарства остала мерила за одређивање броја судског особља, уређење поступка за пријема судијског помоћника, давање сагласност на правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у суду. Овим је остављено додатно време Светима да се кадровски и организационо припреме за евентуално предузимање додатних надлежности у вези особља. Треба имати у виду да је новим правосудним законима предвиђено да Савети имају преко тридесет различитих надлежности, што је значајно повећање у односу на постојећи број. Основано се може поставити питање да ли ће и када Савети успети да спроведу све потребне кадровски и организационо припреме како би могли да извршавају све своје обавезе.
Центар за правосудна	Предлог би био да се члан 73. “Послови који чине правосудну управу” допуни у ставу 3. и	Послове правосудне управе врши Високи савет судства и министарство надлежно за правосуђе. Нужно је што прецизније утврдити које послове	Није прихваћен	Предлагање буџетских средстава за рад Високог савета судства и судова, располагање тим средствима и надзор над наменским коришћењем

истраживања ЦЕПРИС	гласи: „Послови правосудне управе који врши Високи савет судства су: утврђује потребан број судија и судија поротника; предлаже буџетска средства за рад Високог савета судства и судова и самостално располаже тим средствима; врши надзор над наменским коришћењем буџетских средстава и врши надзор над финансијским и материјалним пословањем судова; доноси Судски пословник по претходно прибављеном мишљењу надлежног министарства и врши надзор над његовом применом; утврђује мерила за утврђење потребног броја судског особља; подноси Народној скупштини и Влади годишњи извештај о раду судова; врши и друге послове одређене Уставом и законом“	врши сваки од ових органа да би се доследно остварио принцип поделе власти и створили услови за заштиту независности правосуђа. Предложене измене су у складу предложених измена у ранијим члановима Радне верзије Закона.		не спадају у послове правосудне управе. Надлежност Савета да предлаже обим и структуру буџетских средстава и врши надзор над њиховим трошењем, у складу са законом, је предвиђена Законом о ВСС-у (Члан 17) У вези са положајем судског особља видети образложење на предлог измена члана 60.
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	Предлог би био да се измени члан 76. “Судски пословник” у ставу 2. и гласи: “Судски пословник доноси Високи савет судства, уз претходно прибављено мишљење министра надлежног за правосуђе.”	Судски пословник прописује унутрашње уређење и рад суда. У пракси творци овога акта углавном су и биле судије које су биле задужене за рад управе и лица која су радила у управи судова. Сасвим је нелогично да је овај акт који утврђује правила функционисања судова доноси министар. Имајући у виду надлежност Високог савета судства, прихватљивије је решење да га доноси Савет. Ценећи чињеницу које су надлежности министарства надлежног за правосуђе, потребно је да се пре доношења овога акта о њему прибави мишљење надлежног министра за правосуђе. Овакво решење обезбеђује и остварење циља поделе	Није прихваћен	Венецијанска комисија је поздравила усвајање одредбе да Судски пословник заједнички доноси министар надлежан за правосуђе и Високи савет судства, и констатује да је њена препорука испоштована. (Коначно мишљење на судске законе , децембар 2022).

		власи, као и да све три гране пружају јавне услуге, да ниједна не делује у сопственом интересу, већ у интересу народа као целине. Стога се овакво решење предлаже као адекватније за општи интересе судства и корисника његових услуга, грађана.		
Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС	<p>Прелазне и завршне одредбе</p> <p>Одредбама ове главе нарочито треба добро проценити у којим роковима закон може да се делотворно примењује, посебно у случају формирања нових првостепених и управног апелационог суда, првостепених породичних и радних судова и породичног апелационог и радног апелационог суда.</p> <p>Овим одредбама потребно је утврдити да ће се посебним законом уредити статус и положај судског особља или ће се у постојећем општем закону, његовим изменама и допунама регулисати ова материја у одређеном року.</p> <p>Нужно је на овоме месту одредити рокове за усвајање свих подзаконских аката који не би смели да су дужи од шест месеци, а чије је доношење предвиђено тим законом.</p> <p>Успешност у реализацији будућег закона умногоме ће зависити од транспарентности његовог доношења, броју и квалитети јавних дискусија у које се, поред судства, мора укључити и шира правничка јавност</p>		Делимично прихваћен	<p>Члан 95. – „Одредбе овог закона којим се уређује положај судског особља важе до ступања на снагу посебног закона који уређује положај судског особља.“</p> <p>Члан 94. - Подзаконски акти прописани овим законом доносе се у року од једне године од дана конституисања Високог савета судства.</p> <p>Није прихваћен предлог да се рок за доношење подзаконских аката ограничи на 6 месеци, као сувише кратак.</p>
НАЛЕД	Допуну члана 52. Нацрта Закона о уређењу судова тако што би у делу члана код прописивања послова који чине судску управу, а после послова		Није прихваћен	Ови послови се могу подвести под – „остали послови везани за унутрашњу организацију и пословање суда ако је то одређено законом или другим општим актом.“

	<p>који се односе на „оверу исправе намењене употреби у иностранству“, као посао судске управе било прописано и „<u>распоређивање ново примљених ванпарничних предмета јавним бележницима у складу са Законом о ванпарничном поступку</u>“.</p> <p>У вези са чланом 76. Нацрта Закона о уређењу судова, а приликом доношења новог Судског пословника, предлагемо да се Судски пословник доради у смислу тачака 10, 11, 12. и 13. нацрта Закона о уређењу судова, у погледу вођења, поступања, евиденције и статистике за ванпарничне предмете који се поверавају јавним бележницима од стране надлежног Суда.</p>			<p>Тачкама 10,11,12 и 13 су ова питања већ регулисана, није неопходно истицати да се ради о ванпарничним предметима који се поверавају јавним бележницима</p>
<p>Партнери за демократске промене</p>	<p>у члану 9, треба предвидети и:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обавезу израде годишњег извештаја о раду судова • Обавезу и редовно ажурирање информатора о раду (онако како је то предвиђено Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја) • Обавезу објављивања информација о раду и судским поступцима који су у току на веб-презентацији сваког суда. Овде посебно треба имати у виду да не постоји једнообразност приликом објављивања информација од стране судова проактивно, односно путем веб-сајтова. • Обавезу стандардизације врсте информација која се јавности саопштава путем вебсајтова судова. 	<p>Чланом 9. предвиђена је јавност, међутим ова одредба садржи само начелну одредбу да је расправљање пред судом јавно.</p> <p>Сматрамо неопходним проширење члана 9, тако да обухвата проактивну и реактивну транспарентност правосуђа.</p> <p>Истраживање Партнера Србија у погледу доступности информација на вебсајтовима судова је показало да не постоји уједначен приступ у комуникацији судова било да се ради о информацијама које су доступне на сајтовима ових институција, одговарању на захтеве за приступ информацијама од јавног значаја, или директној комуникацији и сарадњи судова са медијима. Ово истраживање је показало и да комуникација, било она усмена или писана, највише зависи од појединаца који су унутар судова задужених за комуницирање са јавношћу.</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Судови годишње извештаје достављају ВКС-у који сачињава и објављује укупан годишњи извештај о раду судова у коме су садржани статистички подаци о раду свих судова.</p> <p>Ближе податке о раду појединог суда грађани могу добити по основу приступа информација од јавног значаја.</p> <p>Објављивање Информатора о раду је регулисано посебним законом.</p> <p>Друга питања везана за обезбеђивање јавности у раду судова и ВССа се уређују Судском пословником и Пословницима о раду ВКСа и ВССа</p>

	<p>Уз све наведено предлагемо измену назива члана у: Јавност у раду судова</p> <p>Предлог: увођење у Закон о уређењу судова радно место портпарол.</p>	<p>Како би се превазишао проблем да доступност и квалитет информација зависи од воље и преданости раду појединаца неопходно је законом предвидети обавезе објављивања и саопштавања јавности информација о раду судова. У том смислу неопходно је у Закону предвидети и стандардизацију врсте информација које се објављују на веб- сајтовима судова, тако да је на сајтовима свих судова, могуће пронаћи исте врсте информација о текућим и окончаним поступцима и друге информације а које су од значаја за јавност. Обавезујуће упутство за стандардизацију информација даље и детаљно може бити уређено Судским пословником.</p>		
Партнери за демократске промене	<p>Члан 8- Забрана непримереног утицаја - изменити га као што предвиђа нацрт Закона о јавном тужилаштву:</p> <p>да је носиоцу извршне или законодавне власти забрањено да утиче на независност јавног тужилаштва, што је у складу са постојећим законским оквиром где је такво поступање забрањено представницима те врсте власти јер је то неприкладан утицај једне гране власти на другу-судску</p>	<p>Иако постоји потреба да се утицај на рад суда забрани, члан 8. недовољно добро регулише ово питање, отвара простор за различита тумачења и злоупотребе, и може се читати/ тумачити као покушај ограничења медија и новинара приликом извештавања о судским поступцима, као и ограничавање слободе говора. Суђења су по законској регулативи у Србији јавна па самим тим подложна коментарисању, док се појам особе која је на јавној функцији може фактички тумачити тако да се у ту категорију може сврстати било ко од: професора права, новинара или представника невладине организације који коментарише судске поступке или исходе истих</p>	Није прихваћен	<p>Забрана непримереног утицаја наведена у члану 144. став 2. Устава.</p> <p>Забрана непримереног утицаја је детаљно уређена Чланом 8. ст. 1 нацрта предлога Закона о уређењу судова, док се ставом 2. овог члана уређује шта се не сматра непримереним утицајем. Члан 4 ст. 6 нацрта предлога Закона о судијама прописује обавезу за све органе јавне власти и јавне функционере да својим поступањем и понашањем одржавају поверење у независност и непристрасност судија и судова.</p> <p>Такође Члан 30 ст. 1 предвиђа да судија може поднети захтев за заштиту од непримереног утицаја Високом савету судства, док је сам поступак по овом захтеву детаљно уређен Пословником ВСС-а</p> <p>Такође, Члан 98 ст. 1 тачка 19 предвиђа као дисциплински прекршај - Непримерено вршење утицаја на судију у вршењу судијске функције;</p>
Партнери за демократске промене Србија	<p>Чланови 60. и 67, поступак пријема судијског помоћника, односно судијског приправника</p>	<p>Забрињавајуће је да Министарство правде одлучује о условима, броју и именовању кључног судског/административног особља као што су судијски помоћници и сарадници, те да није</p>	Није прихваћен	<p>Судијски помоћници и приправници су део судског особља , као такви спадају у категорију државних службеника, односно намештеника, и њихов положај , права и дужности су регулисани</p>

		<p>обавезно мишљење Високог савета судства које се прибавља само на разматрање.</p> <p>Ово је у директној супротности са прокламованом независношћу судства као гране власти. Извршна грана власти не би требало да држи под контролом кључне улазне тачке за избор у звање судског особља, те на тај начин утиче на начин запошљавање и свакодневни рад правосуђа.</p> <p>Овај став оба члана нацрта Закона треба да се уреди тако да ВСС буде орган који одређује услове за пријем, број итд. судског особља, а да Министарство правде може да доставља мишљења овим поводом које ће бити разматрано од стране ВСС</p>		<p>одредбама Закона о државним службеницима , Општег колективног уговора и Законом о раду. Очекује се доношење посебног закона, што је и утврђено прелазним одредбама члан 95 ЗоУС -</p> <p>Члан 95. „Одредбе овог закона којим се уређује положај судског особља важе до ступања на снагу посебног закона који уређује положај судског особља. „</p>
Форум судија Србије	<p>Члан 14. (3) Судови опште надлежности су основни судови, виши судови и апелациони судови. Члан 29. Прекршајни суд у првом степену суди у прекршајном поступку, пружа међународну правну помоћ у оквиру своје надлежности и врши друге надлежности и послове одређене Законом. брисати одредбу члана 28.</p>	<p>Судија је дужан да председника суда обавести зашто првостепени поступак није окончан у року од једне године и да га затим на свака три месеца обавештава о даљем развоју поступка. Прво обавештење у поступку по правном леку судија даје председнику суда после два месеца, а наредна на сваких 30 дана. У првостепеном поступку председник суда је дужан да обавести председника непосредно вишег суда о сваком поступку који није окончан у року од две године и разложима за то. У поступку по правном леку који није окончан у року од једне године, председник суда је дужан да обавести председника Врховног касационог суда. Рок за обавештавање у извршним, ванпарничним и другим неспорним стварима одређује се Судским пословником. Дужност обавештавања из овог члана тече од дана пријема предмета у суд</p>	Није прихваћен	<p>Услед приоритетног задатка да „судијске „ законе усклади са уставним амандманима, Радна група није имала задатак да разматра одредбе о надлежности судова. У том смислу једно је мењана одредба о надлежности ВС-а ван суђења , због потребе да се нагласи да овај суд усклађује праксу судова само кроз своје конкретне одлуке. Мада је неспорно да ВС одлучује и законитости одлука судова посебне надлежности , он је првенствено суд опште надлежности.</p> <p>Без благовременог обавештавања, председник суда не би могао да се стара о правилном и благовременом раду суда (Чланом 53. Нацрта закона о уређењу судова).</p>
Удружења судија и тужилаца	<p>Члан 59. У ставу 4. - „Мерила за одређивање судског особља утврђује Високи савет судства“</p>	<p>Удружење судија и тужилаца сматра да би утврђивање критеријума броја запослених требало бити једна од суштинских надлежности Високог савета судства, имајући у виду да ће</p>	Није прихваћен	<p>Идентично образложење је дато на предлог за измену члана 59 од стране Центар за правосудна истраживања ЦЕПРИС, а које је дат у одговору на збирне коментаре радне групе националног</p>

	<p>Члан 60. У ставу 2. - „Поступак пријема судијског помоћника ближе уређује Високи савет судства“</p> <p>Члан 67. У ставу 3. - „Број судијских приправника одређује Високи савет судства, посебно за сваки суд“</p> <p>У став 5. - „Поступак пријема судијског приправника ближе уређује Високи савет судства“</p>	<p>искључиво овај Савет у будућности бирати судије, као и прокламоване атрибуте независности, које Савет обезбеђују и јемче.</p>	<p>конвента о Европској Унији за поглавље 23 на нацрте правосудних закона.</p> <p>Судијски помоћници и приправници су део судског особља , као такви спадају у категорију државних службеника, односно намештеника, и њихов положај , права и дужности су регулисани одредбама Закона о државним службеницима , Општег колективног уговора и Законом о раду.</p> <p>Министарство је задржало надлежност које се тичу судског особља, обзиром да се тиме не утиче на независност рада судија или на њихов статус.</p> <p>У питању су надлежности које се тичу организације рада судова , што спада у надлежност министарства. Према Члану 10. Закона о министарствима, Министарство правде обавља послове државне управе који се, између осталог, односе на организацију и рад правосудних органа.</p> <p>Како што је наведено у члану 73 ст. 5, Приликом обављања послова правосудне управе министарство надлежно за правосуђе не задира у независност судија и судова, нити у обављање послова судске управе у надлежности председника суда.</p> <p>Положај судског особља ће бити регулисан посебним законом. У том смислу је донета одредба Члана 95., која каже да одредбе овог закона којим се уређује положај судског особља важе до ступања на снагу посебног закона који уређује положај судског особља.</p> <p>Доношење овог закона се очекује у наредних годину дана, што је један од главних разлога зашто до сада успостављане надлежности између министарства и Савета у вези са судским особљем и особљем у јавним тужилаштвима није мењан, како би се избегла евентуална нова привремена решења, која ће важити до ступања на снагу новог закона. . Тако су у надлежност министарства</p>
--	---	--	--

				<p>остала мерила за одређивање броја судског особља, уређење поступка за пријема судијског помоћника, давање сагласност на правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у суду.</p> <p>Овим је остављено додатно време Светима да се кадровски и организационо припреме за евентуално предузимање додатних надлежности у вези особља. Треба имати у виду да је новим правосудним законима предвиђено да Савети имају преко тридесет различитих надлежности, што је значајно повећање у односу на постојећи број. Основано се може поставити питање да ли ће и када Савети успети да спроведу све потребне кадровски и организационо припреме како би могли да извршавају све своје обавезе.</p>
<p>Јасминка Обућина, председник Привредног апелационог суда</p>	<p>У члану 27. тачка 3) иза речи: „ у спору који произилази из примене Закона о привредним друштвима или примене других прописа о организацији и статусу привредног субјекта, као и у спору о примени прописа о приватизацији и хартији од вредности;“, додати: „у спору који произилази из примене Закона о стечају; у спору ради досуђења накнаде и накнаде штете због повреде права на суђење у разумном року утврђене пред привредним судом;“.</p>	<p>Тренутно судови различито тумаче ову одредбу, па спорове произашле из примене Закона о стечају суде судови опште надлежности. На пример: накнаду штете против стечајних управника насталу током вођења стечајног поступка суде судови опште надлежности, а накнаду штете против ликвидационог управника привредни судови. Такође спорове поводом примене планова реорганизације суде судови опште надлежности, иако је реорганизација стечај. Сматрамо да сви спорови који произилазе из примене Закона о стечају треба да буду у надлежности привредних судова, као што су спорови из примене Закона о привредним друштвима. Судови опште надлежности према Закону о повреди права на суђење у разумном року суде спорове поводом накнаде и накнаде штете предвиђене овим Законом. Привредни судови на захтев судова опште надлежности у сваком овом спору на захтев основног суда и државног правобранилаштва</p>	<p>Није прихваћен</p>	<p>Радна група није имала мандат да разматра евентуалне измене одредби које уређују надлежност судова због приоритетног задатка да усклади правосудне законе са усвојеним Уставним амандманима .</p>

		достављају детаљна изјашњења о току конкретног стечајног поступка и сваког потраживања појединачно. Такође поједини судови траже списе стечаја на увид (што је обзиром на обимност списа) немогуће, а и да се доставе тешко је у истим се снаћи обзиром да постоје основни и помоћни списи. Како год било, привредни судови активно учествују у свакој фази поступка пред основним судовима, чак достављају изјашњења по жалбама странака. Ови спорови проистичи из стечајних поступака и треба да буду у надлежности привредних судова.		
Др Гордана Станковић редовни професор (у пензији)	<p>ОДРЕДБА ЧЛАНА 8</p> <p>Сматрам да је прикладнији термин сваки недозвољени утицај, без обзира да ли је спољни или унутрашњи, јер се или ради о кажњивим делима или о понашању које представља радњу којом се угрожавају или ограничавају уставна права или злоупотребљавају права.</p> <p>Потпуно је коректно уколико се употреби и правни стандард „сваки утицај“ јер је сваки то гаранција независности судија.</p>	<p>У рубруму уз одредбу члана 8. Закона о уређењу судова и у тексту одредбе члана 8. предвиђена је, у виду правног стандарда, забрана непримереног утицаја на суд и судију. Сматрам да употребљени термин „непримерени утицај“ није адекватан без обзира што су у одредби посебно наведени поједини нарочити видови утицаја. Ако постоји забрана непримереног утицаја, поставља се питање да ли то значи да је дозвољен примерен утицај и у чему би се он састојао.</p> <p>Раније је био у употреби термин недозвољени утицај јер је насупрот њему постојао дозвољени утицај на судску власт који врши законодавна власт доношењем закона којима уређује судски систем, кроз обезбеђење услова за рад суда и судија, кроз материјални положај судија, кроз материјалноправне законе који садрже неодговарајућа решења и која судија треба да примени или кроз поједина правна решења у погледу убрзања парничног поступка која у одређеној мери урушавају квалитет пружања правне заштите иако су испоштоване све процедуралне норме.</p>	Није прихваћен	<p>Нацрту закона нису коришћени термини: „недозвољени утицај“ или „сваки утицај“, јер је у члану 144. став 2. Устава коришћен термин „непримерен утицај“.</p> <p>Видети образложење на предлог ЦПРИС-а и Транспарентност Србија на члан 6 Нацрта закона о јавном тужилаштву.</p>
Др Гордана Станковић редовни	Примедбе на одредбе Чл. 24, 25, 26 и 27.		Није прихваћен	Грађанско правни спор обухвата и случајеве када тужени признаје тужбени захтев или када се тужилац одрекне тужбеног захтева, као и

професор (у пензији)				случајеве поступања суда у претходном поступку у коме испитује благовременост, потпуност и дозвољеност тужбе, док парница представља само део грађанскоправног спора у којој суд поступа ако су испуњени претходно наведени услови из претходног поступка.
Др Гордана Станковић редовни професор (у пензији)	ОДРЕДБА ЧЛАНА 32. У одредби члана 32. треба предвидети да Врховни суд одлучује изузетно о делегацији надлежности кад постоје важни разлози. Ово законско решење би довело до одређеног растерећења Врховног суда.	У одредби члана 32. предвиђена је делегација надлежности о којој одлучује Врховни суд. Разлози за делегацију формулисани су у овој одредби у виду два правна стандарда: лакше вођење поступка (целисходна, корисна делегација) и други важни разлози (оправдана делегација).	Прихваћен	
Адвокатска комора Србије	I. Примедбе на одредбе чл.26., 28., 32., 38., 42., 43., 45., 46. и чл.60.: Напред наведене одредбе су преписане одредбе чл.24., 26., 30., 31, 36., 40., 41., 41., 43., 44. и 58. Закона о уређењу судова	У свим напред наведеним одредбама на које Адвокатска комора Србије има примедбе, спорна је надлежност свих судова која се тиче уједначавања судске праксе, односно начин на који је у радној верзији овог закона прописано како се гарантује јединствена примена закона, односно јединствена судска примена права и једнакост странака у судском поступку и како се уједначава судска пракса. У мишљењу Венецијанске комисије (у даљем тексту: ВК) број 921/2018 о нацрту Амандмана на уставне одредбе о правосуђу, ВК је скренула пажњу да треба пажљиво размотрити како се гарантује јединствена примена закона и нагласила да је ово тешко питање које се дотиче и унутрашње независности судија.	Није прихваћен	Као што је више пута наведено радна група се није бавила одредбама које уређују надлежност судова. Једина интервенција је извршена у односу на надлежност Врховног суда , тако што су спојене одредбе о надлежности овог суда на суђењу и изван суђења, управо да се не би могло тумачити да Врховни суд може, осим кроз конкретне одлуке, да обезбеђује јединствену судску примену права и једнакост странака у судском поступку. ВС као и други другостепени судови могу усвајати правне ставове и објављивати их али само као путоказ за одлучивање судија тог суда и нижих судова. Правни ставови нису обавезни. Једини изузетак је предвиђен Пословником ВКСа , који предвиђа да су судије овог суда везане за правне ставове одељења.
Адвокатска комора Србије	Адвокатска комора Србије има начелну примедбу на одредбу чл.8. радне верзије ЗУС, и тражи да се измени њен деклараторни домашај, јер нема никакве разраде и		Није прихваћен	Видети образложење на предлог ЦПРИС-а и Транспарентност Србија на члан 6 Нацрта закона о јавном тужилаштву

	<p>конкретних механизма којима се суд штити од утицаја, заштита се своди на деклараторну заштиту од спољних утицаја, а нема никакве заштите од утицаја ауторитета унутар правосуђа, с обзиром да се на самосталност и независност судије у одлучивању може вршити утицај и унутар суда, нашта указује и Венецијанска комисија у свом мишљењу број 1088/2022 од 24.10.2022.</p> <p>Адвокатска комора Србије тражи да се из одредбе чл.8. и чл.10. и свим другим члановима у којима се користи формулација „непримерен утицај“ брише реч „непримерен“, јер сваки утицај на судију у вршењу судијске функције би требало да буде забрањен, па је нејасно зашто се у текст закона уноси реч „непримерен“, и поставља се питање који би то примерен утицај био дозвољен.</p> <p>Венецијанска комисија у мишљењу број 1088/2022 од 24.10.2022. препоручује да се „под непримерним утицајем не би требало подвести легитимно понашање учесника у судском поступку, као ни законито коришћење права на слободу говора укључујући и критику у јавности судских одлука.“</p>			
Адвокатска комора Србије	Адвокатска комора Србије тражи да се у чл.55. радне верзије ЗУС, дода нови став, став 4. који би гласио: „Странка и други учесник у поступку имају право притужбе председнику непосредно вишег суда.“	Право на притужбу се у пракси показало као неделотворно правно средство. Иако су разлози за притужбу правилно дефинисани у чл. 10 Нацрта ЗУС и поступак по притужби разрађен у одредби чл. 56. Нацрта ЗУС, само право на подношење притужбе председнику суда се показао неделотворним, јер председник суда по правилу	Није прихваћен	Странка или други учесник у поступку може поднети притужбу председник суда на рад судије тог суда. Председник суда је дужан је да је размотри, да је достави на изјашњење судији на кога се односи и да о њеној основаности и предузетим мерама обавести подносиоца притужбе, судију на кога се притужба односи, као

<p>Адвокатска комора Србије тражи да су у чл.56. радне верзије ЗУС, дода нови став, став 6. који би гласио:</p> <p>„Странка или други учесник у поступку имају право жалбе на одлуку председника суда о притужби. Жалба се подноси председнику непосредно вишег суда, у року од 15 дана од дана пријема одлуке председника суда по притужби, о којој је председник непосредно вишег суда дужан да одлучи у року од 15 дана од дана пријема жалбе.“</p>	<p>има заштитнички однос према судијама суда којим руководи, обзиром да сноси претежни део одговорности за лоше функционисање суда на чијем је челу.</p> <p>Поступак одлучивања по притужби добија на тежини уколико се ове одредбе повежу са одредбама Нацрта ЗУС–а којима је уређено вршење надзора над правилношћу рада судова од стране Високог савета судства и Министарства правде. Питање овог надзора се не разрађује у закону, већ се детаљније уређење ове области пребацује на подзаконски акт – Судски пословник. С обзиром на предлоге одредби чл. 76. и чл. 77. ЗУС-а које се тичу питања које се уређују Судским пословником и надзора над применом Судског пословника, а питања су од значаја и за поступање адвоката пред судовима, постоји потреба детаљнијег уређења и разраде вршења надзора у самом закону. Што се тиче адвоката и поступање адвоката пред судовима и односа адвоката са судском управом срце проблема се налази у Судском пословнику, па је надзор над радом суда за питања која се регулишу судским пословником потребно разрадити и у једном делу детаљније прописати самим законом.</p> <p>Венецијанска комисија у последњем мишљењу број 1088/2022 наглашава да у Радној верзији закона нису побројана овлашћења у погледу надзора нити је описана његова тачна природа, те да је Министарство правде у писменим коментарима објаснило да председник непосредно вишег суда може да надзире рад ниже судске инстанце само у вези судске управе, али Венецијанска комисија сматра да је дефиниција тих задатака прописана чланом 52. (послови који чине судску управу) толико широка и свеобухватна да такав надзор може да обухвати сваки аспект активности нижег суда. Таква</p>	<p>и председника непосредно вишег суда, у року од 15 дана од дана пријема притужбе. Поступање председника суда по притужби је такође регулисано Члан 9а Судског пословника.</p> <p>Није јасно која је сврха да се притужба поноси председнику непосредно вишег суда, обзиром да он није овлашћен да предузима било какве мере које се тичу рада судије нижег суда. Председник вишег суда врши надзор над радом председника нижег суда али нема ингеренција када је у питању рад судије нижег суда.</p> <p>У том смислу треба имати у виду Члан 55 став 3. „Председник непосредно вишег суда приликом надзора рада судске управе нижег суда, не може предузимати радње које му законом или другим прописом нису поверене, нити на било који начин угрозити независност и рад надзираног суда.“</p> <p>Овлашћења председника вишег суда у вези са поднесеном притужбом су регулисана Чланом 9в Судског пословника, који регулише да виши суд прати поступање нижестепеног суда по поднетој притужби када утврди да извештај нижестепеног суда не садржи све потребне податке за оцену основаности притужбе тражи допуну извештаја од нижестепеног суда и предузима друге мере ради отклањања пропуста у раду нижестепеног суда по поднетој притужби.</p> <p>Такође, у коначном мишљењу на судске законе Венецијанска комисија констатује да је потребно детаљније описати функцију „надзора“ председника вишег суда у односу на председника нижег суда и свести такав надзор на минимум. И у</p>
--	--	--

		хијерархијска структура може бити потенцијално опасна за интерну судијску независност, а било какав надзор који се односи на суштину или процесну исправност одлука које судије доносе у поступку одлучивања о предметима, требало би да се постигне помоћу редовног жалбеног механизма, а не позивањем на широко дефинисана овлашћења председника суда да врши надзор. Стога би на одговарајући начин требало разјаснити опсег поља дејства члана 55. Радне верзије ЗУС-а.		том смислу је неприхватљив предлог да се установи надлежности председнику вишег суда да одлучује по жалби на одлуке председника суда по притужби на рад судије нижег суда.
Друштво судија Србије	„иако је Стратегијом људских ресурса у правосуђу за период 2022-2026 предвиђено доношење закона током 2023. године којим би у надлежност ВСС било пренето одлучивање о свим запосленима у судству, сматра да би већ сада у надлежност Високог савета судства требало пренети овлашћења из члана: - 59. став 4. – утврђивање мерила за одређивање броја судског особља, - 60. став 2 – уређење поступка пријема судијског помоћника, - 67. став 3. – одређивање броја судијских приправника и - 67. став 5. - поступак пријема судијских приправника“.		Није прихваћен	Просец издвајања судског, али и јавнотужилачког особља устројен је у стратешком оквиру који се тиче унапређења ове категорије ресурса у правосуђу. Самом нормирању нових радно-правних решења претходи анализирање целокупног функционисања кадровских питања из угла важећег правног оквира који устројава државно – службенички систем са неспорном корективним изузецима резервисаним за запослене у правосуђу. Прелазним и завршним одредбама орочено је важење свих ових одредаба до доношења новог закона и није целисходно везати се за рок, те у случају пробијања рока, изнова ангажовати механизам у Народној скупштини за измену Закона.
Предраг Димитријевић, судија Прекршајног апелационог суда у Нишу	Одредбу члана 73. Закона о уређењу судова треба кориговати у погледу надлежности Министарства правде да одлучује о смештајним капацитетима за рад судова, јер би то требала да буде надлежност ВСС у смислу чл. 17. Закона о високом савету судства, а у контексту прворазредне улоге ВСС да јемчи квалитетан положај судија,		Није прихваћен	Високи савет судства је независан државни орган који обезбеђује и јемчи независност судова, судија, председника судова и судија поротника, односно бира судије и судије поротнике и одлучује о престанку њихове функције, бира председника Врховног суда и председнике осталих судова и одлучује о престанку њихове функције, одлучује о премештају и упућивању судија, одређује потребан број судија и судија поротника, одлучује о другим питањима положаја судија, председника судова и судија поротника и

	односно независност и самосталност у раду..... <u>Све ово указује да је и за материјалну независност (плате, пензије), као и за смештајне услове за несметан рад судија, неопходно прописати да Високи савет судства има сопствени буџет, који је лако самоодржив наплатом судских такси и новчаних казни. Предлог у нацрту Закона о високом савету судства о формирању буџетске комисије није добар у потпуности, јер у крајњој линији о том предлогу буџета ВСС одлучује законодавна власт, при чему није јасно ко чини чланове буџетске комисије.</u>			врши друге надлежности одређене Уставом и законом. Из наведеног се види да су послови Високог савета судства везани на сва питања која се односе на избор носилаца правосудне функције и да су то основне надлежности тог органа. Са друге стране, Високи савет судства не би требало да се бави и пословима који се односе на смештајне услове за несметан рад судија већ је примереније да то обавља Министарств правде. Вршење таквих послова се никако не може сматрати било каквим притиском извршне власти на судску, већ је само реч о обезбеђењу адекватних услова за рад судова.
Предраг Димитријевић, судија Прекршајног апелационог суда у Нишу	чл. 6. Закона о уређењу судова требало би прецизније формулисати, јер би требало на одређени начин уважити реалност у раду свих судова, а то је да не суде само на основу Устава, међународних правних аката, позитивних прописа РС, <u>већ и по основу усвојене, устаљене судске праксе по одређеним предметима.</u>		Није прихваћен	Не може се прихвати предлог будући да је Уставом изричито прописано да је судија независан и суди на основу Устава, потврђених међународних уговора, закона, општеприхваћених правила међународног права и других општих аката, донетих у складу са законом.
Предраг Димитријевић, судија Прекршајног апелационог суда у Нишу	Глава СРЕДСТВА ЗА РАД СУДОВА је онај камен спотицања судске независности, јер обим и структуру буџетских средстава за рад судова предлажу Високи савет судства и министарство надлежно за правосуђе.		Није прихваћен	Предлог није прихваћен јер су наведеним чланом Нацрта закона јасно раздвојена средства која се предлажу од стране Високог савета судства и Министарства правде. Предвиђено је да обим и структуру буџетских средстава за рад судова предлажу Високи савет

	<p>Посебно је независност судства доведена у директну везу са извршном влашћу у члану 88, којим је надзор над трошњем буџетских средстава одређених за рад судова поверен Високом савету судства и министарству надлежном за правосуђе, у оквиру својих буџетских надлежности, као и министарству надлежном за финансије у складу са законом.</p>			<p>судства и министарство надлежно за правосуђе. Високи савет судства предлаже обим и структуру буџетских средстава неопходних за текуће расходе судова, осим расхода за судско особље и врши расподелу ових средстава судовима, а министарство надлежно за правосуђе предлаже обим и структуру буџетских средстава неопходних за текуће расходе за судско особље, одржавање опреме и објеката судова, расходе за инвестициона и капитална улагања за судове, уређење и развој правосудног информационог система и врши расподелу ових средстава. У складу са тим, надзор над трошењем буџетских средстава одређених за рад судова спроводи Високи савет судства и министарство надлежно за правосуђе, свако у оквиру својих надлежности и послова. У складу са посебним законом, надзор над трошењем свих буџетских средстава спроводи и Министарство финансија.</p>
Удружење судија прекршајних судова	<p>Чланом 18. нужно је посматрати у односу на Закон о судијама у глави која одређује коефицијенте за плате судија јер је нејасно зашто су судије Прекршајног апелационог суда у рангу коефицијента за судије вишег суда, а не у истом рангу као судије Привредног апелационог, Управног суда и апелационих судова.</p>		Није прихваћен	<p>Није прихваћено из разлога који су наведени за неприхватање истог предлога других предлагача.</p>
Удружење судија прекршајних судова	<p>Чланом 30. прописана је надлежност Прекршајног апелационог суда коју би требало дефинисати на начин како је то утврђено у члану 28. за надлежност Привредног апелационог суда.</p>		Није прихваћен	<p>Предлог није прихватљив. Надлежност Прекршајног Апелационог суда није иста као Привредног апелационог суда и прецизно је дефинисана Нацртом закона.</p>

<p>Удружење судија прекршајних судова</p>	<p>Члан 36. потпуно је нејасно из којих разлога је за одлучивање по приговору судије на годишњи распоред послова надлежан Високи савет судства, иако је добро законско решење да председник суда може по поднетом приговору изменити годишњи распоред послова. Пребацивање надлежности са председника непосредно вишег суда на Високи савет судства само ће непотребно оптеретити овај орган и довести у питање примену годишњег распореда послова јер ће тешко у року који је законом прописан ВСС донети одлуку по приговору имајући у виду број судова у Републици Србији.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Надлежност Високог савета судства је да одлучује о свим битним питањима која се односе на судије па и на питање одређивања годишњег распореда послова.</p>
<p>Удружење судија прекршајних судова</p>	<p>Чланом 52. прописано је који послови чине судску управу па између осталог стоји и извршење кривичних и прекршајних санкција, што није у складу са Законом о извршењу кривичних санкција, који у глави која се односи на извршење прекршајних санкција има другачије решење у односу на извршење кривичних санкција јер код извршења прекршајних санкција уместо</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Судску управу чине послови извршења. Конкретна ова одредба има општи карактер, а не одређује ко доноси одлуку.</p>

	„председник суда“ стоји „надлежан прекршајни суд“			
Удружење судија прекршајних судова	Чланом 59. у глави која се односи на судско особље у ставу 2 прописано је да број судског особља одређује председник суда, у складу са кадровским планом. Имајући у виду да кадровски план доноси Министарство правде, то значи да сам акт председника и потребе суда су у тесним оковима извршне власти.		Није прихваћен	У прелазним одредбама Закона о судијама која је ороченог карактера и важиће до доношења посебног закона који ће целовито решити питање правосудног особља у правосудним органима као што предвиђено Стратегијом људских ресурса у правосуђу за период 2022-2026.
Удружење судија прекршајних судова	У вези радног односа судијског приправника, нема сметње да се и у члану 69. примени став 2. из члана 68. те да се судијски приправник-волонтер који је на правосудном испиту оцењен са оценом „положио са одликом“ прима у радни однос на неодређено време, у звању судијског сарадника		Није прихваћен	Предлог није прихватљив из разлога јер волонтер - дипломирани правник може бити примљен на обуку у суд ради стицања радног искуства и услова за полагање правосудног испита без заснивања радног односа (волонтер). Дакле, волонтер није у радном односи, те сходно томе након полагања правосудног испита не може аутоматски да заснује радни однос на неодређено време.
Удружење судија прекршајних судова	Чланом 77. којим је уређено вршење надзора над применом Судског пословника, у ставу 3 стоји: „Високи савет судства и министарство надлежно за правосуђе заједнички		Није прихваћен	Предлог није прихватљив. Прецизно је уређен надзора над применом Судског пословника, надлежности су јасно разграничене, те се никако не може сматрати притиском извршне власти.

	надзиру примену Судског пословника у вези са пословима прописаних у члану 76. став 1. тач. 1 1) — 13) овог закона.“ Како се члан 76 став 1. Тач.11)-13) односе на : 11) поступање са списима; 12) поступање у предметима у прописаним роковима и поступање по приту-жбама и предстањкама; 1 3) вођсње статистика и Прада изве:тгаја раду- то се оправдано поставла питање да ли је оваквим законским решењем заправо извршној власти дата могућност да контроличе списе судског предмета			
Удружење судија прекршајних судова	У члану 81. стоји „ Правосудна стража је наоружана и униформисана служба, коју чине државни службеници и која се стара о сигурности луди и имовине, реду и миру и несметном спровођењу службених радн,и у згради правосудног органа.“ Како се ради о техничкој служби, припадници правосудне страже су у већини судова намештеници те би требало преиспитати одредбе законског решен,а да су „државни службеници“, како по питању пријема у радни однос тако и у поступку оцетъиван,а.		Није прихваћен	Није прихваћен предлог. Указујемо да ће бити донет посебан закон као што је прелазном одредбом Нацрта закона предвиђено у коме ће бити детаљнмо уређена сва питања везана за особље у правосудним органима укључујући и правосудну стражу
Не давимо Београд	Чл. 14-18. и то увођењем првостепених управних судова и Управног апелационог суда, као и додавањем новог члана у делу III. НАДЛЕЖНОСТ СУДА којим би била уређена надлежност Управног суда за	У садашњем уређењу судова Управни суд је једини суд посебне надлежности против кога није допуштена жалба, односно то је једина судска грана коју одликује једностепеност. Поред тога, надлежност Управног суда је од успостављања	Није прихваћен	Радна група није имала мандат да разматра измене надлежности судова обзиром на приоритетни задатак да усклади законе са усвојеним Уставним амандманима.

	одлучивање о жалбама на одлуке управног суда, сукобу надлежности и преношењу месне надлежности управног суда и утврђивање правних ставова ради јединствене примене закона из надлежности управног суда;	стално проширивана, што логично утиче на његово функционисање, односно способност да се избори са велики бројем предмета који долазе уз разнородних области управног деловања. Практично једино сужење надлежности Управног суда које се очекује почетком фебруара 2023. године јесте прелазак дела изборних спорова на више судове (када су у питању локални избори), што неће довољно растеретити Управни суд. Поред тога, Србија је вероватно једина земља у Европи која има само једностепено управно судство.		
Не давимо Београд	Чл. 32. ст. 3, који требало би прецизирати додавањем речи „кроз своју праксу“ након речи „поступцима“;	Врховни суд не би требало да усвајањем апстрактних правних ставова (изван одлучивања у конкретном предмету) практично преузима улогу законодавца, чиме се нарушава уставно начело поделе власти. Такође, скорашњи примери оваквог „уједначавања“ праксе указују на неоправданост оваквог приступа (првенствено се то односи на спорове грађана и банака).	Није прихваћен	Не може се прихватити предлог допуне овог члана, обзиром да ВС не обезбеђује јединствену судску примену права само кроз своју судску праксу. Он то ради и да друге начине, што је детаљно образложено у Плану активности ради уједначавања судске праксе, који је ВКС усвојио 2014 год.
Не давимо Београд	чл. 41. ст. 1. требало би допунити додавањем одељења за породичне спорове;	Поред предлога за увођење првостепених управних судова и Управног апелационог суда тога предлаже се барем увођење специјализованих одељења за породичне спорове, имајући у виду посебну важност ове врсте спорова, на начин на који је то предвиђено за радне спорове и још неке посебно важне или осетљиве врсте спорова. Било би добро размотрити и увођење посебних радних и породичних судова (односно судова посебне надлежности у овим областима), какви примери постоје у многим земљама Европе.	Није прихваћен	Могућност формирања одељења у оквиру суда је уређено Судским пословником. Члан 15. „У судовима са већим бројем већа и судија појединачно који поступају у истој правној области образују се кривично и грађанско одељење, а могу се образовати и одељења за радне, <u>породичне</u> и статусне спорове, као и ванпарнично, оставинско, извршно, припремно одељење и одељење судске праксе, а по потреби могу се образовати и друга одељења (на пример одељење за заштиту ауторских и сродних права, медијске спорове и др.)“. Све одлуке ВС-а и усвојена правна схватања се објављују интернет страници суда.

				<p>Члан 45 став 4. – „Правно схватање из става 3. овог члана објављује се на интернет страници Врховног суда.“</p> <p>Члан 34. предвиђа да се одлуке Врховног суда објављује се на интернет страници Врховног суда.</p>
Не даavimo Београд	чл. 59. ст. 4. требало би изменити тако да гласи: „Мерила за одређивање броја судског особља утврђује Високи савет судства по прибављеном мишљењу министра надлежног за правосуђе.“	О кадровским питањима у судству пресудну реч требало би да има судско тело које најбоље може да процени потребе (за судским особљем, судијским помоћницима и судијским приправницима). Ако се имају у виду евентуалне последице по буџет, то се може обезбедити тако да надлежни министар даје своје мишљење о предлогу Високог савета судства (ВСС).	Није прихваћен	<p>У вези са предлогом измене члана 59, Судијски помоћници и приправници су део судског особља, као такви спадају у категорију државних службеника, односно намештеника, и њихов положај, права и дужности су регулисани одредбама Закона о државним службеницима, Општег колективног уговора и Законом о раду. Министарство је задржало надлежност које се тичу судског особља, обзиром да се тиме не утиче на независност рада судија или на њихов статус. У питању су надлежности које се тичу организације рада судова, што спада у надлежност министарства. Према Члану 10. Закона о министарствима, Министарство правде обавља послове државне управе који се, између осталог, односе на организацију и рад правосудних органа.</p> <p>Како што је наведено у члану 73 ст. 5 Приликом обављања послова правосудне управе министарство надлежно за правосуђе не задира у независност судија и судова, нити у обављање послова судске управе у надлежности председника суда.</p>
Не даavimo Београд	чл. 60. ст. 2. требало би изменити тако да гласи: „Поступак пријема судијског помоћника ближе се уређује актом Високом савету судства по прибављеном мишљењу министра надлежног за правосуђе.“	О кадровским питањима у судству пресудну реч требало би да има судско тело које најбоље може да процени потребе (за судским особљем, судијским помоћницима и судијским приправницима). Ако се имају у виду евентуалне последице по буџет, то се може обезбедити тако да надлежни министар даје своје мишљење о предлогу Високог савета судства (ВСС).	Није прихваћен	<p>Видети претходно образложење на предлог измене члана 59.</p> <p><u>Положај судског особља</u> ће бити регулисан посебним законом. У том смислу је донета одредба Члана 95., која каже да одредбе овог закона којим се уређује положај судског особља</p>

				<p>важе до ступања на снагу посебног закона који уређује положај судског особља.</p> <p>Доношење овог закона се очекује у наредних годину дана, што је један од главних разлога зашто до сада успостављане надлежности између министарства и Савета у вези са судским особљем и особљем у јавним тужилаштвима није мењан, како би се избегла евентуална нова привремена решења, која ће важити до ступања на снагу новог закона. . Тако су у надлежност министарства остала мерила за одређивање броја судског особља, уређење поступка за пријема судијског помоћника, давање сагласност на правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у суду.</p> <p>Овим је остављено додатно време Саветима да се кадровски и организационо припреме за евентуално предузимање додатних надлежности у вези особља. Треба имати у виду да је новим правосудним законима предвиђено да Савети имају преко тридесет различитих надлежности, што је значајно повећање у односу на постојећи број. Основано се може поставити питање да ли ће и када Савети успети да спроведу све потребне кадровски и организационо припреме како би могли да извршавају све своје обавезе.</p>
Не давимо Београд	чл. 67. ст. 3. требало би изменити тако да гласи: „Број судијских приправника одређује се посебно за сваки суд, актом Високог савета судства.“	О кадровским питањима у судству пресудну реч требало би да има судско тело које најбоље може да процени потребе (за судским особљем, судијским помоћницима и судијским приправницима). Ако се имају у виду евентуалне последице по буџет, то се може обезбедити тако да надлежни министар даје своје мишљење о предлогу Високог савета судства (ВСС).	Није прихваћен	<p><u>Положај судског особља</u> ће бити регулисан посебним законом. У том смислу је донета одредба Члана 95., која каже да одредбе овог закона којим се уређује положај судског особља важе до ступања на снагу посебног закона који уређује положај судског особља.</p> <p>Доношење овог закона се очекује у наредних годину дана, што је један од главних разлога зашто до сада успостављане надлежности између министарства и Савета у вези са судским особљем и особљем у јавним тужилаштвима није мењан, како би се избегла евентуална нова привремена</p>

				<p>решења, која ће важити до ступања на снагу новог закона. . Тако су у надлежност министарства остала мерила за одређивање броја судског особља, уређење поступка за пријема судијског помоћника, давање сагласност на правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у суду.</p> <p>Овим је остављено додатно време Советима да се кадровски и организационо припреме за евентуално предузимање додатних надлежности у вези особља. Треба имати у виду да је новим правосудним законима предвиђено да Савети имају преко тридесет различитих надлежности, што је значајно повећање у односу на постојећи број. Основано се може поставити питање да ли ће и када Савети успети да спроведу све потребне кадровски и организационо припреме како би могли да извршавају све своје обавезе.</p>
Не давимо Београд	чл. 67. треба допунити ставом 5 који би гласио: „Поступак пријема судијског приправника ближе се уређује актом Високог савета судства по прибављеном мишљењу министра надлежног за послове правосуђа.”	О кадровским питањима у судству пресудну реч требало би да има судско тело које најбоље може да процени потребе (за судским особљем, судијским помоћницима и судијским приправницима). Ако се имају у виду евентуалне последице по буџет, то се може обезбедити тако да надлежни министар даје своје мишљење о предлогу Високог савета судства (ВСС).	Није прихваћен	<p><u>Положај судског особља</u> ће бити регулисан посебним законом. У том смислу је донета одредба Члана 95., која каже да одредбе овог закона којим се уређује положај судског особља важе до ступања на снагу посебног закона који уређује положај судског особља.</p> <p>Доношење овог закона се очекује у наредних годину дана, што је један од главних разлога зашто до сада успостављане надлежности између министарства и Савета у вези са судским особљем и особљем у јавним тужилаштвима није мењан, како би се избегла евентуална нова привремена решења, која ће важити до ступања на снагу новог закона. . Тако су у надлежност министарства остала мерила за одређивање броја судског особља, уређење поступка за пријема судијског помоћника, давање сагласност на правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у суду.</p>

				Овим је остављено додатно време Саветима да се кадровски и организационо припреме за евентуално предузимање додатних надлежности у вези особља. Треба имати у виду да је новим правосудним законима предвиђено да Савети имају преко тридесет различитих надлежности, што је значајно повећање у односу на постојећи број. Основано се може поставити питање да ли ће и када Савети успети да спроведу све потребне кадровски и организационо припреме како би могли да извршавају све своје обавезе.
Не давимо Београд	чл. 73 ст. 3. треба изменити тако да гласи: „Послови правосудне управе које врши Високи савет судства су: утврђује потребан број судија и судија поротника; предлаже буџетска средства за рад Високог савета судства и судова и самостално располаже тим средствима; врши надзор над наменским коришћењем буџетских средстава и врши надзор над финансијским и материјалним пословањем судова; доноси Судски пословник по претходно прибављеном мишљењу надлежног министарства и врши надзор над његовом применом; утврђује мерила за утврђење потребног броја судског особља; подноси Народној скупштини и Влади годишњи извештај о раду судова; врши и друге послове одређене Уставом и законом.“	Потребно је јасно разграничити послове правосудне управе које обављају ВСС и надлежно министарство.	Није прихваћен	Предлагање буџетских средства за рад Високог савета судства и судова, располагање тим средствима и надзор над наменским коришћењем не спадају у послове правосудне управе. Надлежност Савета да предлаже обим и структуру буџетских средстава и врши надзор над њиховим трошењем, у складу са законом, је предвиђена Законом о ВСС-у (Члан 17) У вези са положајем судског особља видети образложење на предлог измена члана 60.
Не давимо Београд	чл. 76. треба изменити тако да гласи: „Судски пословник доноси Високи савет судства уз	Како се ради о акту који уређује функционисање судова, требало би да га доноси судско тело, а не орган који је део извршне власти. Такође, то је у складу и са другим надлежностима ВСС.	Није прихваћен	Венецијанска комисија је поздравила усвајање одредбе да Судски пословник заједнички доноси министар надлежан за правосуђе и Високи савет

	претходно прибављено мишљење министра надлежног за правосуђе.”			судства, и констатује да је њена препорука испоштована. (Коначно мишљење на судске законе , децембар 2022).
Управни суд	“Помиловањем или амнестијом изречена казна може се, без судске одлуке, опростити у целини или делимично”. Предлог: брисати ову одредбу,	Брисати ову одредбу јер није у вези са називом овог члана, “независност судске власти”, и супротна је одредби члана 6. Закона о амнестији.	Није прихваћен	Чланом 4. прописано је да је судска власт независна од законодавне и извршне власти. Судску одлуку може преиспитивати само надлежни суд у законом прописаном поступку, као и Уставни суд у поступку по уставној жалби. Свако је дужан да поштује правноснажну и извршну судску одлуку. Помиловањем или амнестијом изречена казна може се, без судске одлуке, опростити у целини или делимично. Став 4. је прописан у овом члану, јер прописује изузетак када се изречена казна може опростити у целини или делимично без судске одлуке. Иста одредба је садржана и у Уставу.
Управни суд	“Забрана непримереног утицаја” Предлог: брисати реч “непримереног” у називу и тексту овог члана,	Пружа могућност “примереног” утицаја, што није у складу са чланом 4. који прописује независност судске власти.	Није прихваћен	Забрана непримереног утицаја је уређена чланом 8. у складу са препорукама из мишљења Венецијанска комисија на судске законе из октобра 2022. године и коначног мишљења из децембра 2022, као и Мишљењем на тужилачке законе из децембра 2022 год. Венецијанска комисија је у свом Мишљењу из октобра 2022. године сматрала да првобитни предлог члана 8. став 1. Нацрта Закона о уређењу судова којим се забрањује било какав „непримерени утицај“ на судије, није довољно јасан и да би се могао протумачити да обухвата и легитимно понашање странака. Нова формулација ст. 2 : „Не сматра се непримереним утицајем коришћење законом прописаних права учесника у судском поступку, извештавање о раду суда и коментарисање судских поступака који су у току или судских одлука у складу са прописима којима се уређује јавно информисање, као и анализирање

				<p>правноснажно окончаних судских поступака и правноснажних судских одлука ”.</p> <p>Ова нова формула је добродошла, јер значајно проширује могућност коментарисања судских поступака и самим тим више поштује слободу говора. Врло сличну формулацију садржи и Мишљење на тужилачке законе (тачка 86.) у односу на члан 6. Венецијанска комисија закључује да се само жестока критика у комбинацији са претњама и неоснованим оптужбама може забранити и третирати као „непримерени утицај“, док је критичка анализа, па чак и снажно неслагање са судским одлукама, у већини контекста нормалан део јавне расправе, без обзира да ли је поступак завршен или не. Нова формула коју је предложило Министарство одражава дух оваквог приступа, па Венецијанска комисија сматра да је њена препорука у потпуности спроведена.</p> <p>Такође треба имати у виду да ће се постојање непримереног утицаја у сваком конкретном случају процењивати од стране Савета , у поступку који је уређен Пословником о раду.</p>
Управни суд	<p>Није прописана вишестепеност судова који суде у управном спору.</p> <p>Предлог: Прописати вишестепеност судова посебне надлежности који суде у управном спору</p>		Није прихваћен	Радна група није имала мандат да разматра измене надлежности судова обзиром на приоритетни задатак да усклади законе са усвојеним Уставним амандманима.
Управни суд	<p>У чл. 31. “Надлежност Управног суда”</p> <p>Није прописано да Управни суд утврђује правне ставове ради јединствене примене закона у управном спору.</p>	<p>Разлог: Управни суд је суд републичког ранга чије су одлуке правноснажне, те је потребно ставити законски основ за утврђивање правних ставова ради јединствене примене закона из надлежности Управног суда, као што је у Нацрту Закона</p>	Није прихваћен	Врховни суд обезбеђује јединствену судску примену права и једнакост странака у судском поступку, разматра примену закона и другог прописа и рад судова, именује судије Уставног суда, даје мишљење о кандидату за председника

	Предлог: у ставу 2. прописати да Управни суд утврђује правне ставове ради јединствене примене закона у управном спору. Став 2. постаје став 3.	прописано и за надлежност Привредног апелационог суда (чл. 28. ст. 2. Нацрта Закона).		и судију Врховног суда, доноси Пословник о раду Врховног суда и врши друге надлежности и послове одређене законом, а у Врховном суду образовано је специјализовано одељење за управну материју, што осигурава увид и у праксу Управног суда.
Управни суд	Члан 73. став 5. прописује “Сваки појединачни акт правосудне управе којим се угрожава независност судија и судова може се поништити у управном спору.” Предлог: брисати овај став.	Није у складу са појмом појединачног акта и судском заштитом у управном спору.	Прихваћен	
Независно удружење новинара Србије	Изменити део који се односи на Основне одредбе Након члана 9 додати нови члан: Обавештавање јавности Суд обавештава јавност о свом раду, као и о другим питањима која су од интереса за јавност, у складу са законом и подзаконским актима. Суд може обавештавати јавност о поједином предмету у којем поступа у граници својих законом одређених овлашћења и у складу с интересом поступка, поштујући претпоставку невиности и водећи рачуна о заштити података о личности, приватности и достојанства учесника у поступку. Суд ради обавештавања одређују лице задужено за информисање јавности (портпарола) или формира посебну службу за информисање.		Није прихваћен	Предлог није прихваћен из разлога што је чланом 52. став 1. Нацрта закона прописано да судску управу, између осталог, чине послови везани за обезбеђивање јавности рада суда, обавештавање јавности о раду суда и давање информација од јавног значаја, чланом 73. став 3. Нацрта закона да су послови старања о истинитом, благовременом и потпуном обавештавању јавности о раду суда и функционисању судског система у надлежности Високог савета судства, а чланом 76. став 1. Нацрта закона да се Судским пословником прописује обавештавање јавности о раду судова. Из наведених разлога. није потребно додавање посебног члана који ће посебно уредити обавештавање јавности.

	<p>На основу потреба самог суда и учесталости обраћања јавности за достављање информација, сваки суд појединачно одлучује да ли ће одредити портпарола или формирати службу.</p>			
<p>Независно удружење новинара Србије</p>	<p>Изменити део који се односи на Судско особље Након члана 69 додати нови члан: 4. Портпарол и/или чланови служба задужени за обавештавање Портпарол и чланови службе задужени за обавештавање су лица запослена у суду које је задужено за све видове комуникације са медијима и грађанима, а све у циљу боље информисаности јавности. Услови за избор Портпарола, односно за чланова службе задужене за обавештавање, као и начин њиховог рада одређују се посебним актом суда. Ускладити нумерацију осталих чланова.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Нацрт закона треба да садржи посебне одредбе само о судијском помоћнику, судском приправнику и волонтеру, а не и посебне одредбе на осталом особљу које обавља остале послове у суду (административне, техничке, рачуноводствене, информационе и осталим пратеће послове значајне за рад суда), па ни о особљу која ће бити задужена на односе ја јавношћу. Поред тога треба истаћи да су прелазним одредбама Нацрта закона орочене одредбе о судском особљу. Важење одредби о судском особљу је орочено тако што је предвиђено да одредбе овог закона којим се уређује положај судског особља важе до ступања на снагу посебног закона који уређује положај судског особља.</p> <p>С обзиром да додавање новог члана није прихваћено, нема потребе за променом нумерације.</p>
<p>Аутономни женски центар</p>	<p>Сматрамо да у ставу 1 члана 52, треба именити, тако да гласи:</p> <p>Судску управу чине послови који служе вршењу судске власти и други послови од значаја за рад суда: организовање рада и пословања у суду; позивање и распоређивање судија поротника; послови везани за сталне судске вештаке и тумаче; разматрање притужби и представки; вођење евиденција и статистика, као и израда и анализа извештаја о раду судија и</p>		<p>Прихваћен</p>	

	<p>судова; извршење кривичних и прекршајних санкција; финансијско и материјално пословање суда; овера исправе намењене употреби у иностранству; послови везани за функционисање информационог система у суду; послови везани за обезбеђивање јавности рада суда, обавештавање јавности о раду суда и давање информација од јавног значаја; стручни послови у вези са остваривањем права, обавезе и одговорности судије и судског особља у суду; доношење општег и појединачног акта који се односи на систематизацију, унутрашњу организацију, радне односе, као и другог општег акта којим се уређују односи у суду; послови у вези са стручним усавршавањем и обуком судије и судског особља; послови управљања судском зградом и непокретности које се додељују суду на коришћење; послови у вези са наплатом судске таксе; <i>рад службе за помоћ и подршку жртвама и сведоцима кривичних дела</i>, остали послови везани за унутрашњу организацију и пословање суда ако је то одређено законом или другим општим актом.</p>			
<p>Савез самосталних синдиката Србије</p>	<p>У члану 17. Нацрта Закона о уређењу судова, додати, нови, последњи став, који гласи: „ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ МОГУ СЕ ОСНОВАТИ СУДОВИ ЗА СТВАРНУ НАДЛЕЖНОСТИ У ОБЛАСТИ РАДА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ“.</p>		<p>Није прихваћен</p>	<p>Могућност формирања одељења у оквиру суда је уређено Судским пословником</p> <p>Члан 15. „У судовима са већим бројем већа и судија појединаца који поступају у истој правној области образују се кривично и грађанско одељење, а могу</p>

	<p>Алтернатива: ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ МОГУ СЕ ОСНОВАТИ СУДОВИ И ЗА ДРУГЕ СТВАРНЕ НАДЛЕЖНОСТИ“.</p>		<p>се образовати и одељења за радне, породичне и статусне спорове, као и ванпарнично, оставинско, извршно, припремно одељење и одељење судске праксе, а по потреби могу се образовати и друга одељења (на пример одељење за заштиту ауторских и сродних права, медијске спорове и др.)“.</p> <p>Додатно, Радна група није имала мандат да разматра измене надлежности судова обзиром на приоритетни задатак да усклади законе са усвојеним Уставним амандманима.</p>
--	---	--	--